

Notulen Raadsvergadering Gemeenteraad Almelo

Datum: 7 november 2019
Aanvang: 09.00 uur
Locatie: Raadzaal

Voorzitter: de heer A.J. Gerritsen, burgemeester; mevrouw Y. Bijenhof, gedurende een deel van agendapunt 3.

Griffier: mevrouw C.M. Steenbergen.

Aanwezige leden: de heer F. Akse, mevrouw Y. Bijenhof, mevrouw J.T. Buikema-Albers, de heren J. Buitenweg, U. Çete, mevrouw M.J.C. van Doorn, de heer A. Ekizkuyu, mevrouw H.J. Geerdink, de heren R.H. Gelici, F.J. Gerritsen, J.J.H. Hammink (later), mevrouw E. van den Ham-Jaarsma, de heren M.V.F.M. Hubers (later), A.G.P. Hümmels, J.L.R. Kampman, W. Loupattij, M. Makkinga, E.J. van Marle, mevrouw Q.D.D.M. Munnich, de heren H.G. de Olde, J. Pauwels, mevrouw P. Pol, mevrouw M.I. van Saane, mevrouw I.A.M. ten Seldam, de heren G.W.L. Stork, T.S.M. Stöteler, W.B. Teeuw, H. Teunis, J. Tijhof, A.J.J.M. Trienen, A. de Vries, J.B.W. Wiertz, mevrouw D. Wind en de heer M. Zielman.

Afwezige leden: de heer W.H.H.L. Weinreder.

Aanwezige wethouders: de heren A.L. Langius, A. Maathuis, E.J.F.M. van Mierlo en J.M. van Rees.

1. Opening en mededelingen.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik word zo-even geïnformeerd dat twee fractievoorzitters in de rij staan om op het parkeerdek te komen, de heer Kampman en mevrouw Pol. Dat heb je met twee liften als het druk is. Laten we vast beginnen, omdat we toch al iets later zijn in verband met wat gesprekken die we nog hadden, plezierige gesprekken overigens. Ik geef graag de gelegenheid aan onze collega de heer Çete om de opening van de vergadering te verzorgen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Het gaat tegenwoordig op alfabetische volgorde, zoals mijn collega's opmerkten, maar afgelopen dinsdag is er wat gewisseld. Ik dacht: wat ga ik vandaag nu doen, ga ik het weer hebben over gedichten schrijven en filosofisch doen, of ga ik het gewoon een keer echt lekker nuchter Nederlands houden, zoals altijd? Ik dacht: ik ga twee artikelen van de Grondwet voorlezen, die wel heel toepasselijk zijn voor vandaag. Ik ga het niet hebben over artikel 1, waar sommigen zich misschien ongerust over maken, maar ik ga het over artikel 20 en artikel 22 hebben.

Artikel 20 van de Nederlandse Grondwet schrijft: "Bestaanszekerheid der bevolking en spreiding van welvaart zijn voorwerp van zorg der overheid. De wet stelt regels omtrent de aanspraken op sociale zekerheid. Nederlanders hier te lande, die niet in hun bestaan kunnen voorzien, hebben recht op een bij de wet te regelen bijstand van overheidswege." We doen er zo

simpel over, we doen net of het nummertjes zijn, we doen net of het een kaartenbak is, maar het is eigenlijk een grondwettelijk recht. Dat vind ik heel toepasselijk voor vandaag.

Dan kom ik bij een nog belangrijker artikel, artikel 22: "De overheid treft maatregelen ter bevordering van de volksgezondheid. Bevordering van voldoende woongelegenheden is voorwerp van zorg der overheid. Zij schept voorwaarden voor de maatschappelijke en culturele ontplooiing en voor vrijetijdsbesteding." Terwijl collega's hier, zonder te onderbouwen, in één keer voorbeelden van miljoenen bezuinigingen kunnen noemen, zie ik dat het eigenlijk een grondwettelijk recht is. Ik wil het hierbij laten, anders ga ik te veel van mijn eerste termijn doen. Ik hoop dat het een mooie bijdrage was. Ik zie sommigen lachen en sommigen niet meer kijken, dus mijn doel is bereikt. Dank u wel.

(Mevrouw Pol en de heer Kampman zijn tijdens het betoog van de heer Çete ter vergadering gekomen.)

De VOORZITTER: Dank u wel. Het is altijd goed om het eerste hoofdstuk van de Grondwet met elkaar te bespreken waarin de grondrechten en de verplichtingen van de Staat zijn opgenomen. De uitleg daarvan is een politiek vraagstuk, maar die sneed u al aan en u stopte ook op het juiste moment. Dat is iets waar politieke organen, daar bent u lid van, een gesprek met elkaar over moeten hebben.

Bericht van verhindering is ontvangen van de heer Weinreder. De heren Hammink en Hubers komen later ter vergadering.

U heeft van de griffie namens het presidium een spoorboekje voor vandaag aangereikt gekregen. Ik wijs u er nog even op - dat is u ook al gemeld - dat u in het eerste deel van de vergadering, de algemene beschouwingen die u mag gaan leveren op de begroting en op wat u inmiddels al van elkaars voorstellen heeft gekregen, zeven minuten netto spreektijd heeft. Ik zal mij er samen met de griffie op toeleggen en mijn klok is daarvoor bepalend, dus gaat u alstublieft niet met uw stopwatch meetellen. We proberen daar in redelijkheid met elkaar mee om te gaan. In tegenstelling tot de vorige keren dat wij algemene beschouwingen met elkaar hebben gehad, zijn interrupties toegestaan, maar ik geef u graag in overweging om elkaar eventjes de tijd te geven om te kunnen opstijgen met de algemene beschouwing voordat u elkaar in de rede gaat vallen. Ook daar ga ik op toezien.

De tijdsindeling van de dag zal waarschijnlijk een beetje kunnen gaan schuiven. We proberen er wel naar te streven om omstreeks 11.00 uur, hoe ver we ook zijn, in ieder geval even te schorsen, zodat we de benen kunnen strekken, en ook rondom de lunch. Dat zal niet vóór 13.00 uur zijn, want dan kunnen wij het bedrijfsrestaurant nog niet gebruiken, maar daarna is er lunch in het bedrijfsrestaurant en vervolgen wij het middagprogramma. Ik denk dat we tegen het einde van de dag, begin van de avond, zo ver zijn dat we kunnen besluiten over uw voorstellen tot wijziging van de begroting dan wel de gewijzigde of al dat niet gewijzigde begroting en aanverwante stukken.

Wij spreken vandaag in één keer over de programmabegroting, over de conceptverordeningen voor de leges en de belastingheffing en over het raadsvoorstel Investeringsimpuls fysieke infrastructuur tranche 1. In uw beschouwing kunt u alle drie onderwerpen meteen behandelen. Uiteraard ga ik, zo gauw een amendement of motie is ingediend, niet elke keer die toverformule uitspreken dat het onderdeel is van de beraadslaging, maar zo gauw het is ingediend, is het ook deel van het gesprek en kunt u elkaar daarop bevragen en daar het gesprek met elkaar over voeren. Zijn er nog vragen of onduidelijkheden? Als dat niet het geval is, gaan we over tot het loten van de spreekvolgorde. We hebben hier het mandje met de namen van uw fracties.

(De heer Hammink komt, te 9.14 uur, ter vergadering.)

De VOORZITTER: De loting resulteert in de volgende sprekersvolgorde: GroenLinks, CDA, ChristenUnie, Lijst Çete, Lokaal Almelo Samen, PvdA, PVA, D66, SP, PVV, Democraten.Nu, Leefbaar Almelo, Forum voor Rechts en VVD.

(De heer Hubers komt, te 09.16 uur, ter vergadering.)

2. Algemene beschouwingen over de Programmabegroting 2020-2023, Leges- en

belastingverordeningen 2020 en Investeringsimpuls fysieke infrastructuur tranche 1.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik open de beraadslagingen en geef het woord aan de heer Buitenweg namens GroenLinks.

Excuus, ik vergeet dat elke keer en dat moet ik niet doen. De commissie Planning & Control bekijkt de begrotingsstukken ook altijd en namens de commissie geef ik graag de heer Pauwels het woord om daar een verslag over uit te brengen.

De heer PAUWELS (voorzitter commissie P&C): Voorzitter! Collega's, vandaag behandelen we de programmabegroting 2020. Deze is ook uitvoerig aan de orde geweest in de commissie Planning & Control. We hebben daar ruimschoots over gesproken. Tips en aanwijzingen zijn gehoord. Allereerst overigens een compliment voor alle ambtelijke inzet. We zijn blij dat er een goed leesbare fysieke versie ligt van de begroting. Naast de mooie fysieke versie hebben we ook een heel prettig leesbare digitale versie. Ik weet niet wie hem allemaal gebruikt heeft, maar voor snel zoekwerk is dat ook erg prettig, en zowaar ook weer een programmabegroting in één oogopslag. In ieder geval is ook voor de inwoners in onze stad goed te lezen en snel te begrijpen waar we het vandaag allemaal over gaan hebben.

Vanuit de commissie twee opmerkingen, die zijn meegegeven. Daar is eigenlijk ook al eerder wat over gezegd hier in de raad. In ieder geval zouden we om de leesbaarheid van het stuk verder te vergroten nogmaals de suggestie willen doen om onder de tabellen die we hebben af en toe eens wat begeleidende tekst te zetten. Deze opmerking is gehoord en wordt ook opgepakt.

Een tweede opmerking is een uitnodiging aan de wethouder om vanmiddag een reactie te geven op het raadsvoorstel dat bijgevoegd is bij de begroting betreffende de investeringsimpuls voor de fysieke infrastructuur. Daarover is gesproken in de commissie, hoe om te gaan met een deel van de subsidieaanvragen waar op dit moment nog onduidelijkheid over is. Wij verwachten dat de wethouder daar iets meer duiding aan kan geven hoe we met die onderdelen van dat raadsvoorstel omgaan. Met die opmerking in het achterhoofd willen wij vanuit de commissie u allen een mooi en glansrijk debat toe wensen en we kijken uit naar goede besluitvorming.

De VOORZITTER: Zijn er vragen aan de heer Pauwels? Dat is niet het geval. Mijnheer Pauwels, dank u wel, en met u de commissie Planning & Control. Dan geef ik nu alsnog het woord aan de heer Buitenweg om namens de GroenLinks-fractie het woord te voeren.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Vandaag bespreken we de begroting 2020 van de gemeente Almelo. Dit is de tweede begroting van het huidige college. Het college heeft een groot aantal zaken weten te realiseren, zoals de havenkom en de nieuwbouw om het Marktpllein. Ook op het terrein van duurzaamheid is enige vooruitgang te zien zoals een zonnepark bij Aadorp en een begin van een duurzaam elektrisch wagenpark binnen de gemeente. Daartegenover staan ook zaken die niet gelukt zijn, bijvoorbeeld gratis parkeren in de binnenstad en de leegstand in het winkelgebied Grotestraat, die we alleen maar zien toenemen. Ook het debacle met het vastgoedbeleid en grondzaken wil ik hier noemen. Wij zijn erg benieuwd naar de uitkomst van het onderzoek dat KPMG hiernaar doet. De fietssnelweg, de F35, heeft helaas nog een lange weg te gaan.

Het invoeren van inclusiebeleid gaat onzes inziens ook veel te traag. Het college zegt in zijn voorwoord, ik citeer: "Voor ons als college staat centraal dat iedereen in onze stad volwaardig moet kunnen meedoen aan onze samenleving." Volgens GroenLinks is dat nog geen realiteit. Er ligt een motie van de PvdA op dit terrein, die wij mede steunen. Een aantal van deze zaken komt terug in de inbreng op de programma's.

Ik begin met het programma Binnenstad. Het weer vol krijgen van winkels in de binnenstad inclusief de nieuwe panden op het Marktpllein blijft een 'hell of a job'. Als er al winkels komen, zijn het over het algemeen grote ketens, die zich weinig gelegen laten liggen aan de uitstraling van de buitenkanten van de panden. Kan het college daar nadere eisen aan stellen? Dan bedoel ik bijvoorbeeld de belettering. Als voorbeeld: tegenover restaurant Ledeboer dat grijze vlak met die teksten erop, geen fraai gezicht.

Dat het gratis parkeren in de binnenstad geen doorgang vindt, omdat de winkeliers niet in de buidel willen tasten, vindt GroenLinks niet erg. We investeren liever in een kwalitatief goed en hoogwaardig winkelbestand. Dan komen de kopers ook wel weer naar Almelo. Dat hiervoor autoverkeer in de Grotestraat nodig is, bestrijden wij. Ons advies: stop hiermee, zowel aan de

noord- als de zuidkant. Geef ruim baan aan de fietsers en zorg voor goede stallingen. Wonen in de binnenstad is voor zowel ouderen als jongeren erg interessant. Het gevolg hiervan is wel dat de parkeerdruk in de binnenstad en aan de randen toeneemt. GroenLinks pleit dan ook voor een parkeerfonds, zoals ook de gemeente Wierden dat heeft. Daar wordt per woning/appartement € 7.000 gevraagd. Dat is bij nieuwbouw. Dat geld wordt gestopt in een fonds waarvan parkeervoorzieningen worden aangelegd. Een gunstig neveneffect is dat bouwers/ontwikkelaars eerder initiatieven nemen om op eigen terrein te parkeren. Er staat ook een verwijzing naar hun website, die men kan aanklikken. Hiervoor dien ik een motie in, die ik straks zal voorlezen.

Programma Economie en Participatie. De doelstellingen in dit programma worden erg ambitieus geformuleerd. Bijvoorbeeld in 2020 doen minder mensen een beroep op de bijstand, namelijk 2.200 dossiers in 2020. De GroenLinks-fractie is een voorstander van het aan het werk helpen van mensen uit de bijstand. Het moet dan wel gaan om echte banen, nu zien we nog te veel de draaideurconstructies. Ook binnen de gemeentelijke organisatie, hier in eigen huis, kan er meer gekeken worden naar het beschikbaar stellen van functies voor deze doelgroep. Dat geldt eveneens voor mensen met een beperking. Dat past ook goed in het inclusiebeleid dat we vorm willen geven. Het verder uitbreiden van het XL Park ziet GroenLinks niet als zinvol om banen te creëren. Er verrijzen grote blokkendozen, die magazijnen, maar er werken door de automatisering of robotisering maar weinig mensen. De banen worden veelal ingevuld door mensen van buiten Nederland. GroenLinks is dan ook geen voorstander van de kanaalsprong om het XL Park uit te breiden.

Behoud van SOWECO is voor ons een belangrijke kwestie. Het is een prima bedrijf dat al decennialang haar waarde bewezen heeft. SOWECO is een erg goed middel om onze doelen van de Participatiewet uit te voeren. Er is geen reden om dit bij de gemeente aan te haken. De financiële voordelen zien we dan ook niet. Ook het Rijk pleit voor de instandhouding van de sociale werkvoorziening. Onze oproep is: stop met het plan om SOWECO te beëindigen, dat scheelt een heleboel geld dat wegvloeit naar onderzoek- en adviesbureaus.

Programma Duurzaamheid. Het klimaat staat nog steeds hoog op de agenda, dat kunnen we elke dag in de journaals en actualiteitenprogramma's zien. We hebben het dan over CO₂-uitstoot van vooral fossiele brandstoffen. Een ander groot dossier is het stikstofprobleem, maar ook de PFAS-problematiek in de grond. Met betrekking tot duurzame energie wil GroenLinks erop aandringen dat het college meer actie onderneemt met betrekking tot de inzet van windenergie. De kleine windmolens, zo stond onlangs nog in de krant, van 30.000 kW zijn prima voor eigen gebruik op een boerderij. Wij willen echter een onderscheid maken. De windmolens van 2, 3 zelfs 4 megawatt zetten zoden aan de dijk. Datzelfde geldt ook voor zonne-energie. Wij willen meer actie richting bedrijven en instellingen, die over grote daken beschikken, die ze kunnen bedekken met zonnepanelen.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! De heer Buitenweg heeft het over grote windmolens. Ik vraag me af of de GroenLinks-fractie het nieuws ook volgt, want recent kwam er aan het licht dat windmolens zeer schadelijke broeikasgassen lekken. Kilo's per jaar, schijnt het, vanwege isolatiemateriaal. Ik hoor de heer Buitenweg praten over windmolens om het klimaat te redden.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Ik heb daar geen getallen bij van hoeveel CO₂ dat is en waar dat vandaan komt. De heer Stöteler weet elk jaar wel weer iets te vinden waarom een windmolen hel en verdoemenis is. Als hij een dode vogel vindt, is het wel slagschaduw.

De heer STÖTELER (PVV): Nu heb ik het gevonden, maar de Telegraaf kopte ermee twee weken geleden.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Een heel betrouwbare krant, ja.

De heer STÖTELER (PVV): Ik heb nog niet gehoord dat het niet klopt.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): De heer Stöteler vertelt mij nu iets nieuws waar ik niet stante pede op kan reageren. De Telegraaf heb ik al twintig jaar niet gelezen. Ik zal proberen daar een antwoord op te vinden in de tweede termijn.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Als ik mag reageren op wat de heer Stöteler heeft gezegd. Nee? Dan doe ik het via u naar de heer Buitenweg. Is het de heer Buitenweg bekend dat die kleine windmolens echt alleen op wind draaien? Er is er laatst één geopend bij Kamp Kuijper, daar was ik bij, en die dingen gaan echt alleen op wind, dus daar is verder geen uitstoot van wat dan ook. Laten we het daar dan even bij houden.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Die andere molens draaien ook alleen op wind. Waar draaien die andere dan op? Diesel?

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Daar is veel meer uitstoot. Nee, de grote windmolens worden ook elektrisch aangedreven en daar is juist de uitstoot, maar niet bij de kleine.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Die dingen worden weleens op de wind gezet of stopgezet. Dat zal waarschijnlijk enige energie kosten, die dan niet door de windmolen wordt opgewekt op dat moment. Waarschijnlijk trekken ze dat dan ergens uit het net. Dat is de vraag, waar wordt dat dan opgewekt? Als dat groene stroom is, is dat ook prima. Maar een windmolen draait niet op en dieselmotor of een gasturbine. Ik vind de kleine windmolens prima, maar daar halen we de doelstellingen niet mee. Dat is mijn punt.

Daarnaast blijft isolatie van woningen, maar ook van bedrijfs- en kantoorpanden een effectief middel om energie te besparen en dat moeten we flink stimuleren. CO₂ wordt ook goed afgevangen door bomen en we krijgen er zuurstof voor terug.

De heer AKSE (SP): Voorzitter! Ik heb nog een vraag over het parkeerfonds, ik ben een paar zinnen achter, maar ik moest er even over nadenken. De heer Buitenweg geeft aan dat het met name gaat om nieuwbouw. Maar is het niet zo dat we al als regel hebben dat wanneer er nieuwgebouwd wordt, en dan met name appartementencomplexen, dat daar al sowieso parkeervoorzieningen voor moeten zijn? Ten tweede, vindt de heer Buitenweg niet dat Almelo al voldoende parkeervoorzieningen heeft? We hebben een fiks aantal parkeergarages, die echt nog niet volstaan.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Het gaat om nieuwbouw en verbouw. Wat we in de binnenstad zien, is dat veel winkels omgeturnd worden naar bewoning. Dan is er vaak geen plek voor parkeren. Ik lees het nieuws ook, onlangs stond er in de krant een artikel over het gat bij Talamini, dat daar nu ook weer geswitcht is wie daar mag parkeren. Er zit gewoon grote druk op de binnenstad. Het gratis parkeren gaat niet door, anders was de druk nog groter geweest op de parkeervoorziening. Ik denk dat het een goed middel is voor de gemeente om geld binnen te halen om parkeervoorzieningen te financieren. Waarom zou dat voor Wierden wel interessant zijn en voor Almelo niet?

De heer AKSE (SP): Met name omdat Wierden geen parkeergarages heeft zoals Almelo bijvoorbeeld.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Maar ook de parkeergarages zijn niet altijd beschikbaar. Op sommige momenten zitten ze goed vol en als heel veel bewoners daarin gaan parkeren, dan kan het winkelend publiek er ook niet parkeren. Dus de druk wordt in z'n totaliteit groter. Er komen heel wat appartementen bij de komende jaren, met name in het centrum en de randen van het centrum, want dat is populair.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Ik loop wat achter, maar ik dank de heer Akse dat hij toch nog de interruptie deed over hetzelfde onderwerp, parkeren en parkeerplaatsen. Ik heb even uitvoerig gekeken hoe het bevalt in Wierden. Er zijn ook andere gemeenten waar dit ingevoerd is. In eerste instantie dacht ik: dat is misschien wel een leuk idee. Maar in de plaatsen waar ik gekeken heb, waar het al enige jaren is ingevoerd, komt uit de evaluaties dat de bedragen die betaald worden door de bewoners niet kostendekkend zijn. De gemeente doet er dus toch een substantieel bedrag bij. Het is ook voor een beperkte tijd dat die parkeerplek als het ware gefinancierd wordt door de bewoner. Ik ben benieuwd hoe de heer Buitenweg aankijkt tegen het feit dat het niet kostenneutraal is, de aanleg versus de bijdrage aan de kosten door de gebruiker. We hebben heel veel capaciteit met betrekking tot parkeren, vooral in parkeergarages. Zou daar

niet beter naar gekeken kunnen worden voordat we weer nieuwe parkeerplekken gaan maken, al dan niet bijgedragen door de huurder of koper van het appartement?

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Het is niet zo dat GroenLinks nu de autopartij is en de hele binnenstad willen volplempen met parkeerplaatsen. Het gaat erom dat met name ontwikkelaars en mensen die eraan verdienen, in hun prijzen van de panden die zij verhuren of verkopen rekening houden met dat er een parkeervoorziening in zit. Op sommige plekken is dat niet realiseerbaar. Dat het niet kostendekkend is, het is wel een bijdrage. Je hebt niks, of je krijgt, zoals Wierden dat doet € 7.000 voor een parkeerplek.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Het is toch ook zo dat op het moment dat een ontwikkelaar of particulier gaat bouwen, of trouwens ook een overheidsinstantie, daar, zeker als het om bewoning gaat, parkeernormen bij zitten, ook voor kantoren en dergelijke. Moeten wij dus, op het moment dat wij de uitzondering gaan maken voor de appartementen, ook een uitzondering voor de kantoren gaan maken? De wet op de ruimtelijke ordening voorziet daar feitelijk al in.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Ik zie dat ook mensen die in kantoren werken in de wijken parkeren. Bij mijzelf staan zo twintig auto's in de achtertuin van mensen die hier werken. Ik bedoel daarmee achter mijn huis. Volgens mij halen we ook niet die 1.6 of 1.8 parkeernorm in de stad voor bewoners. Ik heb niet de indruk dat er al voldoende parkeerplaatsen zijn voor mensen die in de stad wonen of straks in de stad komen wonen. Ik vraag om het te onderzoeken, want misschien is het voor Almelo geen begaanbare weg en voor een dorp als Wierden misschien wel.

De VOORZITTER: Dan horen we straks hoe het college daartegenaan kijkt. Dan is dit gesprek in de tweede termijn nog voort te zetten.

De heer WIERTZ (D66): Voorzitter! Ik sluit daarop aan, want ik vind het ook onduidelijk. Wat bedoelt de heer Buitenweg dan met pandeigenaren? Welke pandeigenaren?

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Iemand die juridisch eigenaar is, wiens naam op het papier staat bij het kadaster, dat is een pandeigenaar.

De heer WIERTZ (D66): Ja, maar als ik dan geen auto heb en alleen een fiets?

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Kijk, er worden ook panden verkocht met een parkeergarage eronder. Dan betaal je ook voor de parkeergarage. Ik denk dat de heer Wiertz in de straat waar hij woont misschien ook meebetaalt aan dingen die hij niet gebruikt. Wellicht krijgt hij bezoek met auto's.

De heer WIERTZ (D66): Ja, maar dat lijkt me dan toch wat onrechtvaardig.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): We kunnen van alles verzinnen om dit niet te onderzoeken, dat mag van mij, maar ik denk misschien is het de moeite waard en we zitten altijd te zoeken naar geld. Vooral bij het parkeerbeleid leggen we altijd geld bij, dat kost ons al jarenlang heel veel geld. Mijn oproep is: probeer dit.

We pleiten ook nog voor meer groen, vooral bomen. Wel pleiten we voor een verscheidenheid aan bomen en minder eiken in verband met de processierups. Helaas is de ambitie in de begroting maar 2.500m² groen en 6.000m² ontharding. Dat is nog geen hectare. Hier kan wat ons betreft nog wel een flinke schep bovenop. In 2006, dat is al dertien jaar geleden, heeft GroenLinks al eens een motie ingediend om een zogenaamd geboortebos aan te leggen. Ouders krijgen de mogelijkheid om voor hun kind een boom te planten. In het land zijn hier al diverse voorbeelden van te zien. De website staat erbij, dat kunt u opzoeken. Hiervoor dienen we een motie in.

Programma Zorg. In het sociale domein blijven zorg en jeugdzorg een te grote uitgavenpost voor veel gemeenten. Op verzoek van de raad heeft het college wel stappen ondernomen om het Rijk te vragen om een hogere bijdrage. Het Rijk komt ons tegemoet. De vraag is dan of het college de lobby voor de hogere rijksbijdrage nog flink gaat opvoeren? Dan de preventie: daar gaan de kosten voor de baten uit. Dit betekent dat we waarschijnlijk nog jaren tekorten hebben op het

sociale domein. Dit terwijl het geld bij het rijk tegen de plinten op klotst. € 14 miljard wordt grotendeels ingezet om de rijksschulden snel af te lossen.

Dan nog even naar de subsidies, maar ik heb geen tijd meer. Daar hebben we heel laat nog bericht over gekregen van het college, extra informatie over de subsidies, die bezuiniging van € 500.000 oplopend naar € 2 miljoen. De heer Pauwels zei daar ook al iets over. Ik denk dat we daar moeilijk een besluit over kunnen nemen als we zo laat inzicht krijgen in die gegevens. Ik zei het al in het politiek beraad: we kunnen niet een blanco cheque afgeven.

De VOORZITTER: Wilt u uw termijn gaan afronden, want de tijd is voorbij? Graag heel kort mijnheer Çete. Het moet geen interruptie zijn om de spreektijd op te rekken, want we moeten ook de dag met elkaar doorkomen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Dank u, het hoeft niet lang te zijn. Ik deel de mening van de heer Buitenweg over de subsidies. Maar wat stelt de heer Buitenweg dan voor? Dat we het schrappen uit de begroting? Dat we het amenderen? Of dat we het bij toezeggingen houden?

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Mijn voorstel zou zijn om voor dit jaar 2020 die € 500.000 eruit te halen en dan bij de Voorjaarsnota te kijken of we dan een goed-onderbouwd plan hebben: welke instelling wel en wat kopen we dan niet meer in? Je kunt een instelling wel een bedrag opleggen, maar wij kopen diensten in. Net als je diensten bij een aannemer inkoopt om de straat te asfalteren, kopen we diensten in. Voor jeugdzorg of bij Humanitas voor preventie, noem maar op.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Stel dat wij daar met een amendement over komen, dan zou de heer Buitenweg dit dus steunen?

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Jazeker. Ik had het initiatief willen nemen, maar ik heb tijdgebrek.

De VOORZITTER: Ik wil u ter wille zijn. U heeft moties in te dienen, als u die bij mij achterlaat dan gaan we ze reproduceren. U heeft ze in uw tekst al aangekondigd, maar u hoeft ze niet allemaal meer voor te lezen. Tenzij u er prijs op stelt om het dictum te noemen. Maar eigenlijk moeten we dat in de spreektijd doen.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Mag ik er hier nog twee noemen, die ik nu niet bij me heb? Eentje over groene daken voor bushokjes, die is al rondgestuurd door mijn collega Ekizkuyu en eentje over het schaaktoernooi, een bijdrage voor drie jaar voor het jeugdschaaktoernooi. Daar heeft die meneer een paar keer voor gepleit hier in de raadszaal.

De VOORZITTER: Als u ze hier bij mij achterlaat, dan zorgen wij dat ze verdeeld worden. Dank u wel. De griffier zorgt er vandaag voor dat de moties genummerd worden. Zoals u gewend bent van haar en haar medewerkers krijgen we aan het einde van de dag een keurig overzicht om daar onze besluitvorming op te doen plaatsvinden. Ik dank de heer Buitenweg voor de geleverde bijdrage.

"Motie 1

Parkeerbonds

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, constaterende dat:

- er steeds meer mensen in de binnenstad komen te wonen (o.a. in appartementen en boven winkels);
- dit de parkeerdruk in de binnenstad aanzienlijk verhoogt;
- bij veel (woon)panden niet op eigen grond geparkeerd kan worden;
- er dan elders parkeerruimte wordt gebruikt;

overwegende dat:

- de gemeente financiële tekorten heeft op de parkeerinkomsten;
- dat het reëel is dat pandeigenaren bijdragen aan de investeringen in de parkeervoorzieningen met name parkeerplaatsen;

- er gemeenten zijn die een dergelijk fonds hebben zoals bv. de gemeente Wierden; verzoekt het college om:
- de invoering van een parkeerfonds (zoals bv. in Wierden) te onderzoeken;
- de raad hiervan voor 1 januari a.s. (bv. per raadsbrief) te informeren, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van GroenLinks, ChristenUnie, Leefbaar Almelo, PvdA en Lijst Çete.

"Motie 2

Geboortebos

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, constaterende dat:

- er in 2006 door de gemeenteraad van Almelo een motie is aangenomen om een geboortebos te ontwikkelen;
- dit tot nu toe niet is gerealiseerd;
- er in meerdere gemeenten geboortebossen zijn aangelegd;
- bomen als nuttig worden gezien omdat het bijdraagt aan de CO₂ reductie;

overwegende dat:

- door een geboortebos de betrokkenheid van de burgers van Almelo bij de stad en het milieu vergroot wordt;
- het mogelijk moet zijn om voor iedere geborene een boom te planten in een geboortebos;
- door het aanleggen van een geboortebos kan de gemeente Almelo beter aan haar verplichtingen ten aanzien van de natuurcompensatie voldoen;

verzoekt het college om:

- een plek te zoeken waar dit bos aangelegd kan worden;
 - de vorm en inhoud van het geboortebos nader uit te werken en binnen een termijn van vier maanden met een voorstel te komen,
- en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van GroenLinks, SP, ChristenUnie, Leefbaar Almelo, PvdA en Lijst Çete.

"Motie 43

Nederlandse jeugd schaakkampioenschap

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, constaterende dat:

- de intentie er is om vanaf 2020 3 edities van het NK jeugd schaken in Almelo te organiseren;
- ervoor elke editie een bijdrage van € 7.500 nodig is vanuit de gemeente op een totale begroting van € 20.000;
- de gemeente Assen hetzelfde bedrag heeft toegekend de afgelopen jaren;

overwegende dat:

- het gekoppeld is aan een schoolschaak-project met als intentie om kinderen aan het schaken te krijgen om schaken eventueel onderdeel te maken van het onderwijs curriculum;
- het schaken kan een positieve bijdrage kan leveren aan cognitieve vaardigheden;
- het NK jeugd schaken zorgt voor positieve reclame voor Almelo;

draagt het college op:

- om elke editie € 7.500 vrij te maken voor het Nederlandse jeugd kampioenschap zodat het vanaf 2020 tot 2022 in Almelo kan plaats vinden;
 - om te zoeken naar dekking, eventueel in vrij gevallen middelen,
- en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van GroenLinks, SP, PvdA, D66, Lijst Çete en Forum voor Rechts.

De VOORZITTER: Ik geef nu het woord, want zij wacht niet begrijp ik, aan mevrouw Ten Seldam, die namens het CDA het woord gaat voeren.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Nu wilde ik u ter wille zijn door vast richting het spreekgestoelte te lopen. Almelo staat nog steeds voor grote uitdagingen. De CDA-fractie is een partij van aanpakken en van verantwoordelijkheid nemen, maar de CDA-fractie staat ook voor rechtvaardigheid en omzien naar elkaar. Omzien naar elkaar betekent voor ons dat we er zijn voor de mensen, die ons nodig hebben. Voor Johan van 83, die het niet meer lukt om zelf zijn huis schoon te houden. Voor Ellen van 56, die plotseling haar baan is verloren. Voor Koen van 33, die sinds zijn derde al in een rolstoel zit. En ook voor Nora van 14, die even niet meer bij haar ouders thuis kan wonen, omdat het gewoon niet meer gaat. Voor al die mensen zijn wij er.

Het dilemma is echter dat mensen niet afhankelijk willen zijn van de overheid. Ze willen niet aan moeten kloppen bij instanties. Zij willen niet ziel en zaligheid bloot moeten geven aan hulpverleners, die ze niet kennen. Mensen willen hun problemen zelf oplossen met de mensen die dicht bij hen staan, zoals familie, vrienden, buurt of kerk. Maar tussen willen en kunnen, zit soms een groot verschil. Het lukt niet altijd. Soms is de omgeving te zwak of zijn de problemen te complex of te zwaar. Dan moet de overheid er zijn. Dan moeten we er als gemeente voor deze mensen zijn. Voor Johan, Ellen, Koen en Nora en voor al die andere inwoners die om hulp vragen. Die hulp moet rechtvaardig zijn. Ieder moet krijgen wat hij of zij nodig heeft om zo snel mogelijk weer op hun eigen benen te kunnen staan.

Het is niet rechtvaardig dat al onze hulp gaat naar mensen die handig gebruik maken van alle regelingen, simpelweg omdat ze goed de weg weten en menen daar recht op te hebben. Het is niet rechtvaardig dat als mensen uit de bijstand gaan werken en daardoor plotseling zoveel regelingen mislopen ze daardoor armer worden dan wanneer ze werkloos thuis waren gebleven. Het is niet rechtvaardig als zorginstellingen ons zorggeld niet besteden aan zorg, maar aan winst, directeuren en dure kantoorpanden. Het is niet rechtvaardig als jongeren in de jeugdzorg van instelling naar instelling moeten worden gesleept en er ondertussen alleen maar slechter van worden. Het is niet rechtvaardig als... Zo kunnen we nog wel even doorgaan. De CDA-fractie staat voor omzien naar elkaar op een rechtvaardige en menselijke manier. Almelo is geen zwak sociale gemeente, maar een sociale gemeente.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Bij het doorlezen van de begroting viel me bij het programma Zorg één ding op en dan refereer ik aan pagina 40: Ook willen wij voorkomen dat jonge mantelzorgers omvallen door te lang en intensief te zorgen voor naasten. Bij het beoordelen van de zorgvragen hebben we aandacht voor de draagkracht en draaglast van "jonge mantelzorgers". Deze zin prikkelde mij persoonlijk enigszins omdat ik dan een beetje het idee krijg, is dat niet discriminator, de één wel, de ander niet? Ik proef dat ook een beetje bij mevrouw Ten Seldam. Dat is misschien ook wel een belangenafweging. Enerzijds hebben sommigen misschien meer behoefte, of ze hebben misschien een sterkere omgeving dan een ander, maar ik krijg ik hier toch een oncomfortabel gevoel bij. Hoe staat mevrouw Ten Seldam hierin? Dit traject proef ik ook een beetje in het verhaal, dat is eigenlijk een beetje de hele lijn in dit programma en dat lijkt ondersteund te worden. Dat betekent dan wel dat de één kennelijk wel een beroep kan doen op zorg als hij een minder sterke omgeving heeft en een ander niet. Dan krijgen we toch willekeur?

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Nee, zo moet mevrouw Pol mijn woorden niet duiden. Wij vinden juist dat iedereen die een zorgvraag heeft, recht heeft op zorg. Daar moeten wij als gemeente zo snel mogelijk, zo goed mogelijk, zo zorgvuldig mogelijk mee omgaan. Waar wij juist alert op moeten zijn, is dat er onterecht gebruik gemaakt wordt van zorg. Zowel door de zorgorganisaties zelf - we kennen allemaal de verhalen uit de krant - maar ook door mensen die menen er recht op te hebben terwijl dat niet strikt noodzakelijk is of anders georganiseerd kan worden. De opmerking van mevrouw Pol, "pas op dat je niet de mantelzorgers en de "jonge mantelzorger" overvraagt", is een zorg die ik met mevrouw Pol deel, want aan de ene kant vraag je als overheid ook heel veel uit het netwerk, die directe omgeving, van het individu om juist die zelfstandigheid overeind te kunnen houden, maar aan de andere kant zit daar ook het risico dat je overvraagd wordt en dat dient te allen tijde voorkomen te worden.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Nee, mevrouw Ten Seldam heeft mijn vraag niet helemaal goed begrepen. Ik vind het zelf ook een moeilijk dilemma, dat wil ik ook aangeven, maar

in eerste instantie werd ik geprikkeld omdat ik dacht dat het om het beoordelen van zorgaanvragen ging. Het betrof echter de vraag of we aandacht hebben voor de draagkracht en draaglast van jonge mantelzorgers. Het gaat er dus om dat er kennelijk wordt gekeken naar de draagkracht en draaglast van jonge mantelzorgers. Dat impliceert dus dat wanneer je een hogere draagkracht en een hogere draaglast hebt, je in een mindere positie zit als je dat wel hebt. Enerzijds is dat prettig, anderzijds acht ik dat discriminator. Hoe kijkt mevrouw Ten Seldam daar tegenaan?

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ja, ik kan moeilijk uitleggen hoe het college de strekking bedoeld heeft, die mevrouw Pol nu citeert. Maar vanuit de CDA-fractie zeggen wij: mantelzorg en omzien naar elkaar is heel erg belangrijk, maar de draagkracht wordt bepaald door het individu, wat die persoon aankan. Het is niet het systeem dat dit gaat bepalen. Iedereen heeft feitelijk evenveel recht op, kan evenveel aanspraak maken op de zorg. De één zal dit eerder doen dan de ander. De meeste mensen die een beroep doen op de zorg, doen dat echt met lood in hun schoenen, omdat ze zelf geen oplossing meer zien.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Mevrouw Ten Seldam heeft hiermee mijn vraag naar genoegzaam beantwoord. Dit is wel een hint naar het college welke vragen ik straks nog ga stellen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik wil mevrouw Ten Seldam ten eerste bedanken voor het sociale karakter van de algemene beschouwing van het CDA. Ik ben blij dat er ook coalitiepartijen zijn die echt een hart dragen en die het niet alleen over cijfers hebben, maar het ook echt over mensen hebben. Wel prikkelt mevrouw Ten Seldam mij met één ding. Zij heeft mij aan haar zijde wanneer ze zegt dat zoveel mogelijk het familienetwerk moet ondersteunen, of de kerk of moskee, waar dat mag. Maar ze zegt: waar dat niet kan, moet de overheid faciliteren. Dan heeft zij het over frauduleuze kantoren die worden aangepakt, et cetera. Mij is opgevallen dat het continu tot nu toe alleen maar de kleine jongens zijn die worden opgepakt. Is mevrouw Ten Seldam het met mij eens dat de controle ook wel eens een keer bij de grote spelers mag komen? Dat is juist het heel grote en belangrijke gedeelte van het budget dat we uitgeven. Ik heb tot nu toe van het college of in de samenleving nog niet gemerkt dat een van de grote jongens is gecontroleerd of is aangepakt, terwijl uit de samenleving daar best wel veel klachten over komen.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De vraag van de heer Çete is duidelijk. Als ik doorga met mijn betoog, krijgt de heer Çete direct het antwoord, want de eerstvolgende zin die ik wilde uitspreken was: Maar er zijn veel misstanden in de zorg, ook in Almelo. De CDA-fractie is blij dat we daar echt werk van maken. Het liefst samen met de mensen die de zorg het beste kennen. Zorg dat ons geld terecht komt bij de mensen die ons nodig hebben en zorg dat ons geld niet weglekt naar de verkeerde dingen. Of dat een kleine organisatie is of een grote, het is ons om het even.

Projectverwijzingen door gecertificeerde instellingen is een punt dat ik even onder uw aandacht wil brengen. De CDA-fractie vraagt zich af of sanctionering mogelijk is als een indicerende instelling onnodig of niet correct verwijst. De verdere toelichting ziet u uitgebreid in onze bijdrage.

Dan zijn wij erg benieuwd hoe het gaat ten aanzien van de multi-problem gezinnen. We hebben de ambitie daarover vorig jaar tijdens de begrotingsbehandeling uitgesproken. Het betreft 375 gezinnen. Wij vragen vooral hoe het met die gezinnen gaat.

Ten aanzien van de jeugdzorg zijn we te spreken over de manier waarop het college om wil gaan met preventie van huiselijk geweld, maar de CDA-fractie is van mening dat hier nog meer kracht bijgezet kan worden. Het onderwerp huiselijk geweld moet bespreekbaar worden gemaakt. Dan kun je pas echt wat doen en betekenen voor de ander. Wij dienen samen met Lokaal Almelo Samen, Lokaal Almelo Samen, de motie Preventieve Voorlichting Kindermishandeling in. Als u nog wilt mee tekenen dat, staat u dat vrij.

Ten aanzien van het Nieuwstraat Kwartier is de CDA-fractie erg benieuwd naar de indicatoren en het zou de raad helpen bij haar controlerende taak als de doelen de volgende keer smart geformuleerd worden. Ze zijn nu wat algemeen van aard.

Het wijkgerichte werken. Bewoners worden als het ware verleid en gefaciliteerd om hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken, maar ook om een actieve bijdrage te leveren aan de Almelse samenleving. Het college trekt hiervoor € 150.000 extra uit en dat is dan oplopend naar € 300.000 in 2023. Dit roept bij de CDA-fractie wat ambivalente gevoelens op. Aan de ene kant

begrijpen wij best dat als je meer wijkgericht wilt werken daar ook geld voor beschikbaar moet zijn. Aan de andere kant hebben wij wel wat moeite met hoe het college het omschrijft, namelijk dat het naar eigen inzicht aangewend kan worden. Als het college heldere "spelregels" formuleert, zijn wij bereid mee te gaan in het beschikbaar stellen van dat bedrag. Zolang die spelregels er niet zijn, blokkeren wij het geld eventjes. Zodra het college spelregels heeft vastgelegd, dan is dat wat ons betreft beschikbaar. Het moet goed te verantwoorden zijn. Het is publiek geld. Wij hechten daaraan ook in het belang van hoe je omgaat met de verschillende wijken. De ene zal de ene keer iets meer nodig hebben dan een andere keer. We zijn net van de potjescultuur af en dat moeten we ook blijven. Vandaar heldere afspraken: waar mag het aan besteed worden, wie beheert het en wie accordeert het?

De binnenstad. Er is de laatste tien jaar ongeveer, misschien wel twaalf jaar.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voordat mevrouw Ten Seldam overgaat naar een volgende punt. Ik heb het amendement hierover ook gelezen. Dat lijkt me sympathiek. Ik denk dat ik het ook kan steunen. Ter verduidelijking, mevrouw Ten Seldam, hoe lang gaan we het dan in de vriezer zetten? Wanneer mag het college met de beantwoording komen en wanneer is zij tevreden? Ik snap het en ik waardeer het ook. Er zijn ook veel meer punten in de begroting die volgens mij een veel betere uitleg vragen, want wij moeten het wel verantwoorden aan de samenleving vanuit onze controlerende taak. Ik zal het amendement steunen, maar ben benieuwd hoe zij de uitvoering wil zien, want dat staat er nog niet precies in.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik snap het. Kijk, als het college erg veel tijd neemt en dan even hypothetisch in december 2020 besluit hoe de spelregels zijn, valt de € 150.000 van 2020 in principe vrij, want die kan dan niet aangewend worden. Dus het college bepaalt zelf hoe snel het geld beschikbaar is in 2020. Hebben zij de spelregels vóór 1 januari 2020 vastgesteld dan is het vanaf 1 januari beschikbaar. Doen zij dat op 31 december 2020 dan valt € 150.000 vrij, die wij dan op een gezamenlijk nader te bepalen manier willen besteden aan iets leuks voor de stad.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik ben benieuwd hoe het CDA kijkt naar de reikwijdte van die wijksturing. Hoe ver gaat dat, wat het CDA betreft, doorgevoerd worden? Hoe zit het dan met die loketten? Wil het CDA dan bijvoorbeeld onderdelen van centraal georganiseerde loketten, zoals cliëntenondersteuning, ook richting de wijken hebben?

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ja, dat is het probleem dat onze fractie ook een beetje heeft met het wijkgericht werken. Wijkgericht werken wordt in de programmabegroting op allerlei verschillende manieren toegelicht en ingezet. Waar het ons om gaat, is dat je uiteindelijk zo dicht mogelijk bij de mensen komt. Dat zal door de tijden heen wat gaan variëren. Historisch gezien zijn bij groenonderhoud en onderhoud openbare ruimte nu allemaal de locaties op wijkniveau. Dat komt nog uit de tijd dat men met de bakfiets op pad ging. Dan snap ik best dat je de afstand wat korter moet hebben. Nu in het gemotoriseerde tijdperk zijn afstanden relatief korter geworden. Dan kun je dat veel beter centraliseren, maar de mensen werken wel in die wijk. Je moet gaan kijken tot hoever we kunnen komen met elkaar, maar we hebben niet de energie illusie dat we geen stadhuis meer nodig hebben. Als dat de vraag is? Wat ons betreft, in de wijk wat in de wijk kan; in het stadhuis of centraal, wat moet.

De binnenstad, daar was ik gebleven. Er is de laatste tien jaar veel geïnvesteerd in de binnenstad om die vooral aantrekkelijker te maken. Ik denk dat we daar succesvol in zijn, maar de grote winkelleegstand en de voltooiing van de transformatie van de binnenstad roepen ook nog een aantal vragen op en daarvoor verwijs ik graag naar de schriftelijke bijdrage. Ik denk dat de mensen die achter mij zitten wel weten wat ik bedoel. Het roept ook hier wel weer wat vragen op, want in de begroting worden forse bedragen voorgesteld waar feitelijk geen beleid aan ten grondslag ligt. Het is toch een goede gewoonte in dit huis: eerst beleid en dan geld.

De heer PAUWELS (VVD): Ook wij hebben de bijdrage van mevrouw Ten Seldam gelezen. Het werd mij niet helemaal duidelijk wat nu precies de bedoeling is met de oproep voor het transformatiefonds. Er wordt opgeroepen om ook daar meer beleid te ontwikkelen. Beleid kan op zich prima zijn, maar ik denk dat we ook zuinig moeten zijn met alle uren die we daaraan besteden. We kunnen alles proberen dicht te timmeren in beleid, maar als duidelijk is wat we willen bereiken denk ik dat dat voldoende is en dat we dat kort kunnen houden. Wat is precies de oproep? Kan

mevrouw Ten Seldam er mee instemmen? Is dit onderdeel van de begroting acceptabel voor haar? Wil zij het eruit halen of komt ze met een amendement? Wat gaat ze doen?

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Daar waar we met een amendement komen, staat dat keurig in onze bijdrage. Wij vragen nu een toelichting. We zijn benieuwd naar de reactie van het college. Op basis van de reactie van het college zullen wij een standpunt innemen. Dus de heer Pauwels zal net zoals wij nog even moeten wachten.

Voorzitter, ik zal mijn laatste seconden snel gebruiken. Iedereen heeft kunnen lezen wat we vinden van duurzaamheid. Datzelfde geldt ook voor economie en participatie.

Dan kom ik bij het buitengebied. De boeren zijn boos, onderwijs is boos, gezondheidszorg is boos en wij zijn boos. Daarom komen wij met een amendement met betrekking tot het lang bevochten budget plattelandontwikkeling. Ten aanzien van de lokale lasten komen wij ook vanuit rechtvaardigheid samen met Lokaal Almelo Samen met een motie. Het financieel perspectief staat erg uitvoerig in ons programma.

Ik zal afsluiten, voorzitter, als u mij de gelegenheid geeft nog drie zinnen uit te spreken. De CDA-fractie vindt het woord "apparatuurkosten" erg storend. Onze organisatie is geen machine waar je een geldstuk ingooit en dan vanzelf begint te draaien. In onze organisatie werken weldenkende mensen, zonder hen krijgen wij niets voor elkaar. Zo eenvoudig is het. Tegen deze medewerkers kan geen apparaat op, hoeveel munten je er ook in gooit. Hier werken mensen met hart voor de zaak en het zijn geen robots. Op het moment dat alle medewerkers zijn vervangen door robots wordt terecht gesproken over apparatuurkosten, maar zo lang dat nog niet het geval is, zouden wij het waarderen dat er wordt gesproken over organisatiekosten, personeelskosten en medewerkers. Wij hopen dat u daar in positieve zin op reageert en beterschap belooft en dat u ons niet uitdaagt om dat toch met een motie of amendement te moeten doen. Dank u wel.

"Amendement 3

Extra geld voor wijkgericht werken

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, besluit: Programmabegroting 2020 pagina 17 derde alinea wijkgericht werken:

- Programmasturing en wijkgericht werken zijn de leidende principes in de organisatieontwikkeling. Met wijksturing faciliteren wij als gemeente de wens van onze inwoners om een steeds grotere bijdrage te leveren aan de stad. Ontwikkelingen en initiatieven proberen we te stimuleren en te faciliteren. Dat vraagt om een andere houding en gedrag van eenieder van ons. Dit vraagt echter ook om voldoende financiële middelen. Voor de verdere doorontwikkeling van het wijkgericht werken nemen wij € 150.000 op in de begroting 2020. Dit bedrag komt bovenop het huidige budget en daarmee is er in totaal een bedrag van € 50.000 per stadsdeel beschikbaar. Het bedrag is bedoeld om naar behoefte in de wijken in te kunnen zetten. Daarbij mogen ook verschillen tussen wijken ontstaan. Het wijkgericht werken en de effectiviteit van de daarbij behorende middeleninzet gaan wij tussentijds evalueren. Omdat we geloven in de kracht van een wijkgerichte aanpak reserveren wij in de meerjarenraming nu reeds een bedrag dat meerjarig oploopt naar € 300.000 in 2023.

te wijzigen in:

- Programmasturing en wijkgericht werken zijn de leidende principes in de organisatieontwikkeling. Met wijksturing faciliteren wij als gemeente de wens van onze inwoners om een steeds grotere bijdrage te leveren aan de stad. Ontwikkelingen en initiatieven proberen we te stimuleren en te faciliteren. Dat vraagt om een andere houding en gedrag van eenieder van ons. Dit vraagt echter ook om voldoende financiële middelen. Voor de verdere doorontwikkeling van het wijkgericht werken reserveren wij € 150.000 op in de begroting 2020. Dit bedrag komt bovenop het huidige budget en daarmee is er in totaal een bedrag van € 50.000 per stadsdeel beschikbaar. Het bedrag wordt beschikbaar gesteld door de gemeenteraad als er een collegebesluit is genomen waarin expliciet is beschreven waarvoor het geld mag worden aangewend, wie bevoegd is om het geld toe te kennen en hoe het wordt verantwoord. Het wijkgericht werken en de effectiviteit van de daarbij behorende middeleninzet gaan wij tussentijds evalueren. Omdat we geloven in de kracht van een wijkgerichte aanpak reserveren wij in de meerjarenraming nu reeds een bedrag dat meerjarig oploopt naar € 300.000 in 2023.

Toelichting: Wijkgericht werken is vooral en manier van werken die door alle programma's heen loopt. Het inzetten van het geld naar behoefte is erg vaag geformuleerd terwijl het om relatief veel publiekgeld gaat. Het verleden heeft geleerd dat geld bedoeld voor wijkgericht werken opgegaan is aan incidentele activiteiten of projecten die zeer beperkt of niet hebben bijgedragen aan een verbetering van de leefomgeving of sociale samenhang in de wijk of waarvoor feitelijk onvoldoende budget voor was. In het coalitieakkoord staat het volgende: "Met wijksturing faciliteren wij als gemeente de wens van onze inwoners om een steeds grotere bijdrage te leveren aan onze stad." "Wij denken mee en omarmen initiatieven die vanuit inwoners zelf komen zonder dat wij de verantwoordelijkheid, het eigenaarschap of de financiering overnemen. Belemmeringen nemen we waar mogelijk weg." Voorkomen moet worden dat goede initiatieven uit de wijk die bijdragen aan de maatschappelijke opgave door het ontbreken van financiële middelen niet kunnen worden gerealiseerd. Daarom is er bewust voor gekozen om het geld te reserveren tot dat er goede "spelregels" zijn vastgesteld door het college van B&W."

"Amendement 4

Plattelandsontwikkeling vrijvallen € 35.000

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, besluit: Programmabegroting 2020 pagina 19 derde alinea plattelandsontwikkeling:

- Bij de begroting 2016 heeft de raad € 100.000 structureel beschikbaar gesteld voor plattelandsontwikkeling. Uit dit budget wordt het project Mijn erf 2030 bekostigd en diverse kleine initiatieven die voor een deel vallen onder de paraplu Groene Metropool Twente. Plattelandsontwikkeling is echter geen speerpunt en maakt geen onderdeel uit van één van de programma's. Omdat een deel van het budget niet wordt gebruikt voor plattelandsontwikkeling kan dit vrijvallen (€ 35.000).

volledig te schrappen en de Programmabegroting daarop aan te passen.

Toelichting: In het financiële systeem van de gemeente Almelo worden uitgaven opgenomen, maar toezeggingen die zijn gedaan om in financiële zin bij te dragen, niet. Daardoor ontstaat de indruk dat budgetten niet volledig worden benut. Navraag leert dat het budget wel ingezet wordt maar dat een deel is betaald en een deel is toegezegd. Als de toezegging niet in hetzelfde boekjaar wordt geëffectueerd, is het volgens de afdeling financiën niet mogelijk om dat bedrag mee te nemen naar het volgende boekjaar maar valt het vrij aan de algemene reserve. Als de toezegging wordt geëffectueerd, uitbetaald, in het volgende boekjaar dan komt dat ten laste van het dan beschikbare budget. En daar wringt de schoen! Door nu een deel van het zwaarbevochten budget plattelandsontwikkelingen te laten vrijvallen op oneigenlijke argumenten en structureel met dit bedrag te verlagen komen we volgend jaar in de problemen. Voor 2019 is € 100.000 beschikbaar, daarvan zegt het college wordt maar € 65.000 besteed. Daar zetten wij vraagtekens bij omdat volgens ons voorbij wordt gegaan aan toezeggingen. In 2020 is € 65.000 beschikbaar, maar als de toezeggingen uit 2019 worden geëffectueerd moeten die uit het budget van 2020, € 65.000, worden betaald. Dan resteert er feitelijk voor 2020 nog € 30.000 en dat is onvoldoende om de kosten voor de verlichtingen zoals deelname aan Groene Metropool, Mijn erf 2030, gebiedsmakelaar, Leader en dergelijke te betalen. Deze situatie is volgens ons vergelijkbaar met de situatie die wij gehad hebben met betrekking tot de € 500.000 doorontwikkeling organisatie in 2018 en 2019. Daarbij komt nog dat op dit moment niet te overzien is wat de stikstofproblematiek betekent voor de agrariërs, ook onze Almelse agrariërs. Maar ook is nog niet te overzien wat wij als gemeente voor hen kunnen betekenen."

"Motie 5

Project verwijzing gecertificeerde instellingen voor jeugdzorg

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, constateert dat:

- er een inhoudelijke toets bij alle verwijzende gecertificeerde instellingen wordt ingevoerd;
- dit project beoogt de samenwerking met de gecertificeerde instellingen voor jeugdzorg te verbeteren en te besparen op de zorgkosten;

overweegt dat:

- er mogelijk niet-noodzakelijke zorg wordt geïndiceerd;

- te veel geïndiceerde zorg niet in het belang is van de zorgvrager en de gemeente vanuit zorgvuldig gebruik van de zorggelden;
- verzoekt het college om:
- te onderzoeken of een vorm van sanctionering mogelijk is en de raad hierover te informeren,
- en gaat over tot de orde van de dag."

"Motie 6

Differentiatie woonlasten en kwijtscheldingsbeleid

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, constateert dat:

- er geen onderscheid wordt gemaakt in Almelo tussen eenpersoons en meerpersoons-huishoudens;
- van de 14 Twentse gemeenten 12 gemeenten wel onderscheid maken tussen eenpersoons en meerpersoonshuishoudens;
- dat de fractie van Lokaal Almelo Samen hier al meerdere keren naar gevraagd heeft;
- dat de ozb niet kan worden gedifferentieerd omdat de waarde van de woning de grondslag is;
- dat differentiatie wel mogelijk is binnen de afvalstoffenheffing en de rioolheffing;
- het college heeft toegezegd de "sometjes" te gaan maken voor de begrotingsbehandeling 2020;
- het college de toezegging geen gestand heeft gedaan;

overweegt dat:

- er wellicht sprake is van onrechtvaardigheid door geen onderscheid te maken tussen eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens;
- het vanuit rechtvaardigheid de moeite waard is om "de sommetjes" te maken en te analyseren;
- er steeds meer gemeenten zijn die het onderscheid maken tussen woonlasten voor eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens;
- er een causaal verband is tussen het kwijtscheldingsbeleid en de hoogte van de woonlasten;

verzoekt het college om:

- a. de toegezegde berekeningen te maken betreffende woonlasten differentiatie tussen eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens en dit uiterlijk 1 maart aan de raad ter beschikking te stellen;
 - b. inzichtelijk te maken welke mogelijkheden er zijn met betrekking tot het kwijtscheldingsbeleid en wat de consequenties zijn van mogelijke verandering in relatie tot de armoedeval en dit uiterlijk 1 maart aan de raad ter beschikking te stellen,
- en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van CDA en Lokaal Almelo Samen.

"Motie 7

Preventieve voorlichting kindermishandeling

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, constateert

- Stichting Stop Kindermishandeling – project Team-Kim voorlichting geeft over kindermishandeling aan professionals, jongeren en kinderen in Nederland vanuit verhalen van ervaringsdeskundigen (jongvolwassenen) zelf, <http://www.teamkim.nl/>;
- dat deze voorlichting gericht is op bewustwording over hoe het is om als kind dit mee te maken; wat voor signalen geeft een kind af dat mishandeld wordt; wat zou je kunnen doen in deze situatie, in het belang van het kind; hoe ga je in gesprek met een kind;
- ieder jaar in Nederland 118.000 kinderen worden mishandeld;
- woensdag 25 september 2019 er voor alle raadsleden in Twente een informatiebijeenkomst is geweest over kindermishandeling en huiselijk geweld waar een

workshop door Team-Kim is verzorgd die diepe indruk heeft gemaakt op de aanwezige Almelose raadsleden.

overweegt dat:

- kindermishandeling hoog op de politieke agenda moet staan;
- ondanks Meldcode Kindermishandeling en Veilig Thuis, regionale organisaties waar slachtoffers, daders en omstanders terecht kunnen voor hulp en advies bij (vermoedens) van kindermishandeling de cijfers verontrustend blijven en dat kindermishandeling niet afneemt.
- voorlichting door project Team Kim een bijdrage levert aan de preventie van en tijdig ingrijpen bij kindermishandeling.

verzoekt het college om:

- a. een pilot te initiëren preventieve voorlichting kindermishandeling door ervaringsdeskundigen, zoals Team-Kim, gericht op zowel de basisscholen als het voortgezet onderwijs;
- b. deze pilot onderdeel te laten zijn van de op te stellen Preventieagenda 2020;
- c. de raad te informeren hoe de pilot wordt vormgegeven en wat de resultaten daarvan zijn; en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van CDA en Lokaal Almelo Samen.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Ik heb een punt van orde. We zijn op dit moment een uur verder en we hebben nog maar twee sprekers gehad, dus ik weet niet of u op deze manier verder wilt gaan, maar ik denk dat we dan vannacht om 04.00 uur nog niet klaar zijn. Misschien een kleine wijziging van het beleid zoals het nu gaat.

De VOORZITTER: We gaan toch echt wel die kant op. Ik heb u de orde van de vergadering geschetst, die is in samenspraak met het presidium tot stand gekomen en laat u het even bij mij liggen om daar bewaking op te leggen. We zijn overigens nog geen uur bezig, want mijnheer Buitenweg is om 09.19 uur aan zijn termijn begonnen. We zijn dus nog geen 40 minuten onderweg en dat is toch wel wat relatiever. Dank mevrouw Ten Seldam. Ik geef thans het woord aan de heer Teeuw namens de fractie van de ChristenUnie.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! Dank u wel. Als eerste willen wij onze complimenten uitspreken richting het college voor de duidelijk leesbare en goede begroting. Menigeen heeft gezegd dat wat we willen onhaalbaar is, maar het college krijgt het toch wel weer voor elkaar en wij willen onze waardering ook uitspreken in de vorm van dit voorstel voor te dragen voor de raadsmeter.

Ik ga verder met subsidies. De heer Loupattij heeft al heel vaak gevraagd: wat is de impact van subsidies? Eigenlijk is nog een veel belangrijkere vraag: hebben wij inzicht in de impact van subsidies? Wettelijk gezien, ben je verplicht om subsidies die langer dan vijf jaar lopen te evalueren op hun doeltreffendheid. Wat u hier ziet op de slides is een beetje technisch, ik wil het u uitleggen. Dit is een onderzoek van de rekenkamer. Dit gaat over de provincies, dus het geld wat de Provinciale Staten uitgeven in 2013. 24 subsidies, die langer dan vijf jaar liepen, € 70 miljoen in totaal. In de eerste kolom Prestaties, zie je dat van drie subsidies er niet eens het inzicht is of de prestatie die afgesproken wordt wel geleverd wordt. De kolom daarna Doelbereik, bereiken we ook wat we willen bereiken: bij één subsidie hebben we daar het inzicht in, bij vijftien hebben we gedeeltelijk inzicht, dus bij een derde van de subsidies is er niet het inzicht of het doel ook bereikt wordt. De belangrijkste kolom is de derde Verband tussen prestatie en doelbereik: draagt de subsidie ook bij aan het doel dat we willen. Bij 10 subsidies van de 24, bij 42% van het budget, is daar geheel of gedeeltelijk inzicht in, bij de rest dus niet.

De wettelijke norm is doeltreffendheid, zonder subsidie was dit niet bereikt. Bij 2 van de 24 subsidies in Overijssel is daar gedeeltelijk inzicht in. Is de rest dan weggegooid geld? Dat weten we niet, want we hebben het inzicht niet. Dat is toch iets wat de ChristenUnie fractie wil benadrukken en wat ook hier al eerder gezegd is: subsidies zijn niet iets dat we iemand gunnen, daarmee doen we niet aan cliëntelisme richting onze achterban; subsidies zijn gewoon een beleidsinstrument van deze raad waarmee wij vormgeven aan ons beleid. Een belangrijk financieel beleidsinstrument en dan willen we toch graag dat dat besef neerdaalt. Dat betekent dat we goed

moeten evalueren en inzicht moeten hebben in onze subsidies. Mensen die langer in de raad zitten, zullen zich herinneren dat Mirjam Pol hier een keer is geweest en dat zij heeft gezegd: Almelo doet mee, uniek initiatief, de doelstelling is participatie, maar daar wordt niet op geëvalueerd. Hoe weten we dan of het geen weggegooid geld is?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Daar ben ik het helemaal mee eens, maar dan kan men twee kanten op. De heer Teeuw maakt zijn zorgen wel duidelijk, maar hij komt niet met een oplossing. Ik zou vanuit zijn verhaal - ik heb ook de algemene beschouwing van de heer Teeuw gelezen - willen zeggen dat we de € 14 miljoen subsidie nu stopzetten en dat we daarna gaan kijken of we tegen inbreng die subsidies weer gaan verlenen. Of we kunnen zoals het college zegt domweg bezuinigen voor € 1.5 tot € 2 miljoen zonder dat we precies weten waar we bezuinigen, want in zo'n scenario zouden we ook dingen kunnen wegbezuinigen die wel doeltreffend zijn. Wat is de keuze van de heer Teeuw? Wat moeten we doen? Direct stoppen met alle subsidies of, zonder te weten waar we in snijden, snijden in de subsidies zoals het college voorstelt, of eerst helemaal niet bezuinigen totdat we weten wat echt doeltreffend is?

De heer TEEUW (ChristenUnie): De heer Çete heeft helemaal gelijk. Je kunt twee kanten op redeneren. Je kunt zeggen; we hebben geen inzicht in het effect van de subsidies, dus we zetten ze allemaal stop of je kunt zeggen: we hebben geen inzicht in het effect van de subsidie, dus laten we het zekere voor het onzekere nemen en alles doorzetten. Op deze manier zitten we op onze onderbuik beleid te maken. Er moet veel meer inzicht komen. De evaluatie moet beter. Dat is de boodschap. We moeten inzicht hebben. De heer Çete heeft helemaal gelijk: hoe kan de raad, als hij geen inzicht heeft in de impact van subsidies, dan in vredesnaam daar keuzes over maken?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Absoluut eens met de heer Teeuw. Hij heeft helemaal gelijk, maar daar moet de heer Teeuw nu een keuze maken. Of hij zegt: we schrappen ze allemaal en we gaan pas weer subsidies leveren op het moment dat we weten of het doeltreffend is, of we gaan vandaag de dag niets wegbezuinigen om eerst te bekijken wat we daarmee bereiken. De heer Teeuw kan niet een heel betoog houden waarin hij, ook in de algemene beschouwingen, doeltreffendheid van de subsidies ter discussie stelt en daarna niet alles of on hold zetten of domweg bezuinigen. Als het aan mij ligt, moet de fractie van de ChristenUnie daar een keuze in maken, want anders zit hij voor niets een heel betoog te houden over subsidies terwijl hij er geen keuze in maakt.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Dat is het punt van de heer Çete. Mijn boodschap is ook heel duidelijk. Alles stopzetten kan niet, dat heeft te maken met behoorlijk bestuur. Ik heb ook iets gezegd over de voorstellen zoals het college die heeft neergelegd in de raadsbrief. Gegeven de toelichting lijken het me aannemelijke voorstellen, daar kunnen we in meegaan, maar echt inzicht, daar ben ik heel eerlijk in, dat hebben we niet.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Voorzitter! Ik begin bij de heer Teeuw een beetje de weg kwijt te raken, want hier ligt natuurlijk een begroting. In de eerste instantie van het betoog begint hij met een fantastische begroting, goed leesbaar en helder, dus het is goed geschreven, hij weet waar het over gaat. Maar op dit moment wordt er een taakstelling voorgesteld van € 500,000 die hij mee moet nemen. Wat is dan de keuze van de heer Teeuw van vandaag? Wat gaat hij doen? Gaat hij dit ter discussie stellen of is dit een signaal om dit in de komende tijd, terwijl we verdergaan met het bezuinigingstraject, op deze manier te gaan beoordelen? De heer Teeuw zal een keuze moeten maken. Mijn vraag is dan heel concreet, stemt hij dan tegen de bezuinigingstaakstelling van € 500,000 zoals hij nu in de begroting staat?

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik hoop dat de heer Gerritsen onze bijdrage gelezen heeft. Nee, ik stem niet tegen. Ik ben het eens met de laatste optie, die geschetst wordt. Wij hebben ook in onze bijdrage gezegd en volgens mij heb ik dat in meer bijdrages gelezen: niet kaasschaven, maar duidelijke keuzes maken voor de hele periode voor de lange termijn. Dat moet je doen op basis van inzicht, op basis van de evaluaties en die informatie zal ook naar de raad moeten komen. Ik wil er ook nog wel iets aan toevoegen over de specifieke studie, die van 2013 in Overijssel, maar in andere provincies is het niet anders. Er zijn ook studies geweest zoals Limburg, geloof ik, dat na tien jaar weer eenzelfde studie deed en waaruit bleek dat er niets was veranderd. Als u het

rapport van de Rekeningkamer Oost leest, ziet u daar dat er over alle 24 subsidies wel informatie is over de evaluatie.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Ik wil toch nog even het punt van net herhalen. De heer Teeuw maakt vandaag wel de keuze voor die € 500,000, dus hij geeft nu aan dat hij die bezuinigingstaakstelling opneemt, hij stemt voor deze begroting zoals die hier ligt. Vanaf januari 2020 wil hij dan de overige bezuinigingstaakstelling van € 1.5 miljoen oplopend naar € 2 miljoen op deze manier gaan beoordelen, is dat een juiste conclusie van mij?

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ja, wij willen niet elk jaar weer dit en dat. Wij willen één keer een goed onderbouwd voorstel voor het hele traject.

De heer WIERTZ (D66): Voorzitter! Bij de vorige begrotingsbehandeling hebben wij een motie aangenomen onder andere van de ChristenUnie over het betrekken van de effecten van wettelijke en aanvullende uitvoeringstaken van maatschappelijke partners bij de bezuinigingsopgave. Heeft volgens de heer Teeuw het college die motie uitgevoerd?

De heer TEEUW (ChristenUnie): Kijk, over de motie geeft het college terugkoppeling en het vindt dat de motie is uitgevoerd. Volgens mij is deze motie niet uitgevoerd, nee. Dat vind ik losstaan van de vraag van een voorstel dat er ligt. We hebben allerlei brieven gekregen van instellingen, die zeggen dat er niet goed is overlegd met hen over de voorgenomen kortingen op de subsidies. Dat is niet goed.

De heer WIERTZ (D66): Dan zijn we het daar in ieder geval over eens. Maar de motie vroeg om bijvoorbeeld in beeld te brengen welke wettelijke en aanvullende taken er zijn, wat de effecten daarvan zijn en de bevindingen te presenteren aan de gemeenteraad.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Er is in ieder geval in kaart gebracht welke subsidies er zijn en er is ook in kaart gebracht of het wettelijke taken zijn of niet, maar terugkoppeling over doeltreffendheid heb ik nog niet gezien.

De heer WIERTZ (D66): Dan is mijn vraag hoe we de afweging moeten maken als raad of dit een goede weg is?

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik ben blij dat het kwartje valt en de boodschap die ik hier breng ook bij de heer Wiertz doordringt.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik trek de woorden van de heer Teeuw veel meer in twijfel dan de woorden van de heer Wiertz, want als er iemand is die onduidelijkheid creëert dan is het de heer Teeuw. Hij maakt het voor mij alleen maar onduidelijker. Mijnheer Wiertz confronteert de heer Teeuw met het feit dat de motie niet is uitgevoerd. De heer Teeuw heeft al moeite om met zijn kennis en kunde te kunnen zeggen dat de motie inderdaad niet is uitgevoerd. Hij gromt wat tussendoor en zegt: dat is niet uitgevoerd, maar misschien ook weer wel, ik weet het niet meer wat het is – iets in die trant. Geef duidelijk antwoord, is die motie uitgevoerd volgens hem of niet?

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik zit ook in mijn geheugen te graven, wat er precies in die motie stond. Ik zal de tekst van de motie erbij pakken en dan kom ik daar in de tweede termijn op terug.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Mooi! Stel dat de motie niet is uitgevoerd en wij komen met een amendement om de subsidiebezuinigingen niet door te laten gaan tot op het moment dat hij duidelijkheid heeft, zoals hij het schetst, zou hij het amendement dan ook steunen? Anders zit hij voor niets te praten de hele tijd. Dan moet hij ook een kerel zijn en zijn woorden en daden bij elkaar voegen en zeggen: oké, we gaan het niet uitvoeren tot het duidelijk is.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik ga over mijn eigen woorden. Ik heb gezegd wat ik gezegd heb. Ik ga kijken wat er in de motie staat.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Nee, maar de heer Teeuw trekt de woorden van andere collega's in twijfel, terwijl hij nu een groot verhaal vertelt en uiteindelijk zegt: we doen een glas, we doen een plas en alles blijft zoals het altijd was. Meer zie ik niet.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Nee, nee, nee. Ik geef aan dat wij, de raad, meer inzicht moeten hebben. Ik geef aan wat de vraag is. We hebben het hier meermaals gehad over wat de impact van subsidies is. Daar zijn verschillende moties over geweest, zelfs vandaag nog. Ik zeg dat de belangrijkste vraag is: hebben wij inzicht in de impact van subsidies.?

Gezien de tijd wil ik een aantal andere punten kort aankaarten. We hebben in de kranten kunnen lezen dat 80% van de jongeren, studenten aan de UT kampt met angst en depressies. De prestatiedruk is hoog. Het is een belangrijk probleem, dat ook landelijk is aangekaart door coalitie-Y, een aantal partijen die daarin samenwerken. Deze generatie is de eerste generatie die het slechter krijgt dan de generatie van hun ouders. De SER is met een voorstel gekomen om beleid te toetsen - landelijk gaat dat ook gebeuren - op het effect op jongeren. Daar zullen wij hier ook een motie voor indienen.

Een ander belangrijk punt volgens ons en volgens de rapporteur mensenhandel, de heer Herman Bolhaar is een onderschat probleem. We praten er heel makkelijk over. Prostitutie is immers een normaal beroep, dus we willen het er verder niet over hebben. Wij vragen hier aandacht voor. Wij komen nu niet met allerlei voorstellen, er is eerst een politiek beraad over.

Over de Regio Twente willen we ook een statement maken. Samenwerken is noodzaak, maar de regio is een trieste zaak. Als je ziet over hoeveel geld het gaat bij de regiodeals, waar wij voorstander van zijn, hoe daar over beslist wordt en hoe dat gemonitord wordt, dan moet dat anders! We weten dat onze voorzitter zich hiervoor sterk maakt, maar dat wordt in de regio gefrustreerd. Dat is jammer. Wij moeten ons sterk blijven maken voor een goede governance.

Ten slotte: deze foto stond in Tubantia. Dit vind ik journalistiek wel een heel sterke foto. We hebben het vandaag niet over SOWECO, maar als je nu kijkt naar deze foto, wat straalt deze mevrouw uit? Het is een beetje donker, maar zij straalt angst uit, zij straalt wantrouwen uit, zij straalt boosheid uit. Die mevrouw is opgefokt. Dan denk ik: hoe komt dat zo? Wij moeten, nee wij mogen ervan uitgaan dat al het beleid dat de gemeentes maken uiteindelijk gericht is op het verbeteren, ook op langere termijn, van de situatie van de doelgroep en toch hebben mensen daar geen vertrouwen in. Ik noem dit, omdat ik het ook terug wil brengen naar deze raad. We hebben gezegd dat een belangrijk punt is dat het vertrouwen van de stad in het bestuur moet toenemen. De boodschap die ik hier wil brengen, is dat, als wij hier onderling zelf geen vertrouwen hebben, als wij wantrouwend zijn naar elkaar of naar het college, dit een kansloze missie is. Dan zal ook de stad nooit vertrouwen krijgen in het bestuur, dus ik wil een oproep doen voor meer vertrouwen. Gelukkig zie ik bij SOWECO dat er inmiddels ook mensen zijn die zeggen: ik zit in het groenbedrijf, ik ben blij dat ik naar de gemeente overga. Het begint dus wel wat te kantelen, maar laten we alsjeblieft veel meer elkaar aanspreken op vertrouwen.

Ik heb één motie over de generatietoets. Ik ga sneller dan ik gedacht had, dus dan kan ik het dictum voorlezen. Het verzoek aan het college is om een generatietoets in te voeren waarmee voorgenomen beleid standaard en vooraf getoetst wordt op een eventueel onevenredige impact ervan op verschillende leeftijdscategorieën.

"Motie 8

Generatietoets

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, gehoord de beraadslaging, constateert:

- dat volgens de Sociaal Economische Raad (SER) de stapeling van wetten op korte en lange termijn vooral nadelig uitpakt voor jongeren;

overweegt:

- dat veel jongeren weerbaar maar tegelijk zwaar belast zijn;
- dat jongeren zorgen hebben over financiën, werk en huisvesting;
- dat er ook lokaal beleid ontwikkeld wordt (o.a. sociaaleconomisch of op het gebied van woningbouw) dat effect heeft op de kansen en mogelijkheden van jongeren;
- dat er voorkomen moet worden dat jongeren onevenredig gedupeerd worden door stapelingen van beleidskeuzes, kortingen en bezuinigingen;

verzoekt het college:

- om een generatietoets in te voeren waarmee voorgenomen beleid standaard en vooraf getoetst wordt op de eventuele onevenredige impact ervan op verschillende leeftijdscategorieën, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van ChristenUnie, PvdA en GroenLinks.

De VOORZITTER: Dank u wel. U heeft in tegenstelling tot anderen inderdaad uw 7 minuten niet opgemaakt, met 6 minuut 14. Wij gaan deze motie kopiëren en verspreiden. Dan vervolgen wij de sprekerslijst met de heer Çete namens de Lijst Çete.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Eén ding waardoor de dag voor mij wel goed begint, is hoe dual het CDA en de ChristenUnie in hun algemene beschouwingen richting het college staan. Ze durven dingen ter discussie te stellen, ze durven met eigen ideeën te komen, ze durven waar nodig te bekritisieren. Ze zijn tenminste niet zo rooskleurig als andere mensen, die hier straks aan het einde het woord zullen voeren.

Over het herstelplan 2023 doet men heel lacherig en dat doet mij pijn. Het spijt me donders, maar ik denk dat mevrouw Ten Seldam het in haar algemene beschouwingen heeft voorgelezen: daarmee haal je de begroting. Zo simpel is het. Dit is een herstelplan. Je zet heel simpel twee jaar miljoenen bezuinigingen even aan de kant en zegt: laat het herstel maar in 2023 komen. Dat betekent voor mij dat ik straks twaalf jaar raadslid ben geweest en niks, maar dan ook niks, heb kunnen investeren wat betreft mijn idealen voor de stad. Alleen maar kleine plukjes hier en daar, maar niet echt kunnen en durven investeren zoals het moet. Men doet alsof die zeilboot nog steeds vaart, terwijl die zeilboot aan het zinken is. En daar komt de eigenaar van de zeilboot...

De heer PAUWELS (VVD): Voorzitter! De heer Çete heeft mij net al uitgenodigd om aan het einde van alle bijdragen iets te zeggen. Dan zal ik inderdaad ook nog wat melden. Heeft hij de stukken nu echt goed inhoudelijk kunnen lezen vandaag? Als hij dat met ja beantwoordt, weet hij dat er volop wordt geïnvesteerd. Ik zal daar in onze bijdrage nog wat duiding aan geven. Ik wil echt terzijde leggen dat hij hier een insinuatie doet dat wij, dit college, wij als raad, er niet in slagen om deze stad dingen te geven die deze stad heel hard nodig heeft. Er wordt volop geïnvesteerd. Ik zal dat vanmiddag ook duiden met getallen. Is de heer Çete het met mij eens?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Absoluut niet! De heer Pauwels is de enige - daarom ben ik ook blij dat hij opstaat - die de boel heel rooskleurig inzielt vanuit de totale raad. Hij was altijd al selectief in luisteren en beantwoorden van vragen of het maken van opmerkingen. Ik begrijp hem ook wel, want het is zijn coalitieakkoord. Het is zijn beleid. VVD-beleid: daar zit ik al anderhalf jaar over te discussiëren. De heer Pauwels heeft het heel hoog gespeeld. Hij ziet nu dat hij niets kan realiseren. Dat hij alles uit de duim heeft gezogen en nu probeert hij de boel nog een beetje te redden. Dat hij er zelf nog in gelooft, neem ik hem niet kwalijk, maar dat hij verwacht dat ik er ook in geloof, daarop kan de heer Pauwels nog lang wachten. En over het lezen, ja, ik kan lezen. Kom eens een keertje met iets nieuws. Elke begroting, elke nota, komt hij met dezelfde opmerkingen, hetzelfde grapje. Eerst kon ik er nog wel om lachen, maar alstublieft. Ik denk dat ik het veel eerder heb gelezen dan dat de heer Pauwels het heeft gelezen. Hij ziet een rooskleurige begroting en ik zie een ramp voor de stad.

De VOORZITTER: Het is niet alleen het apparaat waar je het muntje in gooit, maar dat had u al begrepen, mijnheer Pauwels?

De heer PAUWELS (VVD): Nog één korte vraag dan. Kent de heer Çete de term "realpolitiker"?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik kan heel veel dingen van heel veel mensen leren en mijn moeder zei altijd: als er een dag voorbijgaat dat je niet één ding leert, mijn jongen, dan is het een weggegooide dag. Kijk, van de mevrouw die nu tegenover mij staat, heb ik de afgelopen tien jaar heel veel geleerd, maar van de heer Pauwels heb ik bijna nog niks geleerd en ik ben bang dat dat ook vanuit politiek opzicht nooit zal komen. Maar dat is juist goed, want dan houd ik mijn hart op de juiste plek en mijn idealen ook.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Dank dat ik de heer Çete veel heb kunnen leren en dan hoop ik dat hij daar dapper gebruik van maakt. Ik wil toch de uitspraak van de heer Çete iets nuanceren, hij zegt dat hij nu tien jaar in de raad zit en dat we niets hebben kunnen doen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Dan chargeer ik wel een beetje, dat geef ik eerlijk toe.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Dat is de nuancering die ik graag wil aanbrengen. Ik begrijp de heer Çete goed, want het is geen pretje als je heel beperkte financiële middelen hebt. Persoonlijk ken ik nog de tijd dat we eigenlijk niet wisten hoe we het op kregen; dat waren de gouden jaren. Maar daar had je ook weinig debat over, dus politiek gezien vraagt dit veel meer van ons allen. Het vraagt echt de moed om keuzes te maken en dan deel ik met de heer Çete dat die keuzes scherp gemaakt moeten worden. Ik deel de zorg met de heer Çete - want dat hoor ik hem feitelijk zeggen - dat we de hersteltermijn opschuiven. We verkeren nog in de luxepositie dat we dat kunnen, maar de luxe is er nu wel af. We hebben geen enkel grammetje vet meer op de botten. Deelt hij dat met mij?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Absoluut mevrouw Ten Seldam, absoluut. Om het verhaal duidelijker te maken: ik refereerde ook aan de jaren dat zij met sociaaldemocraten de stad bestuurde, toen het geld niet op kon komen. Ik ben er trots op dat wij met de minste middelen - dan kijk ik weer naar de heer Pauwels - als raad onze uiterste best hebben gedaan om überhaupt iets te kunnen creëren en dat we daarmee ook het stadhuis waar we nu zitten, hebben gecreëerd, ook de kom hebben gecreëerd, ook dingen in de binnenstad hebben gecreëerd. Maar dat is bij lange na niet wat we eigenlijk allemaal moeten doen. We hebben extra verantwoordelijkheden gekregen van de overheid, wat niet aan ons lag, met 40% minder middelen. Dat zijn juist de oorzaken waarom we niet kunnen investeren in onze stad en dat heeft de heer Pauwels in zijn algemene beschouwingen naar voren gebracht en dat heeft hij ook bij de Voorjaarsnota gezegd. Stel dat we dezelfde verantwoordelijkheden weer terug kunnen geven aan het Rijk, dan denk ik dat we op een of andere dag weer genoeg te besteden hebben, maar we hebben verantwoordelijkheden met minder geld gekregen en we gaan nu niet maar alleen over afvalbakken en riool, maar we gaan ook over zorg van mensen en veel belangrijke taken voor mensen. Dat raakt mij persoonlijk heel erg. Ik kan dat helaas niet alleen maar als geld zien.

De VOORZITTER: De vraag in deze interruptie was of u dat met elkaar eens was. Ik kijk even naar mevrouw Ten Seldam of zij haar vraag beantwoord heeft gekregen.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik vind dat de heer Çete het stadsbestuur waar hij zelf ook al die jaren deel van heeft uitgemaakt en nog deel van uitmaakt, wat tekortdoet. Ja, we hebben beperkte financiën. Ja, we moeten heel erg opletten, maar als je kijkt wat nu echt de boosdoener is in dit geheel, is dat feitelijk - en daar maakt ook mijn partij deel van uit - rijksbeleid. Door de wijze waarop de VNG en het Rijk de gemeenten behandelen, zitten wij allemaal als gemeenten in de problemen. Dan is het nog prima dat wij investeren in de stad, investeren en innoveren in de zorg en dan toch nog een sluitende begroting hebben, ook al is het misschien met heel veel kunst en vliegwerk en met heel veel risico's. Daar moeten we trots op zijn.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik ben het absoluut met mevrouw Ten Seldam eens. Daarom staat ook in één keer de man van de partij op die verantwoordelijk is voor deze ellende. Als het aan mij ligt, zullen wij als raadsleden van Nederland ook gewoon zoals de boeren en bouwvakkers op het Malieveld moeten gaan staan. De SP begint al te knikken, daar voelen ze wel wat voor. We moeten duidelijk maken dat dit allemaal niet meer kan. Mevrouw Ten Seldam heeft helemaal, 100%, gelijk.

De heer PAUWELS (VVD): Ik ben enigszins verrast, maar ook wel weer blij met dit amoureuze onderonsje tussen Lijst Çete en het CDA.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Dat is nooit anders geweest.

De heer PAUWELS (VVD): Ik wil het toch wel even verre van mij neerleggen dat alle toestanden waar we de afgelopen tien jaar doorheen zijn gegaan met op dit moment het sluitstuk door het toedoen van Rijksbeleid is. Volgens mij zijn wij tien jaar lang puin aan het ruimen uit een periode waarvan ik mevrouw Ten Seldam hoor zeggen: het kon niet op. Of dat allemaal op die manier is gegaan in het verleden, durf ik niet helemaal te bevestigen. Ik weet wel dat wel al tien jaar lang bezig zijn om de puinhopen uit het verleden, uit colleges die de heer Çete zojuist heeft geschetst, op te ruimen. Ik ben er in ieder geval apetrots op dat wij in staat zijn om met elkaar te investeren in deze stad ondanks dat we ook financieel orde op zaken stellen, al jarenlang. En inderdaad, mijnheer Çete, in colleges waar de VVD haar verantwoordelijkheid heeft genomen. Dank u wel.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Dan wil ik VVD'ers uit de Tweede Kamer citeren, die zeggen: ook al hebben wij een overschot van € 15 miljard, ook al hebben wij jarenlang een structureel overschot, stel dat er internationaal iets gebeurt, dan zijn wij daar niet meer verantwoordelijk voor. Stel dat er een oliecrisis komt, zeiden ze bij de Prinsjesnota, stel dat er iets ander gebeurt. In 2008 is Lehmann Brothers gevallen. De heer Pauwels doet net alsof Almelo de wereld helemaal ten einde heeft gebracht, maar ook al hebben de coalities en de colleges destijds misschien wel fouten gemaakt, het was niet hun verantwoordelijkheid dat de economische crisis van 2008 kwam. Maar dat is het selectieve luisteren en benaderen van zaken. Ik ben niets anders gewend van de heer Pauwels. Ik denk dat de VVD de enige fractie in de raad is, of één van de weinige fracties in de raad, die dit zo brengt. Natuurlijk hebben Rutte I, II en III bepaalde dingen wel goed gedaan - zelfs een verkeerde klok laat twee keer per dag goede dingen zien - maar er zijn ook genoeg mensen, wier leven nu veel moeilijker is in Nederland dan dat het voor 2010 was. Daar wilde ik het even bij laten.

De VOORZITTER: Dan gaan we van de Tweede Kamer weer naar de raad van Almelo.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ja ja, de raad van Almelo. De Tweede Kamer zorgt er wel voor dat wij onze volksvertegenwoordigende taken hier niet meer kunnen uitvoeren. Daarom ben ik ook heel blij met de woorden van mevrouw Ten Seldam als coalitiepartner, dat zij mij hiervoor de ruimte heeft gegeven om daarop in te gaan.

Zorg en participatie. Ik ben niet voor niets begonnen met artikel 20 en 22 van de Grondwet. Ik heb het vaker gezegd en ik zal het blijven zeggen tot 2022. Voorzitter, het gaat mij niet om geld. Natuurlijk weet ik ook als een liberaal mens dat je het zonder geld niet kunt betalen, maar wij gaan niet meer alleen over vuilnisbakken en riool, wij gaan over mensen. Wij gaan over mensen die in een isolement zitten. Wij gaan over kinderen die straks geen toekomst hebben als wij niet waardig zorg kunnen verlenen. Dat kunnen wij gewoon niet alleen als geld zien, ik niet, voor geen miljoen, voor geen miljard. Ik zal me blijven inzetten voor die mensen en waar nodig zal ik ook het Malieveld opgaan. Ik kan heel makkelijk zeggen: we hebben geen middelen, we moeten het maar zien. Nee! Er moeten grenzen zijn, voorzitter! Als mijn stadsgenoten niet meer waardig kunnen leven, zoals het in de Grondwet van Nederland staat, dan houdt het bij mij op. Dan hoeft de begroting van mij niet sluitend te zijn. Dan zoeken we maar iets anders op, dan zeggen we maar: klaar, tot hier en niet verder! Het probleem is dat wij dat als plaatselijke overheden helaas niet doen.

Ik ben na tien jaar klaar, ik ben er helemaal klaar mee. We hebben een wethouder en een partij die over de Participatiewet en over bijstandsgerechtigden als nummertjes schrijft. Het was 2.668, wat ik nu heb, ik wilde eigenlijk 2.500, maar het is uiteindelijk 2.618 geworden. Geef mij maar een maand de tijd, dan wordt het 2.450. In godsnaam, waar gaat dit over? Men doet net alsof wij blij zijn met extra bijstandsgerechtigden. Ik denk dat er inderdaad niemand is die straks een amendement of een motie zal indienen als de bijstandsgerechtigden in Almelo 0 zijn. Ik denk dat iedereen wel wil dat er niemand beroep doet op bijstand, maar als mensen beroep doen op bijstand - en dan kom ik weer terug op rijksbeleid - dan komt dat doordat uitkeringen en het minimumloon te dicht bij elkaar zijn. Dan zou een rechtse vleugel kunnen zeggen: oké, verlaag de uitkeringen maar. Zo simpel kunnen ze het bedenken, ik zie het ze al doen. Nee, dan zou ik juist zeggen dat mensen aan de onderkant van de samenleving, die echt keihard werken, moet belonen, ook waar nodig met plaatselijke middelen, zodat ze worden gemotiveerd om te gaan werken. Als je ze als nummer ziet, als je ze als kaartenbak ziet, als je ze als mensonwaardig ziet, motiveer je ze niet. God, bescherm degenen, die in Almelo in de bijstand leven, want als het beleid wordt

voortgezet zoals nu, dan houd ik mijn hart voor hen vast. Maar zo lang ik er ben, ook al ben ik maar in mijn eentje, zoals meerderen van u altijd zeggen, zal ik me blijven inzetten voor die mensen. Het zijn echt mensen, dames en heren, geen nummers.

De heer STÖTELER (PVV): We zagen de heer Çete net al een aantal keren bij deze interruptiemicrofoon staan en hij zei tegen de betreffende spreker: u houdt een heel mooi betoog, maar wat is dan uw oplossing? Ik wil dezelfde vraag hier aan de heer Çete voorleggen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik denk dat ik er duidelijk in was, maar bedankt dat de heer Stöteler mij die kans geeft, dan ga ik het nogmaals herhalen. Ik vind dat de rijkstaken, die bij ons zijn neergelegd met minder middelen, de reden zijn dat wij nu zo in de knel zitten. Met alle respect, ik kan de heren achter mij vaak genoeg het leven zuur maken, maar als wij de rijkstaken niet naar ons toegeschoven hadden gekregen met 40% minder middelen, hadden zij het ook veel makkelijker. Mijn antwoord op de vraag is: stel dat wij een verhoging krijgen voor de zorgbijdrage van 40% dan hebben wij geen enkel probleem meer. De heer Stöteler heeft gelijk, zijn achterban is wel heel erg zorgbehoevend, maar Rutte I was juist het kabinet dat alles heeft afgesneden en de PVV was daar een gedoogpartner in. Ik snap zijn punt eigenlijk wel.

De heer STÖTELER (PVV): Dat is geen antwoord op de vraag. Ik hoor nog steeds alleen maar een probleemanalyse.

De heer ÇETE (Lijst Çete): 40% meer geld, zeg ik.

De heer STÖTELER (PVV): Hoe wil mijnheer Çete...

De VOORZITTER: Eén moment. Dit soort interrupties moeten we niet doen, want dan is het eerlijk gezegd ook niet om aan te horen. Dus de heer Stöteler krijgt de gelegenheid en dan krijgt de heer Çete weer het woord.

De heer STÖTELER (PVV): Wij zouden graag van de heer Çete willen horen wat dan de oplossing is die hij hier binnen de raad kan bewerkstelligen. Wij kunnen niet bewerkstelligen dat wij 40% meer rijksmiddelen krijgen. We zouden bijvoorbeeld een belastingverlaging voor die lage inkomens kunnen bewerkstelligen of misschien wel een belastingvrijstelling voor die lage inkomens, voor zover wij inkomenspolitiek mogen bedrijven, dergelijke oplossingen. Maar ik hoor van de heer Çete geen oplossing.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Omdat ik ook zie dat onze stad failliet is gegaan, mijnheer Stöteler. Dat heb ik meerdere malen gezegd en ik vind het jammer dat hij het nog steeds niet snapt. Wij hebben rijksmiddelen nodig. Er is bij de Voorjaarsnota unaniem een motie aangenomen, waar hij ook heeft meegestemd, waarin wij als raad van de gemeente Almelo vragen om extra middelen. Waarom hebben wij die middelen gevraagd als de heer Stöteler denkt dat we het met de huidige middelen kunnen oplossen? Juist omdat wij het met de huidige middelen niet kunnen oplossen. Ik neem aan dat het verhaal duidelijk is.

De heer DE VRIES (PvdA): Het gekke is dat ik de analyse die de heer Çete schetst, deel, maar die herhaalt hij ook als hij gevraagd wordt om een oplossing. Hij heeft het ook nog over gemeentelijke toefjes om zelf nog invloed uit te oefenen. Wat zijn dan die prikkels? Op welke manier geven wij de wethouder de opdracht om het mogelijk te maken? Want hij heeft het ook over inkomensprikkels, ik snap het verhaal niet.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ja, ik zit ook maar te denken en hardop te schreeuwen in de hoop dat we iets kunnen bedenken om die mensen die het nodig hebben, te kunnen helpen. De heer De Vries doet het met amendementjes waarin hij vijf woorden verandert en waarmee hij hoopt en denkt dat hij ook Almeloërs kan helpen. Iedereen probeert het op zijn eigen manier. Ik probeer een beroep te doen op kennis en kunde om hier een oplossing in te vinden. Ik weet dat het heel moeilijk is. Ik heb de oplossing niet zelf. Ik heb wel ideeën. Ik zou wel kunnen zeggen: Ik zou geen enkele bezuiniging uitvoeren op zorg, wat er ook gebeurt, want het zijn open-einde-regelingen en zorg is iets heel belangrijks. Het is een idee. Waarop moet je dan bezuinigen? Dan kan ik ook

tientallen dingen noemen, maar ik weet dat we daar de meerderheid van de raad niet mee kunnen krijgen. De heer De Vries weet eigenlijk wel wat ik bedoel, maar we moeten ook wel een debat hebben. De heer De Vries snapt het zeker, dat weet ik zeker. Godzijdank.

De heer DE VRIES (PvdA): Een beetje misschien, maar de heer Çete haalt dat stukje participatie waar ik op aan sloeg en zorg, twee heel verschillende grootheden, door elkaar. Mijn vraag richtte zich op welke oplossing hij ziet in dat hele participatievraagstuk rondom WW en bijstand.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik zeg - en dat heb ik vaker gezegd - met de middelen die wij als plaatselijke overheid hebben, kunnen we dit grote probleem niet oplossen. Daarmee bedoel ik dat het verschil tussen bijstandsgerechtigden en mensen met minimumloon te klein is. De landelijke partij van de heer De Vries heeft dit, ook plaatselijk, meerdere malen aangekaart. De oplossing hiervan ligt helaas niet in Almelo, maar in Den Haag. Wij kunnen het niet veranderen. Het is niet de langdurigheidstoeslag afschaffen en denken dat er in één keer honderden mensen van de bijstand naar het werk gaan. Nee, het is op andere manieren bevorderen van werken, zodat het meer loont. Op dit moment is dat niet zo. Wat de heer De Vries ook doet of laat, met de huidige wetgeving kunnen we mensen niet dermate stimuleren dat het ook voor hen handig blijft, want wij gaan er honderden euro's per maand op achteruit.

De VOORZITTER: Nu gaan we de interrupties wel wat inkorten, want het worden uitgebreide debatten. Is dit voldoende reactie op uw interventie? Dat is het niet, maar dan gaat u daar later op terugkomen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik zal het straks tijdens de eerste termijn van de heer De Vries duidelijk proberen te maken.

De heer ZIELMAN (CDA): Voorzitter! Wat lastig dat de voorzitter juist nu de interrupties gaat inkorten als ik hier sta. Ik heb een paar vragen aan de heer Çete. Ik hoor hem veel zeggen, maar tegelijkertijd ook heel weinig. Om het complete probleem neer te leggen bij het Rijk, gaat mij veel te ver. Ik begrijp en ik volg de heer Çete als hij zegt dat er weinig incentive in zit voor mensen die in de bijstand zitten om weer aan het werk te gaan. Die begrijp ik ten dele. In de WW hebben we ooit aangepast dat op het moment dat je gaat werken, er een herberekening van je loon plaatsvindt, waardoor je uiteindelijk onder de streep meer overhoudt uit je WW. Er is dan een soort incentive is om aan het werk te gaan. Daar kun je naar kijken, maar als wij hier niets doen, verandert er niets. We kunnen alles wel daar neerleggen, maar dan verandert er hier niets. Ik wil ook aan de heer Çete vragen om eens na te denken over wat we dan kunnen doen om die groep, die we wel kunnen bereiken hier, wel aan het werk te krijgen. Er is ook een hele grote groep, die heel graag wil, maar die gewoon niet de tools heeft en niet bij machte is om aan het werk te gaan. Die groep kunnen wij wel helpen. Er is met ambitie niets mis. Ik volg het college als het een bijstelling van 2.200 tot 2.350 ambieert richting 2025. Dat vind ik een mooie ambitie, want je moet een ambitie hebben, anders kom je nergens. Dus denk dan met ons mee, mijnheer Çete, hoe we dat wel kunnen bewerkstelligen zonder dat we het probleem bij het Rijk neer willen leggen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik zou zeggen geen geld, geen Zwitsers. Dat is een mooi betoog van een collega-fractievoorzitter, die al vijf à zes jaar niet meer in de raad zit, maar zijn plaatsvervanger heeft dat ook vaker gebruikt. De heer Zielman heeft volledig gelijk, we kunnen heel veel doen voor onze bijstandsgerechtigden om ze te mobiliseren om ze bepaalde cursussen aan te bieden, om ze bepaalde studies aan te bieden, maar er is geen geld. De fractie zegt net zelf dat er bijna geen vlees meer op het bot zit. Toen ik de raad inkwam in 2010 hadden wij € 12.6 miljoen middelen voor integratie. Hoeveel re-integratiemiddelen hebben we nu? En met de re-integratiemiddelen die we hebben - we hebben professoren hier gehad- blijkt dat de gelden die je in de re-integratie stopt ook bijna niet meer lonen in Nederland. Ja, hij heeft gelijk, we kunnen plaatselijk ook heel veel doen, maar we kunnen het helaas ook niet zonder geld doen. Als we aan een bijstandsgerechtigde een studie aanbieden om in de arbeidsmarkt te vloeien dan moet daar geld voor zijn. Of heeft hij een potje waarvan ik niets weet?

De VOORZITTER: Dit is een tweegesprek en geen interruptie meer. Dat gaan we nu beëindigen. Dan kom ik bij mevrouw Van Doorn.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Eventjes min of meer in antwoord op de opmerking van de heer Çete dat het probleem eigenlijk bij het Rijk ligt. Wij hebben bij de Perspectiefnota een motie aangenomen en het antwoord daarop vanuit BZK is te vinden bij de ingekomen stukken van 19 november 2019. Een beetje laat na deze begrotingsbehandeling, maar dan heeft hij in elk geval een antwoord van het Rijk op zijn vraag.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Mijn dank aan mevrouw Van Doorn. Ze heeft zich ook als onze vertegenwoordiger bij VNG vaak ingezet voor extra middelen vanuit het Rijk, maar ik ben eigenlijk niet op zoek naar een papieren velletje of een antwoord van het Rijk, ik ben meer op zoek naar geld. Zolang er geen geld stroomt vanuit het Rijk naar Almelo hebben we er niks aan. Dat als antwoord op mevrouw Van Doorn.

Ik kom bij de bezuinigingen op subsidies. Voorzitter, ik vind het prachtig! De coalitiepartijen zeggen het ook, dit kan eigenlijk niet! We bezuinigen, maar we weten niet waarop we bezuinigen. Als we dan doorvragen en zeggen "stop dan maar met bezuinigen of neem ze allemaal weg", durven ze in één keer niet meer door te praten en dan beschuldigen ze andere collega's dat ze het niet snappen. Daar zijn ze wel meester in. Ik ga niet bezuinigen als ik niet weet waarop ik bezuinig. Er is een mooi pakket neergezet van € 800.000. € 50.000 bij Avedan weg, € 100.000 bij Jannes weg, € 200.000 bij Pieters weg, maar wat krijgen we minder? Wat gaat Avedan minder doen, wat gaat Almelo Promotie minder doen? Wat gaan andere instanties minder doen? Het college wil een zwembad realiseren met p.m.-posten, wat onder het Sportbedrijf valt en op datzelfde Sportbedrijf bezuinigt het weer met € 250.000. Wat gaan we minder doen? Dat zie ik nergens terug. Ik hoopte wel dat collega's van coalitiepartijen zouden opstaan, maar zij zien dat ook nergens terug. Dat is gewoon te kort door de bocht.

Als het aan mij ligt, laten we alles wegschrappen, geen enkel probleem hoor. Als we maar weten wat we wegschrappen, dan liegen we tenminste niet. Als we alles weg doen, zeggen wij: geen Sportbedrijf, geen bibliotheek, helemaal niks. Dan weten we waar we staan, maar nu pakken wij dingen van instanties weg, net alsof we ze tot nu toe zomaar geld hebben gegeven. Dat is de verantwoordelijkheid van het college. Het doet net alsof we zomaar geld hebben weggegeven de afgelopen jaren. Dan heeft het college het daar niet goed uitgevoerd. En dan alles op Avedan gooien, dat hun directeur is weggegaan en dat men extra middelen heeft gekregen. Afschaffen die Avedan, lekker belangrijk, net alsof Avedan belangrijk voor mij is. Maar de wettelijke taken die Avedan uitvoert, hoe wil je die dan laten uitvoeren? Wat gaat het je dan kosten? Hoe wil je een nieuwe instantie opzetten? Geen enkele opmerking. Ik zie het nergens. Ik hoop dat het college daar ook antwoorden op heeft, want als het zonder een goed antwoord blijft zoals het nu is, is de kans dat wij meegaan heel erg klein. Er komt mogelijk een amendement hierover om tenminste de volgende jaren de bezuinigingen van € 1.5 miljoen tot € 2 miljoen zeker te schrappen tot daarin duidelijkheid is. Als men duidelijkheid creëert, zijn wij niet te beroerd om mee te denken, maar dan wil ik ook duidelijk weten waar we op bezuinigen, wat de maatschappelijke effecten daarvan zijn.

De VOORZITTER: U heeft nog een paar seconden.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Om de heer Gerritsen te dienen, houd ik het bij het zwembad. Nagenoeg alle fracties waren voorstander van een nieuw zwembad. GroenLinks verkocht het onder het mom van "bijna. GroenLinks verkocht het als veel duurzamer. Iedereen wilde het, iedereen zegt ook dat we het gaan doen, maar wat zien we 0-0"p.m.-p.m. De heer Gerritsen kennende, als hij hierin gelooft, als hij denkt dat dit de realisatie is van zijn heilige zwembad, wil ik het nog wel zien. Ik zie niets anders dan "we so't wa sien, we kiek'n wa. Dat staat in de begroting, voorzitter, niks meer en niks minder. Dank u wel. Dat was een mooie afsluiting.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan vervolgen wij de lijst van sprekers met de heer Kampman, die namens Lokaal Almelo Samen het woord voert.

Wacht u nog even, er wordt veel heen en weer gelopen in de zaal en ik vind dat ook u de rust in de zaal moet hebben om uw verhaal aan ons kwijt te kunnen. Het woord is aan de heer Kampman.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! De door het college gepresenteerde programmabegroting 2020 vertoont een positief beeld. Zoals het er nu uitziet, zijn de financiën onder controle en lijken we op de goede weg. Het geactualiseerde financieel perspectief ziet er goed uit. Als er geen gekke dingen meer gebeuren, zijn we in 2023 uit de financiële problemen. Vervolgens wordt het dan zaak om een financiële buffer op te bouwen. De proef met het gratis parkeren is op een domper uitgelopen. De binnenstad-ondernemers waren niet te porren om een structureel deel bij te dragen aan de door hen zo gewilde invoering van het gratis parkeren, laten we dat niet vergeten. Zij zijn het immers, die ervan profiteren en er financieel voordeel uithalen, door meer klandizie, meer omzet en meer rendement. Dan kunnen ze niet verwachten dat de gemeente Almelo dit volledig voor haar rekening neemt met gemeenschapsgeld, geld van onze inwoners.

Ook vinden wij het goed om te zien dat de ozb in 2020 niet extra wordt verhoogd, maar wij blijven ons wel zorgen maken over de kostenontwikkelingen binnen de jeugdzorg en de WMO. Het lijkt erop dat deze nu stabiliseren en dat ze onder controle zijn, maar de grote vraag is natuurlijk, zijn deze ook onder controle? Ook vragen wij opnieuw aandacht voor de woonlasten van eenpersoonshuishoudens. Er wordt in Almelo geen onderscheid gemaakt tussen eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens. De eenpersoonshuishoudens worden in onze ogen te zwaar belast en dat vinden wij onrechtvaardig. Het CDA heeft daar net al een motie over ingediend, dus daar hoeft ik verder niet op in te gaan.

Wat betreft het beheer van de openbare ruimte zouden wij graag zien dat het onderhoud van onze stad bij één partij komt te liggen. Is het mogelijk om het onderhoud van de verharding in de stad onder te brengen bij ons eigen groenbedrijf? Dat ligt nu bij Twente Milieu, maar je ziet vaak als je achterover kijkt over je schouder, dat het altijd half af is. Als groen aan het werk is geweest, heeft Twente Milieu de straten niet gedaan en andersom. Het is gewoon nooit af.

Ook komen wij terug op de HARVO-heffing in Almelo en de uitvoering van het amendement-Omtzigt dat twee jaar geleden al is aangenomen in Den Haag. Dit maakt het mogelijk lagere tarieven te hanteren voor verenigingen in Almelo. Tot op heden heeft de gemeente Almelo dit niet slagvaardig opgepakt en daarom dienen wij hierover een motie in, dit om als raad inzichtelijk te krijgen wat de mogelijkheden zijn en wat de financiële gevolgen hiervan zijn.

Met betrekking tot subsidies willen wij graag weten of het mogelijk is restricties op te leggen op te verlenen subsidies. Wat bedoelen wij daarmee? Bijvoorbeeld het verplicht aanleveren van een jaarrekening, en dan heb ik het niet over een financieel jaarverslag, want daar staan heel andere dingen in. We willen graag weten hoe die geldstromen precies lopen binnen zo'n vereniging. Ook doelen wij op restricties op de hoogte van salarissen van bestuurders, maar bijvoorbeeld ook op de maximale hoogte van reserves. Volgens mij is dat best wel mogelijk. Tevens hebben wij het verzoek om kleine cultuurbudgetten te ontzien in hun zoektocht om de taakstelling in te vullen wat betreft de subsidies.

Voor de inzameling van het oud papier dienen wij eveneens een motie in.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Dit was juist het gedeelte dat ik bedoelde in mijn eerste termijn. De heer Kampman heeft het nu over Avedan, het beperken van reserves en het bepalen van de hoogte van inkomsten van directeurs, of wie dan ook. Het is een mooi idee, ik zou ook willen dat er reserves zijn, maar waarvoor worden die reserves opgebouwd? Wie bepaalt wat de inkomsten van een directeur zijn? Dezelfde discussie kun je ook omdraaien. Stel dat je iemand vanuit de bijstand in zo'n organisatie van miljoenen zet, verdienen je dan het geld terug? Moeten mensen met bepaalde kwaliteiten minder verdienen puur omdat het een maatschappelijke organisatie is?

De VOORZITTER: Mijnheer Çete, even naar uw punt, want ik merk dat u zich tot de hele zaal richt. Hier staat de spreker, u moet zich richten tot de heer Kampman. En nu heeft u een punt gemaakt. Oké, dan geef ik u daar nog één zin voor.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Wat is dan het maximale wat een directeur van een Avedan of welke organisatie dan ook mag verdienen? Dat wilde ik van de heer Kampman weten. En wat de maximale reserves zijn die een partner mag hebben, dat wil ik ook weten. De heer Kampman praat over minder verdienende directeurs, minder reserves, maar wat is dan minder? Kijk, bij de PVV weet je wat minder is, maar...

De VOORZITTER: Mijnheer Çete, ik verzoek u zich te houden aan mijn instructies. Als ik spreek, spreekt u niet. Het woord is nu aan de heer Kampman.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter, ik heb maar twee vragen gehoord. Wat mij betreft, wat Lokaal Almelo Samen betreft, verdient een bestuurder niet meer dan een wethouder. Daar zou je een grens kunnen trekken. De hoogte van een reserve moet zijn wat wettelijk en economisch toelaatbaar is voor het bedrijf, een reserve dus die eventuele tegenslagen binnen het bedrijf kan opvangen. Je ziet op dit moment dat iemand enorme reserves heeft, veel meer dan nodig. Stel dat bijvoorbeeld wettelijke reserve waarmee je tegenslagen kan opvangen € 300.000 is, heeft men soms € 1 miljoen in de reserve zitten. Dat slaat dan natuurlijk helemaal nergens op. De subsidie die wij verlenen, verlenen wij voor een bepaald doel. Het is ook de bedoeling dat die subsidie voor dat doel wordt gebruikt en niet dat dat allemaal wordt opgepot in de reserves van verenigingen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Dan een volgende vraag, waar ik ook in mijn eerste termijn wel een beetje mee begon. Ik dacht dat de heer Kampman in zijn algemene beschouwingen daar ook aan refereerde. Stel dat we de samenwerking met bijvoorbeeld Avedan schrappen en we zeggen: we doen het niet meer, we gaan iets nieuws creëren. Hoe wil hij dan dat we onze wettelijke taken, die wij nu uitbesteden aan Avedan, gaan realiseren? Daar ben ik wel benieuwd naar. Hoe wil hij alles wat wij nu uitbesteden met de reserves, hoe ze het dan ook doen, gaan realiseren? Voor alle duidelijkheid, geen enkele kerk is voor mij heilig in dit gebied. Het is een open vraag en ik wil graag van de heer Kampman horen - misschien steun ik dat dan ook straks - hoe hij dit wil realiseren.

De VOORZITTER: Even in het algemeen, ik hoor verschillende interrupties en dan hoor ik de interrumpant drie keer dezelfde vraag stellen. Eén keer de vraag stellen is voldoende, want dat spaart tijd en ook vermoeienis met elkaar. U heeft de vraag nu drie keer gesteld. Dat heeft de heer Kampman gehoord, dus we gaan nu naar hem luisteren. Ik vraag iedereen in de interrupties de vraag één keer te stellen.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Wettelijke taken moet je sowieso wel uitvoeren, maar de grote vraag is welke organisatie dat doet. Voor mijn gevoel is Avedan steeds groter, groter, groter gegroeid en men begint ook werkzaamheden, of doet dat al jaren, voor andere gemeenten uit te voeren. Vroeger was het een organisatie van de gemeente Almelo en ik vind dat we op dit moment geen grip meer hebben op Avedan, daar komt het eigenlijk op neer. Misschien moeten we nu eens een keer een stap terugzetten.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Maar hoe wil de heer Kampman het dan uitvoeren bij iemand anders? Ik zou het juist heel erg liberaal noemen dat Avedan ook werk levert bij andere gemeenten, waardoor ze extra reserves hebben en de verantwoordelijkheid niet alleen bij ons ligt. We stoppen er morgen mee, eens. Maar hoe wil de heer Kampman dan uitvoeren? Daar geeft hij geen antwoord op. Voorzitter, dit is de laatste keer dat ik het probeer en als ik geen antwoord krijg, krijg ik geen antwoord. Ik ben er wel benieuwd naar.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Dat heb ik volgens mij al gezegd. We zetten zelf een organisatie op, à la type Avedan, van de gemeente Almelo en die laten wij die taken uitvoeren.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Wat kost dat dan?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Ik denk dat dat goedkoper is dan Avedan op dit moment.

De VOORZITTER: Mevrouw Ten Seldam, u was eerder en dan kom ik bij de heer Akse en dan vervolgens bij mevrouw Wind.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik heb een heel concrete vraag aan de heer Kampman. Hij gaf net aan dat kleine subsidies - dan bedoelt hij waarschijnlijk waarderingssubsidies - met betrekking tot cultuur ontzien moeten worden. Wat verstaat hij daar precies onder? Waarom wil hij deze categorie buiten de discussie houden ten opzichte van de andere spelers?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Als je goed kijkt naar al die kleine cultuursubsidies, € 5.000 hier, € 3.000 daar, € 1.000 daar, dan is dat € 500 hier en € 300 daar, € 100 daar; als je dan alleen al kijkt naar de ambtelijke inzet, die gepleegd moet worden om dat allemaal gerealiseerd te krijgen, dan moet er gewoon geld bij.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De heer Kampman wil hen dus gewoon hun subsidie laten houden, op basis van de administratieve belasting, die trouwens voor de aanvrager veel groter is dan voor de gemeente, maar dat terzijde, om die te handhaven? Terwijl ik denk dat subsidie wordt verleend om een bepaalde bijdrage te leveren aan Almelo, aan haar maatschappelijke vraag. Het uitgangspunt zou moeten zijn, op welke wijze draag je daaraan bij? Niet: wat betekent dat in administratieve lasten voor ons, want dan weet ik er nog wel een paar.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Geen reactie. Ik heb geen vraag gehoord. Er wordt een statement gegeven, geen vraag gesteld.

De heer AKSE (SP): Misschien dan wel een reactie op een concrete vraag. De heer Kampman goochelde met een aantal getallen over organisaties die gigantische reserves hebben. Kan hij mij een concreet voorbeeld noemen met getallen erbij?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Met de getallen erbij? Nee, de getallen heb ik niet voor de heer Akse. Avedan is er wel één van, Sportbedrijf Almelo is er ook één van.

De heer AKSE (SP): Ik constateer dat de heer Kampman dat niet kan.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Waarom zou ik al die getallen uit mijn hoofd moeten weten?

Mevrouw WIND (CDA): Is de heer Kampman bekend met de Wet normering topinkomens? Dan weet hij ook dat wij niet gaan over de inkomens van het bestuur van Avedan, toch?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Wij kunnen wel restricties opleggen aan een subsidie, dus we kunnen daar wel degelijk invloed op uitoefenen. Dus mevrouw Wind vindt dat een bestuur van Avedan rustig € 192.000 mag verdienen of € 189.000?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Een punt van orde. U laat hem interrumpen op een interrumpant.

De VOORZITTER: Nee, dat gaan we niet doen. Dat wordt heel onrustig zo. Mevrouw Wind kan reageren op de reactie van de heer Kampman. Alle woorden, die worden uitgesproken, zijn gemeend en worden serieus bejegend.

Mevrouw WIND (CDA): De heer Kampman legt daarmee woorden in mijn mond en daarvan distantieer ik mij.

De heer TEEUW (ChristenUnie): We hebben van het college een lijstje gekregen van welke subsidies er zijn en of dat wettelijke taken zijn of niet. Bij Avedan heb je maatschappelijk werk, dat is ongeveer € 700.000 en het meeste geld zit in welzijn. In welzijn wordt een deel gefinancierd uit het onderwijsachterstandenbeleid. Weet de heer Kampman, of anders kan de wethouder dat misschien later beantwoorden, of daar wettelijke taken tussen zitten?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Volgens mij stond op dat lijstje precies wat wettelijke taken waren en wat niet.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik zie dit nergens staan, dus ik vraag me af of daar überhaupt een wettelijke taak bij zit.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Nu noemt de heer Kampman opeens ook het Sportbedrijf. Dan haal ik echt alles in één keer door elkaar, want in het coalitieakkoord staat dat er een zwembad gerealiseerd moet worden. In de begroting staat dat een zwembad gerealiseerd kan worden door de exploitatiekosten die het Sportbedrijf daaraan besteedt en nu wil de heer Kampman geen Sportbedrijf meer. Ik volg het allemaal niet meer. Staat de heer Kampman nog achter zijn coalitieakkoord?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Ik wil daar wel even op reageren. Ik heb volgens mij helemaal niet gezegd dat ik geen Sportbedrijf meer wil hebben. We hebben het alleen over de reserve van het Sportbedrijf gehad en de hoogte van de reserve van het Sportbedrijf. Er hoort een reserve in te zitten, die financieel verantwoord is en er hoeft geen reserve in te zitten van bijvoorbeeld € 600.000; terwijl wij 100% aandeelhouder zijn en wij toch al verantwoordelijk zijn voor de winsten en verliezen van het bedrijf.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Dan zit de heer Kampman weer het werk uit te voeren van Avedan, Sportbedrijf en een gesubsidieerde partner, waar wij eigenlijk helemaal niet over gaan. Dan begrijp ik uit de woorden van de heer Kampman dat wij, zoals bij Avedan, ook moeten stoppen met het Sportbedrijf zodat wij dat ook alles kunnen realiseren. Ik kan geen andere conclusie trekken.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Volgens mij heb ik dat niet gezegd en volgens mij heb ik net aangegeven dat wij 100% aandeelhouder zijn van het Sportbedrijf.

De heer DE VRIES (PvdA): Een vraag in algemene zin aan de fractie van Lokaal Almelo Samen. Er zijn trends geweest, ook hier in de raad - die heb ik zelf niet meegemaakt - dat het ambtenarenapparaat echt bij opdracht moest krimpen. Daar is voor een deel ook gehoor aan gegeven. Sorry, geen apparaat, de ambtelijke organisatie, met respect voor de mensen, inderdaad. We zien nu ontwikkelingen dat er steeds meer functies, uitvoeringstaken, in pandig worden gebracht. Hoor ik de heer Kampman nu zeggen dat dat voor Avedan ook zou moeten gelden en misschien ook nog wel voor meer? Hoe denkt Lokaal Almelo Samen over al die uitvoeringstaken van de gemeente? Moet dat nu hier vanuit dit huis in pandig, dus ook in de organisatie, gedaan worden of niet?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Ik ben van mening dat bepaalde taken wel uitgevoerd kunnen worden door de gemeente Almelo zelf en dat je niet alles buiten je organisatie hoeft neer te zetten.

De heer DE VRIES (PvdA): Dus een grote uitdijende organisatie waarin beleid en uitvoering samenkomen?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Ja.

De VOORZITTER: Rechts is het nieuwe links, zeg maar. Mijnheer Kampman gaat u verder.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Voor de inzameling van oud papier dienen wij eveneens een motie in. Dit is in 2014 op advies van het vorige college weggehaald bij de verenigingen. De argumenten die werden aangedragen waren dat de vrijwilligers van de verenigingen niet verzekerd waren en dat het oude papier geld opbracht voor de gemeente, waardoor de afvalstoffenheffing voor de inwoners zou kunnen dalen. Dit effect is niet bereikt, sterker nog, er moet grof geld bij. Het doel van de motie is om te kijken of we de verenigingen weer kunnen betrekken bij de inzameling en de verwerking van het oud papier en dat ze op de één of andere manier hieruit kunnen mee profiteren en tevens de kosten kunnen drukken voor de gemeente Almelo.

Ook blijven wij ons zorgen maken over de geleidelijke afbouw van IGM. Het bedrijf, waarvan de gemeente, let op alweer, 100% aandeelhouder is, heeft een solvabiliteit van 6,8% op een portefeuille van bijna € 16 miljoen. Dit kun je rustig zeer zorgwekkend noemen. Onze vraag is: is er

misschien al een keer over nagedacht dat HMO delen van de vastgoedportefeuille van de IGM overneemt?

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Mijn vraag gaat niet over IGM, maar over het oud papier inzamelen. Is de heer Kampman het met mij eens dat toen ze begonnen met de blauwe bakken het aantal kilo's op jaarbasis dat ingezameld wordt fors verhoogd is ten opzichte van het via de verenigingen laten ophalen? En dat één van onze doelstellingen was om dat juist te bereiken?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Is de heer Buitenweg op de hoogte dat het oud papier dat ingezameld wordt bijna de helft is van wat ingezameld werd in 2014? Is hij daarvan op de hoogte?

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Het gaat om de eindcijfers.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Afgelopen jaar maar 2.479 ton.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Het gaat mij om de eindcijfers. Het percentage is fors verhoogd ten opzichte van voor die blauwe bak.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Ik heb het over het moment dat wij zijn begonnen met dat inzamelen en die kilo's. Voordat wij begonnen, hebben ze die kilo's bekeken. Daar is die berekening op gebaseerd en nu blijkt dat wij maar de helft van de kilo's ophalen van wat de gemeente Almelo in 2014 had verwacht.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Die cijfers mag de heer Kampman dan laten zien, want die ken ik niet. Ik heb ooit een verklaring gezien van de vorige wethouder dat het van 40 of 50% naar 80% was gegaan.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): En nu weer van 80% naar 40%.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Daar moeten we het dan nog een keer met elkaar over hebben, want ik had niet de indruk dat het door verenigingen sterk omhoog zou gaan. Ik zie heel veel blauwe bakken langs de weg staan.

De heer AKSE (SP): Ik hoop dat de wethouder hierop kan reageren, want deze cijfers zijn heel bijzonder en ik hoor graag van de wethouder straks wat ze dan werkelijk zijn.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Mij is nu even niet meer helder wat de Lokaal Almelo Samen-fractie beoogt te bereiken met de motie. Willen zij dat er meer papier gescheiden ingezameld wordt? Of willen ze dat juist het verenigingsleven weer de mogelijkheid krijgt om oud papier te verzamelen en daarmee wellicht versterkt wordt?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Dat lijkt me duidelijk, beide.

Over de instandhouding van speelvoorzieningen en speeltoestellen in Almelo maken wij ons eveneens grote zorgen. Uit de begroting blijkt dat er niet voldoende budget is voor instandhouding of vervanging van de speeltoestellen. Als er niets gebeurt, zal op termijn uiteindelijk 75% van de speeltoestellen verdwijnen. Dit kan in onze ogen niet de bedoeling zijn en we zullen dus een motie indienen om budget vrij te maken voor onderhoud of vervanging van de speeltoestellen.

De heer TRIENEN (CDA): De volgende vraag zal geen verrassing zijn voor de heer Kampman.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Financieel zeker? Financieel ingestoken.

De heer TRIENEN (CDA): Als wij dit voorstel van de heer Kampman serieus willen bekijken, moeten we wel eerst weten wat de kosten daarvan zijn. Ik neem aan dat de jaarlijkse kosten al bekend zijn.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Nee, en die hoef ik ook niet te weten, want wij hebben in onze motie aangegeven dat het budget moet worden gezocht binnen de budgetten van onderhoud openbare ruimte. Ik wil de heer Trienen er toch even op attenderen - want het is het CDA dat jaren geleden dat budget helemaal weg heeft gesaneerd - dat de speelvoorzieningen onderdeel zijn van de openbare ruimte. Het onderhoud en vervangen van die speeltoestellen moet dus ook betaald worden uit het budget van de openbare ruimte.

De heer TRIENEN (CDA): Daar gaat de discussie niet over. Ik heb een serieuze vraag aan de heer Kampman: wat zijn de structurele kosten van zijn voorstel? De raad moet wat beslissen en het lijkt me dan logisch dat hij dan even exact vermeldt wat de kosten daarvan zijn.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Daar wil ik nog even op reageren. De exacte kosten daarvan kun je helemaal niet opgeven, want die kosten schommelen van jaar tot jaar, dus daar zijn helemaal geen exacte kosten voor op te geven.

De heer TRIENEN (CDA): Dan resteert mij de vraag te stellen dat de portefeuillehouder in zijn termijn even antwoord geeft op mijn vraag.

De heer STÖTELER (PVV): Ik wil heel graag een punt van orde maken, want wij hebben nu een aantal keren gehad dat verschillende mensen van de CDA-fractie opstaan voor een interruptie en dat is allemaal goed, maar als nu straks de VVD dat ook gaat doen, wordt het een hele lange dag vandaag. Kunnen we misschien het aantal interrupties enigszins per fractie bijhouden? Is dat een mogelijkheid?

De VOORZITTER: Dat punt wil ik wel even adresseren. Dat hebben wij al eens eerder met elkaar besproken en we hebben met elkaar gezegd: zo zijn onze manieren. Ik laat het aan de fractie zelf om daar coördinerend - dat is ook een rol voor de fractievoorzitter - in op te treden. Dat zal u als voorzitter wat makkelijker afgaan met twee fractieleden dan mevrouw Ten Seldam of mevrouw Pauwels. Neem me niet kwalijk, mijnheer Pauwels of mijnheer Kampman. Zo hebben we het met elkaar afgesproken. Ik snap uw punt, maar zo is het nu eenmaal afgesproken. We gaan nu verder.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Gezien de speciale situatie van het CDA, nu er een interim fractievoorzitter is en de fractievoorzitter afstand heeft genomen, wil ik hen voor vandaag wel sparen, maar ik snap de punten van de heer Stöteler.

De VOORZITTER: Nee, we gaan hier geen cabaret opvoeren met elkaar. Ik ga u gewoon houden aan de regels, die u zelf heeft afgesproken. Daarmee rond ik dit ordedebat af en geef ik de heer Wiertz de gelegenheid om de heer Kampman te interromperen.

De heer WIERTZ (D66): Ik hoop dat we niet de hele dag discussies gaan voeren over procedures. Ik heb ook inderdaad eenzelfde vraag als de heer Trienen. Wij hebben natuurlijk al bezuinigingen gehad op het beheer in de openbare ruimte, ook op andere zaken, het groenonderhoud. Daar had de Lokaal Almelo Samen-fractie ook klachten over, want het onkruid stond te hoog. Nu wil de heer Kampman dat uit dat budget weer speeltoestellen worden bekostigd. Wat wil de heer Kampman dan van de rest van het openbaar beheer niet meer doen?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Minder doen, zal de heer Wiertz bedoelen, in plaats van niet meer doen. Dat moeten ze dan maar bekijken. Ik hoor graag een terugkoppeling vanuit het college hierop.

De heer WIERTZ (D66): Ja maar, het is een motie van de heer Kampman, niet van het college. Ik neem aan dat de heer Kampman hier dan toch een idee over heeft.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Oké, dan snoeien we een boom minder.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Rond speeltoestellen voert de Lokaal Almelo Samen-fractie wel consistent beleid. In 2016 hadden ze een amendement om die bezuinigingen niet door te voeren. Dat amendement heeft het niet gehaald. Dat ging toen om een bedrag van € 50.000, wat

ik zo snel kon zien. Het idee dat toen op de tafel lag, was om juist ook meer het spelen in het groen te bevorderen. Nog helemaal los van de speeltoestellen, want de kosten zitten in de toestellen en het onderhoud en de keuringen van die toestellen, ben ik wel benieuwd hoe hij denkt over het stimuleren van meer speelplaatsen in het groen?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Daar heb ik ook het één en ander over nagevraagd, maar het blijkt dat de aanleg van natuurlijke speelplaatsen nog duurder is dan die speeltoestellen.

Wij horen graag van het college of het mogelijk is om lachgas in Almelo totaal te verbieden op basis van de Wet milieubeheer, zoals in Arnhem ook is gedaan. Een verkoper is dan namelijk verplicht gevaren voor mens en milieu te voorkomen of te beperken. Aangezien het gebruik van lachgas gevaren kent, handelt de verkoper dus in strijd met de Milieuwet.

Wij dienen tevens een motie in om onveilige oversteekplaatsen voor voetgangers of fietsers veiliger te maken door middel van ledverlichting, zoals bij het Vincent van Goghplein is gebeurd.

Ook met betrekking tot de Klijsma-gelden zullen wij een motie indienen aangezien de gemeente Almelo een kleine motivatie nodig heeft om de gelden goed weggezet te krijgen.

Verder willen wij door het college graag bijgepraat worden op diverse onderdelen. Dat zijn: de doorontwikkeling van de organisatie en het treffen van een betalingsregeling bij een achterstand indien je verzekerd bent via de collectieve ziektekostenverzekering van de gemeente Almelo. Over de ontwikkelingen rond het sportcomplex Het Maatveld horen we niets meer. Hoe staat het met het medeontwikkelen van De Trommel met de binnenstadsontwikkelingen? Dat loopt ook achter, daar gebeurt volgens mij niks. Wat zijn de laatste ontwikkelingen met betrekking tot de Lifestyle Boulevard en wat zijn de ontwikkelingen met betrekking tot vernieuwing van winkelcentrum De Gors?

Tot slot willen we het college, de griffie en de ambtenaren bedanken voor de inzet van het afgelopen jaar.

"Motie 9

Budget voor onderhoud en vervanging speeltoestellen

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, constateert dat:

- de taakstelling uit 2014 op speeltoestellen is ingeboekt en de gemeente Almelo 75% moest bezuinigen op het vervangingsbudget van de speeltoestellen;
- de Gemeente Almelo heeft aangegeven al jarenlang dezelfde werkwijze te hanteren als Hengelo en op die manier geen bezuiniging meer gerealiseerd kan worden;
- de gemeente Almelo heeft aangegeven dat uiteindelijk 75% van de speeltoestellen zal verdwijnen als de taakstelling gehandhaafd blijft;

overweegt dat:

- de doorgevoerde bezuiniging van 75% op het vervangingsbudget zeer ingrijpend is en eigenlijk onverantwoord;
- er op termijn 75% van de speeltoestellen zullen verdwijnen;
- er ingezet moet worden op voldoende speelvoorzieningen, die voldoende onderhouden zijn, aansluitend bij de speelbehoefte in de wijk/buurt en dit alleen maar kan als hier voldoende budget voor beschikbaar is;
- de kwaliteitsslag leidt tot speelvoorzieningen die goed verspreid zijn over de stad en in balans zijn met de beschikbare financiële middelen;

draagt het college op om:

- om budget vrij te maken voor behoud en vervanging van de speeltoestellen binnen de budgetten van onderhoud openbare ruimte en een plan op te stellen om de kwaliteitsslag te maken,

en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van Lokaal Almelo Samen, PVA en Leefbaar Almelo.

"Motie 10

Volledige besteding Klijsma-gelden voor kinderen die opgroeien in armoede

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019,

constateert dat:

- in Almelo een groot aantal kinderen opgroeien in gezinnen met een laag inkomen;
- de Gemeente Almelo een inspanningsverplichting heeft betreffende het kansrijk laten opgroeien en ondersteunen van deze kinderen;
- de Gemeente Almelo heeft aangegeven dat de Klijsma-gelden niet volledig besteed zijn.
- het de wens is van de raad om deze middelen ook daadwerkelijk volledig te besteden voor deze doelgroep;

overweegt dat:

- er mogelijkheden zijn om de inkomensgrens te verhogen;
- er genoeg signalen vanuit de Almelose samenleving komen met betrekking tot de problemen waaronder:
 - schoolkosten (met name verplichte laptops);
 - ruimte om "iets leuks" te doen, een extraatje, los van de basisbehoeften;
 - kleding voor kinderen in de groei;
 - luiers voor kinderen van 0 tot 3 jaar en/of met incontinentieproblemen;
 - cadeautjes voor verjaardag, sinterklaas en kerst;
 - soms hoge zorgkosten;
 - huiswerkbegeleiding;

verzoekt het college om:

- zo spoedig mogelijk met een voorstel naar de raad te komen met betrekking tot het volledig benutten van de Klijsma-gelden;
- regelmatig te rapporteren aan gemeenteraad over de inzet van de Klijsma-gelden en behaalde resultaten,

en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van Lokaal Almelo Samen en Leefbaar Almelo.

"Motie 11

Maatschappelijke organisaties betrekken bij inzameling 'Oud Papier'

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019,

constateert dat:

- de gemeentelijke lasten met betrekking tot inzameling van het oud papier sinds de beleidswijziging in 2014, enorm zijn gestegen en veel hoger zijn dan de opbrengst terwijl destijds een nettorendement werd voorgeschoteld;
- de gemeente destijds ook als argument aangaf dat de vrijwilligers onverzekerd waren;
- vooral de kostenberekening van Twente Milieu als uitvoerder daar debet aan is;

overweegt dat:

- diverse gemeenten een vrijwilligersverzekering hebben afgesloten voor de inzamelaars van de verenigingen;
- uit een schrijven van de werkgroep oud-papier St. Joseph blijkt, dat de kosten m.b.t. inzameling door de werkgroep liefst 13 eurocent per kilogram lager ligt dan de kosten die Twente Milieu bij Almelo in rekening brengt;
- dit kostenvoordeel vooral te maken heeft met de inzet van vrijwilligers en hoge kosten Twente Milieu;
- veel verenigingen niet meer de mogelijkheid hebben tot inzameling van oud papier;
- veel verenigingen het financieel moeilijk hebben en nog amper de eindjes aan elkaar kunnen knopen;

verzoekt het college om:

- te onderzoeken of er nog voldoende animo is onder de huidige (6) en vroegere inmiddels gestopte inzamelaars (± 24) binnen het Almelose verenigingsleven en maatschappelijke organisaties. Indien dit zo is, dan de mogelijkheden te onderzoeken om deze te betrekken bij de inzameling en/of verwerking van het 'oud papier';
 - de uitkomsten terug te koppelen in een politiek beraad,
- en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van Lokaal Almelo Samen en Leefbaar Almelo.

"Motie 12

Onderzoek 'Lagere OZB voor verenigingen'

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, constateert dat:

- de Tweede Kamer op 4 december 2018 een amendement aangenomen heeft dat gemeenten de gelegenheid geeft om 'instellingen van sociaal belang' een lagere OZB-aanslag op te leggen;

overweegt dat:

- het gemeenten vrij staat om aanvullende voorwaarden te stellen voor toepassing van het lagere OZB-tarief. Hierbij kan gedacht worden aan de voorwaarden dat de sportverenigingen statutair in Almelo gevestigd zijn en aangesloten zijn bij een sportbond die lid is van NOC*NSF;
- naast sportorganisaties kan gedacht worden aan alle organisaties waar vrijwilligers bijdragen aan Almelo zoals scoutingverenigingen, speeltuinverenigingen, dorps- en buurthuizen en andere ANBI en SBBI's;
- in het Coalitieakkoord het belang van sport en beweging wordt erkend. Tevens is vastgesteld dat deelname aan sport gestimuleerd en gefaciliteerd zal worden en verenigingen extra ondersteund zullen worden;
- gelet op de maatschappelijke functie die verenigingen binnen de gemeente Almelo vervullen zij onmisbaar zijn voor de leefbaarheid binnen de gemeente Almelo;
- de gemeente Almelo een steeds groter beroep doet op de maatschappelijke verantwoordelijkheid van deze vrijwilligers (participatiemaatschappij);
- vrijwilligersorganisaties het steeds moeilijker hebben om de zaken financieel op de rails te houden en onder druk komen te staan;
- verhoging van de contributies niet gewenst is;

verzoekt het college om:

- de mogelijkheden te onderzoeken om in het kader van de OZB te komen tot een ander belastingregime voor alle verenigingen binnen de gemeente Almelo en hiervoor voorstellen uit te werken per type organisatie (sport, scouting, dorps en buurthuizen), te behandelen in een politiek beraad en te betrekken bij de Perspectiefnota 2021, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van Lokaal Almelo Samen en Leefbaar Almelo.

"Motie 13

Betere verlichting fiets- en voetgangersoversteekplaatsen

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, constateert dat:

- veel oversteekplaatsen slecht zichtbaar zijn, vooral in het donker of bij regenachtig weer;
- dit bijvoorbeeld het geval is bij de hoek van de Burg. Raveslootsingel – Egbert Gorterstraat;

overweegt dat:

- de veiligheid van (overstekende) voetgangers of fietsers een prioriteit van de gemeente behoort te zijn;
- goede verlichting bij oversteekplaatsen niet alleen voor voetgangers en fietsers, maar ook voor het overige verkeer de veiligheid vergroot;
- het slechte zicht wordt versterkt doordat ook de belijning niet meer goed zichtbaar is;
- het probleem met slecht zicht (lees onvoldoende verlichting) zich ook voor doet bij een aantal fietsplateaus;

verzoekt het college om:

- bij oversteekplaatsen of plateaus waar de veiligheid in het geding is, ledverlichting aan te brengen,
- en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van Lokaal Almelo Samen, PVA en Leefbaar Almelo.

De VOORZITTER: Ik constateer dat het 11.00 uur is. Ik wil voorstellen om niet een half uur, zoals in het spoorboekje staat, maar een kwartier de vergadering te schorsen. Dan kunnen we even de benen strekken.

De VOORZITTER schorst daarop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering verleent de VOORZITTER het woord aan de heer De Vries namens de PvdA-fractie.

De heer DE VRIES (PvdA): Voorzitter! Dank u wel. We hebben het vaak over kinderen in armoede in Almelo. Er worden wel schattingen gemaakt van 1 op 6. Tegelijkertijd krijgen we soms het geld niet op. Dat blijkt bijvoorbeeld...

De VOORZITTER: Mijnheer De Vries, ik stop even de tijd. Het is op de gang erg onrustig. Het is in de zaal erg onrustig. We moeten met ruimte en rust naar elkaar kunnen luisteren. Ik stel voor dat u, als u dat wilt tenminste, opnieuw begint. Anders missen wij de pointe van datgene wat u wilt zeggen.

De heer DE VRIES (PvdA): Dank u wel. We hebben het hier vaak gehad over de Klijnsma-middelen en de inzet. De praktijk leert dat we de middelen wel hebben, maar dat ze niet op de plek komen waar ze zouden moeten landen, namelijk die gemiddeld 1 op de 6 kinderen die in armoede rondkomt. Daarvoor dienen we straks ook een motie in, Kind-pakket, die trouwens vandaag nog is aangepast. Om een idee te geven wat wij beogen met die motie, start ik nu graag een filmpje, naar het voorbeeld van Enschede.

(Daarop wordt een korte film vertoond.)

De heer DE VRIES (PvdA): Die motie Kind-pakket beoogt dus dat wij meer mensen bereiken. Dit is ook een middel, een tool, om het te doen, waarbij de gemeente in de lead is. Dat ter inleiding.

We willen niets liever dan een inclusief Almelo, waar we een manier vinden om met de verschillen, vooral ook met de diversiteit van mensen, om te gaan. Ik zal u eerlijk zeggen dat inclusie ook regelmatig over mijn lippen rolt, maar tegelijkertijd geeft het een wat ongemakkelijk gevoel. Het is een modewoord. Een jaar of vijftien geleden - ik heb een beetje zitten googelen - kwam het in zwang. Het is heel populair in de wereld van de beleidsagenda's, ook die in dit huis. De PvdA-fractie praat liever over insluiten en uitsluiten, over jij mag meedoen, maar hij niet. Dat staat dicht bij de mensen in Almelo, over wie wij hier in de raadzaal praten en beslissen. Hoe belangrijk zijn zij, die mensen, in de begroting die nu voorligt? In welke mate is de begroting 2020 een vertaling van "iedereen doet mee", toch eigenlijk een van de begrippen die samenhangen met inclusie?

De PvdA-fractie gunt het dit college en vooral de burgers dat we de wind mee hebben. De economie, ook in Almelo, draait als een tierelier. Daar profiteert Almelo van en dat zou uiteraard moeten helpen bij het realiseren van de her en der verwoorde inclusieambities van het college. De winstwaarschuwing vorige week uit de mond van de wethouder die over welzijn gaat, namelijk dat we te weinig capaciteit hebben om hieraan te trekken, geeft ons wel te denken. Hoe lang sleept die toezegging aan de raad al? En dan nog, wie of wat houdt ons tegen om zonder raadsvoorstel en notitie vandaag ergens ruimte te vinden in deze begroting voor een openbaar toilet en dat als de wiedeweerga te realiseren? In het kader van fysieke projecten en cofinanciering wordt de ene na de andere kredietaanvraag - dat zijn bedragen met heel veel nullen - door deze raad goedgekeurd, ook door mijn fractie. Vervolgens vergeten we het inclusieve toefje slagroom op de nieuwe binnenstadstaart te zetten en laten we na om in dit huis, een democratie - we zijn daar allemaal regelmatig getuige van - rolstoelgebruikers het idee te geven dat ze erbij horen. Er is nog altijd geen mogelijkheid voor hen om de publieke tribune te betreden. Dat is de reden om samen met PVA en GroenLinks, die ook al jaren aandringen op praktische uitvoeringen van ambities, hiervoor een motie in te dienen. Er is ook een motie van D66 over dit onderwerp.

Terug naar "iedereen doet mee". Het zal u niet verbazen dat de PvdA-fractie de begroting vooral heeft beoordeeld op versterking van het mee kunnen doen van iedereen. Dan gaat het vooral om de zorg, om werk en inkomen, om wonen en om onderwijs. Wij zitten niet in het

coalitieoverleg, maar wat let ons om al vroegtijdig het gesprek met het college te openen over de begroting. We hebben de nodige schoten voor de boeg richting het college gegeven en we hebben ook met ze gepraat over hoe wij denken over de begroting. Het college weet dat wij bereid zijn steun te geven als de bezuiniging op het minimabeleid van tafel gaat. Dat is geen pact met de vijand sluiten, dat is opkomen voor mensen die het meest kwetsbaar zijn.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Wat is het resultaat dan van de gesprekken met het college of de coalitie? Ik voer ook wel meerdere gesprekken met hen, maar ik ben meer benieuwd naar het resultaat van de gesprekken. Alleen een gesprek, daar heb je niks aan.

De heer DE VRIES (PvdA): Precies, eens. Dat ga ik de heer Çete vertellen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Nu of straks?

De heer DE VRIES (PvdA): Nee, dat komt heel snel. Woorden als inclusie en participatie verliezen hun waarde wanneer mensen die het al zwaar hebben nog meer in de kou komen te zitten. Dat is eigenlijk ook ons bezwaar tegen die € 500.000 krimp op het minimabeleid, ook nog in een jaar nadat driekwart van de inkomenstoeslag ook al is afgepakt van mensen die met weinig rond moeten komen. Het is daarom dat we dat amendement, Verzachting bezuiniging minimabeleid, op de agenda hebben gezet. Anderzijds is de PvdA-fractie de eerste die ook pleit voor een kritische audit van maatschappelijke partners, die met ons belastinggeld opereren in het armoedeveld. Vanuit het perspectief van de burger, of het nu een oudere is of een jongere die bijvoorbeeld net 18 is geworden en het zelf moet doen en uitzoeken, is er een lappendeken aan instellingen actief, waardoor de nodige ondersteuning niet altijd daar komt waar het moet landen. Zo weten wij inmiddels - dat is een herhaling van dat filmpje van net - dat de Klijsma-middelen aan onderbesteding lijden. Hoe is het mogelijk? Wij horen in dit verband graag vandaag van het college wat de stand van zaken is. Hoeveel blijft er op de plank liggen van de Klijsma-middelen? Hoeveel blijft er liggen van de waarderingssubsidie van € 400.000?

De heer AKSE (SP): In de vorige collegeperiode zijn de Klijsma-middelen in eerste instantie gebruikt, of men wilde die gebruiken, voor het algemene terugdringen van armoede. Bij dat college is op een bepaald moment, onder andere door de Partij van de Arbeid, een amendement ingediend dat ervoor heeft gezorgd dat die Klijsma-middelen opnieuw, zoals de heer De Vries ook aangeeft, voor andere doeleinden, met name voor kinderen, zouden worden ingezet. Vervolgens is aan de raad gevraagd om allerlei voorstellen te doen en er zijn er een stuk of vijftien uit voortgekomen, maar vaak heel kleine projectjes. De heer De Vries vraagt nu om alsnog weer opnieuw een aantal projecten erbij te halen. Kan de heer De Vries zelf aangeven waar ze dan aan denken? We hebben er al vijftien bij elkaar, al dan niet succesvol. Wat mist hij dan nog, behalve dan wat hij al in de motie voor 18 tot 20-jarigen wil bereiken? Wat mist hij dan nog?

De heer DE VRIES (PvdA): Ik weet het niet. Ik weet het gewoon niet. Ik weet wel dat we met veel armoede onder kinderen te maken hebben. Ik ken de gezinnen, ik spreek ook wel met de gezinnen. We hebben ook tools, al dan niet vanuit die organisaties die daarbij betrokken zijn, om die mensen te bereiken, om die kinderen te bereiken. Ik snap niet hoe die match niet gemaakt kan worden. Volgens mij moet er meer aan getrokken worden en deugen de instrumenten misschien best wel, maar wordt er te weinig ingezet, energiek en actief, om die match tussen geld en daar waar het moet landen ook waarheid te laten worden. Als u goede tips en trucs heeft om dat nog meer, bijvoorbeeld ook vanuit die waarderingssubsidies, misschien door die om te buigen, daar te laten landen waar het moet landen, be my guest.

De heer AKSE (SP): Ons voorstel was indertijd om dat algemeen te doen. Haal gewoon het gezin uit de armoede, dan zijn de kinderen ook uit de armoede. Daar blijf ik achter staan. Ik weet het ook niet, maar misschien dat inderdaad de uitleg van de wethouder hier op zijn plek is.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Mijn vraag is eigenlijk al gedeeltelijk beantwoord, want ik had de heer De Vries willen vragen hoe het in vredesnaam mogelijk is dat de

gemeente Almelo het geld niet krijgt weggezet, terwijl in andere gemeentes dat geen enkel probleem is, maar eigenlijk heeft hij het antwoord al gegeven.

De heer DE VRIES (PvdA): Dan delen we in elk geval, waarschijnlijk ook met de SP, dat we het college vragen om daar nog veel harder op in te zetten en een verklaring te geven voor die onderbesteding van middelen.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Ik heb de discussie tussen wat hier net even gebeurde, getracht te volgen. Mij verbijsterde het ook dat het kennelijk zo lang duurt voordat iets dusdanig belangrijks als armoedebestrijding, waar kennelijk ook geld voor is, wordt besteed. Ik hoorde dat het antwoord duidelijk is en ik dacht even: over welk antwoord hebben we het dan? Zou de heer De Vries het voor mij kunnen herhalen? De heer Kampman had het kennelijk wel in beeld. Ik heb het dus niet. Ik denk gewoon: hoe kan dit?

De heer DE VRIES (PvdA): Ja, het antwoord is dat het college moet verklaren hoe het kan en er meer actie op zetten.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Kortom, het college moet eindelijk een keer aan het werk. Duidelijk.

De heer PAUWELS (VVD): Voorzitter! Ik heb gisteren nog even met een collega van de heer De Vries contact gehad over deze motie, de motie over het meedoen-pakket, laat ik het eventjes zo noemen. Ogenschijnlijk vind ik het een sympathiek verhaal wat er staat. Ik heb wat moeite met een opmerking van de heer Akse, die dan zegt: haal gezinnen uit de armoede. U zult begrijpen dat vanuit onze overtuiging dat op die manier niet werkt. Haal mensen uit de armoede, volgens mij is daar meer voor nodig en zit er ook eigen verantwoordelijkheid bij mensen om dingen te bereiken, om verder te komen, om onderdeel van een samenleving te zijn, om dingen te doen, muziek te maken, te sporten, al die dingen meer. Aan de heer De Vries concreet de vraag wat hij nu precies bedoelt met het meedoen-pakket met name gericht op de doelgroep 18 tot en met 20. Wat wil hij bereiken? Volgens mij zijn dat nadrukkelijk geen kinderen meer, maar zijn dat gewoon volwassen mensen met een eigen verantwoordelijkheid en ook eigen ideeën over dingen. Ik wil dus concreet van hem horen wat hij daar nu precies mee bedoelt. Ik probeer het echt te begrijpen.

De heer DE VRIES (PvdA): In de toelichting - ik weet niet precies of het in de algemene beschouwing staat - wordt volgens mij wel verklaard waarom wij dat willen verruimen van 18 tot 21. Dat is omdat die jongeren, zeker als ze in een gezin zitten dat kwetsbaar is, ook financieel kwetsbaar, tot 18 bijvoorbeeld nog gebruik kunnen maken van verschillende regelingen voor kinderen vanuit de gemeente Almelo en dan opeens echt een vrije val maken. Op meerdere fronten, omdat ze ook zelf de zorgverzekering moeten gaan betalen. Zo zijn er nog een aantal dingen. Ze krijgen misschien wel een zorgtoeslag. Ze staan er dan eigenlijk als volwassenen alleen voor en voor die groep zeggen wij: verruim dat kind-pakket, kijk of daar schrijnende gevallen zijn, maak daar een maatwerkvoorziening van en gebruik dat kind-pakket tot 21 jaar dan uitgebreid voor die groep.

De heer PAUWELS (VVD): Dank voor deze toelichting. Ik heb wat de heer De Vries nu zegt deels kunnen lezen in de motie. Mijn vraag blijft wel: is het een actueel probleem? Hebben wij lijsten van jongvolwassenen, laten we ze dan maar zo noemen, die nu aantoonbaar in aantallen buiten de boot vallen? Wellicht liggen onze werelden net iets te ver uit elkaar. Wij zien dat probleem op die manier niet en we zijn echt vanuit de kern overtuigd dat het een stuk eigen verantwoordelijkheid is voor mensen om dat soort doelen te bereiken. Kijk naar jezelf en draag op die manier bij aan de samenleving. Dat is in ieder geval het standpunt hier, maar ik hoor het graag nog een keer van de heer De Vries.

De heer DE VRIES (PvdA): Twee opmerkingen. Gescheiden werelden: ik denk dat dat klopt. Over de aantallen: dat weet ik niet. Ik weet dat we genoeg signalen krijgen vanuit die groep. Collega Geerdink kan de heer Pauwels erover bijpraten dat ons heel veel signalen bereiken. Die jongeren - je kunt ook zeggen volwassenen, maar eigenlijk zijn het jongvolwassenen - merken dat er opeens een heleboel wegvalt, bijvoorbeeld muziekonderwijs. Dan zou je eventueel voor die

groep iets kunnen doen. Hoe groot die groep is, weet ik niet. We hebben nu een stelpost van € 100.000 opgenomen. Misschien vindt daar ook wel onderbesteding plaats.

De heer STÖTELER (PVV): Ik kom nog even terug op het amendement in verband met het minimabeleid met de bezuiniging van € 500.000, om zeker te weten dat ik het goed heb begrepen. De PvdA stelt voor om die € 500.000 taakstelling voor 2020 niet te doen, 2021 wel te laten staan en zegt tegelijkertijd: we willen wel kritisch kijken naar de instellingen bij wie geld terecht komt. Klopt dat?

De heer DE VRIES (PvdA): Ja.

De heer STÖTELER (PVV): Maar begrijp ik het dan goed dat de heer De Vries dat kritische kijken niet in 2020 wil, want in 2020 wil hij de subsidies in stand houden?

De heer DE VRIES (PvdA): Nee, dat proces gaat onverminderd door. Goed kijken naar de juiste besteding van de middelen, ook voor de organisaties die daar actief in zijn, is denk ik evident, dat moet gebeuren. Het on hold zetten, klopt - zo staat het ook in het amendement - om ook te kijken wat de effecten zijn van alle maatregelen, die hopelijk succesvol zijn. Dan kunnen mensen uit die armoedesituatie komen, zodat er ook een heleboel voorzieningen, lees ook geld, minder nodig zijn.

De heer STÖTELER (PVV): Ik vraag dit, omdat mijn fractie dit een heel sympathiek amendement vindt, een sympathiek idee, maar tegelijkertijd zou je het misschien wel als doel kunnen stellen, misschien niet als taakstelling, maar wel als doel. Kijk, nu zegt de heer De Vries in het amendement dat ze die € 500.000 helemaal niet willen in 2020, maar je zou kunnen zeggen: we gaan eens kijken hoever we in 2020 kunnen komen door heel kritisch al die partners te bekijken en te kijken waar dat geld terecht komt, wat eigenlijk al staand beleid had moeten zijn.

De heer DE VRIES (PvdA): Eens.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! Het kind-pakket vinden wij ook een heel sympathiek idee. De heer De Vries noemde net al de stelpost, dat spreekt me meer aan, want volgens mij staat het in de motie wat harder. Om maar even het voorbeeld van de Klijsma-middelen te nemen: de heer Akse zegt terecht dat dat is weggehaald bij gezinnen in armoede, dat moest voor cadeautjes, bontjassen, weet ik veel wat. Toen is niet alleen hier in de raad, maar ook in de maatschappij gevraagd om voorstellen via Almelo Doet Mee. Met alle voorstellen die er kwamen, wisten wij het geld niet op te krijgen. Ik wil oppassen voor een potjescultuur: we creëren een potje en het potje moet op. In die zin vind ik de motie sympathiek, maar ik ben wel benieuwd hoe de heer De Vries aan kijkt tegen de € 100.000.

De heer DE VRIES (PvdA): We hebben het niet over de potjescultuur nu. Misschien deel ik de mening van de heer Teeuw wel in het algemeen, maar we hebben het nu over dit concrete voorstel. Of er € 100.000 te kort is of te veel, ik heb geen idee. Ik geloof niet dat we die discussie moeten starten. Doen wat nodig is, ik denk dat dat centraal staat voor de groep waar we het over hebben. Dat is het doel.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Is de heer De Vries het met mij eens dat wanneer de gemeente een gat in de begroting heeft zitten het niet de bedoeling is dat het college met die grijpgrage vingers in het spaarpotje van onze kinderen gaat zitten?

De heer DE VRIES (PvdA): Eens.

Wij zoeken naar de zoekrichtingen die de wethouder voor ogen heeft om die € 500.000 in te zetten. Hoe gaat hij die taakstelling precies inrichten? Als de wethouder ons wil overtuigen van de realiseerbaarheid en het nut van deze taakstelling, moet hij ons meenemen naar de afwegingen en de bedragen op de onderdelen die hij daarvoor in het vizier heeft. Dat is toch de kern van de allocatiefunctie, het maken van afwegingen in hoeverre overheidsuitgaven nuttig zijn. Als het organisatiekosten zijn, als het onderbesteding is - dat strekt zich ook uit tot de maatschappelijke organisaties die hier actief zijn - hebben we een heel ander gesprek. Dan kunnen wij kijken of we

het amendement kunnen wijzigen, ons doel scherper kunnen krijgen of het kunnen omzetten in een motie. Eerst maar eens kijken wat de wethouder ons in de eerste termijn daarover te vertellen heeft.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Vanwege het feit dat hij straks helemaal geen tijd meer heeft, ben ik maar gaan opstaan, want ik wil de heer De Vries interrumpen over het amendement dat ze hebben ingediend. Mag dat nu?

Onder leiding van de PvdA heeft de heer De Vries een amendement ingediend, Inzetten tegenprestatie alleen voor eigen ontwikkeling. Dat is een prachtig mooi amendement. Ik weet niet of hij het wel of niet weet, maar ik ga het toch vragen. Het enige dat de heer De Vries verandert in het amendement is: gericht op de persoonlijke ontwikkeling van de bijstandsgerechtigde. Dat is de enige zin die hij verandert. Wat wil hij hiermee realiseren? Weet de heer De Vries dit of moet ik dit aan mevrouw Geerdink vragen?

De heer DE VRIES (PvdA): Je kunt op abstractieniveau zeggen dat je, door een amendement te maken over de tegenprestatie en het inzetten ervan, het goed vindt dat er überhaupt een tegenprestatie verlangd mag worden. Dat is een interessante discussie. Dat station zijn wij hier al gepasseerd, omdat de gemeente zelf mag afwegen of zij die instrumenten voor het schoffelen, of hoe men dat anders in de volksmond noemt, wil inzetten of niet. Almelo zet het in. Als je het gaat inzetten en gaat uitwerken, dan zeggen wij, vanuit een intrinsieke motivatie, niet vanuit politieke spelletjes: laten we het dan vooral inzetten op de eigen ontwikkeling en het perspectief van die mensen. Dat is het antwoord.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik snap dat de heer De Vries of mevrouw Geerdink het niet vanuit het politieke spel doet, maar politiek is wel een spel dat een ander misschien over hun rug heen speelt. Ik zeg niet dat dat zo is, maar het kan wel zo gebeuren. Stel dat dat zo is, dan ben ik heel erg benieuwd wat hij met het amendement wil realiseren. De heer De Vries zegt dat hij goodwill wil tonen, wat wil doen, maar hij vertelt mij niet wat hij dan wil doen. Het enige dat hij heeft gedaan is dat hij met de coalitie aan tafel heeft gezeten en dat de coalitiepartijen ook onder het amendement staan, maar wat hij wil realiseren, begrijp ik niet. Dat staat niet in het amendement. Hij heeft vijf woorden veranderd.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik kan mezelf herhalen. Als wij willen dat die tegenprestatie vanuit de uitvoering, vanuit de uitvoerders, vooral bedoeld is om mensen perspectief te geven en om arbeidsinzet, of hoe je het ook maar noemt, participatie-inzet, in te zetten voor de eigen ontwikkeling, voor de toekomstige arbeidsinzet, zit daar voor mijn geen licht tussen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voor de laatste keer en dan houd ik op, voorzitter, om ook collega's ruimte te geven. In de begroting die we nu behandelen, staat op bladzijde 29 en op meerdere bladzijden, dat het college wenst om 70% van de bijstandsgerechtigden een tegenprestatie te laten leveren. Er staat ook dat ze van 2.700 naar 2.200 gaan. Maakt de heer De Vries zich zorgen over een groep of wil hij cijfers halen? Door vijf woorden in een begroting te veranderen, kan hij niet beide bereiken. Als hij echt iets wil veranderen, hoop ik dat hij ook in zijn amendement zet dat 70% niet meer het doel is, maar dat misschien door zijn inzet wel 90% gehaald kan worden of misschien slechts 50%.

De VOORZITTER: Wilt u uw interruptie afronden?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ja, ja. Ik wil het doel van de heer De Vries weten, wat wil hij nu? Wil hij iets bereiken of wil hij een amendement indienen?

De VOORZITTER: Die vraag had u al ettelijke malen gesteld en ik hoor de heer De Vries daar niet anders op antwoorden dan dat hij dat tot nu toe heeft gedaan. Daarmee ronden we dan het interruptiedebat af.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik verwijs even naar de inbreng van de heer Çete waarin hij zegt: die aantallen interesseren me niet, het gaat om de mensen erachter. Mij gaat het ook om de mensen erachter, daarom dit amendement. Zorg bij alle acties die je voert met alle gesprekken en

alle inzet, die je hebt met de mensen, dat erboven op je voorhoofd staat: Dit is bedoeld om u verder te helpen.

De VOORZITTER: Mijnheer Çete, u zei net: 'n voor de laatste keer, want dan geef ik mijn collega's ruimte. En dat ga ik nu voor u doen. De heer Kampman was geloof ik iets eerder dan de heer Wiertz.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Gericht op de persoonlijke ontwikkeling van de bijstandsgerechtigde, zegt de heer De Vries. Bedoelt hij daarmee, met toekomstperspectief, dat zo'n persoon dan betere en grotere kansen heeft op de arbeidsmarkt? Ik neem aan dat hij dat bedoelt.

De heer DE VRIES (PvdA): Ja.

De heer WIERTZ (D66): Ik begrijp het doel van de PvdA, maar ik snap ook het punt van de heer Çete. In het voorjaar stond er een groot artikel in Tubantia over de PvdA die zich de vraag stelde of de tegenprestatie wel vrijwillig was. In de toelichting op het amendement staat dat het een verplichte tegenprestatie is, dus daarmee wordt het antwoord eigenlijk gegeven. Ik vraag me af hoe de heer De Vries daar nu naar kijkt.

De heer DE VRIES (PvdA): Met alle liefde, ik kan daar nu geen antwoord op geven. Ik moet dan even met de echte specialist praten.

Mevrouw WIND (CDA): Voorzitter! Ik heb net de heer Çete gehoord. Er zijn inderdaad niet heel veel woorden veranderd in het amendement, waar wij onder andere mede-indiener van zijn. Het is wel zo dat gericht op persoonlijke ontwikkeling van de bijstandsgerechtigde vooral bedoeld is om iemand mee te laten doen in de maatschappij. Wij willen daarmee, tenminste dat proberen we, kaders meegeven aan het college voor de komende verordening over de Participatiewet. Deelt de heer De Vries dat met ons?

De heer DE VRIES (PvdA): Ja. Het is echt intentioneel met dat doel.

De heer STÖTELER (PVV): Wij kregen een motie Prioriteit geven aan een toegankelijke stad voor iedereen onder de neus gedrukt. Dat laatste punt, een ambtenaar met een beperking voor gehandicapten zaken aan te stellen, vinden wij een stap te ver. Is hij bereid dit punt te schrappen? Dan kunnen wij dit amendement ondertekenen.

De heer DE VRIES (PvdA): De heer Stöteler hoort van mij. Eén afrondende opmerking nog. De moties en amendementen zijn nu bekend, sommige krijgen wijzigingen of worden ingetrokken. Ik begrijp van alle bijdragen die ik gelezen heb eigenlijk niet dat niemand het heeft over de bakken met geld die we uitgeven aan de invoering van de Omgevingswet. Dat belooft over een aantal jaren ruim € 2 miljoen. Ik kan het niet uitleggen aan de burger.

De heer WIERTZ (D66): Ik snap dat wel. We moeten een Omgevingsvisie gaan maken. We hebben die verplichting en we willen dat ook met de samenleving gaan doen, dus dat kost geld, ja.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Daaraan wil ik toevoegen, want dan hoef ik de heer Wiertz niet te herhalen, dat wij ook als raad nadrukkelijk aangegeven hebben dat wij dat samen met de inwoners willen doen. Dat is een enorme transitie, ik denk nog groter dan de transitie van de zorg, die we nu echt net achter ons hebben liggen. Als ik kijk wat daar aan budget gebruikt is, is dit nog een echt bescheiden en goed te overzien bedrag en zeker bij de gemeente Almelo. Als ik dat vergelijk met andere gemeenten, zijn wij zeer bescheiden. Je kunt beter een tientje overhouden, dan twintig tekortkomen.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Heeft de heer De Vries het gevoel dat wij als gemeente Almelo meer uitgeven voor de implementatie van de Omgevingswet dan vergelijkbare gemeenten?

De heer DE VRIES (PvdA): Ik heb het college enkele weken geleden laten weten dat wij ons hier zorgen over maken. Ik heb een ander onderzoek dan mevrouw Ten Seldam gedaan en naar een aantal vergelijkbare gemeentes gekeken, naar hun begrotingswijze van de invoering van de Omgevingswet en ik kom tot substantieel lagere bedragen. Dus het is maar net welk onderzoek je start. Ik maak me er zorgen over dat daar ruim € 2 miljoen voor begroot is.

"Amendement 19

Verzachting bezuiniging minimabeleid

De raad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen op 7 november 2019, gezien het voorstel van burgemeester en wethouders (Programmabegroting Gemeente Almelo 2020, Registratienummer: R 1905632), besluit:

het volgende dictumpunt toe te voegen:

- onder 4.1.2. Programma Economie en participatie, het punt 9 (blz. 31 van de Programmabegroting 2020), de tekst: 'Aanvullend dient nog een bezuiniging van €500.000 euro gezocht te worden';

te wijzigen door:

- 'Een aanvullende bezuiniging van €500.000 wordt in 2020 on hold gezet in het besef dat nu alle instrumenten van de participatiewet effectiever worden ingezet, meer mensen de bijstand verlaten en geen gebruik meer maken van de miniregelingen. Op basis van deze effecten vindt heroverweging van de bezuiniging van € 500.000 plaats bij de Programmabegroting 2021.'

Toelichting: De zoekrichtingen voor deze bezuiniging zijn ambtelijk en bestuurlijk al verkend. Deze kunnen in een politiek beraad, te houden in het eerste kwartaal 2020, met de raad worden besproken, in samenspraak met het maatschappelijk veld. Op weg naar een groter draagvlak dan de vereiste meerderheid in de raad. Dekking in 2020 kan gevonden worden door bijstelling van de begroting Programma Omgevingswet (4.1.7., blz. 48 e.v.)."

"Amendement 29

Inzetten tegenprestatie alleen voor eigen ontwikkeling

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, besluit:

het volgende dictumpunt toe te voegen:

punt 7 op blz. 31 van de programmabegroting 2020

"We benutten alle mogelijkheden en instrumenten in de Participatie-wet actief om uitkeringsgerechtigden te activeren om de kans op werk te vergroten. Voorop staat betaald werk bij een reguliere werkgever. Daarom zetten wij, onder voorwaarde van maatwerk, ook de onbeloonde maatschappelijke tegenprestatie actief in bij het verstrekken van bijstandsuitkeringen. Hierbij is het van belang dat iemand eerst zelf aangeeft wat hij/zij wil doen als tegenprestatie."

te wijzigen in:

"We benutten alle mogelijkheden en instrumenten in de Participatie-wet actief om uitkeringsgerechtigden te activeren om de kans op werk te vergroten. Voorop staat betaald werk bij een reguliere werkgever. Daarom zetten wij, onder voorwaarde van maatwerk gericht op de persoonlijke ontwikkeling van de bijstandsgerechtigde, ook de onbeloonde maatschappelijke tegenprestatie actief in bij het verstrekken van bijstandsuitkeringen. Hierbij is het van belang dat iemand eerst zelf aangeeft wat hij/zij wil leren tijdens de tegenprestatie."

Toelichting: In eerste instantie wordt getracht de uitkeringsgerechtigde toe te leiden naar werk. Binnen de Participatie-wet zijn hiervoor verschillende instrumenten die hiervoor kunnen worden ingezet. De verplichte tegenprestatie wordt ingezet als iemand een dusdanige afstand tot de arbeidsmarkt heeft dat werk c.q. re-integratie nog niet bereikbaar is. De werkzaamheden/activiteiten die worden ingezet als tegenprestatie zijn zoveel als mogelijk gericht op het oplossen van eventuele belemmeringen om aan het werk te gaan."

Het amendement is ondertekend door de fracties van PvdA, SP, Lokaal Almelo Samen, CDA, D66, VVD, ChristenUnie, Leefbaar Almelo en Democraten.Nu.

"Motie 20

Kind-pakket tot 18 en meedoen-pakket 18 t/m 20 jaar

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, gehoord de beraadslagingen over de Programmabegroting Gemeente Almelo 2020, constaterende dat:

- de raad bij de begroting voor 2018 via een amendement heeft besloten dat de Klijnsma-middelen voor kinderen in armoede volledig worden besteed aan kinderen in armoede;
- in een gesprek met de Wethouder naar voren is gekomen dat er nog veel geld over is om te besteden aan kinderen in armoede;
- er nog steeds kinderen en jongeren zijn die niet mee kunnen doen omdat ze iets niet kunnen betalen, en de ouders vanwege schaamte geen aanvraag doen voor een vergoeding;
- het voor jongeren na hun 18e verjaardag moeilijk is om deel te kunnen nemen aan bepaalde activiteiten (bijv. muzieklés en buitenschoolse activiteiten) omdat dat financieel niet haalbaar is, en zij geen beroep meer kunnen doen op het Jeugdfonds Almelo en Stichting leergeld Almelo;
- jongeren na hun 18e verjaardag zichzelf moeten verzekeren voor ziektekosten, uitvaart en andere verzekeringen. Ook de kinderbijslag vervalt zodra een kind 18 wordt;
- ouders tot de 21ste verjaardag verantwoordelijk zijn voor onderdak, kleding, voeding, scholing en medische hulp voor hun kind(eren) maar dat het niet voor iedere ouder mogelijk is om hieraan te voldoen vanwege de eigen financiële situatie;

overwegende dat:

- de financiële situatie van ouders geen reden mag zijn voor een kind om niet mee te kunnen doen;
- kinderen afhankelijk zijn van ouders bij de aanvraag voor een financiële tegemoetkoming via het Jeugdfonds Almelo en Stichting leergeld Almelo;
- er in diverse gemeenten wordt gewerkt met een soort kind-pakket.
<https://www.enschede.nl/werkinkomen/kindpakket-ieder-kind-kan-meedoen>;
- er in Almelo al een aantal financiële regelingen zijn voor kinderen om deel te nemen, maar dat die regelingen versnipperd worden aangeboden en moeilijk te vinden zijn;
- dat het wenselijk is om alle kind regelingen overzichtelijk en laagdrempelig aan te kunnen bieden, en vindbaar te maken via de website van de gemeente Almelo;
- het geld via het Jeugdfonds en Stichting leergeld alleen beschikbaar is voor kinderen tot 18 jaar;
- sommige jongeren tussen de 18 en 21 jaar in financieel zwaar weer zitten waardoor ze niet meer mee kunnen doen aan bepaalde activiteiten;

verzoekt het college:

- om te onderzoeken of het mogelijk is om alle regelingen voor kinderen makkelijk vindbaar te maken via de website van de gemeente Almelo. (voorbeeld Enschede);
- de toegang laagdrempelig en als maatwerkvoorziening via de wijkteams in Almelo aan te bieden;
- een meedoen pakket gericht op cultuur, sport en onderwijs voor jongeren in de leeftijd van 18 tot en met 20 in te stellen, en hiervoor een bedrag van € 100.000 beschikbaar te stellen uit de onderbesteding van de waardering-subsidies ter bestrijding van armoede onder kinderen,

en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van PvdA, D66, PVV, GroenLinks en SP.

"Motie 21

Prioriteit geven aan een toegankelijke stad voor iedereen

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, gehoord de beraadslagingen over de Programmabegroting Gemeente Almelo 2020, Registratienummer R 1905632, constateert dat:

- ongeveer 26% van de inwoners in Nederland heeft in meer of mindere mate last van een beperking;
- er in 2016 en 2017 moties zijn aangenomen m.b.t. inclusie en toegankelijke stad;
- er nog steeds geen werk wordt gemaakt om van Almelo een stad te maken die voor iedereen toegankelijk is;
- het college in het politiek beraad over de MJPB 2020 heeft aangegeven dat het inclusiebeleid vanwege de personele situatie tijdelijk is gestagneerd;
- het college aangeeft het inclusiebeleid binnen de programma's te willen oppakken;
- er in de programmadoelen wel de ambitie wordt uitgesproken voor een toegankelijke stad maar in de uitwerking van de programma's hierover niets te vinden is;
- de PvdA-fractie sinds 25 september 2018 meerdere keren heeft gevraagd om de publieke tribune in de raadzaal toegankelijk te maken voor mensen die gebruik maken van een rolstoel, maar dat er tot op heden nog niets is veranderd;
- de PVA-fractie meerdere keren aandacht heeft gevraagd voor openbare toiletvoorzieningen die voor iedereen toegankelijk zijn en dat daar nog weinig aan gedaan is;
- er mensen zijn in Almelo die graag het beheer van een openbare toiletvoorziening op zich willen nemen en dit al meerdere malen hebben aangegeven;

overwegende dat:

- het college wel de ambitie heeft om van Almelo een toegankelijke stad te maken;
- deze ambitie tot nu toe niet wordt omgezet in daden;
- het college in de beantwoording op vragen over het inclusiebeleid heeft laten weten dat de aandacht voor inclusiebeleid afhangt van de personele situatie;
- het niet uit te leggen is dat Almelo zijn toegankelijkheid af laat hangen van de personele situatie in het stadhuis;
- een toegankelijke stad voor iedereen prioriteit zou moeten zijn;

verzoekt het college:

- prioriteit te geven aan een toegankelijke stad voor iedereen;
- om de publieke tribune van de raadzaal binnen twee maanden toegankelijk te maken voor mensen die gebruikmaken van een loop hulpmiddel;
- voor het zomerreces minimaal 1 openbare toiletvoorziening (die voor iedereen toegankelijk is) te realiseren op een centraal gelegen ruimte in de stad;
- een ambtenaar met een beperking voor gehandicaptenzaken aan te stellen (naar het voorbeeld van Rick Brink, minister van Gehandicaptenzaken),

en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van PvdA, PVA en SP.

"Motie 22

Huisvesting arbeidsmigranten

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, gehoord de beraadslagingen over de Programmabegroting Gemeente Almelo 2020, Registratienummer R 1905632;

constaterende dat:

- de huisvestingsmogelijkheden in Almelo voor in Almelo werkende arbeidsmigranten onder druk staan;
- het tekort aan huisvestingsmogelijkheden niet zelden leidt tot onwenselijke effecten als schrijnende, (soms brandgevaarlijke) woonomstandigheden, een aanzuigend effect hebben op winstbejag door huisjesmelkers, etc.;
- tijdens het onlangs gehouden stadsbezoek Windmolenbroek, de gemeenteraad een degelijk voorbeeld heeft gezien van groepshuisvesting voor arbeidsmigranten, dat als een oplossingsrichting navolging verdient;

overwegende dat:

- werkgevers in Almelo langjarig gebruik maken van arbeidskrachten uit de EU, een trend die de komende jaren eerder toe- dan af zal nemen;
- fatsoenlijke huisvesting en gastvrijheid voor deze arbeidskrachten in bijzondere mate een verantwoordelijkheid opeisen van werkgevers, woningcorporaties en gemeente, daarvoor te zorgen;

verzoekt het college:

- meer ambitie en daadkracht te tonen als het gaat om uitbreiding van huisvesting voor arbeidsmigranten en het tegengaan van voor hen schrijnende woonomstandigheden, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van PvdA, D66 en SP.

"Motie 23

Moratorium verkoop of onttrekking sociale huurwoningen

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, gehoord de beraadslagingen over de Programmabegroting Gemeente Almelo 2020, constaterende dat:

- de kernvoorraad van sociale huurwoningen (onder de aftoppingsgrens) tenminste in stand moet worden gehouden om voldoende sociale huurwoningen beschikbaar te houden voor woningzoekenden met een smalle beurs en ook voor arbeidsmigranten die in Almelo werken;
- sociale huurwoningen, die door commerciële verhuurders zoals particulieren of beleggers worden aangeboden, gemiddeld 10% duurder zijn dan sociale huurwoningen van de woningcorporaties;
- de woningcorporaties sociale huurwoningen bouwen, maar ook verkopen of onttrekken; overwegende dat:
- een moratorium op de verkoop of de onttrekking van sociale huurwoningen (onder de aftoppingsgrens) uit de kernvoorraad van de woningcorporaties een dempend effect kan hebben op de (te) hoge huurprijs van nieuwe, sociale huurwoningen voor de laagste inkomensgroepen in combinatie met een maximale huurtoeslag;
- een dergelijk moratorium ook kan helpen bij het verzachten van de huisvestingsproblematiek waar arbeidsmigranten die in Almelo werken mee te maken hebben, zijnde te weinig huisvestingsmogelijkheden;

verzoekt het college:

- in overleg te treden met de woningcorporaties om te komen tot een moratorium op de verkoop van of onttrekking van sociale huurwoningen uit de kernvoorraad en dit op te nemen in nieuwe afspraken, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van PvdA en SP.

"Motie 24

Balans in de zorg

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, gehoord de beraadslagingen over de Programmabegroting Gemeente Almelo 2020, Registratienummer R1905632, constaterende dat:

- de afgelopen jaren is het de gemeente Almelo financieel niet voor de wind gegaan. We konden en kunnen niet voldoende geld stoppen in goede zorg, in armoedebestrijding. De bijstand-uitgaven waren en zijn een zorgenkindje. Inmiddels is duidelijk dat de gemeente op alle door het Rijk in 2015 gedecentraliseerde taken in het sociaal domein structureel tekortkomt;
- de bijdragen van het Rijk schieten te kort. Een gezonde gemeentelijke begroting, zonder dat kwetsbare mensen in onze stad daar de prijs voor betalen, is (nog) niet aan de orde; overwegende dat:
- het college boekt te rooskleurig opbrengsten in van efficiency- en investeringsmaatregelen in het sociaal domein (de programma's). Targets moeten daardoor in negatieve zin bijgesteld worden;
- de problemen aan de 'onderkant' van de samenleving zijn hardnekkig, we zien het dagelijks in het nieuws; we zien het terug in de bijstelling van ambities van de zijde van het college;

- de raad en de burgers bij herhaling wordt voorgehouden dat er tegenvallers zijn. Daar worden (impliciet) inwoners mee bedoeld met een zorgvraag of –behoefte, en gebruikers van zorg;
 - verregaande kostenbeheersing, systeemmaatregelen en ambulantisering (verder de nieuwe bureaucratisering genoemd, zowel in positieve als negatieve zin bedoeld) niet mogen doorslaan en zich keren tegen zorg-op-maat-op-tijd en bonafide zorgondernemers;
- verzoekt het college:
- terughoudendheid te betrachten, te spreken in termen van tegenvallers in de zorgkosten en daar de stad op aan te spreken, terwijl het zelf niet reëel begroot;
 - met de raad op regelmatige basis de balans te monitoren en te bespreken tussen enerzijds de nieuwe bureaucratisering en anderzijds de (maatschappelijke) effecten op inwoners die zorg vragen, behoeven en/of afnemen,
- en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van PvdA en SP.

"Motie 25

Collectieve zorgverzekering als je voldoet aan inkomenstoets

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, gehoord de beraadslagingen over de Programmabegroting Gemeente Almelo 2020, Registratienummer R 1905632, constaterende dat:

- mensen die voldoen aan de inkomenstoets (voor de collectieve zorgverzekering) maar een achterstand hebben in de betaling bij hun huidige zorgverzekeraar niet kunnen overstappen naar de collectieve zorgverzekering van de gemeente Almelo

overwegende dat:

- er inwoners zijn die graag gebruik willen maken van de collectieve zorgverzekering maar dit door een betalingsachterstand elders niet kunnen;

verzoekt het college:

- een oplossing te zoeken zodat mensen die elders een achterstand in de betaling van de zorgverzekeraar toch kunnen overstappen naar de collectieve zorgverzekering,
- en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van PvdA en SP.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer De Vries. Dan vervolgen wij de sprekerslijst met de heer De Olde namens de Partij Vrij Almelo.

De heer DE OLDE (PVA): Voorzitter! College, ambtenaren, dank voor het vele werk dat vooraf is gegaan aan de totstandkoming van deze programmabegroting. In deze begroting ligt de focus op het realiseren van een gastvrije vitale stad, waarin iedereen kan meedoen. Alleen mensen met plasproblemen mogen dat volgens de begroting niet. Dit is in strijd met het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. Dit VN-verdrag verplicht gemeenten tot het hebben van openbare toiletten, toiletten die de gemeente nog steeds niet heeft. Velen durven de stad niet in, omdat er geen serieuze openbare toiletten zijn. De Maag Lever Darm stichting heeft aangeboden hun kennis aan het college over te dragen over hoe en op welke wijze toiletvoorzieningen in de binnenstad gerealiseerd kunnen worden. Ook wil PVA graag dat het college zich aanmeldt om het toiletsymposium op donderdag 21 november van 09.30-14.00 bij te wonen.

Economie en participatie. We willen mensen met afstand tot de arbeidsmarkt meer kansen bieden. De sectoren logistiek en hightech zouden volgens het college die kansen kunnen geven. Wij betwijfelen dat. In de logistiek is onvoldoende ruimte voor ontwikkeling van nieuwe technische vaardigheden. Dat komt doordat de sector aan de vooravond staat van grote technische veranderingen op het gebied van robotisering en automatisering.

Veiligheid. Deze is in het geding. Drugscriminelen en verwarde personen veroorzaken veel onveiligheid. Met preventie hadden veel van deze bronnen van onveiligheden kunnen worden voorkomen. Het college dient de bestaande hulpverlening naar een hoger niveau te tillen, zodat de politie zich meer kan richten op echte politietaken.

Het sociaal domein. Ons uitgangspunt is dat iedereen op intensieve jeugdhulp moet kunnen rekenen. Daar mag niet op bekibbeld worden. We zijn heel positief over het project Buurtbemiddeling.

Energie neutraal. Op de vraag of Almelo in 2050 haar energiedoelstelling kan halen zonder windmolens geeft de begroting geen antwoord. Er moet in het jaar 2030 35kW grootschalige hernieuwbare energieopwekking op het land gerealiseerd zijn. Zonder gebruik van windenergie gaat dat volgens het college niet lukken. De antwoorden op PVA-vragen geven aan dat het college omwonenden pas wil informeren zodra zij windmolens in hun achtertuin krijgen. Dat is voor PVA geen participatie en dat moet anders.

Burgerparticipatie. De gemeente veroorzaakt veel rechtszaken. Burgers kwamen lijnrecht tegenover de gemeente, tot en met de Raad van State. Dit maakt mensen moedwillig kapot. Willen wij dit? Nee. De PVA wil dat het college of een lid ervan persoonlijk in gesprek gaat met burgers om te horen wat er speelt en wellicht meer met tijdelijke vergunningen gaat werken als kostenbesparende tussenoplossing. Deze aanpak bespaart veel geld, veel ergernis en veel stress.

Dan heb ik twee moties.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Dan moeten we even terug. De heer De Olde noemde de windmolens en de zonneparken.

De heer DE OLDE (PVA): Ik noemde windmolens.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Oké. Wat ziet de heer De Olde dan als oplossing om de doelstelling te bereiken?

De heer DE OLDE (PVA): Ik ben iets meer van de kernenergie. Van mij mogen er wel kerncentrales komen. Nee, niet bij mij in de achtertuin. Er zijn genoeg plaatsen in Nederland waar dat gerealiseerd kan worden.

Dan heb ik nog twee moties die we in willen dienen samen met andere partijen. Elke jaarwisseling is er een aanzienlijke schade en overlast voor mens, dier en milieu. Voor een veilige viering is het noodzakelijk om de huidige aanpak op een gemeentelijk niveau aan te pakken. De PVA dient samen met GroenLinks en D66 een motie in om in Almelo een pilot te houden met vrijwillige vuurwerkvrije zones, waarbij de gemeente een faciliterende rol heeft, die pilot vrijwillige vuurwerkbzones in het eerste kwartaal van 2020 te evalueren en met eventuele aanpassingen te komen.

Aardbeving op de Molukken. Er zijn aardbevingen op de Molukken die sinds 26 september 2019 regelmatig plaatsvinden. De PVA-fractie en de fractie Leefbaar Almelo doen een beroep op de raad om de motie te steunen tot het geven van een eenmalige financiële ondersteuning.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik wil nog even terug naar de vuurwerkvrije zone, naar de motie die daar betrekking op heeft. De heer De Olde zegt dat de gemeente dit moet faciliteren, maar wat verstaat hij dan onder dat faciliteren? Waar moet ik aan denken?

De heer DE OLDE (PVA): Gewoon wat publiciteit daaraan geven. Het is niet verplicht, zeg maar. Kijken wat er nu met Oud & Nieuw gebeurt, wat de mensen doen, en als het dan goed gaat, kunnen we het vastleggen voor komende jaren.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Dan wil de heer De Olde eerst dat de gemeente uitdraagt dat mensen zelf vuurwerkvrije zones aan kunnen wijzen in de hoop dat hun burens en buurtgenoten dat respecteren.

De heer DE OLDE (PVA): Hoofdzakelijk bij ziekenhuizen, dierenasiels en bij bejaardenwoningen, dat soort dingen.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Op het moment dat men dat respecteert, wil de heer De Olde het vast gaan leggen.

De heer DE OLDE (PVA): Dan kun je het eventueel vastleggen, ja, in overleg.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Maar dan is het vastleggen toch niet meer nodig?

De heer DE OLDE (PVA): De eerste keer wordt er geen controle gehouden en dan de volgende keer dus wel.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Dank u wel voor de toelichting.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Even over de motie over de Molukse aardbeving: daar stond een bedrag als richtlijn van € 1 per inwoner en dan kom je toch snel op € 78.000. Wat? € 71.000, oké, goed. Whatever. Zijn we het daarover eens?

De heer DE OLDE (PVA): Ongeveer 73.000 inwoners hebben we.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ja, precies. We gaan weer verder. Ik deed mijn best om met een concrete vraag te komen. Ik vind het op zich wel een sympathieke motie en ik begrijp ook de banden en dat een soort, ik zou bijna zeggen morele support van ons, van Nederland wel op zijn plek kan zijn en dus wellicht ook vanuit Almelo. Alleen vind ik dit wel een flink bedrag en toen die meneer - ik hoop dat hij het me niet kwalijk neemt maar ik weet zijn naam niet meer - hier was, zei hij dat hij eigenlijk al heel blij was met een paar duizend euro. Een paar duizend euro is misschien een beetje weinig en € 70.000 vind ik fors geld. Ik heb altijd geleerd dat je pas voor anderen kunt zorgen als je voor jezelf kunt zorgen en dat is op dit moment het probleem. Vind de heer De Olde zelf dat bedrag niet wat aan de hoge kant? Is het niet verstandiger om die richtlijn wat bij te stellen? Dat is mijn vraag, en opmerking misschien.

De heer DE OLDE (PVA): Wij waren er toentertijd, jaren terug, heel snel bij om noodhulp te geven, geld te geven aan Pakistan en Haïti. Haïti is nog steeds een puinhoop. Het geld werd achterovergedrukt. We hebben een bepaalde binding met die mensen, met de Molukken. Er is totaal geen publiciteit aan gegeven en dat stoort mij heel erg.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Oké, die publiciteit is er nu. Ik wil proberen te voorkomen dat het een debat wordt. Haïti en alle andere vreselijke aardbevingen en dergelijke, die hebben plaatsgevonden, dat is jaren geleden. Het gaat erom dat Almelo dit moet kunnen bekostigen. Wanneer ik ruim in mijn budget zit, ben ik ook wat meer schenkingsbereid. Hoe realistisch is zo'n immens bedrag? Daar gaat het mij even om. Wellicht kan de heer De Olde het wat naar beneden bijstellen? Dat is eigenlijk mijn punt of vraag.

De heer DE OLDE (PVA): Het is gewoon een voorstel van de partijen die die motie gezamenlijk indienen. Wat de raad ermee doet, dat zien we dan wel straks.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Oké, maar als ik vóór ga stemmen, stem ik voor een richtlijn waarmee ik een indicatie geef aan het college, namelijk dat ik verwacht dat er € 70.000 op tafel komt. Dat is voor mijn partij althans veel te fors, omdat ik het niet realistisch vind gezien hoe Almelo er op dit moment voorstaat. Kijk, als we miljoenen over hebben, zeg ik: wees misschien ruimhartig. Mijn indicatie of signaal dat ik naar de heer De Olde wil geven in een vraag is: wellicht moet hij kijken hoe de raad ertegenover staat als het bedrag wat lager staat. Ik heb het idee dat veel meer mensen het dan steunen. Ik zie wat instemmende blikken. Ik probeer voor de heer De Olde een plafond te creëren, omdat ik niet denk dat het er op dit moment doorkomt. Volgens mij is mijn hint duidelijk.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! Aanvullend, want ik vind het ook een heel sympathieke motie. € 73.000 is heel veel geld, tegelijkertijd is het maar een 0,5% van onze begroting.

De heer DE OLDE (PVA): Dat is een voorstel.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Mijn vraag komt nog. Ik wilde zeggen: het is ook heel weinig geld. Ook al kom je zelf tekort, ben ik er persoonlijk van overtuigd dat als je deelt, je altijd gezegd zal worden. Wij moeten het niet laten afhangen van het feit of we tekortkomen of we

aan anderen geven. Mijn vraag zou concreet zijn of de heer De Olde bereid is om het stukje na de komma, "daarbij denkend aan bijvoorbeeld € 1 per inwoner", eruit te laten. Dan blijft over: om naar eigen inzicht en draagkracht met een voorstel te komen.

De heer DE OLDE (PVA): Ja. Helder.

De heer TRIENEN (CDA): In het voorstel van de heer De Olde vraagt hij eigenlijk € 1 per inwoner, dus € 73.000, en hij dekt het uit de algemene reserve. Voor zover ik weet, is onze algemene reserve naar aanleiding van de Najaarsrapportage plus nog een keer het verlies op het grondbedrijf plus de effecten van de septembercirculaire negatief. Heeft de heer De Olde een ander reservepotje gevonden?

De heer DE OLDE (PVA): Ik laat het aan het college over.

De heer TRIENEN (CDA): Nee, nee. Ik constateer gewoon dat die reserve er niet is. Daarom mijn vraag of hij een ander potje heeft gevonden, waar nog een algemene reserve in zit.

De heer DE OLDE (PVA): We laten het aan het college over om ergens een potje te vinden, dat zal er vast wel zijn.

De heer TRIENEN (CDA): Waarom zegt de heer De Olde dan algemene reserve?

De heer DE OLDE (PVA): Dat is een voorstel.

De heer TRIENEN (CDA): Maar als je algemene reserve negatief is?

De heer DE OLDE (PVA): Dan moeten we een andere mogelijkheid zien te vinden.

Ik was trouwens nog niet klaar met de motie. Onze gemeente deed het al eerder voor Haïti en Pakistan zonder dat we enige binding met deze landen hebben gehad. Die heeft Nederland en de gemeente wel met de Molukken. We moeten dit moedige volk niet in de steek laten, vinden wij.

Tot slot. We zien graag dat inwoners hun eigen kracht en sociaal netwerk inzetten voor zichzelf en anderen, dit in onderlinge hulp, mantelzorg, vrijwilligers en fysieke voorzieningen in hun omgeving. De organisatie hiervan vraagt wel om een cultuur- en mentaliteitsverandering bij de gemeente. De gemeente moet loslaten, vertrouwen geven en ruimte bieden aan initiatieven van inwoners. Met andere woorden: niet eerst beleid schrijven en je plannen voor de vorm nog even voorleggen aan je inwoners, maar tijdens het schrijven de wens van je inwoners centraal stellen. Op deze manier geef je inwoners echt invloed en veranderingen. Dat was het.

"Motie 14

Vuurwerkvrije zones

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, constaterende dat:

- het afsteken van vuurwerk voor veel inwoners een manier is om de jaarwisseling te vieren maar tegelijkertijd steeds meer inwoners zich realiseren dat vuurwerk aanzienlijke schade en overlast veroorzaakt voor mens (o.a. oogletsel, handletsel, ademhalingsproblemen, schrikreacties), dier (o.a. schrikreacties bij huisdieren en wilde dieren) en milieu (o.a. fijnstof in de lucht, zware metalen in de bodem en het water);
- verschillende gezaghebbende partijen hebben gepleit voor een vuurwerkverbod, te weten de politie, artsen en de Onderzoeksraad Voor Veiligheid;
- in het rapport van de Onderzoeksraad Voor Veiligheid het volgende naar voren komt: Tijdens de jaarwisseling eindigen jaarlijks bijna 500 mensen op de spoedeisende hulp, raken 200 ogen beschadigd, valt gemiddeld één dode per jaar en worden zo'n 11.000 incidenten geregistreerd. Daarmee is het op veel plaatsen in Nederland het onveiligste feest van het jaar. Voor een veilige viering is het noodzakelijk om de huidige aanpak op gemeentelijk, landelijk en Europees niveau aan te scherpen;
- het afsteken van vuurwerk leidt tot een enorme belasting voor de hulpverlenende instanties;
- de landelijke overheid heeft recent besloten dat gemeenten meer bevoegdheden krijgen bij

het aanwijzen van vuurwerkvrije zones, zoals het oprekken van vuurwerkvrije zones tot aan de gemeentegrenzen;
overwegende dat:

- in Nederland er duidelijk een trend waarneembaar is om op een andere wijze vorm te geven aan Oud en Nieuw en niet meer overal vuurwerk af te steken;
- er steeds minder maatschappelijk draagvlak is voor vuurwerk en steeds meer draagvlak voor beperkende maatregelen voor het afsteken van vuurwerk;
- bij navraag onder gemeenten die ervaring hebben met vuurwerkvrije zones blijkt dat het succes van deze zones niet afhankelijk is van de handhaving in deze gebieden maar dat het succes vooral afhangt van de preventieve werking die uitgaat van het verbod;
- elders in het land gemeenten als Amsterdam, Leiden, Utrecht, Arnhem, Den Haag, Groningen, Hilversum, Rotterdam en Apeldoorn het voortouw nemen in regulerende maatregelen vanuit de gemeente;
- de regering de regulerende rol ook duidelijk op lokaal niveau neerlegt;
- Almelo in 2019 een pilot houdt met vrijwillige vuurwerkvrije zones waarbij de gemeente een faciliterende rol heeft;

van mening dat:

- de negatieve gevolgen van het afsteken van vuurwerk zoveel mogelijk teruggedrongen moeten worden;
- vrijwillige vuurwerkvrije zones maar een gedeeltelijk resultaat zullen gaan opleveren omtrent het terugdringen van overlast en negatieve effecten van vuurwerk voor mens, dier en milieu;
- verplichte vuurwerkvrije zones en vrijwillige vuurwerkvrije zones elkaar kunnen versterken;
- duidelijkheid over waar wel en waar geen vuurwerk mag worden afgestoken kan leiden tot een lagere handhavingslast;

roept het college op:

1. de pilot "vrijwillige vuurwerkvrije zones" in het eerste kwartaal van 2020 te evalueren en met eventuele aanpassingen te komen;
2. voor de zomer van 2020 te komen met afwegingskader en een lijst met 'voor vuurwerk kwetsbare locaties' ten behoeve van het instellen van verplichte vuurwerkvrije zones op kwetsbare plekken in de stad zoals het ZGT ziekenhuis, verzorgingshuizen, winkelcentra, scholen, kerken, dierenasiel en tankstations tijdens de jaarwisseling 2020/2021;
3. bij het opstellen van het afwegingskader en lijst met kwetsbare locaties overleg te plegen met belanghebbenden;
4. dit afwegingskader in een raadsvoorstel voor te leggen aan de raad met daarbij financiële en andere consequenties;
5. uitleg en informatie rondom het hoe en waarom van deze verplichte vuurwerkvrije zones op te nemen in de voorlichting die gegeven wordt op scholen, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van PVA, GroenLinks en D66.

De heer WIERTZ (D66): Voorzitter! Bij de vorige begrotingsbehandeling schreef mijn fractie: het langjarig financieel perspectief is positief, maar hoe zeker is dat? Eigenlijk kunnen we dat dit jaar weer herhalen. Dan denken we bijvoorbeeld aan taakstellingen op de Wmo en de Participatiewet, maar ook aan de systeeminnovatie Publiek Domein uit nota bene 2015. Deze taakstelling is ook nu weer in de begroting opgenomen. Volgens mijn fractie is ook in een ander opzicht de begroting een herhaling van vorig jaar. Het lijkt op sommige punten wederom een soort blanco cheque van de gemeenteraad aan het college. De langverwachte programma's hebben wat D66 betreft minder opgeleverd dan wij ervan verwacht hadden. Ik sluit hierbij aan bij het coalitieakkoord en de titel daarvan "Ambitie, daadkracht en vertrouwen". Wie geen vertrouwen in anderen stelt, zal ook nooit het vertrouwen van anderen winnen. Dat geldt natuurlijk voor het vertrouwen van de inwoners in de overheid, maar andersom vraag je je ook wel eens af of de overheid wel heel veel vertrouwen heeft in de inwoners. De overheid legt inwoners allerlei regels op en inwoners en ondernemers verdwalen daardoor soms in de bureaucratie. De Nationale Ombudsman zei vorige week in een interview in Trouw dat de overheid een machine is. Het gaat om de mensen.

Vertrouwen heeft ook te maken met nakomen van afspraken. Vorig jaar schreef dit college een brief dat de overeenkomst met Accres nog weer met een jaar wordt verlengd en dat er een onderzoek zou komen naar de wijkcentra. Dat zou dit voorjaar klaar zijn. Wij hebben het onderzoek niet gezien. Vandaag, ongeveer een half uur geleden, kreeg ik een uitstelbrief op onze vragen over dit onderwerp en waarschijnlijk worden ze aan het einde van deze maand beantwoord, na twee maanden. Zo moeilijk waren die vragen nu ook weer niet.

De inclusieagenda. Anderhalf jaar geleden hebben we voor het laatst een teken van het college daarover gekregen. Wat gaat er nu mee gebeuren? Op de subsidies kom ik later terug.

Over openbare toiletten hebben we het al regelmatig gehad. Collega De Olde heeft dat vaker aan de orde gesteld. We gaan daar een motie over indienen, gezien de toezegging die de wethouder bij de vorige begrotingsbehandeling heeft gedaan.

Bestuur en samenleving. Het uitvoeringsprogramma van het college heeft de titel "Ambitie, daadkracht en vertrouwen", maar ambitie en daadkracht leiden niet per definitie tot meer vertrouwen. Wij hebben dat gezien bij het gratis parkeren. Het lijkt nu alsof de ondernemers de schuld krijgen dat dat niet is gelukt, maar je kunt niet ondernemers opleggen dat zij mee moeten betalen aan dat gratis parkeren. Dat gaat niet werken. Bij SOWECO lijken we ook zoiets te zien. Ik kom daar later nog op terug.

D66 vindt ook dat er meer aandacht moet zijn voor te ingewikkeld taalgebruik door de gemeente. Landelijk is er inmiddels een taalbrigade opgericht die daarbij moet helpen.

Het gaat beter met Almelo, maar helaas niet met iedereen. Niet iedereen heeft de juiste opleiding en in onze openbare ruimte wordt nog te weinig rekening gehouden met mensen met een beperking. En weer de inclusieagenda: wat is daar toch mee gebeurd? Ook Almelo moet zich houden aan het verdrag voor mensen met een handicap. Waarom is bijvoorbeeld de publieke tribune in deze raadzaal nog steeds niet toegankelijk voor mensen met een beperking?

Het is goed dat het college meer mensen aan het werk wil helpen. Op dit moment worden mensen te weinig gestimuleerd om vanuit de bijstand aan het werk te gaan. D66 is niet tegen de verplichte tegenprestatie, maar alleen daarmee zijn we er niet. Scholing is natuurlijk een middel, maar daarnaast wil D66 een premie voor mensen met een uitkering, zodat het ook loont om aan het werk te gaan. Wij dienen daar een motie over in. Niet iedereen kan aan het werk, maar wat doen we met de groep die achterblijft?

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Ik begrijp wat de heer Wiertz wil met die premie, maar ik zou graag willen weten hoe dat dan in zijn werk moet gaan, want ik begrijp niet heel goed waar die premie dan vandaan komt. De heer Wiertz zei net ook al, toen de heer De Vries aan het woord was, dat die tegenprestatie iets anders is dan een participatiebaan.

De heer WIERTZ (D66): Dat klopt.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Ja, en die participatiepremie krijg je als je een participatiebaan vervult en niet als je een tegenprestatie doet, dus dat is een verschil. Ik begrijp niet helemaal goed waar de heer Wiertz die premie vandaan haalt. Is dat nu de participatiepremie of een andere premie en hoe hoog is die dan? Hij staat nu in de verordening als € 150 per halfjaar. Misschien kan de wethouder daar straks op antwoorden?

De heer WIERTZ (D66): De premie die mevrouw Geerdink bedoelt, is een premie voor een participatieplaats. Die kan het college volgens mij opleggen voor een onbetaalde participatieplaats en dat is natuurlijk iets anders dan dat iemand zegt: ik ga parttime aan het werk.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): De heer Wiertz vroeg net nog of wij van mening waren veranderd. Dat is niet zo. Die tegenprestatie is nooit uitgevoerd hier in Almelo. Je hebt wel die participatiebanen, waar wij als PvdA aandacht voor hebben gevraagd en waardoor die premie nu verstrekt is. Ik vraag me af of het over die premie gaat, want die staat nu op € 150 per halfjaar. Is dat diezelfde premie?

De heer WIERTZ (D66): Nee, dat is de premie voor de participatieplaats. Volgens mij is het dat en dat is iets anders dan een premie voor iemand die een baan vindt en daarmee geld gaat verdienen, maar dat wordt natuurlijk verrekend met de bijstand.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Dan hoor ik graag straks van de wethouder hoe dat precies zit.

De heer WIERTZ (D66): Niet iedereen kan aan het werk en wat doen we dan met de groep die achterblijft? Een visie daarop lijkt te ontbreken. Net als bij andere dossiers heeft het college bij de discussie over SOWECO wel daadkracht getoond, maar is het vergeten om vroegtijdig met betrokkenen in gesprek te gaan. D66 kwalificeerde dat bij de Perspectiefnota als de knuppel in het hoenderhok gooien. Het beëindigen van SOWECO in de huidige vorm kan, maar het is wel de vraag wat er dan voor in de plaats komt en in het Iroko-rapport zien we nog weinig van die toekomst. D66 hoopt en verwacht dat het college in de komende tijd met SOWECO en andere partners werkt aan een duidelijke visie en een zorgvuldige aanpak. Dat is wat ons betreft een voorwaarde om in het volgende jaar een besluit te kunnen nemen.

Er worden goede stappen gezet op het gebied van duurzaamheid. In het programma Duurzaamheid staat dat Almelo beter bestand moet zijn tegen wateroverlast en hittestress. Het college wil daarom meer groen aanleggen. Een van die maatregelen zijn de tiny forests, maar aan de andere kant worden ook regelmatig bomen gekapt en dat leidt dan weer tot onrust of soms zelfs verontwaardiging in een buurt, want bomen kunnen heel beeldbepalend zijn. In het kader van groen pleiten wij verder voor het vergroenen van schoolpleinen. We dienen daar een motie over in.

Voor de lokale lasten hebben wij al eerder aandacht gevraagd en ook voor het inflatiepercentage. Over de subsidies is natuurlijk veel te doen. In hoeverre is de motie uitgevoerd en wat is hier nu de visie bij? Wij vragen specifiek aandacht ook voor Talenta. Nu lijkt het alsof de subsidie halverwege wordt gestopt en wij vinden dat in ieder geval dit halfjaar die subsidie nog moet worden voortgezet.

De heer TRIENEN (CDA): Ik heb het voorstel van de heer Wiertz gezien, de kosten zijn € 53.000, maar daar komt het: de dekking is uit het meerjarig positief perspectief. Wat bedoelt hij daarmee? Ik werd gewoon verrast dat hij een dekking zoekt voor een uitgave in 2019-2020 en die wil dekken uit het meerjarig perspectief.

De heer WIERTZ (D66): Ik bedoelde uit het perspectief van komend jaar.

De heer TRIENEN (CDA): 2020? Daar staat geloof ik € 33.000.

De heer WIERTZ (D66): Goed, volgens mij staat in de begroting een taakstelling van € 500.000 op subsidies voor volgend jaar en als ik in het voorstel van het college kijk, staat daar nu € 783.000 in de brief die we hebben gekregen.

De heer TRIENEN (CDA): Het antwoord heeft de heer Wiertz gegeven. Ik was inderdaad verrast door die dekking. Ik heb het antwoord, in feite komt het erop neer dat ergens anders geld gevonden moet worden.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ja, ik werd net zelf al even bevraagd over die motie. Ik had hem niet helemaal scherp, maar de motie vraagt om de subsidies in kaart te brengen en de bevindingen te presenteren aan de gemeenteraad en hun bevindingen te betrekken bij de bezuinigingsopgave. Dan is de vraag, is dat gebeurd? Dat is deels gebeurd, denk ik. De overlap tussen subsidies is met name niet heel erg scherp in kaart gebracht en volgens mij staat daar vandaag ook nog een extra motie voor op de agenda.

De heer WIERTZ (D66): Ja, ik zie ook niet wat nu bijvoorbeeld de effecten zijn. Over de GGD en Veilig Thuis lees ik helemaal niets, terwijl dat in die motie wel werd gevraagd.

Je kunt natuurlijk vragen aan anderen om kritisch te zijn op hun organisatie, maar dan moet je ook kritisch blijven op je eigen organisatie. Hoe staat het met de organisatieontwikkeling en hoe staat het met de omvang van de organisatie? Die lijkt vooral toe te nemen, dat was net ook al even aan de orde in een debat.

Regionale samenwerking. Ik wilde daar een positief verhaal over houden, maar we zijn de laatste week wat achterhaald daarin en het lijkt ook daar te ontbreken aan vertrouwen. Dank u wel.

Subsidie Talenta

De raad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen op 7 november 2019, besluit:

aan het voorgestelde raadsbesluit het volgende punt toe te voegen:

4. De subsidie voor Talenta in ieder geval te continueren voor de duur van het schooljaar 2019/2020 voor een bedrag van maximaal € 53.558.

Toelichting: Talenta is een succesvol project bedoeld om talentvolle leerlingen met een achterstand de kans te bieden zich te ontwikkelen. Het is jammer om dit project midden in een schooljaar te stoppen. Het amendement regelt dat Talenta het project daarom in ieder geval voor de duur van dit schooljaar kan voortzetten door de subsidie tot en met juni te blijven verstrekken. Wij gaan daarbij uit van voorstel 2 van Talenta zelf (dat wil zeggen zonder de educatief medewerker van Avedan), waarmee de subsidie uitkomt op € 53.558. De dekking kan worden gevonden in het positief meerjarenperspectief."

Het amendement is ondertekend door de fracties van D66, PvdA, SP, Lijst Çete, GroenLinks, Leefbaar Almelo en Forum voor Rechts.

"Motie 16

Openbare toiletten

De raad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen op 7 november 2019, constaterende dat:

- de gemeenteraad bij de behandeling van de begroting 2016 een motie heeft aangenomen over openbare toiletten in de binnenstad;
- het college tot nu toe deze motie niet heeft uitgevoerd;
- van buikpatiënten en mensen met incontinentie heeft de helft bij aandrang binnen vijf minuten een toilet nodig. Slechts één op de zes vindt daadwerkelijk een toilet binnen die tijd;
- in de Almelse horeca maar beperkt invalidentoiletten beschikbaar zijn;
- de wethouder bij de behandeling van de begroting 2019 heeft toegezegd dat de openbare toiletten dit jaar zouden komen;

overwegende dat:

- ook buikpatiënten, mensen met incontinentie en mensen met andere beperkingen welkom moeten zijn in onze binnenstad;
- openbare toiletten kunnen bijdragen aan een aantrekkelijker binnenstad;

verzoekt het college:

- eventueel in samenwerking met andere partijen tenminste één openbaar toilet in de Almelse binnenstad te realiseren in 2020, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van D66, PvdA, SP, Lijst Çete, GroenLinks, Leefbaar Almelo en Forum voor Rechts.

"Motie 17

Premie Participatiewet

De gemeenteraad in vergadering bijeen op 7 november 2019, constaterende dat:

- eind 2018 waren er in Almelo per 1000 inwoners 66,2 mensen met een bijstandsuitkering. Dit is bijna tweemaal hoger dan het landelijk gemiddelde;
- op dit moment heeft van de mensen in de bijstand slechts 6,24% inkomsten uit parttime werk;
- de stap van bijstand naar een fulltime baan is groot. Parttime werken is een mooie tussenstap op weg naar uitkeringsonafhankelijkheid;
- de financiële prikkel om parttime te gaan werken klein is door de vrees voor verrekening achteraf met inkomensafhankelijke toeslagen vanuit Belastingdienst (bijv. de huurtoeslag, de zorgtoeslag en kind gebonden toeslagen);
- parttime werk leidt hierdoor tot veel onzekerheid over het inkomen en werkzoekenden raken verdwaald in bureaucratie;

- Almelo tot doel heeft gesteld om het aantal mensen met een bijstandsuitkering te laten dalen naar 2200 in 2022;
- het college een één- of tweemalige premie op grond van de Participatiewet kan toekennen, voor zover dit naar het oordeel van het college bijdraagt aan arbeidsinschakeling van belanghebbende;
- deze premie wordt vrijgelaten bij de vaststelling van het recht op en de hoogte van de algemene bijstand;

overwegende dat:

- werken moet lonen;
- Almelo op dit moment geen beleid heeft over de premie op grond van art. 31, lid 2 onderdeel j Participatiewet;

verzoekt het college:

- te bekijken op welke manier een premie als bedoeld art. 31, lid 2 onderdeel j Participatiewet in verordeningen en beleid kan worden opgenomen, en hierover in 2020 een voorstel aan de raad te doen, en gaat over te de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van D66, VVD, Lijst Çete, GroenLinks en Leefbaar Almelo.

"Motie 18

Meer groene schoolpleinen in Almelo

De raad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen op 7 november 2019, constaterende dat:

- de provincie Overijssel een subsidie beschikbaar stelt om schoolpleinen te vergroenen ter hoogte van € 17.500 per school;
- de provincie maximaal 75% van het nieuwe groene schoolplein subsidieert;

overwegende dat:

- het belangrijk is om kinderen op jonge leeftijd in aanraking te brengen met natuur;
- groene schoolpleinen ruimte geven voor creativiteit, rust, ruimte voor ontdekking, veelzijdige beweging en buitenlessen;
- vergroening van schoolpleinen bijdraagt aan het verbeteren van de biodiversiteit;
- groen helpt om schoolpleinen klimaatbestendiger te maken, zowel bij stortbuien (betere infiltratie) als bij de beheersing van hittestress;

verzoekt het college:

1. om alle scholen in de gemeente Almelo op de hoogte te stellen van deze provinciale regeling;
2. de scholen te ondersteunen bij het maken van plannen voor een groen schoolplein en eventueel bij het aanvragen van de subsidie, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van D66, PvdA, SP, Lijst Çete, GroenLinks, Leefbaar Almelo en Forum voor Rechts.

De heer AKSE (SP): Voorzitter! De SP wil dat iedereen een eerlijke kans krijgt op een gezond en zinvol leven waarin geen armoede is, waar iedereen de gelegenheid krijgt om zijn talenten te ontwikkelen voor zichzelf, maar ook voor de maatschappij, dat we samenleven en bouwen aan een toekomst waarin ook onze kinderen een toekomst hebben. Daarom zullen we, zoals gebruikelijk, dat doen wel elk jaar, de voorstellen in de begroting langs onze sociale meetlat leggen en ook zo de moties en amendementen beoordelen.

Eén van onze belangrijkste speerpunten is de strijd tegen de armoede en daarom dienen wij twee moties in. Wij willen dat het college een collectieve inkoop van duurzame energie organiseert, waardoor minima een goedkoop alternatief geboden wordt voor de alsmaar stijgende energiekosten. Daarvoor denken we aan het model dat de Consumentenbond hanteert. De gemeente Almelo zou dan de volgende stappen moeten nemen:

1. Minima schrijven zich gratis in voor het gemeentelijk energiecollectief.
2. De gemeente organiseert een veiling waarbij energiebedrijven strijden om de opdracht van het gemeentelijk energiecollectief.

3. De aanbieder met het schoonste aanbod en de laagste prijs wint.
4. De bewoner ontvangt een aanbod en als deze zijn energieverbruik opgeeft, zelfs een aanbod op maat. Het is aan de bewoner om hier wel of niet op in te gaan. De gemeente verzorgt de overstap naar goedkope en schone energie en zorgt er natuurlijk voor dat je nooit zonder energie komt te zitten.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Mijn vraag heeft betrekking op het geheel en het proces is nu goed geschetst. Ik kreeg deze week ook twee brieven binnen van de vereniging Eigen Huis - hoewel ik geen lid hoef te zijn - en daar staat exact dezelfde procedure in. Ik zie hier en daar wat mensen die ook zo'n brief thuis hebben gehad. De heer Akse refereert aan de methodiek van de Consumentenbond. Het is mij niet helder wat dan de rol van de gemeente moet zijn als deze methodieken toegepast worden? Ik heb ook begrepen van een aantal mensen dat dat echt tot tevredenheid is. Dan wordt de gemeente nog eens een "tussenhandelaar"?

De heer AKSE (SP): Het verschil in mijn opinie is dat de Consumentbond zaken doet met meerdere organisaties en daar in mijn optiek niet voldoende kijkt naar de prijs, maar ook niet naar de duurzaamheid. Duurzaamheid is iets wat wij ook heel belangrijk vinden hier in Almelo en dit zou een middel kunnen zijn om de doelstellingen in het kader van duurzaamheid te behalen door als gemeente dat juist te organiseren.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Nu weet ik niet wie van de twee, want ik heb zowel het traject van Eigen Huis als van de Consumentenbond even nagekeken, maar één van de twee garandeert 100% groene stroom. Mijn vraag is veel meer gericht op - even los van over welke fossiele brandstoffen we het hebben, hoe de stroom en dergelijke verkregen wordt - de gemeente als schakel ertussen. Is dat dan vanuit economisch perspectief of doet de heer Akse dat vanuit milieuperspectief, of beiden? Ook de uitvoering door de gemeente kost geld. Ik neem aan dat dat dan weer doorbelast wordt, dus waar zit nu het voordeel voor mij als inwoner?

De heer AKSE (SP): Het kost inderdaad geld. De Consumentenbond bijvoorbeeld ontvangt van de energieleverancier een bonus als hij een klant aanbrengt. Er zit sowieso een marge tussen. Van die marge zou de gemeente gebruik kunnen maken om het te organiseren. Het zit hem in eerste instantie wat ons betreft ook in die duurzaamheid, maar ten tweede ook dat je onze minima juist de kans geeft om goedkope energie te krijgen.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Volgens mij willen we allemaal graag goedkope energie en als we goedkope energie hebben, gebruiken we er weer heel erg veel van, dus zo weinig mogelijk energiegebruik is economisch gezien het meest aantrekkelijk en ook voor het milieu.

De heer AKSE (SP): Daar ben ik het volledig mee eens, maar het is aan de bewoner zelf om te bepalen hoeveel energie hij wil gebruiken. Soms heeft de één meer nodig dan de ander.

Ik ga verder. Onze andere motie betreft de schuldenproblematiek. Een problematiek waar dit college ook hard mee aan de slag wil om zo mensen uit de armoede te krijgen. De schuldenproblematiek is big business geworden met een markt waar deurwaarders, incassobureaus en schuldeisers goede zaken doen ten koste van de mensen in de schulden. Ons voorstel is om de gemeente Almelo aan te melden als gemeente waar het Zweedse model getest en uitgevoerd mag worden. Dit Zweedse model, dat zonder deurwaarders, incassobureaus en aanverwante instituten werkt, zou kunnen zorgen voor een betere en snellere afhandeling van schulden. Dat model heeft bewezen om bij mensen met schulden voor rust, duidelijkheid en een kortere aflossingsperiode te kunnen zorgen. De Tweede Kamer beslist binnenkort over deze situatie en over welke gemeenten hiervoor in aanmerking kunnen komen.

Daarnaast dienen we een amendement in dat de verhoging van de prijs van een gehandicaptenparkeerkaart zonder keuring en de prijs voor een duplicaat gehandicaptenparkeerkaart beperkt tot 2,6% prijsindex, die voor andere leges ook gelden. We hebben 18 december 2018 een soortgelijk amendement ingediend dat door de meerderheid van de raad is aangenomen en we zijn verbaasd dat we dit nu weer moeten doen. In de bijlage overzicht kostendekkende leges tarieven voor deze kaarten staat trouwens een geldigheidsduur van 4 jaar, maar dat is niet correct, het is 5 jaar.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Gezien het feit dat de heer Akse het nu over moties en amendementen heeft, is het ook het juiste moment om hem te bevragen over het amendement waar hij een mede-indiener van is. De vraag die ik aan de heer De Vries gesteld heb, wil ik ook bij de heer Akse herhalen. Ik besef dat ik dit dan bij de heer Buitenweg heb gemist, maar straks zal ik het misschien ook bij de heer Hümmels doen. Wat wil de heer Akse hiermee bereiken? Wat wil hij met het amendement bereiken dat hij samen met de PvdA en de coalitiepartijen indient? Wat is zijn doel daarmee? Het gaat om het amendement Tegenprestaties. De heer Akse weet wat ik bedoel, denk ik.

De heer AKSE (SP): Ja, dat weet ik. Ik heb het niet voor niets medeondertekend. Wij steunen dat omdat wij vinden dat, als je een tegenprestatie verlangt van iemand - en dat vinden wij op zich een goede zaak - die dan ook zodanig moet zijn dat het bijdraagt aan de ontwikkeling van die persoon en leidt naar iets waar hij zelf zin in heeft om te doen. Als iemand een bepaalde job moet gaan doen, is het alleen maar prettig als hij daarnaartoe geleid wordt en zelf meebepaalt hoe en wat hij wil gaan doen. Dat is onze inzet.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Is de heer Akse het dan met mij eens dat het amendement, als het wordt aangenomen eigenlijk tegenstrijdig is met de begroting die nu voor ons ligt?

De heer AKSE (SP): Kan de heer Çete dat uitleggen?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Op bladzijdes 29 en 31 en meerdere bladzijden van de begroting wordt gevraagd hoe je je voor de tegenprestaties, participatie, et cetera moet inzetten en daar worden nummers en cijfers genoemd. Het gaat op geen enkel moment over de persoonlijke ontwikkeling van de bijstandsgerechtigde, dus dat is wel heel erg dubbel. Aan de ene kant wil je geld verdienen, wil je minder, minder, minder; en aan de andere kant hebben we het in één keer over persoonlijke ontwikkeling. Het klinkt heel sympathiek hoor, het klinkt heel leuk, maar hoe wil de heer Akse dit combineren? En wat wil hij hiermee bereiken?

De heer AKSE (SP): De getallen die genoemd zijn, zijn waarschijnlijk streefgetallen. Dat zijn geen ervaringsgetallen, denk ik. Ja, wij streven ernaar dat zoveel mogelijk mensen uit die bijstand komen en aan het werk komen, natuurlijk; maar de manier waarop is voor ons bepalend. Dat stukje willen we via het amendement regelen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Als het de heer Akse zou lukken om die getallen als streefgetallen te noemen en niet als doel op zich, zou ik het amendement ook kunnen steunen, maar dat staat er niet in. In de begroting staat het als een doel op zich. Als de heer Akse het amendement kan amenderen en kan vermelden dat het streefgetallen zijn die persoonlijke ontwikkeling waarborgen dan heeft hij een punt.

De VOORZITTER: Daar hebben we nog een andere helft van de vergadering voor om dat met elkaar te bereiken, al dan niet. De heer Stöteler.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Over dat amendement ook, mijn fractie had het gevoel dat je jezelf daar ook weer te veel restricties oplegt. te weinig ruimte biedt om beleid te voeren ten aanzien van bijvoorbeeld groepen mensen. Het zou bijvoorbeeld voor kunnen komen dat je komend jaar of in de komende jaren voor een bepaalde groep een bepaalde tegenprestatie bedenkt die voor die groep kan helpen, maar dit amendement, het voorstel zoals het er nu ligt, maakt het heel persoonlijk en individualistisch richting elke persoon die een tegenprestatie moet gaan leveren. Beperkt de heer Akse zich niet te veel met dit amendement?

De heer AKSE (SP): Nee, dat vind ik niet, want wij richten ons nu juist op de persoon. Als dan blijkt dat een aantal personen dezelfde ideeën heeft en dezelfde intentie na een bepaalde scholing, is het logisch dat je dat in groepsverband aanpakt, maar wij richten ons op de persoon. Dat is juist het kernpunt van het hele verhaal.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! Ik denk dat wij er hetzelfde over denken, maar dat wil ik checken met de heer Akse. Bij tegenprestatie wordt heel snel gedacht aan "voor wat,

hoort wat" en ik denk zelfs dat het in de wet bijna zo staat. Ik zie ook onze bijdrage bij de Perspectiefnota. Het kan niet zo zijn dat de mensen de tegenprestatie als een straf beschouwen. De tegenprestatie is juist een middel om mensen te helpen om weer aan een baan te komen of zich persoonlijk te ontwikkelen en daar moet veel meer ruimte komen. Zo lees ik hem en ik hoop dat de heer Akse het ook zo leest. Daar kan één woordje een groot verschil maken.

De heer AKSE (SP): Zo is het ook bedoeld. Laten we even een simpel voorbeeld nemen: als je iemand neemt met een behoorlijk IQ, die hoogontwikkeld is, en je zegt tegen hem: "ga jij maar lekker schoffelen", terwijl de andere kant zegt: "als je mij een ICT-opleiding geeft dan kom ik aan de bak". Zo'n keuze moet iemand hebben en dat is de persoonlijke benadering. Zo zien wij dat amendement.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Het begint een heel mooi punt te worden, dankzij de heer Teeuw. De heer Akse zegt: als wij dit amendement aannemen, hoeven de anderen niet te gaan schoffelen als zij bepaalde gedachten hebben. Dat zie ik dus nergens terug in het amendement en in de begroting, want men eist nog steeds dat 70% een tegenprestatie moet leveren en dat kan ook schoffelen zijn. Nogmaals, amendeer het amendement en u heeft mijn steun. Maar wat de heer Teeuw aan de heer Akse vraagt en wat de heer Akse antwoordt, is totaal iets anders. Of ik heb het niet goed begrepen.

De heer AKSE (SP): Als iemand graag wil schoffelen - en die zijn er ook - mag dat ook. Dan gaat hij een opleiding bij het AOC volgen en dan kan hij in het groen aan de slag en misschien ook wel op een bepaald moment voor zichzelf beginnen als ondernemer in het tuinonderhoud. Dat kan.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Prachtig mooi. Als de wethouder straks kan ondertekenen dat iedereen die niet wil schoffelen of die iets niet wil, ook niet verplicht wordt, ga ik het in de tweede termijn nog heroverwegen, maar ik denk niet dat de wethouder dat gaat zeggen.

De VOORZITTER: De interrupties zijn er niet om daarop vooruit te lopen. Ik moet u dat toch even duidelijk maken. Mijnheer Akse, gaat u verder.

De heer AKSE (SP): In ons mooie land is veel aan de hand. In mijn schriftelijke bijdrage ben ik daar uitgebreid op ingegaan. Willen wij het tij keren dan moeten we stevige maatregelen nemen op gebied van natuur, klimaat, eerlijke verdeling van de welvaart en streven naar welzijn voor iedereen. Dat gaat niet lukken als we steeds naar de pijpen van politiek Den Haag dansen. Als we hun niet duidelijk maken dat we klaar zijn met steeds maar meer bezuinigingen, zeker in de periode dat het geld bijna over de plinten klotst. Er is een riant begrotingsoverschot van ruim € 8 miljard - volgens mij is dat inmiddels al meer - op de staatsbegroting. De Staat kan geld lenen en zelfs rente erop toe krijgen. Ik heb in eerdere bijdragen daar al vaker aandacht voor gevraagd en een motie ingediend voor een sterkere lobby richting Den Haag.

Vorig jaar tijdens de programmabegroting 2019 op 1 november 2018 hebben wij een motie ingediend, nummer 17. In het overzicht dat vorige week verscheen, stond de status van die motie. Dat kunt u hier lezen. Er stond ook onder: collegevoorstel raadsbrief zijn op route, dat komt dinsdag 5 november in de B&W-vergadering. Ik dacht: ben ik iets vergeten op 5 november 2018, maar het blijkt 5 november 2019 te zijn. Gelukkig kregen wij gisteren die brief allemaal, waarvoor dank. Daar staat heel duidelijk in - en daar ben ik ook blij mee - dat, afgezien van de opsomming van een aantal zaken, de lobby voor het domein zorg een continu proces is. Ik verwacht dan over een jaar weer een rapportage, misschien mag het ook wel iets eerder. Net zo lang totdat het niet meer nodig is.

Maar het kan ook anders.

(Er wordt een korte film vertoond.)

De heer AKSE (SP): Dit filmpje, van partijgenoot Van Raak, geeft duidelijk aan dat er iets mis is in de manier waarop Den Haag met de financiën omgaat. Wij moeten daarvoor in actie komen. Ik kan me herinneren dat wij in verband met dreigende sluiting van de Karelskamp en van de rechtbank hier in Almelo, gezamenlijk optrokken naar Den Haag. Den Haag legt nog steeds grote

financiële problemen bij ons op het bord. Daar moeten we dus zijn voor verbetering van onze financiën, maar nog belangrijker is verbetering van de leefsituatie van onze inwoners.

Dit is mijn bijdrage. Ik heb twee amendementen en een motie.

"Amendement 26

Wijziging leges gehandicaptenparkeerkaart zonder medische keuring en duplicaat gehandicaptenparkeerkaart

De raad van de gemeente Almelo bijeen op 7 november 2019, constateert:

- dat de kosten voor een gehandicaptenparkeerkaart zonder medische keuring in Almelo vergeleken met de gemeenten Enschede, Hengelo en Borne exorbitant veel hoger liggen;
- deze doelgroep jaarlijks te maken heeft met veel extra kosten in verband met hun handicap;
- dat de kostenverhoging tegenstrijdig is met de ambitie van dit college om bezoek aan de binnenstad te stimuleren door parkeren goedkoper te maken;
- dat kostendekkend aanbieden van de gehandicaptenparkeerkaart niet zal leiden tot een verwacht afnamevolume voor deze doelgroep daar deze niet zonder deze kaart kan;
- dat de verhoging niet in lijn is met de andere verhogingen waarbij een prijsindex is gehanteerd van 2.6%;

besluit:

te schrappen:

1d. De legesverordening 2020 (intern 69385) vast te stellen;

en te vervangen door:

1d. De legesverordening 2020 (intern 69385) gewijzigd vast te stellen;

en in de Tarieventabel behorende bij de Legesverordening 2020 het tarief bij:

1.18.4.2 van € 39,75 te wijzigen in € 28,90

1.18.4.3 van € 39.75 te wijzigen in € 28,90.

Toelichting: Deze verhoging mag uit oogpunt van kostendekking logisch lijken, maar is sociaal gezien een extra last voor mensen die in de praktijk al veel extra kosten maken i.v.m. hun handicap. Tijdens de vaststelling van de legesverordening 2019 in de raadsvergadering van 18 december 2018 is de raad akkoord gegaan met een amendement van de SP waarin de tarieven beperkt gehouden zijn en dat wordt nu in de legesverordening 2020 teniet gedaan."

Het amendement is ondertekend door de fracties van SP, PvdA, CDA, Leefbaar Almelo, GroenLinks, Lijst Çete en Forum voor Rechts.

"Motie 27

Meedoen met Zweeds model

De raad van de gemeente Almelo bijeen op 7 november 2019, constateert:

- dat de armoedeproblematiek in de gemeente Almelo groot is;
- de gemeente Almelo zich wil inzetten om langdurige armoede bij alleenstaanden en gezinnen te voorkomen, te verlichten en te bestrijden;

overwegende dat:

- de Tweede Kamer volgende maand spreekt over het voorstel waarbij het zogenaamde Zweedse model op een aantal plaatsen in het land wordt uitgetest;
- het Zweedse model zonder deurwaarders, incassobureaus en andere aanverwante instituten zou kunnen zorgen voor een betere en snellere afhandeling van schuldenproblematiek;
- het Zweedse model bij mensen met schulden voor rust, duidelijkheid en een kortere aflossingsperiode zou kunnen zorgen;

verzoekt het college:

- de gemeente Almelo aan te melden als gemeente waar het Zweedse model getest en uitgevoerd mag worden,

en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van SP, PvdA, Leefbaar Almelo, GroenLinks en Lijst Çete.

"Motie 28

Collectieve inkoop energie voor de minima

De raad van de gemeente Almelo bijeen op 7 november 2019, constateert:

- dat naast de kosten voor zorg en huisvesting ook de kosten voor energie fors zijn gestegen en dat de verwachting is dat deze in de toekomst nog meer zullen gaan stijgen;
- dat dit voor met name minima huishoudens een behoorlijk financieel probleem kan gaan opleveren waardoor het risico op schulden aanwezig is;
- dat dit college inzet op duurzame vormen van energie en stimuleert dat zo veel mogelijk inwoners meewerken om de klimaatdoelstellingen te halen;
- dat collectief inkopen resulteert in een lagere kostprijs van energie;
- dat dit college met name wil inzetten op preventie ter voorkoming van schulden bij onze inwoners;

verzoekt het college:

- een plan uit te werken waarbij de gemeente voor de Almelse minima collectief energie inkoopt teneinde kostenvoordelen te behalen en hierbij de factoren 'schoon' en 'goedkoop' als prioriteiten afweegt, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van SP, Leefbaar Almelo, GroenLinks en Lijst Çete.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Zoals net collega Wiertz ook al zei, je ziet altijd dat je bij het voorbereiden van zo'n debat als vandaag wordt ingehaald door actualiteiten. Wij werden al wat eerder ingehaald door actualiteiten namelijk met goede vragen van de PvdA, waarvoor complimenten, over salafisme in Almelo. Die leverden bestuurlijk redelijk standaardantwoorden op van dit college. Salafisme hebben we niet, salafisme kennen we niet en salafisme willen we niet. De PVV waarschuwt er al jaren voor en wij ook sinds wij zijn opgericht. Wij weten dat wij met die boodschap in bestuurlijk, maar ook in journalistiek Nederland niet veel vrienden hebben gemaakt. Dat hoeft ook niet, want wij zijn hier niet om vrienden te maken, we zijn hier om boodschap te vertellen die nodig is. Om te praten waarover u niet spreekt. Nu heeft Tubantia het uitgezocht, ook voor Almelo. De conclusie is dat er in de moskee de islam wordt gepredikt. Mooier kan ik de conclusie niet maken. Tubantia doet nog even alsof er een verschil is tussen salafisme en islam. Het moskeebestuur, waarmee het college zo graag en zo constructief in gesprek is, strooit zand in de ogen en bagatelliseert het op professionele wijze. Volkomen begrijpelijk ook, want om met de woorden van de collega van de burgemeester uit Rotterdam te spreken: elke moslim is een salafist en elke moslim weet dat ook. Er is geen onderscheid tussen salafisme en islam.

De heer ÇETE (Lijst Çete): De heer Stöteler was tevreden met de antwoorden van het college op de vragen van de PvdA, dus mogen de moskeeën in Almelo blijven staan van hem? Of moeten ze nog steeds worden afgebroken?

De heer STÖTELER (PVV): Ik zei niet dat ik tevreden was met de antwoorden van dit college en ik kom straks nog terug over de vraag of ze wat ons betreft mogen blijven staan.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Over het salafisme dan, als u mij toestaat. De heer Stöteler heeft meer kennis en kunde dan het college of dan ik het heb of wie dan ook in Almelo. Hij beweert dat alle moslims in Almelo salafisten zijn. Waar haalt hij die cijfers vandaan? Hoe onderbouwt hij dit? Ik ben een moslim. Ben ik een salafist? Hoe weet hij dat? Ik heb het de heer Stöteler of iemand anders nooit horen vragen. Hoe komt hij daarop?

De heer STÖTELER (PVV): Het is van tweeën één. Het salafisme zit besloten in de islam en dat komt door allerlei citaten van de profeet Mohammed over wat hij zou hebben gezegd over de salaf, over de achteruitgang van de islam daarna en wat men zou moeten doen als moslim bij een beproeving, dus terug naar de bron, naar de bronteksten, naar de salaf, naar hoe de salaf hun levenswijze houdt.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik kan wel een hele uitleg over de Koran krijgen, maar ik denk dat we dat een andere keer moeten doen. Ik denk dat we het vandaag over Almelo hebben. Ik wil mijn interpretatie uitleggen en de interpretatie van welk geloof dan ook is niet zoals de heer Stöteler het zegt. Ik moet niks. Hij zegt: jij moet volgens je geloof.... Nee, godzijdank leef ik in Nederland. Als ik geloof, mag ik zelf invullen hoe ik geloof, waar ik in geloof, waar ik niet in geloof. Mensen zoals de heer Stöteler of extremen vanaf de andere kant kunnen mij niks opleggen. Dat is het mooie van Nederland, Dus houdt alsjeblieft op, want hij is met niks anders bezig dan met mensen die hij zogenaamd zit te bestrijden. Geloof is iets in jezelf, tussen jou en je god, is liefde voor mijn part, maar ik werp verre van mij dat hij mij een salafist noemt.

De VOORZITTER: Zullen wij het betoog van de heer Stöteler verder gaan beluisteren?

De heer STÖTELER (PVV): Ik hoorde ook geen vraag. Tubantia citeert dan arabist Jan Jaap de Ruiter van de universiteit Tilburg en die zegt: Almelo heeft zijn huiswerk niet gedaan. De PVV vermoedt dat dit college het salafisme ook niet zou herkennen. Welnu, de PVV staat bekend als een constructieve partij en uiteraard laten we ons vandaag ook weer van onze beste kant zien. Wij hebben een cadeautje voor u. Mijn collega Tijhof zal ze uitdelen. Het is een boek geschreven door Machteld Allan. Zij promoveert op dit onderwerp, zij is arabiste en historicus. Zij heeft een belangrijk gezaghebbend islamitisch werk van Ibn Taymiyyah vertaald uit het Arabisch naar het Nederlands. Het is een zeer interessant boek. Ik zal een stukje van de achterkant lezen, zodat u mogelijk ook geïnteresseerd bent, ik hoop van harte de heer Çete niet. "De stem van Ibn Taymiyyah klinkt zeven eeuwen later nog altijd door niet in de laatste plaats omdat salafistische bewegingen zoals de Moslim Broederschap en IS, graag een beroep op hem doen om hun acties te rechtvaardigen. "Bid, vecht en heers", de titel van het boek, is daarom onontbeerlijk voor iedereen die van binnenuit wil begrijpen wat salafisten bezielt. Het is voor het eerst dat er een Nederlandse vertaling van een Islamitische juridische tekst verschijnt, die ook voor niet-moslims toegankelijk is. Daarmee draagt de tekst ook bij aan een beter begrip van de islam in het algemeen." Ik hoop van harte dat u het leest. Wij hebben twee moties, die ik straks zal overhandigen.

De begroting. Na de blije Perspectiefnota eerder dit jaar, die gepresenteerd werd door een jubelend college - want het gaat goed met Almelo, waren de woorden - had de PVV heel wat verwacht van de begroting voor 2020. Eindelijk is er heel veel geld te besteden, eindelijk kunnen we investeren, dat was de boodschap van het college. Wij verwachten dan wat grotere keuzes dan wat het college nu heeft laten zien. Wij hebben helaas zelden zo'n saaie begroting gezien.

Wij hebben een aantal vragen naar aanleiding van de inhoud van de begroting. Die gaan over het extra geld dat het college zegt nodig te hebben voor participatie en economie. Dat heeft te maken met de reductie op de bijstandsgerechtigden die niet gehaald is, de taakstelling. Een aantal vragen: waarom haalt de wethouder de zelf voorgenomen reductie van het aantal bijstandsgerechtigden niet? Hoeveel uitkeringen werden er verstrekt dit jaar? Wat was dan de stand per 1 januari 2019 en wat was de stand per 1 oktober 2019? Hoeveel mensen heeft deze wethouder in die periode aan het werk geholpen of uit de bijstand geholpen? Hoeveel mensen zijn er aan de achterkant weer bijgekomen in de bijstand? Vier vragen waarop wij graag antwoord horen.

Dan hebben wij een aantal moties. Het college - dat is een herhaling van zetten - stond en staat met het azc vooraan als er immigranten op te vangen zijn. Terwijl de problemen in de buurt alleen maar lijken toe te nemen. Dat horen wij in elk geval. Sluit dat azc en kies eens voor onze mensen, kies eens een keer voor de Almeloër. Het college stond en staat met onze sociale huurwoningen vooraan als er statushouders te huisvesten zijn. Die statushouders, zeg maar door de IND-goedgekeurde uitkeringsmigranten, krijgen nog steeds gegarandeerd binnen een paar maanden een sociale huurwoning. Dit terwijl de Almeloër langer, en als het aan de VVD-fractie ligt, maanden of jaren langer, in de wachtrij kan blijven staan.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De heer Stöteler geeft aan dat Almelo buitengewoon voortvarend is met betrekking tot de huisvesting van statushouders. De tijd dat wij vooropliepen, ligt achter ons. Hij weet net zo goed, net als de rest van deze raad, dat elke gemeente een opdracht krijgt met betrekking tot een x-aantal statushouders, die je dient te huisvesten. We hebben jarenlang gehad dat als de opdracht kwam we gelijk het vinkje konden zetten van "voldaan", maar nu lopen we ernstig achter. Is de heer Stöteler zich daarvan bewust?

De heer STÖTELER (PVV): Daar ben ik mij van bewust, maar ik moet ook constateren dat statushouders voorrang krijgen op Almeloërs. We hebben afgelopen dinsdag een mooi debat gehad over discriminatie en over artikel 1 van de Grondwet, in gelijke gevallen wordt men gelijk behandeld. Dan kun je nog discussiëren over wat wanneer een gelijk geval is, maar je kunt niet zeggen dat dit ongelijke gevallen zijn. Waarom zou het CDA als college-dragende partij statushouders voorrang willen geven op laten we zeggen 18-, 19- of 20-jarigen die willen gaan samenwonen? Dat kun je toch niet uitleggen?

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik denk dat alles wel uit te leggen is, maar of je het wilt begrijpen is vers twee. Het gaat erom dat wij ook hierin als samenleving een verplichting hebben. Het woningaanbod in Almelo is ruim. Dat wil niet zeggen dat het voor elke doelgroep even ruim is. Dat is ook de reden dat er bij de Perspectiefnota een motie is aangenomen waarin gezegd is: inventariseer eens en kijk eens wat dat betekent voor onze samenleving. Dat ontslaat ons niet van de verplichting die wij ook hebben met betrekking tot statushouders, zijnde voormalige vluchtelingen, want je verlaat niet je familie en je vaderland voor zomaar iets. Dan hebben zij, zeker als ze de procedure doorlopen hebben, wat hier in Nederland al een "hell of a job" is, gewoon recht op huisvesting.

De heer STÖTELER (PVV): De PVV-fractie hier is zich heel goed bewust van wat onze verplichtingen zijn. Wij zijn inderdaad verplicht door het Rijk om statushouders op te vangen. Alleen niemand bij die verplichting zegt dat wij hen voorrang moeten geven op onze sociale huurwoningen of op onze huurwoningen aan zich. We moeten ze huisvesten en over de wijze waarop je dat doet, kun je heel lang discussiëren en daar kunnen we het misschien op den duur ook nog wel over eens worden, maar dat je voorrang geeft op onze huurwoningen ten opzichte van Almeloërs - in gelijke gevallen, wordt men gelijk behandeld - is niet uit te leggen.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik wilde even concluderen dat ik niet denk dat de PVV en het CDA het op het punt van huisvesting en statushouders met elkaar eens kunnen worden, want dat zien wij toch echt anders en voelen wij anders dan dat de heer Stöteler dat net naar voren bracht.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Hoe constructief de PVV is, ja, dat wordt wel heel erg duidelijk. Aan de ene kant wil de PVV de Grondwet beschermen, aan de andere kant strepen ze door één motie zes of zeven artikelen van de Grondwet weg. De heer Stöteler zegt dat hij tegen salafisme, extremisme, extreme islam, terrorisme, et cetera wil vechten. Nu zijn er echt gekken, die helaas zichzelf ook moslim noemen, in het Midden-Oosten, die uit hun zogenaamde geloof, wat niet mijn geloof is, daar terreuraanslagen plegen, mensen in een situatie brengen waar ze niet veilig kunnen leven. Die mensen komen dan heel toevallig naar Almelo en die hebben een huis nodig. Nu zegt de heer Stöteler in één keer: "wat doen ze nu allemaal in Almelo? Ik wil ze niet hebben. Ik wil ze niet huisvesten." Dat zijn juist de mensen, die hij volgens zijn constructiviteit moet steunen. Heb vertrouwen in je medemens. Wat wil hij dan dat we doen? Deze mensen niet huisvesten? Natuurlijk, Almeloërs hebben voorrang, dat vind ik ook, maar wat wil hij dan dat we doen, niet huisvesten? Ergens anders naartoe sturen?

De VOORZITTER: Opnieuw, mijnheer Çete, drie keer dezelfde vraag. Mijnheer Stöteler.

De heer STÖTELER (PVV): Men heeft mij niet horen zeggen dat ik hier niemand wil huisvesten. De PVV is tegen de massa-immigratie en wil een immigratiestop uit islamitische landen. Zoveel is correct, maar men heeft mij alleen maar horen spreken net over de verplichting en over de taken die wij als gemeente hebben opgelegd gekregen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Tot slot, ik denk dat de heer Teeuw ook daarop zal voortborduren. De meeste vluchtelingen die naar Almelo komen, zijn juist christenen, omdat er een bepaalde infrastructuur in Almelo is. Ik weet niet wie de heer Stöteler hiermee pakt, christenen of moslims.

De heer STÖTELER (PVV): Maar daarvoor moeten we de vraag stellen, die de heer Çete niet gesteld wilde hebben, namelijk wat is uw levensopvatting? Die mochten we volgens de heer Çete volgens artikel 1 van de Grondwet, niet stellen, en die stel ik hier ook niet, want ik maak dat onderscheid niet.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik wil de heer Stöteler een vraag stellen. Je hebt een inwoner van Almelo, die over acht maanden gaat trouwen, die zich nu al inschrijft voor een huis en dan over acht maanden een huis heeft. Of je hebt een asielzoeker, die 9 jaar in het azc heeft gezeten en dan doet de gemeente er nog steeds 5 tot 6 maanden over voordat iemand een huis krijgt. Wie heeft er langer gewacht?

De heer STÖTELER (PVV): Het gaat mij er niet om dat er langer gewacht wordt. Het gaat mijn fractie erom dat er gelijk behandeld wordt.

De heer TEEUW (ChristenUnie): De heer Stöteler is een jurist, het gaat om de intentie van de wet, lijkt mij.

De heer STÖTELER (PVV): Nee, het gaat niet om de intentie. Het gaat erom dat de heer Teeuw die mensen die uit dat azc komen, uit die lijst haalt en apart van die lijst een woning toebedeelt. Dat is de heer Teeuw aan het doen.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Wij worden het denk ik nooit eens.

De heer PAUWELS (VVD): Even kort, ik probeer wat verbinding te zoeken met de heer Stöteler. Hij heeft een aantal moties en amendementen, hij zal begrijpen dat die voor ons lastig zijn. Daar zal ik ook verder geen uitspraak over doen. Bij deze laatste over de huisvesting snap ik wat hij bedoelt. Ik snap het dilemma waar hij tegenaan loopt. Tegelijkertijd kunnen en mogen wij die mensen hier opvangen, omdat we ook de goede faciliteiten daarvoor hebben, lees het azc. Ik zie die mensen ook elke dag voor mijn huis voorbijkomen, prima. Ik denk dat die mensen daar in goede omstandigheden verkeren.

Volgend jaar komt er een onderzoek, dat is bekend, ook naar de sociale huurwoningen. Daar hebben we ook recent bij de Voorjaarsnota een motie over aangenomen. Wellicht is dat een moment om met elkaar weer eens een keer daarover in gesprek te gaan, wellicht ook een debat te voeren, en dit onderwerp daarnaartoe te tillen. Ik vind het feit dat de heer Stöteler dit op dit moment aanhaalt erg ongelukkig, het is een lastig thema. Wellicht kan het later in de tijd ergens een plekje vinden in een goed debat. Hoe kijkt de heer Stöteler hier tegenaan?

De heer STÖTELER (PVV): Als mijn motie het niet haalt, zullen we het inderdaad weer ter sprake brengen, maar wij weten ook wat de intentie en wat de denkrichting is bij dat onderzoek van die VVD-motie. Dat is namelijk het terugbrengen van het aantal sociale huurwoningen. Dat betekent per saldo, per definitie, dat de wachtlijsten langer worden. Op het moment dat wij dan nog steeds zeggen tegen die statushouder: "U staat hier 5-6 maanden, hier heeft u een huis. We trekken u uit die wachtlijst en hier heeft u een huis.", wordt die situatie alleen nog maar oneerlijker. Het maakt voor de PVV niet uit of dat nu een klein beetje oneerlijk is of heel erg oneerlijk en of het straks een klein beetje oneerlijk is of heel erg oneerlijk. Oneerlijk is oneerlijk en dat willen wij stoppen, dus vandaar de motie.

De heer PAUWELS (VVD): Toch nog even kort. De heer Stöteler meldt dat het effect van de uitkomst van het onderzoek wellicht zou kunnen leiden tot langere wachttijden. Ik ben het zeker niet met hem eens, want Almelo kent extreem korte wachttijden. We hebben slechts acht maanden wachttijd op sociale huurwoningen, dat is erg kort. We kennen heel andere wachttijden. Dat is ook direct de aanleiding voor het onderzoek.. We hebben gezegd dat we meer balans willen vinden en de instroom van buiten willen beperken door minder aanbod van sociale huurwoningen. Dat hoeft niet de facto, logischerwijze, direct te leiden tot langere wachttijden. Als die instroom minder wordt, heb je daardoor niet per se langere wachttijden.

De heer STÖTELER (PVV): Als wij dan ook die instroom van die statushouders kunnen stoppen, samen met de VVD, dan komen we nog eens ergens.

De heer DE VRIES (PvdA): Is de heer Stöteler het met mij eens dat het verder doen krimpen van de kernvoorraad sociale huur dan ook onverstandig is?

De heer STÖTELER (PVV): Dat weet ik niet. Mijn fractie heeft tegen dat onderzoek gestemd, want wij zien wel gebeuren dat die wachtlijsten toenemen, dat dat de insteek wordt en wij weten niet of dat nu verstandig is. Wij wachten wel graag, nu dat onderzoek er toch komt, de uitkomsten daarvan af en dan zullen wij beoordelen wat daar mogelijk dan nog positieve gevolgen van kunnen zijn. Op dit moment zie ik ze niet met de huidige houding ten opzichte van de huisvesting van statushouders onder andere.

De heer DE VRIES (PvdA): De heer Stöteler is zelf ook op rondleiding geweest in Windmolenbroek. Hoe kijkt hij dan aan tegen de toch wel schrijnende situatie voor het woningaanbod voor arbeidsmigranten?

De heer STÖTELER (PVV): Wij zijn niet blij met arbeidsmigranten. We hebben nog heel veel Almeloërs die wij aan het werk willen helpen. Ook die motie van de heer De Vries, want daar sluit hij nu op aan met zijn vraag, gaan wij niet steunen. Wij zijn niet voor de huisvesting van die anderen, wij zijn voor de huisvesting van onze Almeloër en voor het verder helpen van onze Almeloër. Als wij die motie van de SP uitvoeren met de persoonlijke ontwikkeling van die Almeloër, moeten we ze wel kunnen helpen en dan moeten er niet allerlei Polen en Hongaren en weet ik veel wie in de weg staan aan die ontwikkeling van onze Almeloër.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik denk dat veel werkgevers in Almelo niet blij zullen zijn met dit standpunt.

De heer AKSE (SP): Ik hoor graag iets meer over die wachtlijsten. De heer Stöteler zegt dat die wachtlijst maar groeit en groter groeit en groter groeit. Kan hij cijfers noemen?

De heer STÖTELER (PVV): Nee, dan heeft de heer Akse mij niet begrepen. De wachtlijst zal in onze optiek gaan groeien als de uitkomst van het VVD-onderzoek oplevert wat zij verwachten dat het gaat opleveren en als zij dat ook gaan uitvoeren, namelijk minder sociale huurwoningen.

De heer AKSE (SP): Oké, dus hij weet niet hoe die wachtlijst momenteel zit, dat is duidelijk.

De heer STÖTELER (PVV): Ik weet niet hoe hij nu is. Ik weet waar het naartoe gaat met dat onderzoek van de VVD.

De heer AKSE (SP): Dat zullen we dan even moeten afwachten. Een ander punt is dat ik het toch bijzonder jammer vind dat de heer Stöteler echt op de instroom mikt en ik vind het bijzonder jammer dat een partij die de vrijheid in zijn vaandel heeft staan, daar gewoon in meegaat en zegt: die vrije vestiging, daar doen we niet aan.

De heer STÖTELER (PVV): Ik heb het niet over vrije vestiging, ik heb het over gedwongen voortrekken van een bepaalde groep op een andere groep, op de algemene groep. Zonder aanzien des persoons, ben je op basis van algemene karakteristieken, één groep, namelijk die statushouders, aan het voortrekken op je woningvoorraad, op je huurwoningen. Dat vinden wij ongepast en niet uit te leggen. Dit onderwerp kunnen we verder laten liggen.

Iets anders: insecten. We hebben volgens mij ook in deze raadzaal meerdere motorrijders, zo niet autorijders, ik weet niet hoeveel insecten u nog vangt op uw windscherm op de auto of op uw helm, maar het is heel slecht gesteld met de insectenstand in onze gemeente en om onze gemeente. Wij willen dat een handje helpen. Wij stellen voor met een motie om daarvoor de tegenprestatie vanuit de bijstand - dat kan een maatschappelijke functie zijn - te gebruiken onder andere om imkers in onze gemeente een boost te geven. Dat is een vrij goedkope opleiding, die algemene opleiding, die algemene cursus tot imker. Als wij de bijstand naar een hoger niveau kunnen trekken, dan kunnen we de insectenstand en natuur en het milieu een enorme boost geven.

De heer WIERTZ (D66): Voorzitter! Denkt de heer Stöteler dat de bijenstand zo laag is omdat er weinig imkers zijn?

De heer STÖTELER (PVV): Nee, ik denk dat de bijenstand zo laag is, omdat wij veel insecticiden gebruiken, waaronder ook XenTari, waar we recent mee begonnen zijn, en al dat soort spul. We spuiten onze gewassen maar onder en dat gaat ten koste van alle insectenleven.

De heer WIERTZ (D66): Ja, dat ben ik met de heer Stöteler eens, maar dan is deze motie toch een beetje vreemd, want deze motie lijkt een verband te suggereren tussen een verplichte tegenprestatie en de bijenstand?

De heer STÖTELER (PVV): Kijk, wij zijn ons heel wel bewust van wat onze taak is in de gemeente en hoe ver onze invloed rijkt. Wij kunnen dit beïnvloeden, we kunnen deze bijenstand op deze manier beïnvloeden. Wij kunnen niet beïnvloeden, mijnheer Wiertz, hoe en wat er precies op onze gewassen gespoten wordt. Helaas gaat de Europese Unie daarover.

De heer AKSE (SP): Even een vraag, wordt dat dan een verplichting?

De heer STÖTELER (PVV): Nee, het wordt een middel in te zetten bij de tegenprestatie dan wel arbeidsverplichting. Al zie ik dat laatste niet zo.

De heer AKSE (SP): Dan denk ik dat het een hele sympathieke motie is, want dan kan iemand zelf de keuze maken en als iemand zijn werk leuk vindt, is dat hartstikke goed.

De heer STÖTELER (PVV): Het kan helpen bij de persoonlijke ontwikkeling, zeg ik dan maar in de richting van de heer Akse, om toch voor dieren te zorgen, dat soort zaken, en daarmee ook het milieu een boost geven.

Ik heb nog twee moties, dat lukt in die halve minuut. Ik heb één motie voor het behoud van Zwarte Piet en daarvoor willen wij gebruiken de subsidiestroom. Wij willen als voorwaarde aan die subsidie koppelen dat Zwarte Piet in Almelo zwart is en zwart blijft de komende jaren.

Het laatste wat we te bespreken hebben hier is de duurzaamheid, of eigenlijk niet-duurzaamheid, want biomassa - dat kwam vorige week in het nieuws naar aanleiding van onderzoek dat is gedaan in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat - blijkt meer CO₂, meer stikstof en meer fijnstof uit te stoten dan kolencentrales. Wat wij willen in deze motie is een verklaring dat biomassa niet duurzaam is en dat het college dit ook uitdraagt in bestuurlijke overleggen. Dank u wel.

"Motie 30

Biomassa is niet duurzaam

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, gehoord de beraadslaging, constaterende dat:

- een Europese koepel van wetenschappers (EASAC) van mening is dat het zinloos is om miljarden te investeren in biomassacentrales;
- biomassa meer CO₂ uitstoot dan kolen en gas;
- biomassa als niet duurzaam kan worden bestempeld omdat na het kappen en versnipperen van bomen het decennia duurt voordat dezelfde hoeveelheid CO₂ kan worden opgenomen;
- Adviesbureau DNV GL in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat becijferde dat door gebruik van biomassa twee keer zoveel stikstof vrijkomt dan door gebruik van gas;
- er erg veel fijnstof vrijkomt bij het verbranden van biomassa;

overwegende dat:

- CO₂ uitstoot van biomassacentrales wel degelijk moet meetellen bij de algehele CO₂ uitstoot; biomassa weliswaar hernieuwbaar is, maar niet duurzaam;

verzoekt het college:

- uit te spreken dat biomassa niet duurzaam is en dit standpunt ook uit te dragen;

- uit te spreken dat biomassacentrales niet duurzaam zijn en dit standpunt ook uit te dragen;
- en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van PVV en PVA.

"Motie 31

Zwarte Piet

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, gehoord de beraadslaging, constaterende dat:

- de gekte rondom 'Zwarte Piet is Racisme' en 'Kick Out Zwarte Piet' belachelijke vormen aanneemt;

overwegende dat:

- Zwarte Piet niets met racisme of slavernij te maken heeft;
- al duizenden jaren door heel de wereld equivalenten van Zwarte Piet bij (kinder)feesten zijn betrokken;
- Zwarte Piet onderdeel is van een mooie traditie en een sleutelfiguur is in ons belangrijkste jaarlijkse kinderfeest;
- Zwarte Piet zwart is;

verzoekt het college:

- bij toekenning van subsidie voor de organisatie van onze jaarlijkse Sinterklaasintocht, als voorwaarde te stellen dat Zwarte Piet zwart is, en wanneer niet aan die voorwaarde wordt voldaan, geen subsidie toe te kennen,
- en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van PVV en PVA.

"Motie 32

Bij(en)stand

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, gehoord de beraadslaging, constaterende dat:

- het slecht gesteld is met de insecten in ons landschap;

overwegende dat:

- vooral bijen erg belangrijk zijn voor onze natuurlijke omgeving, voor planten en bloemen (bestuiving) in het algemeen, en daarmee vooral ook een belangrijke rol hebben in onze voedselketen;
- een goede bijenstand kan leiden tot een beter milieu, hogere biodiversiteit en daarmee een gezondere leefomgeving;
- er door de Nederlandse Bijenhouders /Imkers Nederland basiscursussen worden aangeboden voor (hobby-)imkers;
- in het kader van de participatiewet mensen een arbeidsverplichting hebben, dan wel een verplichting tot het leveren van een tegenprestatie;

van mening dat:

- die tegenprestatie ook (deels) zou kunnen bestaan uit het bijdragen aan een goede bijenstand in onze gemeente;

verzoekt het college:

- inwoners actief te informeren over het bestaan van (basis cursussen tot imker, het belang van bijen voor onze natuur en ons milieu;
 - deze cursus en maatschappelijke functie, al dan niet bij wijze van pilot, in te zetten in arbeidsverplichting/tegenprestatie in het kader van de participatiewet,
- en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van PVV, Leefbaar Almelo en PVA.

"Motie 33

Status aparte op de woningmarkt

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019,
gehoord de beraadslaging,
verzoekt het college:

- in overleg te treden met de woningstichtingen/verhuurders en het Woonburo Almelo en nieuwe afspraken te maken zodat statushouders die zich in de gemeente Almelo willen vestigen, geen 'status aparte' hebben maar net als de Almeloëse woningzoekenden, zich moeten inschrijven bij het Woonburo Almelo en daar netjes achteraan op de wachtlijst komen te staan en geen voorrang krijgen op Almeloërs die ingeschreven staan, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van PVV en PVA.

"Motie 34

Azc sluiten.

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019,
gehoord de beraadslaging,
constaterende dat:

- de NCTV waarschuwt voor het gedachtegoed van terugkerende oud-IS-aanhangers "Wantrouwen tegen terugkerende oud-IS-aanhangers blijft nodig";
- de NCTV waarschuwt voor de intenties van voormalige IS-leden die nog in Syrische kampen en gevangenissen zitten: "Als ze terugkeren naar Europa, bestaat de kans dat ze de jihadistische beweging in Europa versterken";

overwegende dat:

- de raad van de gemeente Almelo haar inwoners moet en wil beschermen en daarom elke vorm van dreiging zoveel mogelijk wenst te voorkomen;

verzoekt het college:

- gesprekken met het COA te initiëren om met voortvarendheid te werken aan de sluiting van het asielzoekerscentrum en eventuele andere locaties voor asielzoekersopvang in de gemeente Almelo, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van PVV en PVA.

"Motie 35

De-islamiseren

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019,
gehoord de beraadslaging,
constaterende dat:

- de islam een als godsdienst vermomde totalitaire, onverdraagzame en gewelddadige politieke veroveringsideologie is;
- de islam de vernietiging van onze democratie en de vervanging van ons rechtssysteem door de islamitische wet, de sharia, nastreeft;
- het doel van de islam de vestiging van een islamitisch wereldrijk is;
- dat islamitische doel niet alleen haaks staat op onze cultuur, onze normen en waarden, onze rechten en onze vrijheden, maar deze ook daarmee bedreigt;
- er in de islam geen scheiding van machten (er is maar één macht) en geen gelijkwaardigheid tussen mannen en vrouwen, tussen moslims en niet-moslims zijn; de islam zowel vrouwen, niet-moslims als homoseksuelen discrimineert, antisemitisch is, geen vrijheid van meningsuiting kent, dwingende regels voor alle handelingen van het menselijk bestaan oplegt en uittreding bestraft met de doodstraf; de islam eerwraak en genitale verminking bij vrouwen aanmoedigt;

overwegende dat:

- de islam niet past bij de normen en waarden van onze "Westerse" samenleving;
- de islam onze opvattingen van mensenrechten niet deelt;
- we niet moeten islamiseren maar juist de-islamiseren;

verzoekt het college:

- de-islamisering tot doelstelling van beleid te maken, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van PVV en PVA.

Motie 36

Moskeeën sluiten

"De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, gehoord de beraadslaging, constaterende dat er islamitische predikers worden ingehuurd en in onze gemeente door islamitische organisaties worden tewerkgesteld, wier preken tegen onze normen en waarden en tegen onze Grondwet in gaan; overwegende dat de islam onze Almelose, Nederlandse, Westerse opvattingen van mensenrechten niet deelt; verzoekt het college de moskeeën in de gemeente Almelo te sluiten, en gaat over tot de orde van de dag."

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Stöteler. Deze gaan we kopiëren en uitreiken. Het is 12:58 uur. Wij kunnen nog niet naar de kantine, dus dan moeten we even verpozen, tenzij u zegt dat we nog willen luisteren naar de heer Gerritsen. We willen een level playing field. Wellicht zegt de heer Gerritsen: iedereen is nu zo afgemat en ik heb straks een vlammend betoog, ik wacht liever tot iedereen met de lunch achter zijn kiezen, of haar kiezen, hier weer zit. Mijnheer Gerritsen?

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Dat maakt mij niet uit. Ik wil nu ook wel starten of ook wel na de pauze. Ik kijk even naar de tijd, we hebben nog vier fracties te gaan, dus ja. Ik vind het prima, dan pak ik door.

De VOORZITTER: Wij vervolgen met de bijdrage van de heer Gerritsen en gaan dan pauzeren.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Voorzitter! Van een moskee naar het azc, van de boeken die zijn uitgedeeld, die ik niet heb ontvangen, van de meningen die zijn gedeeld, probeer ik toch weer even ons te richten op de begroting. Vandaag bespreken wij de programmabegroting 2020 en natuurlijk een document dat ons een financiële kijk geeft op 2020 en natuurlijk niet te vergeten een kleine doorkijk in het meerjarenperspectief, dat natuurlijk altijd in de toekomst nog beïnvloedbaar is. Onze fractie wil zeker vermelden dat wij zeer tevreden zijn over de aangeleverde stukken en de goede leesbaarheid. Daar wil ik de ambtelijke organisatie een compliment voor geven.

Door de helderheid en leesbaarheid vielen ons een aantal zaken op; dat krijg je natuurlijk bij een helder stuk. We zijn blij dat het college met een sluitende begroting heeft gewerkt en ons die heeft aangeboden en dat het heeft gerealiseerd dat in de toekomstige periode het financiële herstel heel langzaam op gang komt. Maar het college verschuift dat wel met een jaar. De vraag die ik natuurlijk aan de wethouder van Financiën ga stellen, is: is deze verschuiving ook geen risico? Of heeft de wethouder van Financiën een gezonde kansberekening hierop losgelaten? Het moet natuurlijk niet zo zijn dat uiteindelijk deze verschuiving een boekhoudkundige truc is, waar wij later de consequenties van moeten dragen. Maar goed, ik ga ervan uit dat de minister van Financiën daar straks een goed antwoord op gaat geven. Ik noem het de minister van Financiën in Almelo.

Dat neemt ook niet weg dat wij als gemeente Almelo wederom een aantal bezuinigingsmaatregelen moeten uitvoeren om het perspectief financieel structureel te kunnen dichten. Onze fractie ziet deze maatregelen om de oude taakstellingen en een deel van de oude taakstellingen in te vullen en de toekomstige tegenvallers ook af te dekken. De voorliggende begroting is wel broos. Dat geeft ons weinig stabiliteit om tegenvallers in de toekomst op te vangen en misschien wel door dat het perspectief ook is verschoven. Door goede maatregelen te nemen, die Almelo versterken, kan de investeringsruimte weer toenemen zonder waarschijnlijk extra bezuinigingen. Daar kom ik zo in mijn verhaal nog wel eventjes op terug.

Het huidige college en de raad hebben een aantal zaken weten te realiseren in onze stad, die onze stad in de regio weer op de kaart hebben gezet. Ik ga een paar dingetjes benoemen. Dat is zeker onze binnenstad. Het is een verademing geworden voor de inwoners en niet te vergeten de bezoekers. Het water is terug in de stad met daarbij de havenkom en de markt komt weer

helemaal tot zijn recht, zoals het nu wordt gepositioneerd. Deze ontwikkeling wordt door de ondernemers en de nieuwe ondernemers met veel complimenten ontvangen en ze zijn heel blij. Kijk naar de vestiging van nieuwe ondernemers in deze mooie stad Almelo.

Daarbij zijn ook een groot aantal stappen op het gebied van duurzaamheid gezet. Ik ga ze niet herhalen, zonneparken, gemeentelijke bouw, scholen zijn aangepast, straatverlichting en zo kan ik wel doorgaan. De fractie van Democraten.Nu zal het college blijven stimuleren om deze activiteiten door te zetten, mits er middelen zijn. Dit zijn een aantal punten waarmee Almelo zich regionaal weer op de kaart zet. Misschien zal ik het nu alvast noemen, Almelo wordt het nieuwe Enschede.

De loftrompet heb ik nu voldoende laten horen. Graag wil ik ook een aantal zaken belichten, waar nodig voorzien van een kritische noot. Het binnenstadsontwikkelingsplan doet zijn werk. De resultaten zijn zichtbaar, maar in een deel van de binnenstad staan de winkelpanden langdurig leeg. Dat geeft een troosteloos beeld. Wij zien geen effect meer in het leegstandbeleid. Onze fractie heeft ook weleens gewezen op het actief benaderen van de pandeigenaar om hen te bewegen tot meer ontwikkelingen van woningen in de binnenstad. We zijn natuurlijk heel benieuwd wat voor suggesties dit heeft opgeleverd. Daarbij zijn we ook heel benieuwd wat er nu met het gat van Talamini gebeurt.

Om de binnenstad vernieuwend te houden, zal het college een toekomstvisie moeten maken, waarin genoemde onderwerpen beschreven staan. Dan blijven we ons wederom onderscheiden in deze regio en dan zullen we ook de aantrekkingskracht van deze mooie stad weer meer verhogen. Dat neemt niet weg dat onze fractie nog steeds verschrikkelijk baalt dat het gratis parkeren project op niks is uitgelopen. Wij zijn van mening dat dit nog steeds op de agenda moet blijven staan en dat naar andere dekkingsmogelijkheden moet worden gekeken. Ik zie de heer Trienen gelijk al opkijken. Ik kom niet met een voorstel, maar ik wil het signaal meegeven en ik ben ook benieuwd of de VVD straks in zijn bijdrage zich daar ook nog op zal richten om te kijken naar een pilot of een andere invulling van die inrichting. De conclusie die ondernemers hieruit trekken, is, met het gedachtegoed van het verleden: is dit nog steeds een kans om de aantrekkelijkheid van de stad te verhogen en bezoekers te trekken? Dat zie ik bij de VVD, die daar zeker een initiatiefnemer van is, maar ook bij andere fracties. Deelt het college deze mening?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): De heer Gerritsen heeft vast wel een paar ideeën over de invulling. Ik zou er graag een paar willen horen dan.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Die vraag had ik al verwacht en dat vind ik wel heel leuk. Ik heb de vraag andersom gesteld. Lokaal Almelo Samen is een collegepartij, Lokaal Almelo Samen heeft een collegeprogramma geschreven. Het parkeren was er een optie in met een bijdrage van de ondernemers, dit krijgen we op dit moment niet voor elkaar. Dan is, en ik gebruik de woorden van de heer Pauwels, alles geldgestuurd. We kunnen ook de afweging maken om het andersom te draaien: is het ons waard om deze actie als gemeente te doen om de aantrekkelijkheid van de stad te verhogen door die pilot in te voeren? Dat is een afweging. Vraagt u aan mij: hoe moeten we dat doen, hoe moeten we dat gaan dekken? Dat durf ik niet te beantwoorden, want dan krijg ik een draai om de oren van de heer Trienen. Wat ik wil, is: zijn wij bereid om daar met zijn allen nog eens naar te kijken?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Wat vindt de heer Gerritsen van de invoering van een BIZ-zone? Een bedrijfsinvesteringszone.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Ja, dat kan. Mijn vraag aan de heer Kampman is - en dat antwoord wil ik graag hebben: wil hij die pilot? Is hij bereid als collegepartij op wat voor manier

dan ook dat gratis parkeren te realiseren? In wat voor format en wat voor inrichting? Alles is welkom om ons doel te bereiken.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Wat mij betreft kan een pilot alleen maar mogelijk zijn als de ondernemers voldoende bijdragen.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Oké, dat is een mening van één van de collegepartijen.

De heer PAUWELS (VVD): Ik ken de heer Gerritsen als een uitermate creatief man en ik heb altijd genoten van veel bijdragen van hem en ook zeker van de creativiteit die hij hier in de raad naar voren schuift, dus ik blijf de vraag van de heer Kampman herhalen. Ik zal daar vanmiddag niet verder op ingaan. Vanuit de VVD-fractie hebben we daar heel duidelijk een standpunt op afgegeven. Er moet een bijdrage komen van de ondernemers. De BIZ-zone is een voorbeeld, er zijn tal van andere voorbeelden. Ondernemers zijn er blijkbaar niet in geslaagd om zelf die € 300.000 op te brengen. Mijn vraag aan de heer Gerritsen is: wat zou hij dan willen doen vanuit zijn rol, vanuit zijn positie, vanuit zijn fractie, om wel de ondernemers ertoe aan te sporen om die € 300.000 op te brengen? Want, mijnheer Gerritsen, gratis parkeren bestaat niet, dus er zullen euro's op de plank moeten komen om dit te realiseren.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Ik vind de reactie van de heer Pauwels heel mooi. Hij heeft destijds het parkeerplan en die pilot met groot tromgeroffel het stadhuis in geknald, want dit moest in het collegeprogramma gebeuren. Nu merk ik ineens dat hij afstand neemt van de ondernemersclub, zijn achterban. Hij zegt nu ineens: ik wil dat niet meer; nee, want zij moeten wel gaan betalen. Dan denk ik bij mijzelf: de heer Pauwels zou zelf eens creatief moeten zijn om aan het einde van de rit die keuze te maken. Het is niet gelukt, die € 300.000 komt niet op tafel, maar er ligt toch een achterliggende gedachte om het parkeren te stimuleren opdat de ondernemers weer activiteiten kunnen ondernemen. Ik noem het woord "gratis" maar even niet, want de heer Pauwels zegt dat er geen gratis parkeren is. Die vraag is aan hem gesteld als ondernemerspartij en nu zegt hij: mijnheer Gerritsen, gaat u mij dan maar eens even vertellen hoe het moet. Hij moet eens de handreiking van mij aannemen en zeggen: mijnheer Gerritsen, ik ben blij dat u dat doet. Laten we met elkaar als raad eens kijken of er andere mogelijkheden zijn. Hij weet op uw creatieve manier en zeker met steun van mijnheer Trienen vast wel tot een financiële dekking te komen om dit te realiseren."

De heer PAUWELS (VVD): Ja, ik voel aanleiding om hierop te reageren. Wij als fractie nemen geen afstand van datgene wat we hebben gezegd. We hebben ons hard gemaakt voor deze pilot gratis parkeren. De VVD als partij gaat wat verder: het gaat niet om ondernemers als achterban, het gaat over ondernemende mensen. Dat is wat wij verwachten van de mensen die dat met elkaar willen. Het brengt de ondernemers veel, dus laten we dan ook met elkaar, ondernemend Almelo, de krachten bundelen om dit te bereiken. Dat is de oproep die we hebben gedaan. Klaarblijkelijk is dat niet gelukt in Almelo. Helaas, kans gehad, dan gaan we door met iets anders.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Dan sluit de heer Pauwels gewoon het boek? Het boek is dicht en dan doet hij het niet meer. Waarvan akte. Dat is natuurlijk een heel duidelijk signaal richting de achterban.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): We hadden het over een aantal mislukkingen in de binnenstad die de bedoeling waren. Eén was dus kennelijk het parkeren. Toen hoorde ik iets over een BIZ-zone en ik wist niet wat dat is. Ik was benieuwd naar iets anders dat in mij opkwam. Hoe

kijkt de heer Gerritsen naar de Pis-zone? Dat komt ook maar niet in orde. De openbare toiletten bedoel ik dus.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Dat is een keus die we in het verleden al eens met elkaar hebben gemaakt. Die opdracht is naar het college gestuurd en aan het einde van de rit zullen we daar een invulling aan moeten geven. Dat is gewoon heel duidelijk.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Is de heer Gerritsen het met mij eens dat je eerst een aanbod moet doen, voordat je tot een keuze kunt komen?

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Op welk onderwerp doelt mevrouw Ten Seldam dan?

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Dat is een verrassing.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Goed, die volgorde kan ik op heel veel dingen wel wegzetten, maar als mevrouw Ten Seldam kiest voor het parkeren, dan zou dat zo kunnen zijn.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Dan zijn we het daarover eens, op het eerste punt.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Nee, dat is bij mevrouw Ten Seldam altijd heel gevaarlijk, want nu komt natuurlijk de uiteindelijke vraag. Met dit onderwerp kan ik hem plaatsen, maar ik zal bij de vervolgvraag kijken of het dan ook nog geldt.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De heer Gerritsen gaf aan - hij heeft namelijk al het antwoord gegeven - dat de coalitiepartijen geen keuze maken. Het doel van het bod dat gedaan is, is het verbeteren van de binnenstad, het voorkomen van leegstand, waarbij het parkeren het middel is. Vanuit de coalitie is in het coalitieakkoord het bod gedaan om de kosten die daarmee gemoeid zijn, het middel parkeren voor de binnenstad, te verdelen met z'n drieën. Als wij met z'n tweeën afspreken dat we uit eten gaan en wij zeggen we splitsen de rekening, kan het niet zo zijn dat aan het einde van de avond ik tegen de heer Gerritsen zeg: "Fred, het was gezellig, maar jij betaalt." Dan is de heer Gerritsen waarschijnlijk zoveel heer dat hij de rekening neemt, maar het is niet zo dat wij de afspraak die we gemaakt hebben gestand doen. Dan kom ik bij mijn eerste punt: er is een bod gedaan. Het bod is afgewezen. Dat recht heb je en dat risico heb je. We gaan niet zitten zwartepieten met elkaar, er is een bod gedaan, dat is niet geaccepteerd. Daarmee is er geen overeenstemming. Deelt de heer Gerritsen deze conclusie?

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Ik vind het betoog van mevrouw Ten Seldam heel mooi. Laat ik het zo zeggen, als ik met haar uit eten ga, betaal ik de rekening. Dat ben ik gewoon, dat doen wij. Daarbij komt mijn vervolg: ik bepaal wel waar we gaan eten.

Ik ga verder met het parkeren. Ik wil twee dingen even knippen en ik weet zeker dat mevrouw Ten Seldam het ook met mij eens zal zijn. Destijds heeft zij een deal gemaakt op voorwaarde van de splitsing van de gelden, de eigen bijdrage van de ondernemers. Waar ik nu naartoe wil, is: zijn wij als raad bereid om dit gedachtengoed, het (gratis) parkeren, toch nog weer vlot te trekken? Is mevrouw Ten Seldam bereid om met elkaar nog na te denken of er andere mogelijkheden zijn om dit toch nog te realiseren? Het gaat mij er niet om dat zij geen afspraak zijn nagekomen. We moeten met elkaar wel door blijven gaan, want dat is nieuwe actie voor de binnenstad, waar nog steeds de ondernemers van Almelo baat bij hebben. Zelfs de nieuwe ondernemers die zich hier hebben gevestigd, vragen erom: "als dit mogelijk is, kunt u ons alstublieft helpen?" Ik ben het met mevrouw Ten Seldam eens. Als wij daar enigszins middelen uit kunnen halen, prima, maar moeten wij ons dan halsstarrig vasthouden aan die € 300.000 die we zo nodig hebben? Dat is dan uiteindelijk de vraag. Ik probeer hier alleen maar te peilen, geachte raadsleden, geachte collegepartijen - want aan het einde van de rit zit u nog steeds in de meerderheid - bent u bereid met ons na te gaan denken of hier nog andere alternatieven zijn? Dat

vraag ik ook aan het college om toch te kijken of we dit nu kunnen realiseren. Daar mag men over nadenken.

De VOORZITTER: Mevrouw Ten Seldam, het is een aanbod om erover na te denken, dus dat kunnen we nu toch niet oplossen, denk ik.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik heb wel een oplossing, maar die houd ik nu voor me.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik wil de heer Gerritsen bedanken voor zijn bijdrage. Als antwoord op zijn vraag: ik vind dat niet. De heer Gerritsen is een heel constructief mens, hij blijft altijd in één lijn. Hij en meerdere partijen hebben voor de verkiezingen beloofd dat er gratis parkeren komt. Hij zegt tegen mij: Uğur, als je voldoet aan bepaalde criteria, krijg je een Ford Fiesta van mij. Maar op het moment dat ik hieraan voldoe, zegt hij: Je moet een derde van de auto toch zelf betalen; ik zei dat je het gratis zou krijgen, maar nu wil ik in één keer dat je 30% van die auto betaalt. Dat is wat de coalitie heeft beloofd, niet van tevoren, maar daarna. Is de heer Gerritsen het met mij eens? Eerst boden ze gratis parkeren aan en uiteindelijk na de verkiezingen, puur om hun beloftes na te kunnen komen, vooral de VVD, zeggen ze: nu € 300.000 neerleggen. Is de heer Gerritsen het met mij eens dat de voorstellingen voor de verkiezingen en na de verkiezingen totaal anders waren?

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Dat is een vraag die de heer Çete eigenlijk aan de heer Pauwels moet stellen bij de vorming van dit huidige college. Daar is op dat moment op basis van die afspraak deze deal uitgekomen. De meerderheid heeft ervoor gekozen, die pilot is weggezet en aan het einde van de rit is hij gestrand. Wat ik nog steeds zeg - daar wil ik wel op terugkomen, want dat heeft betrekking op onze fractie - is dat wij voor die tijd ook hebben gesproken over gratis parkeren. Ik ben nog steeds bereid om te kijken of we dit nog kunnen realiseren, want dat geeft nog steeds een boost voor de binnenstad. Dit naar aanleiding van mijn opmerking over de binnenstad: niet alleen het water en de inrichting, maar kijk met elkaar ook verder. Ik ben het met de heer Çete eens, dat als je iets belooft, je het moet nakomen, maar daar hebben we een meerderheid in de raad voor nodig. Aan het einde van de rit merk je nu in de discussie dat we iets hebben afgesproken, dat die deal is niet gelukt en daarmee stopt die pilot. Het enige wat ik hier neerleg, is: willen wij met elkaar kijken of we dit nog op de één of andere manier vlot kunnen trekken. Dat is de enige suggestie.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik heb dat over het parkeren nooit beloofd. Daarom kan ik hier ook wat makkelijker staan. De heer Gerritsen en de heer Pauwels hebben de afgelopen jaren hun monden vol gehad over outsourcen en inhuren. Ze hebben jarenlang gezegd dat we miljoenen weggooien. Nu de heer Pauwels een coalitiepartij is en zijn verantwoordelijkheid kan dragen, wil ik even zien, wat voor middelen vrijgemaakt kunnen worden om gratis parkeren toch te realiseren. Is de heer Gerritsen nog steeds van mening dat we te veel mensen in dienst hebben en dat we moeten outsourcen? Dat de inhuur nog steeds te groot en te veel is in de gemeente Almelo?

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Dat is een opmerking van de heer Çete. Ik vind nog steeds dat we naar een kleinere organisatie moeten kijken. In de reorganisatie die hier plaatsvindt, zal daar ook zeker rekening mee worden gehouden.

De heer ÇETE (Lijst Çete): De heer Gerritsen heeft er dus vertrouwen in dat daar rekening mee wordt gehouden?

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Dat is uiteindelijk wel de bedoeling, ja.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Dus de heer Gerritsen heeft geen twijfels meer over alles wat hij de afgelopen jaren gezegd heeft? Hij vindt dat er genoeg mensen zijn nu?

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): De heer Çete moet het zo zien: als er op een gegeven moment een proces is ingezet, waarbij de meerderheid van de raad voor een reorganisatie binnen

deze gemeentelijke organisatie heeft gestemd, vind ik ook dat je het traject af moet lopen. Ik heb daar nog een andere opmerking over straks.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Toen ik zei dat er hier niks gebeurt, was ik niet goed bezig, want uiteindelijk na tien jaar begrijpt de heer Gerritsen dat je niet zomaar outsourcen of inhuur kunt beperken. Ik ben blij dat om dat te horen.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Voorzitter, dit zijn niet mijn woorden, daar wil ik wel een punt van maken.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Als ik de woorden van de heer Gerritsen goed begrijp, is hij dus bereid om meer geld op tafel te leggen dan nu al gepland stond, die € 600.000. Om bij de metafoor van mevrouw Ten Seldam te blijven: bij haar zaten drie mensen aan het tafeltje, waarbij de gemeente voor twee personen telt. Bij de heer Gerritsen zit er nog maar één iemand aan het tafeltje.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Ik denk dat we deze discussie een beetje uit z'n verband gaan trekken. Ik praat hier ten eerste niet over geld en ten tweede vraag ik aan alleen of men bereid is om nog een keer met elkaar te gaan kijken of we deze vorm van gratis parkeren toch nog kunnen inrichten en op wat voor manier. Ik hoop dat men daarin wil meedenken. Dat is de vraag die ik hier neerleg. Mij wordt nu gevraagd waar ik dat geld vandaan haal, maar ik heb hier geen amendement neergelegd met een voorstel en een dekking. Als er geen meerderheid te creëren is om ons toch nog eens met elkaar daarop te richten, ga ik kijken of er een kans van slagen is.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Als de heer Gerritsen goed had geluisterd naar mijn bijdrage heeft hij gehoord dat wij niet zo rauwig waren om het niet doorgaan van deze pilot.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Ik snap het gedachtengoed van de heer Buitenweg, ook in de discussie vooraf. Maar wie weet of hij niet toch omgedraaid is. Je kunt zien dat parkeren nog ontzettend leeft hier in de gemeente. Gratis, mijnheer Pauwels.

Dan pak ik een ander puntje, het dumpen van het afval. Onze fractie constateert nog steeds dat er bij de ondergrondse afvalcontainers afval in grote hoeveelheden wordt gedumpt. Dit tot ergernis van niet alleen mij, onze fractie, of het college of de wethouder, maar van iedereen hier in Almelo. Wethouder Van Mierlo heeft aangegeven hierop te handhaven en waar nodig camera's of meer camera's te plaatsen. Toch zien wij hier weinig tot geen verbetering in komen. Welke maatregelen gaat het college nog invoeren om deze illegale dumping te voorkomen? Ik wil geen dingen citeren, maar ik vind het altijd wel heel leuk dat de wethouder Van Mierlo als wij daar regelmatig een item van maken, op social media keurig en correct hierop reageert, maar ik wil nu wel eens in de raadzaal zien wat nu de acties zijn die worden doorgevoerd.

Dan de grondexploitatie. Onze fractie constateert dat het grondbedrijf nog steeds geen zwarte cijfers zal gaan schrijven en dit baart ons zorgen, zeker in de gunstige economische tijd waarin wij nu leven. Daarom zullen wij u dan ook steunen in het externe onderzoek dat u uitvoert binnen de afdeling vastgoed en grondzaken. Dat neemt niet weg dat we niet stil kunnen zitten. Kavels moeten verkocht worden. Ondernemers en particulieren moeten kunnen bouwen. Kan het college ons meenemen in de concrete acties die zijn uitgezet om deze verkopen weer te stimuleren? Stilstand is achteruitgang en voordat we het weten, missen we de lopende trein.

De fractie van Democraten.Nu wil nogmaals vragen naar het proces in de afbouw van de sociale woningbouw. Daar hebben we het net ook over gehad, toen was er al een kort debatje over. Meerdere fracties hebben hierna gevraagd in het verleden. Er is een opdracht gegeven en wij zijn benieuwd wat op dit moment de resultaten zijn van de gesprekken.

Ik heb nog veel meer, maar dat zal ik in de tweede instantie moeten gaan doen.

De VOORZITTER: Mijnheer Gerritsen, ik noteer even - dat is ook voor de geschiedschrijving wel handig - wat de spreektijden waren. Het lijkt me goed om de vergadering nu te schorsen. U kunt boven in het bedrijfsrestaurant terecht voor de lunch. Na de schorsing, die duurt 45 minuten,

dus afgerond om 14.00 uur, ontvang ik u graag terug in de raadzaal en dan luisteren we naar de heer Hümmels, mevrouw Pol en de heer Pauwels.

De VOORZITTER schorst hierna de vergadering.

Na hervatting van de vergadering spreekt de VOORZITTER als volgt:

Dames en heren! Als u allemaal uw plaatsen inneemt, gaan we graag luisteren naar de twaalfde spreker, de heer Hümmels, die namens Leefbaar Almelo het woord voert.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik ben blij dat u dat graag doet, want ik had net tegen anderen al gezegd dat ik eigenlijk helemaal geen zin meer heb, omdat ik het allemaal veel te lang vind duren. Dat is wel lastig, alsof ik de motivatie en de inspiratie kwijtraak, dus complimenten aan iedereen die het hier zo lang volhoudt. Hoe ze dat doen dat weet ik niet, maar ik heb het er wel een beetje moeilijk mee. Ik houd ook niet zo van een voorleesuurkje. Ik heb mijn bijdrage geleverd. Ik zou haast kunnen zeggen "daar moet u het mee doen", maar dat is de rijdende rechter geloof ik, die dat zegt. Dat was niet mijn bedoeling. Ik wil ook voorkomen dat ik er een stand-up comedy van maak, want dat mocht ook niet volgens mij. De voorzitter zei net nog dat we hier geen theater opvoeren. Dat is wel lastig, want er zijn ook raadsleden die zeggen dat politiek een spel is. Ik hoop dat het dat niet is. Ik weet wel dat er heel veel spelletjes gespeeld worden, maar ik hoop dat de politiek toch ook nog wel een serieuze aangelegenheid is. Bij mij valt dat niet altijd op, dat het een serieuze aangelegenheid is, maar als u in mijn hart kunt kijken, weet u beter. Dat kunnen er ook niet zo veel natuurlijk.

Ik zei al dat ik geen zin had om te gaan voorlezen, maar ik wil wel de bedoeling van mijn verhaal proberen te schetsen. Ik heb een heleboel vragen gesteld. Ik hoop eerlijk gezegd ook dat daar antwoorden op komen, terwijl ik dat niet echt verwacht. Het is me ook vaak genoeg overkomen dat er heel kritische opmerkingen en vragen zijn en dat er daarna wel een heleboel reacties zijn, maar dat er geen antwoorden op die vragen komen en dus ook geen oplossingen voor de problemen die aangekaart worden. Dat vind ik wel wat lastig.

Ik heb een paar leuke dingetjes geschreven, die mag u allemaal lezen. De kern ervan is dat wanneer je het verkeerde doet, je niet kunt verwachten dat het ten goede keert. Als je in een stad een heleboel voorstellen hebt en een heleboel investeringen, die lijken te gebeuren in met name asfalt, stenen en beton, is het maar de vraag of je met de mensen in de stad bereikt wat je wilt bereiken, dat ze zich goed voelen in de stad, dat ze blij zijn met wat er in de stad gebeurt, dat ze blij zijn met ons, Dat schijnt ook nog één van de doelstellingen te zijn, dat we de kloof verkleinen, dat we de waardering voor de raad verbeteren. Ik zie dat nog niet zo een, twee, drie gebeuren met de strekking van deze begroting.

Ik wil ook nog aangeven dat ik het lastig vind dat we allerlei voornemens hebben om zomaar in het sociaal domein te bezuinigen en dat is zelfs voorgesteld zonder concrete voorstellen. Ik wil als tegengas nu in elk geval ook een aantal voorstellen introduceren waarbij je op heel andere dingen zou kunnen bezuinigen. Ik denk dat je meer mensen kwetst dan dat je mensen helpt, wanneer je bezuinigt in het sociaal domein. Dat wil ik in elk geval als boodschap meegeven. Ik ben ook blij dat u niet naar mij kijkt, maar naar het filmpje, want dat is leuker dan ik. Als u maar wel naar mij luistert. Gehoorzamen hoeft nog niet eens. Het zijn twee verschillende filmpjes? Volgens mij zijn het geen verschillende filmpjes.

Ik heb een heleboel verhalen gehoord. Ik had wel wat, niet zo heel veel, bewondering voor de verhalen van GroenLinks, Lijst Çete, D66, SP en Partij van de Arbeid en ik ben nog benieuwd naar de bijdragen van de VVD en mevrouw Pol. Ik hoop dat zij het nog beter doen dan ik. Dan wordt het eerste rondje in elk geval fatsoenlijk afgesloten. Ik hoop echt dat het ons lukt wat u hier ziet. Als u het al geraden had, is mijn melding overbodig. Dit is eigenlijk symbolisch voor de indruk die ik had van mensen die doen alsof Almelo vergaat en dat er heel veel moet gebeuren. Ik hoorde de VVD zeggen dat er nu puingeruimd wordt van een aantal voorgaande periodes. Je kunt wel overdrijven, dat mag, maar ik hoop dat de VVD ook ziet welk puin zij nu zelf schept. Wie dat op moet ruimen, weet ik niet, maar ik ga het nu in elk geval met mijn verhaal proberen. Je kunt beter

niet in het sociale domein bezuinigen, maar veel beter op andere terreinen. Er had iemand een heel mooi verhaal over de aantrekkelijkheid van de stad...

De VOORZITTER: U hebt een film en een bijbehorend betoog, maar laat u een interruptie van de heer Çete toe?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Profetische woorden van de heer Hümmels. Ik had ook niet anders verwacht. Ik vind het ook een prachtig mooie film, vooral na de opmerkingen van bepaalde collega's. Wel wil ik de heer Hümmels vragen wat ik ook de andere collega's heb gevraagd: in het amendement dat hij mede heeft ondersteund, onder initiatief van PvdA en VVD, zijn maar vijf of zes woorden veranderd. Wat was de bedoeling, waarom is hij mede-indiener van het amendement? We zijn het niet over veel dingen eens, maar als het over bijstand gaat en mensen die zorgafhankelijk in Almelo zijn, zijn wij meestal 100% op één lijn. Ik snap niet waarom hij dan zo'n amendement steunt, terwijl er eigenlijk niks instaat.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): De vraag van de heer Çete is duidelijk. Ik had hem ook al een paar keer gehoord, dus het had wel wat korter gemogen van mij. Wij willen bereiken dat er beter gekeken wordt wat er moet gebeuren in de stad. Je kunt mensen van alles verplichten, maar als er dingen zijn waar ze ongelukkiger van worden, is dat niet verstandig. Ik hoop dat het ons lukt minder verplichtingen op te leggen, meer vrijheid te geven. Volgens mij zijn er zelfs partijen die dat in hun vaandel hebben staan, vrijheid. Dat zou dus ook voor mensen die het moeilijk hebben moeten gelden, dat ze meer vrijheid hebben in plaats van beperkingen. Ik hoop dat het ons lukt in dat domein voor elkaar te krijgen dat mensen kunnen aangeven wat ze kunnen en willen en dat je dan kijkt wat daarbij past, wat ze zouden kunnen doen. Dat is voor mij de kern.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Zoals de heer Hümmels het formuleert, denk ik dat het prachtig is en ik zou het van harte willen ondersteunen. Voor de notulen ook, de woorden van de heer Hümmels wil ik van harte ondersteunen en onderstrepen, maar helaas zie ik dat niet terug in het amendement, want er zijn nog genoeg dingen in de begroting waarin dit in een spagaat komt. Jammer, want ik had graag gezamenlijk een veel sterker amendement willen indienen waarmee we niet in een spagaat zouden komen te zitten.

De heer PAUWELS (VVD): Voorzitter! Ik sprak de heer Hümmels van de week al even. Ik was ook benieuwd welke visuele ondersteuning hij vandaag zou gebruiken. Dat het zo'n doembeeld zou worden ... Kijk eens het wordt steeds erger! De heer Hümmels sprak over het puinruimen uit het verleden. Ik ben het met hem eens, want het is triest dat dat is gebeurd. We zijn nog steeds de erfenis uit het verleden aan het opruimen. Ik geloof dat we inmiddels meer dan € 100 miljoen hebben opgeruimd in het grondbedrijf. Het is echt geld. Dat geld had in onze stad geïnvesteerd kunnen worden. Ik ben het helemaal met hem eens. Ik vraag hem wel met ons nu de maatregelen te nemen en de dingen die hier voorliggen om nog een paar laatste slagen te maken, om de bezuinigingen te realiseren die nog steeds helaas heel noodzakelijk zijn met het vooruitzicht dat we in 2023 weer daadwerkelijk positieve cijfers draaien onderaan de streep, waardoor weer volop geld beschikbaar is voor onze stad. Kan de heer Hümmels zich scharen achter de richtingen die we nu geven?

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Nee, dat kan ik niet, want de heer Pauwels doet nu net alsof ik het eens ben met wat hij beweerd, maar dat was juist niet het geval. Ik vond het vervelend dat hij doet alsof de wereld verging en alsof hij nu de redder van Almelo is. Dat vind ik vervelend, dus ik ben het helemaal niets eens met zijn woorden. Het was een kritische kanttekening.

De heer PAUWELS (VVD): De heer Hümmels heeft mij vandaag de hele ochtend nog niet horen roepen dat de wereld verging. Ik heb alleen aangegeven als reactie op collega Ten Seldam dat in een periode die ik zelf niet ken de bomen in de hemel konden groeien en dat we blijkbaar niet wisten waar het geld naartoe moest. Het enige dat ik constateer is dat in de tien, elf jaar dat ik nu dit werk mag doen in deze mooie raadzaal, we vrijwel nog niet anders dan bezuinigingen getroffen hebben om de erfenis uit het verleden op te lossen. Gelukkig! Ik ben trots en ik heb geen roze bril. We staan weer op het punt van investeringen. Kleine beetjes, langzaam investeren,

met een punt op de horizon, dat is 2023. Daar moeten we nog wel een paar pijnlijke stappen voor zetten. Dat is mijn oproep.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik word een beetje moe van die ellenlange interrupties, alsof ze nog heel graag zelf willen vertellen wat ze ergens van vinden. Dat ze dat dan ook nog vier keer in een vergadering doen, vind ik heel irritant. Ik hoop dat ik een beetje bij mijn eigen verhaal kan blijven, maar dat kan dus niet zie ik, want er staat nog iemand.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Ik mag geen interruptie doen naar de heer Pauwels, dus dan moet ik het anders doen. Weet de heer Hümmels nog wat de VVD gestemd heeft in het kader van Waterrijk?

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): De heer Buitenweg mag me dat vragen. Dat weet ik niet, maar ik vrees het ergste.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Ik weet het wel. Daar waren ze voorstander van, dus waarom nu dan zeggen dat ze het puin moeten ruimen van anderen, € 100 miljoen? Daar hebben ze zelf aan meegewerkt.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Het wordt nog ingewikkelder, want ik heb ook vóór Waterrijk gestemd en je zou me dan een D66'er kunnen noemen, tenminste het oude D66, dat nogal draaide. Ik ben geen D66'er, maar ik heb ook geleerd dat het kan zijn dat je verandert van inzicht. De heer Pauwels van de VVD doet alsof Almelo zichzelf ten gronde heeft gericht, maar er zijn ook nog wel wat externe factoren geweest die daaraan hebben bijgedragen. Hij schetst wel een heel vreemde situatie uit het verleden. Dat komt hem waarschijnlijk beter uit, want daarbij lijkt zijn prestatie nog groter dan dat die in werkelijkheid is.

Er zijn allerlei gekke dingen gezegd en ik wil daar toch even op terugkomen. Iemand zei: Avedan is toch van de gemeente? Ik weet niet hoe iemand zo iets in zijn hoofd haalt. We hebben organisaties in de stad die zaken uitvoeren voor de overheid, maar die hebben verder niet echt direct wat met de gemeente te maken. Het kan zijn dat ze een subsidierelatie hebben, maar dat is wat anders dan dat ze van de gemeente zijn. Om daar dan zo'n ongenueanceerde kritiek op te uiten, vind ik wat bijzonder.

Ik ben blij met de goede organisaties die we in de stad hebben, die een heleboel goed werk verrichten, want anders gebeurt het niet. Ik ben ook blij dat de gemeente daar een financiële bijdrage voor over heeft. Er staan een heleboel zaken in de begroting. Het schrappen van een aantal goede voorzieningen, of in elk geval een deel daarvan, vind ik ook de kwalijkste zaak. Het lijkt wel alsof men - ik ga toch de VVD weer noemen - orde op zaken lijkt te stellen, maar ik heb het idee dat ze juist veel meer chaos veroorzaken en grotere puinhopen. De kern van de bezuinigingen komt in het sociaal domein, maar geld weghalen bij allerlei zaken in die richting veroorzaakt een heleboel onrust en ellende in de stad. Daar is de heer Pauwels zelf de veroorzaker van in plaats dat hij de zaken oplost. Ik heb nog weinig positieve resultaten gezien van zijn ideeën. Het is soms ook wel zo dat ik de goede dingen van de VVD niet wil zien en dat is niet helemaal netjes van mij, maar dat heeft te maken met mijn eigen politieke voorkeuren en ideeën.

De heer PAUWELS (VVD): Het is altijd een uitdaging om even goed bij de les te blijven bij de heer Hümmels. Ik denk dat we een heleboel stappen in de juiste richting zetten. Ik herinner mij dat wij een aantal jaar geleden een interpellatiedebat wilden organiseren over het onderwerp preventie. Mijn collega Loupattij heeft daar destijds een heel stuk over ingericht. Een initiatiefvoorstel moet ik zeggen, geen interpellatiedebat. Excuus. Volgens mij werd er op dat moment in de raad gezegd dat moeten we dat maar niet moesten doen. Dat werd collectief weggestemd. Ik ben er met de hele fractie apetrots op dat het woord preventie in alle stukken voorkomt die we met elkaar accorderen, waar we met elkaar besluiten over nemen. Ik zeg niet dat dat door de VVD komt, maar we moeten met elkaar een collectief bewustzijn vormen vanuit preventie, zelfredzaamheid, mensen verantwoordelijk maken voor hun eigen zaken. Dat is wat ons bezig houdt. Ik hoop dat de heer Hümmels dat deelt en ik hoop dat hij ook inziet dat we dit stappen aan het zetten zijn met elkaar in deze stad en de situatie van "pappen en nathouden" definitief achter ons hebben gelaten.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik ben blij dat er preventief gewerkt wordt, maar ik weet ook dat dat een beetje eigenaardig ingestoken is door de VVD. Wat dat betreft heb ik er nog wel wat kanttekeningen bij. Preventie is volgens mij het beste wat je kunt doen, maar dan moet je ook onnodig geld uitgeven aan andere zaken zien te voorkomen. Daarom heb ik ook een aantal voorstellen gedaan, die kan ik aan het einde van mijn betoog misschien nog wel vertellen. Als er ooit een einde aan komt, want er is alweer iemand.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Is de heer Hümmels het met mij eens dat je in een begroting wel honderd keer het woord "preventief" kunt stoppen, maar dat dat nog steeds niet betekent dat je ook daadwerkelijk preventief te werk gaat?

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Dat ben ik niet helemaal met de heer Çete eens. Het zou een wassen neus kunnen zijn en dan is het pijnlijk. Ik denk zelfs dat preventief werken voor de één wat anders is dan voor de ander, dus dat maakt het nog complexer. Preventief werken houdt waarschijnlijk voor de liberalen wat anders in dan voor de socialisten. Dat is niet zo één op één te vertalen.

Ik ben wel een beetje de draad kwijtgeraakt, maar dat had ik zelf wel verwacht.

De VOORZITTER: Het was 6 a.m. in de film.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Zelfs dat heb ik niet onthouden. Het is voor mij bijna tijd, denk ik, of niet?

De VOORZITTER: Nee hoor.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik heb nog wat opmerkingen die misschien kunnen helpen bij hoe wij voor de rest van deze periode functioneren. Er zijn heel eigenaardige mensen in dit land, die zeggen dat verwarde mensen eerder vastgezet moeten worden. Dat had te maken met enkele incidenten. Toen dacht ik: wie gaat er nu bepalen wat verwarde mensen zijn? Als ik dat mag bepalen, vind ik dat heel mooi. Dan ben ik voor het eerder vastzetten van verwarde mensen, maar dan vrees ik dat er heel andere mensen vastgezet worden dan de mensen die nu bedoeld worden. Ik vind het wel wat pijnlijk hoe bijvoorbeeld landelijke besluitvorming negatieve effecten heeft voor het hele land en dat dat dan allemaal zomaar doorgaat. Ik denk dat daar meer verwarde mensen zitten dan waarop gedoeld werd door die bobo die dat verkondigde. Het was vorige week in het nieuws naar aanleiding van een incident, maar ik weet niet meer wie dat zei. Het was wel iemand van wie ik dacht: dat kun je mooi zeggen, maar ga eerst zelf maar eens vastzitten. Dat was het eerste wat ik dacht toen.

Iemand had het over vertrouwen. Ik ben een beetje mijn eigen verhaal kwijt. Ik ga reageren op wat zaken die ik genoteerd heb. Daar doe ik mijn bril voor op. Vertrouwen is mooi, maar D66 had een mooie opmerking dat je geen vertrouwen kunt krijgen als je geen vertrouwen schenkt. Ik wil daar nog aan toevoegen dat het ook wel eng is als het blind vertrouwen lijkt te zijn. Ik heb liever een gezond wantrouwen.

Er werd een paar keer gezegd dat je wel keuzes moet durven maken. Volgens mij moet je dan socialere keuzes maken. Er werd gevraagd naar een maatregel die men zou kunnen nemen om te zorgen dat het beter gaat met mensen, maar je zou kunnen zorgen dat je niet kort op uitkeringen, dat je inzet beloont, dat je tegemoetkomingen verruimt in plaats van beperkt. Daar sloeg mijn zinnetje net ook op: als je het verkeerde doet, verandert het niet ten goede.

Dan de evaluatie van subsidies. Het geld uitgeven moet ook een positief effect hebben. Dat gaat voor mij niet alleen om subsidies, dat gaat voor mij om al het geld dat we uitgeven. Het is heel mooi om te zeggen dat het maar de vraag is of degenen die we subsidiëren hun werk goed doen, maar bij het controleren van de uitgaven gaat het om meer dan de subsidies.

Ik heb een motie en een amendement. De motie over geld voor de Molukken is samen met de PVA ingediend en gesteund door SP en GroenLinks. Daar was ook nog discussie over. Mevrouw Pol had er wat moeite mee dat het bedrag wat hoog zou zijn. Er staat volgens mij alleen een suggestie in voor een bedrag en er wordt gevraagd om tot goed overleg te komen over hoe en hoeveel geld er beschikbaar gesteld kan worden. Er staat nog niets over hoeveel geld dat moet zijn, er staat alleen een suggestie.

Met het amendement heb ik het mezelf misschien wat moeilijk gemaakt, want ik had geen zin om vijftien amendementen te maken. Ik heb één amendement gemaakt, een soort van verzamelbesluit waar een aantal bezuinigingsvoorstellen in staan, het schrappen van uitgaven. Dat is vooral op het gebied van infrastructuur, het fysieke domein en investeringen in met name particuliere initiatieven. Ik heb er een aantal genoemd. Ik heb ongeveer € 3 miljoen vrijgespeeld met mijn voorstellen en ik heb ongeveer € 1,5 miljoen besteed aan uitgaven, dus mocht er nog iemand geld zoeken, dan heb ik nog € 1,5 voor jullie.

"Motie 37

Hulp voor en steun aan de Molukken

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, gehoord de beraadslaging, constaterende dat:

- de Molukken en in het bijzonder de regio Ambon, zwaar zijn getroffen door diverse aardbevingen;
- daarbij tientallen doden zijn te betreuren, meerdere gewonden zijn gevallen en meer dan 200.000 mensen inmiddels van huis en hard naar de heuvels zijn gevlucht;
- de schaal van de ramp op de Molukken blijkbaar onvoldoende is om een beroep te kunnen doen op giro 555;
- in de wederopbouwfase de focus zal verschuiven naar herstel van economische activiteiten, herstel van toegang tot onderwijs, zorgfaciliteiten en huisvesting;
- hulp volgens de richtlijnen voor wederopbouw dient te worden gegeven;
- er vanuit de Molukse gemeenschap, ook in Almelo, nauwe (familie)banden bestaan met de getroffen gebieden;
- er in de Molukse gemeenschap inmiddels verscheidene initiatieven zijn ontstaan in het kader van hulp en wederopbouw;
- voor de wederopbouw veel hulp nodig zal zijn;

draagt het college op/verzoekt het college:

- in overleg met officiële hulpverlenende instanties en in samenspraak met vertegenwoordigers van de Molukse gemeenschap in Almelo, te onderzoeken op welke wijze een bijdrage kan worden geleverd aan hulp en wederopbouw in de getroffen gebieden op de Molukken;
- ervoor zorg te dragen te kiezen voor de juiste partij voor het besteden van de beschikbare middelen om te voorkomen dat er geld niet op de juiste plek komt;
- naar eigen inzicht en draagkracht een bedrag te reserveren voor noodhulp aan de getroffen gebieden (ten laste van de Algemene Reserve) daarbij denkend aan bijvoorbeeld 1 euro per inwoner;
- op deze manier ook steun te betuigen aan de Molukse gemeenschap, met name in Almelo;
- de raad te informeren over de verdere afhandeling en de besteding van deze middelen, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van Leefbaar Almelo, PVA, SP en GroenLinks.

"Amendement 38

Schrappen uitgaven uit begroting 2020

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, besluit:

(per punt te besluiten)

overweegt:

dat er voldoende ruimte is in het door het college voorgenomen begrotingsbudget

1. verminderen uitgaven infrastructurele werken – PM;
2. verminderen middelen Omgevingswet – PM;
3. verminderen uitgaven herontwikkeling organisatie – PM;
4. verminderen inhuur derden – PM;
5. verminderen uitgaven bestuurlijke organisatie – PM;

(Voor alle punten telt het voorstel bijvoorbeeld 25% van het totaalbedrag, hieronder genoemd, vrij te maken voor de investeringsvoorstellen)

B: Investeringsvoorstellen Begroting 2020

(per punt te besluiten)

constateert:

dat er veel initiatieven zijn die steun verdienen

1. voortzetten Talenta - PM (Variabel afhankelijk van keuze variant 40.745 / 145.750 / 500.000);
2. starten Buurtcamping - PM (Variabel afhankelijk van keuze opzet 17.500);
3. accommodatie voor De Eethoek/Kledinghoek – PM;
4. ondersteuning Grote KinderKerstFeest – PM;
5. bijdrage hulp Molukken - PM (Variabel afhankelijk van keuze bedrag 73.000);
6. openbare toiletten en prullenbakken – PM;

besluit:

het college op te dragen de voorgestelde middelen vrij te maken en de voorgestelde investeringen te realiseren;

totaal vrijgemaakte middelen ongeveer 2,615 miljoen;

totaal te investeren middelen ongeveer 0,750 miljoen.

Toelichting:

Diverse posten te vinden op de volgende pagina's:

Blz. 50 omgevingsvisie totaal 2020 696 duizend

Blz. 53

Blz. 60 verkeer en vervoer 2020 9,603 miljoen

Blz. 110 organisatieontwikkeling 2020 2,044 miljoen

Blz. 115

Blz. 133 t/m 136

Bestuur en ondersteuning 2020 3,450 miljoen

Verkeer en vervoer 2020 5,734 miljoen

RO en stedelijke ontwikkeling 2020 1,017 miljoen

Herontwikkeling organisatie

Reservering 4,5 miljoen

Uitgaven

2017 - 302 duizend

2018 - 1,026 miljoen

2019 /2020 2,044 miljoen

Zie jaarrekeningen en begroting

Resteert 1 miljoen

Totaal vrijgemaakte middelen ongeveer 2,615 miljoen."

De VOORZITTER: Ik heb u niet willen hinderen, maar u heeft ruim meer tijd gehad dan de anderen. Dat is geen probleem. De heer Hümmels had een heel andere voorstelling van zijn presentatie. U heeft hem de ruimte ontnomen om die af te maken en dan geef ik hem graag even wat respijt. Dat heet recht doen. Daar wordt nog op teruggekomen, begrijp ik. Ik geef nu het woord aan mevrouw Pol, die namens Forum voor Rechts het woord gaat voeren.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Forum van Rechts kan natuurlijk de ambtenaren bedanken voor de vele uren die het gekost heeft om deze begroting van 153 pagina's te typen. Zij hebben er vast zere vingers van gekregen, maar toch gaat Forum voor Rechts dat niet doen. Forum voor Rechts kreeg namelijk een fikse hoofdpijn van het lezen van heel veel pagina's zonder gedegen uitwerking en cijfermatige onderbouwingen van de doelstellingen uit de programma's. Een dik boek wil dus niet zeggen dat er veel zinvols instaat. Het moge duidelijk zijn, deze kritiek is bedoeld voor het college en niet voor de ambtenaren.

De voltallige raad van Almelo is hier vandaag bijeengekomen om te stemmen over de begroting van 2020. We gaan vandaag stemmen over inkomsten en uitgaven van ruim € 280 miljoen. Wat mogen de inwoners van Almelo verwachten van de inhoud van een begroting over zo'n immens groot bedrag? Ook nog eens in een stad die in zwaar financieel weer verkeerd. Wat mogen wij raadsleden ervan verwachten? Een begroting waarbij de voltallige raad van Almelo geacht wordt een gedegen afweging te maken alvorens wij op mandaat van en ten behoeve van de inwoners van Almelo hierover gaan stemmen.

Waar gaan we nu vandaag dan echt over stemmen? Neem nu bijvoorbeeld het programma voor de binnenstad. Het uitgewerkte plan kosteloos parkeren in de binnenstad is alweer van de baan. Wat voor plannen zijn er dan nog meer voor de binnenstad? Ik ga nu even citeren: "Samen met de partners van de Koers van de binnenstad werken we aan het uitvoeringsprogramma 2020-2021. In dit uitvoeringsprogramma nemen we projecten en maatregelen op die de gemeente en anderen gaan ondernemen om de doelen van dit programma en de koers te bereiken, inclusief geschatte kosten." Alleen van deze zin ga ik al fronsen, maar dat is even een uitstapje. Kortom, de programma's zijn nog steeds niet klaar en de kosten voor het programma in de binnenstad zijn ook nog niet bekend. Wij, de raad, moeten een akkoord gaan geven op een bedrag van € 300.000 voor de binnenstad, maar waaraan het precies wordt besteed ontbreekt.

Dan het programma Economie en participatie. Daar stond een openingszin waar we blij van worden: "Almelo, hier wordt gewerkt. Dat noemen wij verfrissend, maar wat is de bedoeling? Minder mensen in de bijstand, minder mensen terug naar de bijstand, meer banen, meer bijstandsgerechtigden die iets terugdoen voor de maatschappij. Mooi. Tijdens het lezen bekruipt je het gevoel dat er met een toverstokje wordt gezwaaid om dit te bereiken en dat gevoel heeft Forum voor Rechts wel bij meer programma's. Wederom ontbreekt een gerichte financiële uitleg waar het geld naartoe gaat.

In deze dikke begroting wordt er enkel heel summier geïnformeerd dat er in vier jaar tijd € 1,73 miljoen beschikbaar is, waarmee de volgende activiteiten worden bekostigd. Er volgt dan een opsomming van van alles, zonder dat erbij vermeld wordt welk bedrag waarnaartoe gaat en waarom. Sorry, maar dit slaat toch nergens op?

Duurzaamheid. Hoeveel gaat er dan precies naar welke projecten van het programma duurzaamheid toe? Kortom, hoe wordt de duurzaamheidspot verdeeld? Deze begroting informeert slechts dat er in 2020 € 200.000 aan duurzaamheid zal worden besteed.

Dan het programma Veiligheid. Ook hier ontbreekt het weer aan een gedegen uitwerking, zodat Forum voor Rechts er geen enkele beleving bij heeft hoe realistisch deze doelstellingen zijn. In Utopia is het ook fijn en veilig wonen. Het college wil als oplossing voor de veiligheid initiatieven van bewoners stimuleren, die hun wijk veiliger maken. Kom op, voorzitter! Opvallend was het lanceren van een informatiecampagne over hoe inwoners zelf kunnen bijdragen aan een veilige buurt en het stimuleren van initiatieven van inwoners, die hun straat, wijk of buurt veiliger maken. Serieus? Dit wordt de aanpak van de criminaliteit in Almelo, wat het college betreft?

Gisteren is er voor de tweede keer een advocaat neergeschoten, deze keer in Enschede. De inwoners willen een plan van aanpak van de overheid, niet van de burgers, tegen de schrikbarende criminalisering in Twente. Dat vergt een flink beter plan dan wat inwoners die 's avonds goed opletten als ze de hond uitlaten. Om de Tubantia van twee dagen terug aan te halen: "Oost-Nederland groeit uit tot een narco-regio, aantal drugslabs nog nooit zo hoog". Het college wil als oplossing hiervoor bewonersinitiatieven stimuleren, die hun wijk veiliger willen maken. Kom op, voorzitter! U snapt zelf toch ook wel dat dat niet de oplossing is tegen het thans zeer zorgwekkende criminele klimaat in Twente? Het zal u vast niet meer verbazen: € 850.000 aan budget voor het programma veiligheid zonder enige splitsing hoe dit bedrag wordt besteed.

Dan over de voortgang van de moties. Zelfs een toilet in de binnenstad is kennelijk nog te lastig om te regelen. Beseft het college wel dat moties ervoor bedoeld zijn om te worden uitgevoerd?

Een begroting hoort na de mening van Forum voor Rechts niet alleen doelstellingen aan te dragen, maar deze doelstellingen dienen ook verifieerbaar te zijn. Dit is onmogelijk, omdat gedegen uitwerkingen ontbreken. Een mening vormen over de realiseerbaarheid op belangrijke punten is daarom niet mogelijk. Het college vraagt om aanzienlijke bedragen te accorderen zonder dat de onderdelen hiervan financieel inzichtelijk zijn. Dit is een zin die ik vandaag eerder heb gehoord: "dit komt neer op het geven van een blanco cheque van € 280 miljoen." Het spreekt voor zich dat dat onverantwoord is en dat daarom Forum voor Rechts tegen deze begroting zal stemmen.

Dit was mijn bijdrage. Ik had nog wat meer punten, maar ik heb me netjes aan de tijd gehouden. Ik heb nog wel een motie Herverdeling prullenbakken in de openbare ruimte. Dat is de enige die ik als indiener heb. Het mooie is - en dat doet mij deugd als éénmansfractie - dat die motie mede is ingediend namens Leefbaar Almelo, SP, GroenLinks, Lijst Çete, Democraten.Nu, Partij Vrij Almelo, D66 en Partij van de Arbeid en tot mijn grote genoegen ook is medeondertekend door het CDA. Ik hoor nog wat positieve signalen her en der, dus wellicht wordt de motie nog beter ontvangen.

"Motie 39

Herverdeling prullenbakken in de openbare ruimte.

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 7 november 2019, constaterende dat:

- het college van Burgemeester en Wethouders een schoner en groener Almelo als doel heeft gesteld en hier een concreet beleid op wenst uit te voeren;
- zwerfafval een ergernis is van veel inwoners van Almelo;
- zwerfafval ongedierte aantrekt;
- prullenbakken desondanks niet evenredig aanwezig zijn in de openbare ruimte van Almelo;
- vorenstaande niet strookt met de doelstelling van een schoner Almelo.

overwegende dat:

- de aanwezigheid van een evenredige verdeling van het aantal prullenbakken in de openbare ruimte een schoner Almelo ten goede komt;

verzoekt het college van Burgemeester en Wethouders om:

- over te gaan tot het herverdelen van het aantal aanwezige prullenbakken op straat en in het buitengebied;
 - dit concreet uit te werken in een raadsvoorstel en uiterlijk binnen een termijn van 4 maanden dit uitgewerkte raadsvoorstel ter stemming aan de raad voor te leggen;
 - hierbij aansluiting te zoeken bij het realiseren van de doelstellingen uit het programma duurzaamheid conform 4.1.3., zoals verwoord in de begroting 2020;
 - zulks in het bijzonder bij de navolgende verwoorde doelstellingen:
 - het stimuleren van inwoners (vooral ook scholieren) en bezoekers om de stad schoon te houden en hierdoor het zwerfafval te verminderen;
 - hiervoor bij uitstek voldoende aanwezige prullenbakken in de openbare ruimte noodzakelijk zijn;
 - voor het herplaatsen van deze prullenbakken praktische aansluiting kan worden gezocht bij het aanleggen van meer groen en water in Almelo tijdens de reguliere onderhoudswerkzaamheden aan rotondes, bermen en trottoirs,
- en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van Forum voor Rechts, SP, PvdA, D66, CDA, Leefbaar Almelo, GroenLinks, Lijst Çete, Democraten.Nu, CDA en PVA.

De VOORZITTER: De hekkensluis in deze termijn is de VVD-fractie, die wordt vertegenwoordigd door de heer Pauwels.

De heer PAUWELS (VVD): Voorzitter! Dit was het openingsplaatje, mijnheer Çete. Een ander plaatje dan de befaamde zeilboot die u van ons gewend bent. De VVD houdt koers. Dit is het plaatje dat we hebben willen gebruiken voor deze begroting, de begroting van 2020. In tegenstelling tot mijn voorganger wil ik toch wel een groot compliment uitspreken voor deze wijze waarop deze begroting tot stand is gebracht. Ik heb daar vanmorgen vanuit de Commissie Planning & Control ook het nodige over gezegd. Wij vinden het een goed en prettig leesbaar stuk. De opmerkingen over de tabellen worden meegenomen. Onder de tabellen zal er begeleidende tekst bij komen. Op dat punt was de opmerking van mevrouw Pol terecht. Voor de rest denk ik dat we erin geslaagd zijn met z'n allen om een mooie digitale en fysieke begroting te hebben en zelfs eentje in één oogopslag.

Van zaaien naar oogsten. Als je als laatste spreker aan de beurt bent, is bijna alles al gezegd. Dat is helaas wat ik constateer, dus dan kan ik het heel kort houden. De volgende slide. Wat zien we? We zijn heel tevreden en dat is niet een roze bril, waar de heer Çete het over had. We zien een college dat keuzes maakt en door durft te pakken. Ik heb het net al gezegd: we zijn apetrots dat er weer geïnvesteerd wordt in de stad. Dat hebben we jarenlang anders gezien. Ook in de tien à elf jaar dat ik dit heb mogen doen, hebben we heel lang geen investeringen meer gedaan. Dat zien we op dit moment terug. Wat ons betreft, worden de jaren 2020-2021 jaren van de realisatie en wellicht in eind 2020 einde van het toezicht van de provincie, met een vraagteken. Eén van onze uitgangspunten in het coalitieakkoord.

Financiën. Zoals gezegd, geen roze bril, maar wel realiteitszin. Realpolitik, zo heb ik het net genoemd. Dat streven we met elkaar na als fractie. We zien een sluitende begroting met helaas een opschuivend perspectief. In 2023 verwachten we dat er weer investeringsruimte zal zijn

vanuit gewoon zwarte cijfers. We zien ook dat er een enorm pakket aan taakstellingen ligt. We hebben € 12 miljoen ingevuld nu, maar we hebben ook nog € 12 miljoen te gaan. In die € 12 miljoen zit nog € 500.000, waar nu een voorstel ligt oplopend tot € 2 miljoen, aan subsidies. Daarover willen we één duidelijk punt afgeven, geen kaasschaafmethode. Dat hebben we al jarenlang gehad. We moeten niet nu weer kleine organisaties relatief kleine tekorten opleggen, waardoor grote stresssituaties kunnen ontstaan. We streven eerder een paar grote substantiële klappen na.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Als ik me de woorden van de heer Pauwels in het coalitieakkoord en tijdens de Voorjaarsnota goed herinner, zei hij: "Bam, 2021 het moment van herstel. In 2023 houden we € 14,5 miljoen over. Nu is het herstel in 2023, blijkbaar zoals de fractie van het CDA het ook zegt, een keer € 2,4 miljoen. Het enige dat de heer Pauwels zegt, is "helaas". Hij spreekt over zaaien en oogsten en we gaan de stad helemaal redden en wij zijn de grote redders van de stad, maar hij realiseert helemaal niks. Is hij het met mij eens dat het simpel afdoen van het herstel niet VVD-waardig is en absoluut niet valt in zijn zeilboot-praktijken? Hij heeft jarenlang gezegd dat ten koste van alles het herstel van de stad zo snel mogelijk moet worden gerealiseerd. Ik ben heel wat gewend van de heer Pauwels, maar dat hij dit alleen maar even afdoet met een klein "helaas", waar hij medeverantwoordelijk voor is... Zo ken ik hem niet.

De heer PAUWELS (VVD): Dank voor deze interruptie. Die helpt mij namelijk om een bruggetje te maken naar een slide iets verder in het verhaal, waar ik duidelijk zal maken dat er wel degelijk volop geïnvesteerd wordt in onze stad. Dat zijn investeringen die noodzakelijk zijn om deze stad verder te brengen. Een mooie vergelijking is dat we eerder bezig waren om allerlei mooie dingen te laten ontstaan, maar dat het fundament rottend hout was. We zijn weer bezig met elkaar, als college, als raad, om het rottend hout te vervangen door stevig beton. Dat is wat we op dit moment aan het doen zijn. Wat we hier dus zien, is een sluitende begroting, maar op dit punt een opschuivend perspectief. Inderdaad, helaas. Waarom denkt de heer Çete dat het kleurtje rood er staat? Ik vind het geen fijn perspectief, maar realiteitszin heerst wel. Realpolitik heb ik het net genoemd.

De heer ÇETE (Lijst Çete): De heer Pauwels begint met zaaien en oogsten en dat het perfect gaat in de stad en hij doet het herstel van de stad af met "helaas, sorry, kon niet beter".

De heer PAUWELS (VVD): Welke voorstellen heeft de heer Çete gedaan de afgelopen periode om zelf investeringsonderdelen te laten ontstaan in deze stad?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik had tenminste geen hoogmoedswaanzin zoals de heer Pauwels.

De VOORZITTER: We kunnen best een discussie hebben, maar dan moeten we de kwalificaties die mijnheer Çete net heeft gebruikt niet naar elkaar toe gaan gebruiken. Dat is niet hoffelijk en ook niet de manier waarop we een fatsoenlijk parlementair gesprek hebben.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Die bedragen die de heer Pauwels noemde, die op de rol staan, de taakstellingen en subsidies, heb ik vanochtend ook aangehaald. Kan de heer Pauwels aangeven wat hij dan concreet wil wegbezuinigen en wat we dan niet meer gaan inkopen?

De heer PAUWELS (VVD): Vanuit de coalitie hebben we het college, net als de heer Buitenweg, bevraagd om ruim voor de behandeling van de begroting 2020 met een voorstel te komen voor die bezuinigingen. Uiteraard hebben we daar goed naar gekeken en uiteraard hebben we daar als VVD-fractie daar een richting, als coalitiepartij, aan mee kunnen geven. Wij verwachten dat we niet gaan voor een kaasschaafmethode -de heer Teeuw heeft het ook genoemd vanmorgen - maar dat we een paar doelmatige bezuinigingen willen hebben, waarover gesproken kan worden met de partijen. We zullen het op een nette manier moeten doen met elkaar. Je zult met elkaar nog een paar stappen moeten zetten, een paar slagen moeten maken om de stad nu eindelijk uit die fase te halen van eeuwig bezuinigen. De heer Buitenweg weet ook dat we de afgelopen tien jaar bijna niet anders hebben gedaan. We zijn bijna zo ver dat we de stad weer de lucht kunnen geven om weer vrij te kunnen investeren. Zwarte cijfers, dat is waar het over gaat, financieel het huishoudboekje op orde.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Ja, het klopt dat we vanaf 2010 al flink aan het bezuinigen zijn. Is de heer Pauwels het met mij eens dat we pas na het politiek beraad over de begroting wat stukken kregen die nog vrij beperkt zijn, waar je niet precies uit op kunt maken wat we dan niet gaan doen? Er worden organisaties genoemd, die volgens mij zelf ook niet precies weten hoe ze dat moeten gaan invullen. Dat vind ik wel vreemd en ik maak vooral bezwaar die korte termijn.

De heer PAUWELS (VVD): Ik ga niet over de agenda van het college. De stukken zijn ons aangereikt zoals we hebben verzocht vóór behandeling van de programmabegroting en dat is wat er nu ligt. Het vormt een integraal onderdeel van de besluitvorming van vandaag. We hebben nu een taakstelling van € 500.000 in te vullen. Er ligt een voorstel dat iets ruimer gaat, richting de € 800.000. We zullen nog een slag eroverheen moeten maken, plus € 1,2 miljoen. Vanmiddag heb ik hier op de publieke tribune ook wat mensen zien zitten en kunnen spreken. Zij vormen inderdaad onderdeel van dit soort bezuinigingsopgaven. We doen het niet voor het plezier, maar het zal moeten gebeuren. We zullen met elkaar nog één keer die stap moeten zetten en dan hebben we hopelijk in 2023 weer andere tijden.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Bij voorgaande colleges hebben we constant gevraagd om een debat over subsidies. Daar zou het college destijds een voorstel voor doen. Zij hebben volgens mij ooit een keer een namiddag in de bibliotheek gezeten, maar toen kwam er niets uit. Het hele proces is stopgezet. Er is nooit meer over gesproken. Nu komt dit in één keer, ik wil niet zeggen "uit de hoge hoed, maar...

De heer PAUWELS (VVD): Nee, mag ik nu even, als het college niet was gekomen met een voorstel...

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Dat gaat via de voorzitter, denk ik, toch?

De heer PAUWELS (VVD): Sorry, excuus voorzitter. Als het college niet uit zichzelf was gekomen nu, of op verzoek, vlak voor de behandeling van de programmabegroting, met een voorstel voor die € 500.000 of dat het proactief zelfs als meer is neergelegd, dan had ik weleens de reactie vanuit de raad willen horen. Er is ook gezegd dat dit nu een eerste slag is die we zullen moeten gaan maken en die we onszelf ook hebben opgelegd. Er volgt nog € 1,2 miljoen. Ik verwacht dat daar weer politieke beraden en anderszins over zullen gaan, maar de heer Buitenweg herinnert zich waarschijnlijk ook wel één van de beroemde avonden die we hier in het stadhuis hebben gehad, waarbij we de maatschappelijke partners hebben uitgenodigd om met ons mee te denken over de vraagstelling hoe wij met zijn allen, in collectieve verantwoordelijkheid, de bezuinigingsopgave van deze stad gaan realiseren. Wat mij destijds enorm heeft gestoken, is dat er niet meege gedacht werd over het invullen van bezuinigingen. Het merendeel van de partijen vroeg of we hun nog iets meer konden geven, want ze hadden hun belangrijke functies te vervullen. Op die manier kunnen we er niet komen. Niemand doet het voor de lol. We zullen hier het huishoudboekje op orde moeten hebben. Er zit nog één slag achter en die zijn we nu aan het maken met elkaar.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Nog één ding, dan stop ik ook. Dat ben ik deels met de heer Pauwels eens. Er kwam toen niet uit wat we ervan verwacht hadden. De heer Pauwels gaat prat op preventie, de heer Loupattij is een groot voorstander van preventie. Nu zitten daar organisaties bij die daar iets voor doen, Humanitas heeft een project op het gebied van preventie, en dat moet dan worden geschrapt. Dat vind ik nogal tegenstrijdig.

De heer PAUWELS (VVD): Hoe de daadwerkelijke invulling zal gebeuren, gaan we de komende periode zien. Volgens mij zijn er nog wat gesprekken met partijen en nogmaals, er komt nog € 1,2 miljoen achteraan. Dat kan inderdaad soms tot pijnlijke maatregelen leiden, ook soms misschien zaken waarvan we meer effect hadden verwacht en die uiteindelijk ook gekort moeten worden.

De heer STÖTELER (PVV): Ook weer even op dit onderdeel van het opnemen van die gerichte subsidies in de bezuiniging. Een wijs man, Harm Beertema, Tweede Kamerlid voor de

PVV, zei: "Het gelijk van de PVV komt wel onze kant op, hetzij met een vertraging van jaren." In dit geval duurde het slechts vijf maanden, want mijn fractie heeft 27 juni 2019 een motie ingediend om bij die korting op de subsidies gericht te kijken naar de bibliotheek en naar de kerntaken. Wij noemden toen een budgetbezuiniging van 50% als richtlijn. Het is fijn dat de heer Pauwels nu die motie indient. Jammer dat hij 27 juni 2019 tegen stemde, maar fijn dat hij nu alsnog die motie indient, zodat we daar samen toe kunnen komen. Dat wilde ik even kwijt.

De heer PAUWELS (VVD): Ik denk dat de concrete motie net iets anders behelst dan de interpretatie die de heer Stöteler eraan geeft. Hij kent wel ergens een gelijke gedachtegang, maar zo concreet als hij hem schetst is hij natuurlijk niet.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik heb een opmerking over hoe mild de heer Pauwels nu kijkt naar het tekort. Dat vind ik wel opmerkelijk, maar dat zal te maken hebben met de coalitiekleuren, dus dat vind ik heel normaal. Nu kijk ik naar die subsidies en die taakstelling. Ik snap dat de heer Pauwels er heel concreet en hard op in wil gaan en misschien is het wel verstandig om niet met de kaasschaaf te werken. Tegelijkertijd wil hij, zoals ik me dat voorstel, dat echt heel goed volgen en bij wijze van spreken tot achter de komma weten hoe dat gebeurt. Daar is het wachten op, er is een schot voor de boeg gegeven. Maar hoe werkt dat dan voor de gemeentelijke organisatie? Als ik de begroting lees - het wordt ook wel een glazen bol genoemd, zo ver ga ik niet - is de begroting helemaal niet concreet of smart of op effecten geschreven. Hoe oordeelt de heer Pauwels daarover?

De heer PAUWELS (VVD): Volgens mij was het de collega van de heer De Vries, ik kijk in de richting van mevrouw Geerdink, die destijds een motie hierop heeft ingediend. In ieder geval ging het over een richting die is toegekend door de wethouder over het volgen van beleid en de effecten van ons beleid in combinatie met de begroting, het financiële huishoudboekje. Daarover moest worden gerapporteerd in de Voor- en Najaarsrapportages. Dat wordt nadrukkelijk besproken in de commissie Planning & Control, waar ik voorzitter van mag zijn. Volgens mij hebben we afgesproken om het zo te volgen. Geeft dat een antwoord op de vraag?

De heer DE VRIES (PvdA): Vindt de heer Pauwels op geen enkele manier dat de begroting wat te mager is, dat deze niet goed geoperationaliseerd is of de effecten laat zien? Hij is niet zo opgesteld dat hij een voorzet geeft, dat wanneer we er een klap op geven, we ook werkelijk klaar zijn. Ik herhaal waarschijnlijk mijn vraag en de heer Pauwels zijn antwoord.

De heer PAUWELS (VVD): Ik snap wel wat de heer De Vries bedoelt. De invulling van het raadswerk, zoals wij dat als fractie voorstaan, is dat we controleren op hoofdlijnen, op programma's. We hebben met elkaar programma's afgesproken, gedefinieerd. Die vormen het fundament onder het coalitieakkoord. Daar hebben we met elkaar ook iets van gevonden destijds, bij het aantreden van dit college. Op die hoofdlijnen zijn we met elkaar bezig om deze stad voorwaarts te brengen. Dat is volgens mij het niveau waarop wij, in ieder geval onze fractie, het college volgt en probeert bij te sturen vanuit een kadergevende functie en controlerende functie. Wat daaronder allemaal precies gebeurt op detailniveau, ik weet niet hoe de heer De Vries dat wil volgen. Ik weet dat de heer Çete met grote regelmaat de torens inloopt, ik doe dat niet. Ik vind ook niet dat dat de rol als raadslid moet zijn.

Goed, dan wil ik graag de volgende slide. Ik hoorde het vanmiddag ook al zeggen, "een verademing", zo noemde de heer Gerritsen onze binnenstad. Daar ben ik het helemaal mee eens. Het is fantastisch, op zaterdagochtend over de markt heen lopen, geeft weer zicht op het water en eindelijk vallen alle dingen waar we zo lang over hebben nagedacht op hun plek. We hebben wel als fractie in onze schriftelijke bijdrage heel veel vragen gesteld aan het college. We zouden ook graag daarop horen wat nu precies de status is. Met betrekking tot het havenblok zijn we al heel lang bezig om de HMO in contact te brengen en we constateren dat dat goed is gelukt. De HMO is een strategische partner voor ons geworden. Er zijn nog wat andere gesprekken gaande met de HMO over heel strategische posities in de binnenstad. We zijn daar heel blij mee. We hebben altijd gezegd, ook in deze raad: we hoeven het als stad, als gemeente, als college niet allemaal zelf te doen. Zoek alsjeblieft partners op die ons verder kunnen helpen om deze stad verder te brengen en mooier te maken.

Waar wij ook aandacht voor willen vragen is De Trommel, de heer Kampman heeft het ook genoemd. Het is een doorn in het oog en het blijft een doorn in het oog op zo'n strategische plek in de binnenstad. Doe er alsjeblieft iets mee. De Galerij, waarover we recent vragen hebben gesteld, is een doorn in het oog: stukken bestrating liggen er nog uit. We verwachten daar vanuit het college niet alleen maar antwoorden. Er kan inderdaad een gesprek plaatsvinden, maar doe het ook alsjeblieft met de pandeigenaar en zorg dat het aangepakt wordt, ook dat aftandse dak dat erbovenop zit.

We vragen ook aandacht voor de aanloopgebieden, Grotestraat Noord, Grotestraat Zuid, de initiatieven die daar nu spelen, nieuwe initiatieven, nieuwe impulsen, woon-werk combinaties creëren en nieuwe impulsen aan die stad geven.

"Almelo, hier wordt gewerkt" was één van de slogans die wij ook tijdens onze campagne hebben geuit. Daar zijn we apetrots op, ook op dit punt. Geen roze bril, mijnheer Çete, ik weet dat hij er heel veel moeite mee heeft dat het amendement dat voorligt breed gesteund wordt. Ik heb hem gebeld en gevraagd waarom hij er moeite mee heeft. We kijken uit naar de besluitvorming deze middag en we rekenen op de PvdA.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! De heer Pauwels is net iets sneller dan ik verwacht had. Natuurlijk heb ik hier ook opmerkingen over, maar even nog over de vorige slide. Onder bewind van de heer Van Woudenberg, voorzitter van Centrum Almelo Actief, oud-wethouder VVD, zijn er wensen uitgesproken. Die brief heeft iedereen wel gekregen, ik denk de heer Pauwels ook. Als ik het interruptiedebat volg met de heer Gerritsen, zegt de heer Pauwels eigenlijk dat hij alle wensen van het CAA aan de kant zet, daar doet hij niets mee. Dit gaat over de brief van de heer Van Woudenberg waarin hij ons verwijt dat wij die € 600.000 voor de binnenstad moeten blijven gebruiken, ook al doen de ondernemers er geen cent bij. Wat vindt de heer Pauwels van de brief van het CAA en wat wil de VVD-fractie hiermee doen?

De heer PAUWELS (VVD): Dat het CAA graag de middelen, die € 600.000, benut wil zien worden voor de binnenstad, snap ik wel, maar we hebben hier een andere afspraak met elkaar gemaakt in deze raadzaal. Ik zal het nog eens in herinnering brengen: het waren volgens mij de CDA-collega's die dat destijds hebben geïnitieerd, ik kijk dan mevrouw Ten Seldam aan. Incidentele meevallers gaan weer terug naar de algemene middelen en zijn dan vrij inzetbaar om weer te besteden voor dingen, waar we als raad wat van vinden.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Prachtig om te zien hoe het CAA in de begroting als een belangrijke partner wordt genoemd voor het activeren van het ondernemersklimaat in Almelo en dat de VVD-fractie opmerkingen van het CAA openlijk en kritiekloos naast zich neerlegt. Ik geniet daarvan. Ik ben het helemaal met de heer Pauwels eens: alles wat meevalt, moet teruggaan.

Nu over het amendement dat hij samen met de PvdA heeft ingediend. De heer Pauwels verwijt mij altijd dat ik niets lees. Dat doet hij al tien jaar lang, dat vind ik ook heel leuk dat hij dat elke keer doet. Deze keer heb ik zijn algemene beschouwingen wel heel goed gelezen. De ene keer heeft hij het over "pappen en nathouden", "aan de zijlijn staan zonder iets terug te doen voor deze tijdelijke bijstandsuitkering". Hij zegt dat "mensen die een uitkering gebruiken, wel kunnen werken, maar dat niet willen, omdat een uitkering hun beter bevalt", gekort dienen te worden op de uitkering en dat alle juridische instrumenten moeten worden gebruikt. Eentje vond ik wel heel mooi, die begrijp ik niet: "mensen die willen werken, maar vanwege beperkingen niet kunnen werken, dienen door de gemeente ondersteund te worden." Dus als de beperkingen werken, kunnen de mensen wel werken? Whatever. Hij is een heel trotse mede-indiener van een amendement waarin staat "gelet op de persoonlijke ontwikkeling van de bijstandsgerechtigde". Kan ik dit nog volgen? Is de heer Pauwels voorstander van de persoonlijke ontwikkeling van de bijstandsgerechtigden? Zo ja, dan kan hij bepaalde delen van de begroting niet uitvoeren.

De VOORZITTER: Mijnheer Çete, u moet nu wel even de fuik invaren van het vraagpunt.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Dat is toch heel duidelijk, voorzitter!

De VOORZITTER: Mij inmiddels niet meer, want u bent nu heel lang aan het woord. U interrompeert op de bijdrage die de heer Pauwels levert. Ik zou daar een puntige vraag bij verwachten.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Dat zeg ik toch: wat is het nu? Hij noemt aan de ene kant dat het beleid pappen en nathouden voorbij is, omdat hij iedereen aan het werk krijgt. Aan de andere kant spreekt hij over persoonlijke ontwikkeling. Is hij nu voor de mensen, is hij voor persoonlijke ontwikkeling? Of wil hij puur voor de cijfers gaan? Als ik de algemene beschouwingen lees, is het een ander verhaal dan het amendement.

De heer PAUWELS (VVD): Wat heeft de heer Çete toch altijd veel ruimte nodig.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik lijk wel een beetje op de heer Pauwels, het is zeker besmettelijk.

De heer PAUWELS (VVD): Politiek is niet zo eenvoudig dat je het in twee glaasjes kan zetten, zoals deze twee hiervoor staan. Dat zou een deel van het antwoord zijn. Op een avond waarop wij een mooie training hadden onder begeleiding van Lars Duursma over hoe je dat nu met elkaar doet, heb ik met collega Geerdink besproken hoe we elkaar nu kunnen vinden op 7 november 2019 tijdens dat belangrijke begrotingsdebat, hoe we op basis van twee ogenschijnlijk ver uit elkaar liggende standpunten elkaar toch weten te bereiken. Het is ons gelukt. Daar ben ik ontzettend blij mee. Waarom? Omdat het ging over twee woorden, "intrinsieke motivatie". Want we bereiken met elkaar exact hetzelfde, dat mensen actief toewerken naar werk. Waarom? Niet om ze op een vervelende manier lastig te vallen vanuit de gemeente. Nee, om mensen er weer toe te laten doen, onderdeel te laten zijn van de samenleving, ze een beter gevoel te geven, ze niet langer afhankelijk te laten zijn van regelingen die verder gekort worden. Waarom? Omdat we het financieel huishoudboekje op orde moeten hebben. Het zou de heer Çete sieren als hij eindelijk eens een keer zo groot zou zijn om te zeggen: wat goed en wat fijn dat binnen deze raadzaal op een thema waar ogenschijnlijk zulke tegenstellingen zitten partijen elkaar hebben gevonden. Dat zou mooi zijn, maar helaas lukt het hem nog niet. De dag is nog niet voorbij.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik zou het amendement willen steunen als de heer Pauwels afstand doet van de bewoordingen over bijstandsgerechtigden in zijn algemene beschouwingen, want hierin zie ik een spagaat. Het is het één of het ander. Dat is de reden dat ik het amendement niet steun, want ik heb er vertrouwen in dat alle andere collega's het met een goed hart hebben gedaan, maar de VVD haalt van alles en nog wat uit naar de bijstandsgerechtigde en uiteindelijk komen ze met een amendement en dan doen ze alsof ze de wereld daarmee redden.

De VOORZITTER: Het is voor de raad zelf ook heel moeilijk te volgen. Dit moeten we echt even in de tweede ronde opnieuw doen met elkaar. Dan gaat de heer Pauwels nu verder met zijn betoog.

De heer PAUWELS (VVD): Laat ik me niet laten verleiden om daarop in te gaan, want de heer Çete is nu iets aan het schetsen wat er niet is.

Op de volgende slide wordt iets meer duiding gegeven aan hoe het voormalige beleid was, laten we het dan maar even zo noemen. De heer Çete noemde dat pappen en nathouden, zo iets staat ook verwoord. Het beleid was gericht op niet te veel lastigvallen, een wat passievere houding. We hebben nu gezegd, sinds dit college: we gaan er heel actief in, een actieve benadering, mensen actief helpen om hen weer naar werk te leiden. Dat leidt als je dat extrapoleert tot dit soort aantallen. Inderdaad, mijnheer Çete, we hebben de aantallen van 2.500 dit jaar niet gehaald, maar we zijn er wel ontzettend trots op dat we het naar het niveau naar 2.600 terug hebben weten te brengen en niet het oude doembeeld van 3.100 bewaarheid hebben laten worden. Dat zijn lastige cijfers, het zijn statistieken en het zijn extrapolaties, maar dat is wel wat uit het rapport is gekomen dat destijds bij ons het raadsvoorstel "Vangnet uitkeringen 2017" in de raad is behandeld.

Mevrouw WIND (CDA): Voorzitter! Is de heer Pauwels het met mij eens dat het ook te maken heeft met de hoogconjunctuur waar we nu inzitten in de economie?

De heer PAUWELS (VVD): Zeker. We zitten in een hoogconjunctuur. De economische crisis is ons in 2008-2009 dwars gaan liggen. Sinds 2014 is er weer een weg omhoog. Ik zal zeker niet

zeggen dat dit ondanks de economische crisis, of dankzij de economische crisis is. Het neemt niet weg dat je met elkaar de schouders eronder moet zetten en dat een heel actief beleid op economie en participatie samen met onze bedrijven kan helpen om een substantiële reductie van het aantal bijstandsuitkeringen teweeg te brengen. Mensen die weer meedoen in de samenleving, die erbij horen en die een veel betere rol, nut, onderdeel van de samenleving op die manier kunnen vervullen. Dat is onze overtuiging.

Ik zal vaart maken. Over het onderzoek naar de woningmarkt hebben we gesproken bij de Voorjaarsnota. Wij kijken daarnaar uit. Reductie van het aantal sociale huurwoningen is goed voor de stad. Daarmee kun je wat meer balans geven aan de relatie tussen bijstandsuitkeringen en het aantal sociale huurwoningen. We constateren dat er een hele korte wachttijd is. Ik snap dat dit een gevoelig thema is - ik zie de heer Akse ook kijken - maar laten we het onderzoek afwachten en kijken welke maatregelen we hierop kunnen nemen om meer balans in onze stad te brengen.

Veilige stad. Ik werp het ter zijde dat we hier pappen en nathouden, zoals genoemd door mevrouw Pol, op het gebied van veiligheid. Ik denk dat wij een burgemeester in ons midden hebben bij wie het woord "zero tolerance" aan de orde is. Wij zijn daar heel tevreden over wat betreft veiligheid.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Al ik vragen stel aan deze burgemeester over hoe hij omgaat met kleine meisjes en kleine kinderen die worden achtervolgd, krijg ik het antwoord dat het onzinnige vragen zijn, dus ik ben niet zo gecharmeerd van deze burgemeester.

De heer PAUWELS (VVD): Ik ga afronden. Over zorg en preventie is ook al voldoende gezegd. Preventie is wat wij voorstaan en daar willen wij het beleid strak op voortzetten.

Dan de belangrijkste slide in het verhaal, de investeringen. Er gebeurt ontzettend veel en dat wil ik toch maar weer eens benadrukken hier in de raad. Dit is waarover wij met elkaar besluiten. De suggestie en het voorstel zou ook zijn: kunnen we meer zichtbaar maken als raad, als college, wat wij doen, wat wij in de stad investeren? We doen het niet allemaal zelf, het hoeft niet uit de gemeentelijke begroting, het kan ook met partners, subsidies, met publieke partijen. Dat is wat we bedoelen als we zeggen: de VVD wil investeren in de stad.

De heer DE VRIES (PvdA): Voorzitter! Ik hoor dat de tijd bijna voorbij is en ik wil sowieso nog iets gezegd hebben. Niet zozeer hierop, maar over het perspectief van mensen op de arbeidsmarkt. Ik vond dat het hoogtepunt in de hele bijdrage: het inzetten op her- en bijscholing en leer/werktrajecten, waardoor de kans op werken verbetert en mogelijk wordt. Tevens moet er gekeken worden op welke manier armoedeval voorkomen kan worden wanneer mensen aan het werk gaan, want hun inkomen stijgt en daardoor missen ze voorzieningen. Ik denk dat dat een groep is die best wel aandacht mag verdienen. De mensen die in de bijstand zitten, kunnen met toeslagen hun bestaanszekerheid toch iets opplussen, maar de mensen met flexcontracten die net boven al die grenzen zitten, zijn vaak de dupe, want die hebben echt verder niets dan dat. Hoe gaan we dat doen? Applaus dat het erin staat, maar hoe gaan we dat doen?

De heer PAUWELS (VVD): Ik weet niet op welk punt de heer De Vries nu precies duidt. Het gaat om een voorzieningenniveau waar je in de bijstand gebruik van zou kunnen maken, maar op het moment dat je daarbuiten valt of net op een bepaalde grens zit, kun je daar geen gebruik meer van maken. Dat is zo.

Dat zijn heel gevoelige items, ik snap dat. Het ging over de overgangsregeling voor 18+, van 18 tot 20. Ik heb daar van de week ook met een collega van de heer De Vries over gesproken. Hoe ga je daar nu mee om? Dat zijn jongvolwassenen, die dan even geen gebruik meer kunnen maken van bepaalde fondsen. Wij geloven heel erg in zelfredzaamheid. Ook bij deze groep mensen, wanneer je weer in het ritme komt bij een werkgever en weer onderdeel bent van, ontstaan er nieuwe kansen. Dan zit je op een gegeven moment weer op een weg omhoog en heb je ook te maken met indexaties, met loonstappen, met ontwikkeling binnen een bedrijf. Vandaar ook de intrinsieke motivatie: je moet mensen geen werk laten doen dat ze niet willen, dat houdt niemand vol, geen week lang. Mensen die intrinsiek gemotiveerd zijn, kunnen stappen zetten, worden daarvoor ook beloond door een werkgever, waardoor je de weg omhoog vindt. Dat is de overtuiging.

De heer DE VRIES (PvdA): Dat is mooi, die analyse. Ik begrijp naar aanleiding van de eerdere beantwoording nog steeds dat de heer Pauwels vooral op hoofdlijnen iets wil doen en vooral het werk daar legt. Maar hij heeft - en dat vind ik zo bewonderenswaardig - vaak ook ideeën in het fysieke domein, daar wordt hij echt concreet. Hier mist echt een stukje vertaling.

De heer PAUWELS (VVD): Ik hoor wat de heer De Vries zegt.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik heb twee korte vragen, althans dat hoop ik. De heer Pauwels zegt dat het zijn doel is minder sociale huurwoningen te hebben. Wat denkt hij daarmee te bereiken? Hij geeft aan dat er een korte wachtlijst is. Vindt hij het niet erg als die wachtlijst wat langer wordt? Ik heb het idee dat het beter is om meer sociale huurwoningen te hebben, zodat meer mensen goedkoop kunnen wonen, zodat ze mogelijk meer geld overhouden en mogelijk meer geld in de Almelse economie kunnen investeren. Wat is daarop de reactie van de heer Pauwels?

Ik vind het wel stoer dat hij heel mooie plaatjes laat zien van "dit doen we voor de stad". Hij zegt daar gelukkig zelf nu bij dat we het niet allemaal zelf hoeven te doen. Ik hoop dat het hem lukt om op die bovenste € 20 miljoen wat te bezuinigen en in het sociale domein wat meer te investeren. Wat is daarop zijn reactie?

De heer PAUWELS (VVD): Ik denk dat deze stad het aantal investeringen, waar dit college zich hard voor maakt, ongelooflijk hard nodig heeft. Dat is onze overtuiging. Ik weet dat dat niet geheel de overtuiging van de heer Hümmels is. We zullen elkaar daar niet in vinden, maar dat is wel onze overtuiging. Dit zijn de zaken waar echt weer heel hard en naarstig in geïnvesteerd moet worden. Wij zijn ontzettend blij dat dat op dit moment gebeurt, zichtbaar, fysiek en goed voor de stad. Almelo, verzorgde stad, we willen er netjes bij liggen. Dat is goed om nieuwe mensen te ontvangen van buitenaf, nieuwe inwoners hiernaartoe te halen, maar ook bezoeken aan onze stad te stimuleren.

Over het eerste punt, ik snap dat het een ingewikkeld thema is om te zeggen we gaan heel snel sociale huurwoningen slopen en dat komt allemaal wel goed. Dat is natuurlijk onzin. We zien wel dat er een correlatie zit tussen het relatief hoge aantal bijstandsuitkeringen, dat wij als stad hebben en het ook relatief hoge aantal sociale huurwoningen die we hebben. Dat uit zich alleen al in het feit dat wij een hele korte wachttijd hebben, ook weer in verhouding tot andere steden vergelijkbaar met Almelo. Wij zeggen, mede op verzoek van de woningbouwcoöperatie: laten we het aantal sociale huurwoningen enigszins terugdringen. Wat het aantal daarvan is, gaan we merken, daar komt een onderzoek voor. Laten we dan gaan vervangen en deels één tred hoger realiseren, of in ieder geval mensen weer door laten stromen naar een andere woning. Dat past bij het onderwerp waar we het net over hadden, mensen die weer aan het werk worden geholpen, die wat meer kunnen verdienen en ook een andere woning kunnen bekostigen. Daardoor geef je minder ruimte geeft aan de import van mensen die een beroep gaan doen op de bijstand. Mijnheer Hümmels, we hebben de afgelopen weken meerdere artikelen in de weekbladen van Almelo gezien van mensen van ver buiten Almelo - eentje hier uit de buurt, uit Tubbergen - die hier op een bepaalde leeftijd naartoe komen. Hartstikke goed, iedereen is welkom, maar als dat dan direct leidt tot een redelijke stroom van allemaal mensen in een bijstandsuitkering, vraag ik me af of we wel verstandig bezig zijn. Dat is een gevoelige vraag, maar ik durf die wel te stellen.

De VOORZITTER: Daarmee korten we dit interruptiegesprek nu in. De heer Akse. Eerst de heer Stöteler.

De heer STÖTELER (PVV): Het ging net al even met collega De Vries over die armoedeval, zoals dat heet als je vanuit de bijstand net aan het werk gaat en op een minimumloon zit. Wat zou je nu kunnen doen om die mensen te helpen? Heel veel van de voorzieningen die gericht zijn op de armen in onze samenleving, hebben als drempel tot bijvoorbeeld 110% van de bijstandsnorm. Daar kan je op het moment dat je op 111% zit geen aanspraak meer op maken. Richting volgend jaar zou je die 110% wat kunnen oprekken voor bepaalde of alle voorzieningen, waardoor een grotere

groep mensen toch van dat armoedebeleid gebruik kan maken en dan kun je die mensen toch ook wat vrijstellingen geven waardoor ze hun leven beter kunnen vormgeven.

De heer PAUWELS (VVD): Ik hoor wat de heer Stöteler zegt. Het is een dynamisch onderwerp in deze raad. Ik herinner mij daar menig debat over. Ik denk niet dat het leidt tot een structurele oplossing. Het is in elk geval een mooi onderwerp om ons eens een keer, misschien tijdens een politiek beraad, in te verdiepen, wat de effecten ervan zouden zijn. Meten is weten. Het is een redelijk dynamisch explosief thema, dus ik wil daar nu even van weg blijven.

De heer AKSE (SP): Ik heb een vraag over één van de moties van de VVD. Aangezien de heer Pauwels bijna aan het einde van zijn betoog is, wil ik graag hem de gelegenheid geven om dat af te maken en daarna hier verder op door te gaan.

De heer PAUWELS (VVD): Ik heb nog een allerlaatste slide als ik die nog even mag laten zien. Dat is een hartenkreet van ons: Almelo, een daadkrachtig bestuur. Complimenten aan onze voorzitter vandaag, de burgemeester, die recent naar de regio toe een duidelijk statement heeft gemaakt: tot hier en niet verder. Een raad en een college, die van zich laten horen. Almelo is een centrumgemeente in de regio, in Twente. Daadkracht en doorgaan, dat is onze hartenkreet.

De heer AKSE (SP): De heer Pauwels heeft al gesproken over subsidies en hij neemt in een van de moties in mijn ogen al een voorschot op het subsidiebeheer, namelijk subsidie bibliotheek voor kerntaken niet voor bijzaken. Daar constateert hij dat de bibliotheek zichzelf onder meer ziet als daklozenopvang, ontmoetingsplek, filmhuis, et cetera. De bron is Tubantia van 17 oktober 2019. Deze zaken zijn voor een deel geen primaire verantwoordelijkheid en behoren geen onderdeel uit te maken van de gesubsidieerde taken van de bibliotheek. Ik vroeg me af hoe hij bij deze opmerking komt, want als ik dat artikel van die krant erbij haal, staat er: "De tijd van stil zijn is voorbij. Het publiek komt niet alleen maar om te lezen en te lenen. In de wintermaanden dient de bibliotheek soms als verkapte daklozenopvang. Zwervers zitten er soms dagen achter de computer. Het is een openbaar gebouw, het is voor iedereen." Hoe komt de heer Pauwels aan die conclusies?

De heer PAUWELS (VVD): Ik heb de heer Zweep net ook eventjes mogen spreken. Ik snap de vraagstelling. Klaarblijkelijk - daar komt ook de motie vandaan - is er nogal veel onduidelijkheid over, in ieder geval bij ons. Laat ik het maar even bij onszelf en klein houden. Wij willen graag is dat er duidelijkheid komt. De heer Zweep zei net er zijn vijf functies van de bibliotheek. Laten we die vijf functies maar eens goed inventariseren. Wat is dat? Wat moet ervoor gebeuren? Wat vindt er op dit moment allemaal plaats in de bibliotheek? Als het exact is binnen die vijf wettelijk opgelegde deelgebieden, die we blijkbaar hebben gedefinieerd, is dat de kennis die we dan hebben en daar kunnen we dan verder mee. Klaarblijkelijk is er onduidelijkheid over, in ieder geval voor ons. Dat is de aanleiding voor deze motie en daar willen we graag wat meer over weten.

De heer AKSE (SP): Is de heer Pauwels het met mij eens dat die onduidelijkheid door hem zelf veroorzaakt wordt doordat hij zich baseert op een krantenartikel dat dit niet eens fatsoenlijk benoemt?

De heer PAUWELS (VVD): Goed, de aanleiding voor de motie laat ik voor wat het is. We kijken uit naar de uitkomsten van de inventarisatie en gaan daarover graag het gesprek aan. Hopelijk ook met de heer Akse.

De heer AKSE (SP): Wat de bibliotheek betreft, kijk ik daar ook naar uit. Ik heb er alle vertrouwen in.

De heer PAUWELS (VVD): Afrondend, we hebben de moties Voorkom stapeling en verweving van subsidies, Subsidies bibliotheek voor kerntaken niet voor bijzaken en dan hebben we nog een motie Zichtbaar textielverleden, die ziet toe op het hiernaast gelegen pand van Ten Cate, waar de sloophamer tegenaan dreigt te gaan en wij daar als fractie wat van vinden.

Subsidie bibliotheek voor kerntaken niet voor bijzaken

De raad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen op 7 november 2019, constateert dat:

- de beperkte beschikbare financiële middelen de gemeenteraad dwingen om extra kritisch naar subsidies te kijken van maatschappelijke organisaties;
- de gemeenteraad met name gericht is op het bereiken van de gewenste maatschappelijke effecten met subsidies (eerdere moties);
- de subsidie van de bibliotheek gericht moet zijn op de (oorspronkelijke) bedoeling van de bibliotheek;
- de bibliotheek zichzelf onder meer ziet als 'daklozenopvang', ontmoetingsplek, filmhuis etc. (Bron: Tubantia 17 oktober 2019);
- dat deze zaken voor een deel geen primaire verantwoordelijkheid zijn en geen onderdeel behoren uit te maken van de gesubsidieerde taken van de bibliotheek;

overwegende dat:

- het college een forse bezuinigingsopgave heeft en ook op cultuur bezuinigt;
- taken die geen onderdeel uitmaken van de opdracht (kerntaak van de bibliotheek) bijzaken zijn die niet bekostigd behoren te worden door de gemeente;
- het overzicht ontbreekt van de tijd en geld die de bibliotheek besteedt aan deze bijzaken;
- taken die behoren bij de subsidiëring van andere organisaties (daklozenopvang, dagbesteding etc.) dubbel bekostigd worden als ook de bibliotheek ingezet wordt om de taak uit te voeren;

verzoekt het college:

- te inventariseren welke kerntaken de bibliotheek heeft en welke taken zij aanvullend uitvoert;
- in beeld te brengen welke organisaties tegen welke condities gebruik maken van de bibliotheek al dan niet formeel of informeel geregeld;
- te kapitaliseren wat de kosten hiervan zijn die de bibliotheek hiervoor maakt, die feitelijk niet worden ingezet voor de kerntaak van de bibliotheek en dus voor bijzaken;
- de informatie die dit oplevert voortaan te betrekken bij de hoogte van de subsidie (zowel bij de subsidiebeschikking als bij de subsidievaststelling) waardoor deze voor kerntaken ingezet wordt en niet voor bijzaken, zoals het artikel in de Tubantia (17 oktober 2019) doet vermoeden,

en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van VVD, PVV, PVA en Democraten.Nu.

"Motie 41

Voorkom stapeling en verwevenheid van subsidies!

De raad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen op 7 november 2019, constateert dat:

- de beperkte beschikbare financiële middelen de gemeenteraad dwingen om te bezuinigen op subsidies bij maatschappelijke organisaties;
- de gemeenteraad met name gericht is op het bereiken van de gewenste maatschappelijke effecten met subsidies (eerdere moties);
- maatschappelijke organisaties samenwerken om hun individuele resultaten en effecten te bereiken;
- de resultaten en effecten van het totale aanbod van gesubsidieerde organisaties hierdoor verweven kunnen zijn;
- onduidelijk is welke invloed de bezuinigingen van de aangemerkte organisaties hebben op de resultaten, effecten en zelfs de kosten van het aanbod van andere organisaties;
- organisaties eenvoudig in beeld zouden moeten kunnen brengen hoe de eigen en de inzet van anderen bijdragen aan het resultaat en de effecten van hun gesubsidieerde werk;
- verweven en/of gestapelde subsidies van verschillende organisaties in dienst van eenzelfde resultaat en/of effect duidelijk zichtbaar moeten zijn in het kader transparantie met betrekking tot de (maatschappelijke) kosten;

overwegende dat:

- het college een forse bezuinigingsopgave heeft;

- het college transparant en voorafgaand aan een bezuinigingsopdracht inzicht moet kunnen geven aan de gemeenteraad hoe andere (gesubsidieerde) taken samenhangen met de bezuiniging;
- het college moet kunnen inschatten of een bezuiniging elders tot ongewenste effecten leidt;
- er voorkomen moet worden dat er onverwacht effecten kunnen ontstaan die samenhangen met ontbreken van transparantie;

verzoekt het college:

- te inventariseren hoe de resultaten en effecten van subsidies van organisaties (of onderdelen van de subsidie) met elkaar samenhangen;
- in het tweede kwartaal van 2020 de inventarisatie aan te bieden aan de gemeenteraad in het kader van deze motie "Voorkom stapeling en verwevenheid van subsidies!"
- de inventarisatie te hanteren voor het kader van organisaties om invulling te geven aan een bezuinigingsopdracht.

en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van VVD, ChristenUnie en Democraten.Nu.

"Motie 42

Behoud gevel Ten Cate en textielverleden

De raad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen op 7 november 2019, constateert dat:

- onze mooie stad zich de afgelopen jaren heeft getransformeerd naar een stad waar o.a. Rechtbank, Streekziekenhuis, vele maatschappelijke organisaties en (internationaal opererende) bedrijven actief zijn. Een grote verscheidenheid aan bedrijven laat zich zien waar de Gemeente Almelo trots op kan zijn;
- men ook waarde hecht aan het historisch perspectief van onze stad. Waar liggen onze roots en waar komt de welvaart van vandaag de dag vandaan?
- de herinnering aan het textiel verleden van onze stad op enkele plekken nog goed vorm krijgt; de transformatie van het Twente Centrum en het Indië Terrein zijn mooie voorbeelden;
- echter, de historie gelegen op de grond waar thans ons mooie stadhuis staat is grotendeels verloren gegaan en er zijn geen zichtbare uitingen aan herinneringen van deze voormalige textiellocatie;
- vanwege de nieuwbouwplannen van de Rechtbank Almelo de historie van het gebouw waar de hoofddirectie van Ten Cate heeft gezeteld verloren dreigt te gaan als gevolg van de voorgenomen sloop van het voormalige Ten Cate gebouw aan de Egbert Gorterstraat;
- de voormalige gevel van het Balkan Restaurant (Amaliaplein) succesvol is ingepast in de nieuwbouw

verzoekt het college:

- zich in te spannen om in samenspraak met het Rijksvastgoedbedrijf de bestaande gevel van Ten Cate te behouden en fysiek in te passen in de nieuwbouw van Rechtbank Almelo.
- initiatieven te ontwikkelen om de herinnering aan de voormalige textiel fabriekslocatie Van Heek - Scholco (huidige stadhuis locatie) visueel zichtbaar te maken en initiatiefnemers te faciliteren en ruimte te geven om concrete uitingen te realiseren (zoals bijvoorbeeld naamgeving waterboulevard, of hoge glasplaten met daarin transparante afbeeldingen van de voormalige fabriekslocatie langs de waterboulevard)

en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van VVD, PVV, D66, ChristenUnie, PVA, GroenLinks, Lijst Çete, Leefbaar Almelo en Democraten.Nu.

De VOORZITTER: Als het goed is, hebt u op dit moment 7 amendementen en 32 moties op uw bureau liggen. Dat is best veel. Er komen nog 3 moties bij. Dat betekent dat het college in de tweede termijn niet alleen uw bijdragen zal gaan becommentariëren, maar ook zijn best zal doen om 35 moties en 7 amendementen van een opvatting te voorzien, die u dan moet wegeen in uw tweede termijn. Het college heeft wel tijd nodig om zich daarop voor te bereiden. Het is nu 15.25

uur. Ik denk dat dat zeker een uur gaat duren. Wat heeft u nodig, wethouders? Wij streven ernaar om de vergadering om 16.15 uur te heropenen.

De VOORZITTER schorst hierop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering spreekt de VOORZITTER als volgt:

Dames en heren! Het college heeft volgens het spoorboekje 90 minuten, ongeveer 20 minuten per wethouder en ikzelf zal ongeveer 10 minuten nodig hebben. Dat is exclusief de interrupties. Dat gold ook voor de raad. Het is gelijke monniken gelijke kappen. U bent er natuurlijk zelf bij om het zo lang of zo kort mogelijk te laten duren. Als ik namens het college het woord voer, zal mevrouw Bijenhof het voorzitterschap van de raad op zich nemen. Volgens de volgorde van vervanging zijn het allemaal fractievoorzitters, maar mevrouw Bijenhof is geen fractievoorzitter en ook geen primaire woordvoerder voor haar fractie.

3. Reactie van het college

De VOORZITTER: Ik geef als eerste het woord aan wethouder Langius en vervolgens aan wethouder Maathuis, wethouder Van Mierlo en wethouder Van Rees.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Bij de opstelling van de begroting 2020 en de meerjarenraming die daarbij hoort, heeft het college gevaren op de afspraken van het Herstelplan 2015, de ambities vanuit de programma's en de deze zomer door de raad vastgestelde Perspectiefnota. Belangrijk is natuurlijk te allen tijde de beleidsuitvoering in de programma's. Dat is de ruggengraat van de hier voorliggende begroting. Qua ambities mogen we zeggen dat we op schema liggen en dat we ook in 2020 verder uitvoering kunnen geven aan de voorgenomen stappen, zowel in de intensivering van het beleid als de noodzakelijke optimalisaties en koerscorrecties. De collega's zullen de raad verder meenemen in de inhoud van de programma's.

Het cijfermatige deel van de begroting schept de kaders waaronder de programma's en going concern, bedrijfsvoering, mogelijk worden gemaakt. Dat financiële kader heeft natuurlijk zijn beperkingen. Niet alles kan. Maar het schept ook ruimte om noodzakelijke activiteiten en beleidswensen mogelijk te maken. En ja, het financiële herstel verschuift een jaar naar 2023, maar wij achten dat verantwoord. Als de raad daar overigens echt een punt van maakt, kunnen we elkaar helpen door de positieve saldi van bijvoorbeeld 2021 en 2022 met de positieve saldi van de septembercirculaires nu al te bestemmen voor het financiële herstel. Wij stellen dat overigens niet voor. Daarmee is ook gezegd dat we het financieel herstel vooral zelf maken. Het tempo daarin zullen we elk jaar opnieuw ter beoordeling aan elkaar voorhouden.

Het is maar hoe je ertegenaan kijkt, maar de voorliggende begroting is gezien de omgevingsdynamiek en de uitdagingen het beste wat de raad Almelo kan bieden. Daarmee zeg ik tegen de heer Hümmels: Almelo vergaat niet en gaat niet ten onder. Het college heeft de overtuiging dat het een goed product is, waar wij vertrouwen in mogen hebben. Natuurlijk zouden ruimere budgetten, bijvoorbeeld voor Jeugd en Wmo, gemakkelijk zijn. Maar is het nodig en doen we het dan beter?

Bij een solide begroting hoort naar ons oordeel ook dat er geen lucht in wordt gepompt: verborgen reserves voor eventualiteiten. Ook dat is namelijk niet reëel. De laatste cijfers over het sociaal domein – het college heeft de laatste update van die cijfers een dag geleden gekregen – laten zien dat de prognoses zeker op meer dan 80% van de producten in dat sociaal domein nauwelijks meer bewegen. Er is altijd een restcategorie van producten en die zit helaas in de dure Jeugdzorg. Men moet dan denken aan verblijf, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Ook bij het Wmo-abonnementstarief zien we wat grotere afwijkingen ten opzichte van de Najaarsnota. Maar alles is relatief. Als je het beschouwt op de totale begroting voor Jeugd en Wmo van € 72 miljoen, blijft de afwijking, de fluctuatie, binnen een bandbreedte van 1% à 1,5%. Het totale beeld van het sociaal domein, als je de P-wet daar ook nog eens bij betreft, laat zien dat we op schema blijven liggen, zoals ook geschetst in de Najaarsnota. In de slotrapportage daarover meer.

Het beeld van 2019 van het sociaal domein, de verbeteringen uit de maatregelenpakketten en de sturing op de bedrijfsvoering geven het college het vertrouwen dat we een deugdelijke begroting hebben neergelegd. Wij realiseren ons dat opneemdereregelingen op meer dan de helft van diezelfde begroting betrekking hebben. Aangezien zorg, participatie en inkomensondersteuning altijd leidend zullen zijn, zijn de financiële resultaten daarmee ook altijd volgend en daarmee deels ongewis. Dat wordt versterkt door een rijksoverheid – sommige raadsleden hebben daarover

gesproken – die de knip gesloten lijkt te houden en in ieder geval probeert tijd te winnen: onderzoek op onderzoek op onderzoek. Ondertussen kloppen zorgaanbieders bij gemeenten aan – de raad leest de krant net zo goed als het college – om meer geld.

De heer TRIENEN (CDA): De wethouder heeft gesproken over de prioriteit bij reserves. Gezien de situatie op dit moment, zoals ons bekend in de raad, halen we eind van dit jaar een negatief resultaat, behalve een negatieve reserve. Desondanks is de wethouder optimistisch. De uitkomst van de Najaarsrapportage was € 3,7 miljoen en daar tel ik € 750.000 van het Grondbedrijf bij plus de effecten van de septembercirculaire. Dan zitten we op € 5,2 miljoen verlies. Mijn vraag is: zijn er nu al ontwikkelingen te melden die die positie positief beïnvloeden? De wethouder is zo optimistisch over de positie van de algemene reserve.

De heer LANGIUS (wethouder): Ik heb gesproken over de begrotingen in het meerjarenbeeld. Daar ben ik positief over. Op de reserves wil ik straks nog terugkomen. Ik zou nu geen uitspraken willen doen over welke positieve zaken nog naar voren komen in de slotrapportage. Dat weet ik namelijk niet. Ook daarin ga ik niet altijd zonder vertrouwen elke dag weer naar dit gemeentehuis. We weten dat we in het totale domein van de bedrijfsvoering de balans moeten opmaken. Er zijn andere posten waar in het verleden altijd wel weer positieve zaken uit naar voren kwamen. Ik geef het niet weg, maar het steunt het college in zijn houding en gedrag ten aanzien van wat er nu ligt en of we met vertrouwen de toekomst mogen inkijken. En dat daar ongewisheden in zitten, is duidelijk.

De heer TRIENEN (CDA): Kan de wethouder zich voorstellen dat onze fractie zich zorgen maakt over de financiële positie van de gemeente Almelo?

De heer LANGIUS (wethouder): Een van de raadsleden gebruikte het woord "broos" en dat onderstrepen we op dit moment. Eenieder mag daar zijn eigen woorden aan geven. En toch, door de meerjarenbegroting heen kijkend, overheerst het positieve gevoel bij het college. Zijn we er dan helemaal en is de start over twee maanden van dat herstel dan goed? Dat moeten we dan tegen elkaar aan houden.

De heer TRIENEN (CDA): De positie van de algemene reserve is dermate dat tegenvallers alle activiteiten van de gemeente enorm gaan beïnvloeden. Wij kunnen geen tegenslagen meer accepteren.

De heer LANGIUS (wethouder): Dat is een terechte conclusie. We kunnen ons geen heel grote tegenslagen meer permitteren, maar daarmee hebben we beiden geen oplossing.

De heer TRIENEN (CDA): Nee, maar wel zorgen.

De heer LANGIUS (wethouder): Dan delen we op dat punt de zorgen en weten we dat we attent moeten blijven.

Naast een goede, sluitende begroting, die is ontdaan van de lucht van bijvoorbeeld het btw-fonds...

De VOORZITTER: Ik onderbreek u voor een interruptie van de heer De Vries.

De heer DE VRIES (PvdA): De wethouder spreekt over 80% die bijna niet beweegt, die stabiel is. Jeugdzorg en Wmo-abonnementstarief bewegen wel. Hij heeft de cijfers van gisteren. Welk beeld geven die? Het is mij niet duidelijk of dat ten positieve is als je naar de begroting en het resultaat kijkt. Of moeten we schrikken? Kan de wethouder ons meenemen in de laatste cijfers van gisteren?

De heer LANGIUS (wethouder): Op basis van de laatste cijfers hoeft de raad niet te schrikken. Wij zullen de raad bij de slotrapportage voorzien van die cijfers en van de analyse die daarbij hoort. Ik zeg wel dat in de dure Jeugdzorg, jeugdbescherming en verblijf, ten opzichte van de Najaarsrapportage toch weer hogere lasten zitten dan toentertijd begroot. Dat beloopt zo'n € 800.000. Daar staan ook weer voordelen tegenover. Per saldo versterkt dat nu het beeld – en

daar moeten we het even bij laten, want we hebben geen cijfers die we tegen elkaar aan kunnen houden – dat er een bepaalde mate van stabiliteit is opgetreden.

Deze begroting is ontdaan van de lucht van de aannames uitkering btw-compensatiefonds, mogelijke toekomstige Jeugdzorg-middelen of het volledig inrekenen van toekomstige accressen. De gemeente zal vooral de risicoparagraaf en het risicomanagement moeten optimaliseren. Wij realiseren ons dat. In verband daarmee moeten we de versterking en verruiming van het weerstandsvermogen tegen elkaar aan houden. Het weerstandsvermogen is uiteindelijk het ventiel waarmee teleurstellende resultaten moeten worden opgevangen. We gaan die optimalisatieslag maken en komen daarover in het voorjaar met de raad te spreken.

Apparaatskosten is een normaal begrip in de termen van de boekhouding. Elke boekhouder c.q. accountant kent die. Dat is geen devaluatie van ons personeel. Het is een normaal, gebruikelijk begrip. Ik vind het erg geforceerd en ook cosmetisch van aard om daarop andere begrippen te introduceren, vooral omdat de wereld om ons heen het begrip gewoon vrijelijk blijft gebruiken, zonder de connotatie die hier is gegeven.

Dank voor de goede woorden over de inhoud en leesbaarheid van de begroting. Er komt een publieksversie. Mede dankzij de heer Van Marle is ons gebleken dat er een klein optelfoutje zat in de versie die de raad heeft gekregen. Dat zal nog worden hersteld en de juiste versie gaat naar buiten.

De Commissie Planning & Control bij monde van de heer Pauwels vraagt hoe het zit met de lijst van investeringen in het fysiek domein, in het bijzonder waar sprake is van verwachte subsidies. Wat doen wij dan als wij het krediet ter beschikking stellen? Het krediet zal te allen tijde in volle omvang aan de raad worden gevraagd. Als wij nog geen zekerheid hebben over de toekenning van de subsidie, rekenen wij de volledige kapitaalslast in de kapitaalsdienst mee. Pas op het moment waarop we de subsidie hebben ontvangen, corrigeren we de kapitaalslast. Die gaat dan omlaag. In die zin gebeuren er geen verschrikkelijk enge dingen. Het is een systematiek die goed werkbaar is.

Dan nog wat losse bijdragen vanuit de fracties, geschreven of uitgesproken. Lossen wij met een sluitende begroting het door het Rijk veroorzaakte probleem niet op? Ja, dat doen we in wezen wel. Het antwoord is voluit ja, maar het is ook onze opdracht. Als wij het niet doen en gaan werken met niet sluitende begrotingen, krijgen we een aanwijzing van onze toezichthouders.

Zijn de taakstellingen op Jeugd en Wmo reëel? Wij menen dat zulks het geval is, omdat de afgesproken maatregelen tegelijkertijd innovatie van zorg opleveren, meer preventie, lichter en goedkoper.

D66 vroeg waarom er voor 2022 en 2023 geen extra middelen Jeugd zijn begroot. De toezegging van het Rijk op dat punt is boterzacht. Het Rijk heeft het niet meegenomen in de meerjarenprojectie van het Gemeentefonds. Wij menen dat wij niet op basis van een boterzachte toezegging of suggestie van het Rijk moeten werken.

Het zwembad zit inderdaad p.m. in onze begroting. Dat is vooral een reminder naar elkaar toe dat wij werken aan dat zwembad. Het uitgangspunt is nog steeds om de raad een plan voor te leggen waarbij de huidige lasten van het zwembad uiteindelijk een-op-een kunnen worden gebruikt om het nieuwe zwembad te financieren, ook naar de toekomst toe. De p.m. suggereert de mogelijkheid – en die sluit ik natuurlijk niet uit – dat we er toch nog een bedragje bij op moeten zetten. Dat verwachten we ergens in de jaarschijf van 2022. Over die hogere last komen we dan eerst met de raad te spreken. Dat is ook een keuze van de raad.

De heer TRIENEN (CDA): De wethouder spreekt over het zwembad en over hogere lasten. We hebben in juli 2019 discussie gevoerd over het nieuwe zwembad met berekeningen van een bureau. Ik pak even de duurste variant, € 14 miljoen. Daar is gerekend met een omslagpercentage van 3%. De wethouder hanteert momenteel 1%. Dat is € 289.000 minder lasten. Hij praat over hogere lasten.

De heer LANGIUS (wethouder): Ik ben blij dat de heer Trienen suggereert dat de p.m. in de meerjarenraming ook wel eens een minnetje zou kunnen opleveren. Dat zou helemaal winst zijn.

Meerdere fracties hebben gesproken over de subsidies. Belangrijk is dat wij de komende jaren toegroeien naar een algemene verlaging van de subsidies met € 2 miljoen. Dat is in jaarschijven opgedeeld, volgend jaar € 0,5 miljoen. Wij hebben de raad van die inventarisatie voorzien en er zijn bespiegelingen geweest: hoe volledig is dat, maakt dat het voor de raad grijpbaar? Voor het college is dat in een projectie op de mogelijke inbreng en bezuiniging per

organisatie wel het geval. Wij realiseren ons dat datzelfde bedrag nog moet landen in concrete afspraken. De gesprekken daarover zullen plaatsvinden. Die gaan over: wat doet u nu en wat kunt u laten vallen? Zo moeten we met elkaar een weg zien te vinden in de opdracht om met minder subsidies toch aan de maatschappelijke vraag te kunnen voldoen.

Ik beluister de wens van een aantal raadsleden om dat vooral in eigen kring te doen. Als het college al heel veel werk en effort heeft om dat precies passend te krijgen, zou ik de raad willen aanraden om dat niet in eigen hand te willen nemen. Wij zullen de raad van de resultaten op de hoogte stellen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Heeft de wethouder al een idee over de bezuiniging van € 800.000 die het komend jaar wordt ingevoerd? Welke positieve of negatieve effecten heeft die voor instanties? Hij heeft hen nu al gekort.

De heer LANGIUS (wethouder): Volgens mij moeten de beschikkingen nog de deur uit en voordat je de beschikking definitief de deur uit doet, heb je met elkaar het gesprek over wat wel en wat niet. Ik kan het ook heel klein maken. In dat verband is wel eens de opmerking tegen mij gemaakt of het nou niet onverstandig is om € 11.000 te korten op jeugdgezondheidszorg, want je hebt een heel programma juist gericht op jeugd. Daar zit het hem nu juist, want die € 11.000 zat ergens op een domein, pedagogische ondersteuning, waar veel lagere aantallen worden bereikt door diezelfde jeugdgezondheid dan oorspronkelijk begroot. Dan heb je dat geld daar niet voor nodig. Ondertussen zetten we in het programma Kansrijke Start extra middelen in, ook ten behoeve van jeugdzorgmedewerkers maar dan op andere activiteiten en op andere terreinen. Zo moet het in elkaar zitten.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Ik heb gevraagd of het mogelijk is om organisaties te verplichten om een jaarrekening aan te leveren of dat wij restricties kunnen opleggen op het salaris van een bestuurder of dat wij bijvoorbeeld kunnen aangeven wat de maximale reserve van zo'n onderneming mag zijn.

De heer LANGIUS (wethouder): Een collega van mij zal daar antwoord op geven. Hij gaat wat meer op de inhoud in. Ik houd het met uw welnemen wat meer algemeen financieel. Ik weet het antwoord, maar het komt.

Dan kom ik bij IGM. Ik kan melden dat de nieuwe directeur voortvarend aan het werk is. Het aantal panden is sedert 2018 teruggelopen van 18 stuks naar 9 nu. We weten dat er voor drie panden kopersbelangstelling is. Ook voor de leningenportefeuille, nu nog rond de € 5 miljoen à € 6 miljoen, zijn er opties om het te verminderen. Daarbij wordt ook externe grotere partijen verzocht om hun belangstelling kenbaar te maken voor het eventueel helemaal overnemen. Belangrijk is dat we de stelling kunnen aangaan dat de risico's fors aan het afbouwen zijn, ondanks het feit dat we heel recent een stuk herfinanciering hebben gedaan van de lopende portefeuille. We zijn de stellige mening toegedaan dat we nu goed in de flow zitten en dat de nieuwe directeur dat doet waarvoor wij hem hebben aangesteld.

De CDA-fractie vraagt naar Kansrijke Start. Op 2 juli 2019 heeft het college daarvoor het programma van aanpak vastgesteld. Dat is gericht op eerder signaleren, warme overdracht, preventief werken en vooral samenwerken met de ouders. Ik noem een aantal onderdelen. Het jonge moederwerk bestond al, maar dat was beperkt tot negen maanden en tot een leeftijdscategorie van 21 jaar. We breiden dat uit naar twee jaar, want eigenlijk moet je hen langer begeleiden. Juist die meiden hebben vaak geen startkwalificatie en moeten langdurig gestimuleerd worden om, samen met hun kind, de goede stappen te zetten om de toekomst in eigen hand te nemen. Eén meldpunt voor zwangeren, prenataal huisbezoek, een punt dat de minister ontzettend belangrijk vindt, waarbij de thuissituatie maar ook de leefomstandigheden vroeg in beeld komen, nog voor de geboorte, zodat als dat nodig is meteen begeleiding kan plaatsvinden. Een laatste punt is de echt kwetsbare vrouw. Denk bijvoorbeeld aan verslaafde vrouwen en het vraagstuk van nu niet zwanger. Daarover moeten we in ieder geval goed in gesprek zijn. Ik zeg toe dat wij medio 2020 de eerste resultaten zullen rapporteren.

De gedeputeerde heeft in een gesprek met mij te kennen gegeven waardering te hebben voor de begroting zoals die voorligt. Dat is ook naar de raad uitgesproken, bijvoorbeeld bij de financiële scan. Er is ook waardering voor het feit dat Almelo de afgelopen jaren, van ver gekomen, op eigen kracht toch al hier op dit punt staat. Inmiddels is Almelo een voorsprong aan

het opbouwen ten opzichte van andere gemeenten, die zwaar in de financiële zorgen zijn gekomen. Ik geef u een quote: "Almelo bevindt zich met het toezichtregime op een kantelpunt". We gaan beleven wat het uiteindelijke oordeel van het college van GS is. Dat komt ergens in december. Natuurlijk zijn er zorgen: de grote taakstellingen op het sociaal domein, het lage weerstandsvermogen en nog een aantal andere kleinere punten.

De heer TRIENEN (CDA): De wethouder zegt dat de toezichthouder complimenten heeft uitgedeeld. Als voorbeeld kijk ik even naar de risico's kijken die we gaan lopen en naar de positie van de algemene reserve. Enschede heeft een algemene reserve van € 49 miljoen en aan bestemmingsreserves € 45 miljoen. Dat is € 94 miljoen, bijna € 100 miljoen beter dan in Almelo. Waarom dat optimisme dat we het goed doen? Anderen kunnen tegenslagen opvangen, maar wij niet.

De heer LANGIUS (wethouder): Niet om flauw te doen, maar als het college al niet meer optimistisch is over de aanpak naar de toekomst toe, wie zal het dan nog moeten zijn? Dat is echt gemeend. Ik sta hier als wethouder van Financiën al enige jaren en er zijn momenten waarop ik wat somber gestemd was over alle tegenslagen die we onderweg allemaal hebben moeten wegwerken. We hebben dat wel gedaan. We staan hier nu met een begroting en een meerjarenbeeld dat vertrouwen mag geven. Dat we er niet zijn en dat we ons ook nog zorgen moeten blijven maken, is inderdaad zo, maar het positivisme moet blijven overheersen.

De heer TRIENEN (CDA): De wethouder refereert aan de financiële scan. Hij weet ook de uitkomst. Voor Almelo zou een algemene reserve gewenst zijn van € 65 miljoen.

De heer LANGIUS (wethouder): Daar heb ik al een antwoord op gegeven. Met name ten aanzien van het weerstandsvermogen – de overige reserves laat ik maar even voor wat ze zijn – als ventiel om eventuele tegenslagen op te vangen in een jaarschijf, moeten we in de toekomst verder aan de slag. Dat is nog geen gelopen race.

Er is gevraagd wanneer het rapport van KPMG komt. Wij hebben daarover een raadsbrief gestuurd. Wij verwachten dat rapport eind november en dan zullen wij het naar de raad sturen, zodat wij er een debat over kunnen voeren.

Ten aanzien van de lobby is deze week een raadsbrief verschenen met de stand van zaken. Wij blijven die lobby continueren.

Met betrekking tot het stimuleren van de kavelverkoop kan ik melden – dat zal ook het beeld zijn van de slotrapportage en de jaarrekening – dat wij goed op schema liggen met de verkoop. Bij de kavelverkoop was vooral de insteek of we goed voorbereid zijn op kavelverkoop in de toekomst. Daarvoor zijn maatregelen uitgezet voor het in werking zetten van bestemmingsplanprocedures, om in ieder geval in de kleinere kavels voldoende aanbod te kunnen hebben. Voor de rest kijken we overal elders in de stad waar we kunnen inbreiden.

Ik ben toe aan de moties en amendementen.

De heer TRIENEN (CDA): Voordat de wethouder begint met de moties en amendementen, heb ik nog twee vragen. Op dit moment vindt een herijking plaats van het verdeelmodel van het Gemeentefonds. Die moet tot uitdrukking komen in de meicirculaire 2020. Kan de wethouder daar iets meer over vertellen?

De tweede vraag staat ook in onze schriftelijke bijdrage en betreft de omslagrente. Wij hebben de omslagrente in etappes van 3% naar 2% naar 1% verlaagd. 1% kapitaallasten is € 2,5 miljoen. Nu lees ik in de jaarrekening van de gemeenten Enschede en Hengelo dat daar een percentage wordt gehanteerd van 2%.

De heer LANGIUS (wethouder): Waartoe men in Enschede en Hengelo in staat is, kan ik niet helemaal beoordelen. Daarmee is ook gezegd dat zij kennelijk in staat zijn om de ruimte binnen hun begroting anders te bestemmen en om een iets hoger percentage te hanteren. Met de huidige marktomstandigheden en rentepercentages vinden wij het verantwoord om 1% te hanteren. Ik weet wel waar de heer Trienen naartoe wil. Als de rente weer gaat stijgen, moeten wij gaan opplussen. Daar zit een deel van het risico in de exploitatie. Dan moet je een hogere last nemen als het gaat om kapitaalslasten. Wij zijn ons daarvan bewust.

Met betrekking tot het verdeelmodel is er sprake van een broedende kip. Twee adviesbureaus zijn daar ten behoeve van het Ministerie van Binnenlandse Zaken heel druk mee bezig. Het is uiterst ingewikkeld, met een wirwar van parameters en tussentijdse afslagen die worden genomen om uiteindelijk tot een verdeelmodel te komen. Er zal proefgedraaid worden met die verdeelmodellen op de uitkomsten en vervolgens zullen wij bij de meicirculaire 2020 het eerste beeld ontvangen van wat dat voor Almelo gaat betekenen. Ik kan niet zeggen of we daar veel hoop op moeten hebben. Wij denken dat we redelijke argumenten hebben, bijvoorbeeld in het sociaal domein, de oververtegenwoordiging van groepen daarin, de hoge volumes bijstand en wat dies meer zij. Je zou verwachten dat je daar meer voor krijgt, maar anderzijds doen we er goed aan om die verwachtingen niet te hooggespannen te laten zijn. We doen het in het meerjarenbeeld eerst maar met de cijfers die we nu hebben. Daarmee kunnen we behoorlijk uitkomen.

Dan de moties. Ik begin met motie 5 over de mogelijkheid van onderzoek van sanctioneren van GI's. Daar staat het college niet onwelwillend tegenover. Beter gezegd: wij adviseren neutraal. Ten aanzien van het kunnen sanctioneren van een gecertificeerde instelling moeten we wel de verwachtingen managen. Heb daar niet heel grote verwachtingen van, want het is hun bevoegdheid om, gelet op de maatregel die de rechter heeft opgelegd, het zorgpakket samen te stellen. Wel komen we inmiddels aan tafel bij die zorginstellingen voordat er geïndiceerd wordt en hebben we met onze wijkteams en wijkcoach het gesprek over noodzaak, duur en omvang van de geïndiceerde zorg. We weten uit de praktijk van Twenterand dat je heel goede resultaten van dat overleg mag verwachten.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik ben het met de wethouder eens dat de juridische mogelijkheden beperkt zijn, maar er zit nog wel wat licht tussen. Juist met betrekking tot de wijze waarop het college bezig is met zorgvuldig omgaan met de zorg – het geld moet daar terechtkomen waar het terecht moet komen – vinden wij dat er nog wel wat licht tussen zit. Die mogelijkheid zou daadwerkelijk benut moeten worden. Ik begrijp dat de wethouder daartoe bereid is. Ik heb geen hooggespannen verwachtingen, maar ook klein bier is bier.

De heer LANGIUS (wethouder): Onze reactie is neutraal.

De heer LOUPATTIJ (VVD): Ik heb een vraag aan de wethouder. Is hij zich bewust van de wettelijke positie die gecertificeerde instellingen hebben gekregen, terwijl wij heel beperkte middelen hebben – wij hebben middelen vanuit de certificering en vanuit SKJ certificering van professionals – om dat verder los te laten? We zouden een stukje vertrouwen moeten geven aan instellingen in plaats van nog meer controlemogelijkheden en bureaucratie. Is hij dat met mij eens?

De heer LANGIUS (wethouder): Die waarneming sluit aan bij mijn betoog over de verwachtingen die je mag hebben over het aanpakken of sanctioneren van gecertificeerde instellingen. Hun positie is inderdaad goed verankerd, maar daarmee is niet gezegd dat je niet met hen in gesprek kunt komen en werkafspraken kunt maken. Zij zouden, voordat ze gaan indiceren op soorten zorg ten behoeve van een kind in het kader van het ontwikkelplan, eerst eens even met ons moeten praten. Die bereidheid is er. Dan kom je verrassend genoeg tot vergelijken en dan blijkt er meer mogelijk te zijn dan: we laten ze maar en we wachten wel welke rekening wordt gestuurd.

De heer LOUPATTIJ (VVD): In het verlengde daarvan zijn er nog meer instellingen en organisaties aangewezen bij wet die ook diezelfde beschikking kunnen geven, zoals de rechterlijke macht en de Raad voor de Kinderbescherming. Gaat de wethouder ook met die mensen om de tafel om afspraken te maken?

De heer LANGIUS (wethouder): Al die gesprekken zijn gepland.

Dan kom ik bij motie 6 over differentiatie woonlasten en kwijtscheldingsbeleid. Het college adviseert positief daarover. Het past in de lijn van ons denken om daar een slag in te maken. Wij zullen de raad van voorstellen voorzien en kunnen er in een politiek beraad over discussiëren. Het is dan aan de raad om naar bevind van zaken een keuze te maken in de mate van differentiatie.

Ik kom bij motie 12 Lagere ozb voor verenigingen. Ook daar reageer ik positief op. Het onderzoek is al in een aantal gemeenten gedaan en wij zullen dat tot ons nemen en toepassen op de Almelse situatie. Wij laten de raad weten welke mogelijkheden er zijn om, los van het standpunt van de staatssecretaris over het amendement-Omtzigt, een begaanbaar pad te wijzen.

De heer WIERTZ (D66): Ik heb een vraag over de ozb voor verenigingen. Op zich is dat heel sympathiek, maar ik heb begrepen dat de VNG niet zo positief was over dat amendement omdat het allemaal heel onzeker is. Het is dus de vraag of gemeenten daaraan moeten beginnen op deze manier.

De heer LANGIUS (wethouder): Dat is een van de zaken die in het onderzoek naar de mogelijkheden aan de raad zal worden meegegeven, het standpunt van de serviceorganisatie. Er zitten juridische haken en ogen aan dat verhaal. Vandaar mijn oproep aan de staatssecretaris om met een reactie te komen en misschien met een stukje wetgeving op het punt van het amendement-Omtzigt, zodat je elkaar een begaanbaar pad kunt wijzen. Daaruit vloeit eventueel een raadsbesluit voort om de ozb-tarieven te verlagen voor specifieke clubs. Dat loopt daarin mee.

Het amendement 15 inzake Talenta ontraadt het college. De onderwijsachterstandsmiddelen, waaruit wij Talenta altijd betaalden, zijn dit jaar in goed overleg met alle partners in het onderwijsveld en de voorschool teruggeploegd naar de kinderen in de meest kwetsbare leeftijd met hun achterstanden, om daar met meer uren en dagdelen beter werk te kunnen verrichten. Talenta is een mooi initiatief dat altijd goed gedraaid heeft. Maar ik ontraad het om daar nu ten behoeve van de uitloop van dat jaar nog eens € 53.000 in te steken vanuit middelen die we niet hebben. Het college neemt wel de inspanningsverplichting op zich om met een maximum van € 10.000 uit de OAB-middelen 2019 nog een poging te doen bij de schoolbesturen om met cofinanciering voor elkaar te krijgen dat nog met één groep het schooljaar wordt afgemaakt. Maar dan zit het wel anders in elkaar. Zoals het amendement er nu ligt, moeten we het ontraden.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Wij willen er nog wel iets verder in gaan. Ik zou de mening van de wethouder daarover wel eens willen horen. Wij zijn van mening dat het een verantwoordelijkheid is van de gemeente Almelo dat het schooljaar wordt afgemaakt. Is het mogelijk dat de gemeente Almelo borg staat voor de kosten om het schooljaar af te maken en de kosten die daarmee gemoeid zijn vervolgens bij de organisaties, die volgens ons eigenlijk verantwoordelijk zijn, OPOA of Avedan, in mindering brengt?

Moet ik het nog een keer verwoorden? De gemeente Almelo staat borg voor die kosten. Het is onze verantwoordelijkheid dat zij dat schooljaar afmaken. De wethouder kan dan in gesprek gaan met OPOA en Avedan. Wij vinden dat het een verantwoordelijkheid is van een van die twee organisaties. Wij vinden eigenlijk zelfs dat Talenta daaronder hoort te vallen. Het is gek dat Talenta buiten die twee organisaties om subsidie moet aanvragen bij de gemeente Almelo. Dat zou eigenlijk daaronder moeten vallen. Het is dus gek dat die twee organisaties hun handen in onschuld wassen. Laat ik het daar maar op houden.

De heer LANGIUS (wethouder): De conclusie mag in ieder geval zijn dat zij in het voorjaar, toen wij tot een herschikking van de middelen uit het onderwijsachterstandenbeleid kwamen, niet in dat gat zijn gesprongen. Nu de druk hoog en zichtbaar is geworden, kijkt iedereen weer naar de gemeente Almelo. Als dat de portee is van dit amendement, moet je het zo niet aannemen. Er is wel bereidheid om met een kleine bijdrage, gemaximaliseerd op € 10.000, ongeveer de ruimte in het onderwijsachterstandenbeleid van dit jaar, die andere clubs te bewegen om die cofinanciering te nemen. Ik wil wel ergens borg voor staan, maar dan wil ik eerst gehoord hebben dat ze dat gaan doen. Zolang ik dat niet gehoord heb, gaan we nergens borg voor staan. Zo moet het niet werken, want dan krijg je per saldo de rekening toegestuurd.

De heer DE VRIES (PvdA): Het is wel heel schrijnend om dit schooljaar zomaar af te breken voor een groep kwetsbare kinderen. Ik heb een suggestie. Uit de onderbesteding Klijsma-middelen 2019 zou je kunnen financieren dat dit schooljaar gewoon afgemaakt kan worden voor de kinderen die er nu gebruik van maken.

De heer LANGIUS (wethouder): Is het goed dat wij daar in tweede termijn op terug komen na collegiaal overleg?

Motie 18 gaat over meer groene schoolpleinen in Almelo. Wij adviseren positief, maar wel met de opmerking dat de schoolbesturen allemaal al op de hoogte zijn. Voorwaarde is dat in dictumpunt 2 het punt "ondersteuning bij het maken van de plannen voor een groen schoolplein" wordt geschrapt. Anders krijgt de gemeente een heleboel werk en daar zitten we niet op te

wachten. We hebben daar de capaciteit niet voor. We kunnen de schoolbesturen nog een keer op de mogelijkheid wijzen en eventueel helpen bij het verwerven van een subsidie. Als de motie onverkort gehandhaafd wordt, adviseren wij negatief.

Ook tegenover motie 24 Balans in zorg staan wij positief. In dictumpunt 2 zit wat lading: omdat het college niet reëel begroot. Dat werpen wij verre van ons. Dat gezegd hebbende, spreekt met name dictumpunt 2 ons aan. Wij willen begin januari een politiek beraad met de raad hebben over de stand van zaken van de maatregelenpakketten. Dan zal het college ook de actuele cijfers rondom Jeugd en Wmo delen. We zijn voornemens om dat wat meer regulier te gaan doen, zo rond de rapportages. Het is goed om te weten dat het college na de zomer van 2020 een midterm review op alle programma's wil houden om te laten zien hoe ver we staan met de uitvoering van de programma's en de voornemens daarin.

Motie 26 gaat over de Belastingverordening 2020 en de gehandicaptenparkeerkaart. Ik zal de raad besparen waarom wij op dat bedrag van € 39 zijn gekomen. Dat heeft te maken met de zeer hoge kostenniveaus waardoor je een verhoging moet toepassen. Het college had al een korting van 70% gegeven op de werkelijke kosten. Wij kunnen ermee leven als de raad het wil beperken tot € 28,90.

Dan tot slot amendement 38 inzake het schrappen van uitgaven uit de begroting. Wij ontraden dat. Het is niet de methode om dat op deze manier te doen. Met betrekking tot het toedelen van middelen aan een aantal zaken hebben wij het inhoudelijke debat daarover niet verder gevoerd. Dat is de reden.

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Dank aan de fracties in de raad voor de geleverde input op mijn programma, zowel mondeling als in de schriftelijke bijdragen. Almelo is een stad waar gewerkt wordt. Mevrouw Pol refereerde daar ook al aan. Dat is het motto van het gemeentebestuur, van raad en college, als het gaat om het programma Economie en Participatie. In de kern draait het om een tweesporenbeleid. Enerzijds zetten we in op het behoud en de uitbreiding van werkgelegenheid en anderzijds zetten we in op het aan het werk helpen van zo veel mogelijk Almeloërs. Dat is de doelstelling.

Met betrekking tot de stand van zaken rondom het programma concluderen wij dat het goed gaat met Almelo. Bedrijven zien de potentie in de stad en willen zich hier graag vestigen. De investeringen die de verschillende overheden plegen in onze bereikbaarheid dragen bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Honderden miljoenen worden op dit moment geïnvesteerd in de verbreding van de A1, de N35, de uitdieping van het Twentekanaal, de uitbreiding van de sluis bij Eefde, het onderhoud van de bruggen over het Twentekanaal en de verruiming van de laad- en loskade op het XL Business park, zodat er nog meer overslagcapaciteit ontstaat. Kortom: Almelo heeft goud in handen.

Binnen het Almeloëse bedrijfsleven zijn de sectoren hightech en logistiek groeisectoren. Het is om die reden dat er in samenspraak met de provincie Overijssel een economische haalbaarheidsstudie zal worden uitgevoerd naar XL Businesspark II. Wij hopen de raad in 2020 de resultaten hiervan te kunnen mededelen. Ook wordt volgende week op de Dag van de Ondernemer het Ondernemersloket gelanceerd. Ondernemers in Almelo of die naar Almelo willen komen, worden als gevolg hiervan door één aanspreekpunt en via één telefoonnummer in hun vragen bediend. Wij streven hiermee naar een nog beter ondernemersklimaat.

Meerdere fracties hebben in hun bijdragen aandacht gevraagd voor de uitvoering van de Participatiewet. Onze ambitie om meer Almeloërs vanuit de bijstand aan het werk te helpen, zetten wij in 2020 onverminderd voort, numeriek weliswaar in een iets lager tempo. Het college is zeer tevreden over wat tot nu toe bereikt is. In juni 2018 begonnen we met 2.860 bijstandsgerechtigden. Eind 2018 was dat aantal 2.745 en gisteren was de stand 2.596. Hiermee halen we voor 2019 niet ons streefgetal van 2.500. Maar als in anderhalf jaar de doelstelling van een netto-uitstroom van 75% wordt gehaald, is voor het college het glas meer dan halfvol.

In een stad met 60% meer bijstand dan in gemeenten van vergelijkbare grootte is en blijft het noodzakelijk om meer in balans te komen. Dat moet kunnen als je realiseert dat we meer banen hebben dan beroepsbevolking. Ook na economische afvlakking zal als gevolg van de vergrijzing het vervangingsvraagstuk groot zijn. In combinatie met een structurele instroombeperking liggen hiervoor kansen.

De nieuwe Uitvoeringsregeling Participatiewet is voor de zomer van kracht geworden en is met de raad in een politiek beraad uitgebreid besproken. We zijn dus niet uitgeregeerd als het gaat om de Participatiewet. Nee, we zijn net begonnen. In tegenstelling tot eerder beleid zet de

gemeente Almelo nu in op het bereiken van de hele doelgroep. Qua re-integratie is er dus geen onderscheid meer tussen kansrijk en kansarm. Iedere Almeloër in de bijstand verdient het om door de gemeente geholpen te worden bij het vinden van een baan, dus ook die 1.000 bijstandsgerechtigden die we voorheen geen aandacht gaven.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik zei buiten net déjà vu. Soms lijkt het alsof ik sommige dingen hier continu herhaal of het moment al een keer eerder heb meegemaakt. Ik denk dan aan andere momenten, toen de heer Maathuis nog collega-raadslid was. Ik vind het prachtig wat hij wil doen, maar hoe wil hij dat betalen? Hij wil nog 1.000 bijstandsgerechtigden activeren. Hij en ik hebben meerdere bijeenkomsten meegemaakt waar bleek dat dat handen vol geld kost. Ik denk niet het hem zomaar lukt. Hoe wil hij het doen? Waar wil hij het geld vandaan halen?

De heer MAATHUIS (wethouder): Het lijkt me niet goed om het politiek beraad over het Uitvoeringsprogramma Participatiewet over te doen. Volgens mij was de heer Çete daar niet. Daarin is uitgebreid aan de orde geweest de wijze waarop het college vorm en inhoud wil geven aan de Participatiewet en de uitvoering daarvan. Ons Werkplein is daarvoor geëquipeerd. Hij kan wel elke keer vragen naar de bekende weg met betrekking tot geld, maar hij heeft ook wel eens in de raad gezegd: als u bereikt wat u wilt bereiken, houdt u miljoenen over. Hij weet dat de systematiek helaas anders is. Het Rijk heeft met de BUIG-systematiek een dynamisch budget, dat in oktober, vooruitlopend op het jaar, als voorlopig budget wordt vastgesteld. Je krijgt ongeveer in maart-mei het budget en dan krijg je het definitieve budget van het jaar in oktober. Dat wordt de laatste jaren afgeroomd. Daar staat druk op. Daar ben ik het hartgrondig mee eens.

Dat betekent dat we binnen de middelen die we hebben moeten kijken of we die zo kunnen inzetten dat het het meeste effect sorteert. Maar dat wil niet zeggen dat wij met geld alles maar oplossen. Het gaat ook om de aandacht die wij geven vanuit het Werkplein binnen onze formatie. Het feit dat wij qua netto-uitstroom met 260 zijn gedaald, betekent dat er meer ruimte is in de caseload. Wij hebben intensiveringen binnen het programma Economie en Participatie, die voor de helft worden uitgegeven aan de kant van participatie. Op die manier proberen we onze doelstellingen te bereiken. De overheid is slechts faciliterend, de bedrijven bieden de baan.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Geen geld, geen Zwitsers, herhaal ik vandaag voor de zoveelste keer. Dat zijn niet mijn woorden, dat zijn woorden die de VVD heel vaak herhaalt. Stel dat je tien minuten per persoon zou investeren bij 1.000 mensen, dan zijn dat heel veel minuten en uren. De wethouder zegt dat hij het zomaar met de huidige middelen kan doen. Hij geeft daar geen antwoord op. Ik hoop dat het hem lukt, maar hij heeft de laatste weken en maanden veel meer dingen gezegd die hem zouden lukken waar ik grote twijfels bij heb. Ik ben benieuwd.

De heer MAATHUIS (wethouder): We zijn op de goede weg. Dat heb ik geprobeerd aan te geven met de inleiding die ik heb gegeven. Daarmee zijn we er nog niet. Het betekent continue monitoring, in samenspraak met de raad. Op 10 december 2019 is er een politiek beraad en dan praten we verder over de Participatiewet.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Ik hoor de wethouder zeggen dat de uitvoering Participatiewet al is vastgesteld en dat die wordt uitgevoerd. Waar blijft de verordening? Die zou gewijzigd worden en die moet eerst gewijzigd worden voordat je uitvoering kunt geven. Of heb ik het verkeerd?

De heer MAATHUIS (wethouder): Ik kom over de Verordening Tegenprestatie straks nog te spreken.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Nee, het gaat mij om de verordening van de Participatiewet. Ik was ook niet bij het politiek beraad over de Uitvoeringsregeling. Ik heb er na die tijd schriftelijk iets over ingediend. Ik heb ook gevraagd of dit al beleid werd of dat eerst de verordening zou komen. De verordening moest daar nog op aangepast worden. Ik snap dus niet goed waarom er nu al uitvoering wordt gegeven aan iets dat nog niet in een verordening is vastgesteld.

De heer MAATHUIS (wethouder): Ik heb het gevoel dat we langs elkaar heen praten. We hebben de Uitvoeringsregeling Participatiewet. Die is op collegeniveau vastgesteld. Daaruit vloeit voort een aanpassing van de Verordening Tegenprestatie en die wordt de raad aangeboden. Wij

komen straks nog te spreken over het amendement. Als dat door de raad wordt aangenomen, wordt dat daar ook in verwerkt. Dan wordt het ter vaststelling aan de raad aangeboden. Ik kan me niet voorstellen welke andere verordening mevrouw Geerdink bedoelt, maar misschien kunnen we dat in tweede termijn nader wisselen.

Ook zetten we in op naleving van de Wet taaleisen en blijft het college onverminderd inzetten op de aanpak van bijstandsfraude. Ons structurele onderzoek en de eerste resultaten zullen wij op 10 december 2019 nader toelichten. Die bevestigen dat een blijvende aanpak noodzakelijk is.

Het college heeft het al eerder gezegd, maar de aanpak van problematische schulden is een van de grootste uitdagingen. In 2020 wordt begonnen met de uitrol van de aanpak van het Schuldenlab Almelo. Via diverse projecten zetten wij in op structurele verbeteringen en perspectief op een schuldenvrij bestaan. In een politiek beraad is de raad daarover recentelijk bijgepraat.

Met betrekking tot de tegenprestatie naar vermogen heeft het college kennisgenomen van het gezamenlijke amendement dat voorligt. Het college kan zich vinden in de voorgestelde aanscherping. Ook via het instrument tegenprestatie is het van belang om de motivatie van inwoners te vergroten. Door zo veel mogelijk een lerend effect in de tegenprestatie in te bouwen, wordt de kans op een gestructureerd arbeidzaam leven vergroot. De raad kan nog dit jaar als gevolg van de nieuwe Uitvoeringsregeling Participatiewet een voorstel voor aanpassing van de Verordening Tegenprestatie tegemoetzien.

De heer STÖTELER (PVV): Ik kom even terug op het punt van de schuldenproblematiek en de aanpak van problematische schulden. Kan de wethouder zich voorstellen dat mijn fractie moeite heeft met de drie rollen die de gemeente zich aanmeet in de schuldenproblematiek? De gemeente is beleidsbepaler en bepaalt hoeveel mensen moeten betalen. De gemeente is een van de grootste schuldeisers als overheidsinstelling. Vervolgens zegt de gemeente, nadat is bepaald hoeveel mensen moeten betalen en nadat de gemeente schuldeiser is: u hebt problematische schulden, kom maar bij ons, wij gaan u helpen. Kan de wethouder zich voorstellen dat daar frictie zit? Kan hij zich voorstellen dat hij in de behandeling van die problematische schulden als regisseur terughoudend moet optreden?

De heer MAATHUIS (wethouder): Ik kan me voorstellen wat de heer Stöteler inbrengt, de spanningen die dat soms met zich mee kan brengen. Je kunt daar een hele discussie over voeren. Ik moet mij beperken. Ten aanzien van onze rol als beleidsbepaler is het vaak zo dat wij niet bepalen. Dat doet in dit geval vaak de rechtbank. We betalen de rekening wel. We zijn soms schuldeiser. Juist binnen onze aanpak van het Schuldenlab zeggen we dat we graag naar die rol willen kijken en mensen perspectief willen bieden om binnen drie jaar uit hun schuldensituatie te komen door bijvoorbeeld aan het werk te gaan of een opleiding te volgen. Mensen moeten wel zicht hebben op perspectief. Als wij een grote vordering hebben op Almeloërs en hun vervolgens vragen om aan het werk te gaan, kan het zo zijn dat je met de stap naar werk alsnog tien jaar aan het afbetalen bent vanuit het surplus dat je verdient. Dat voelt onrechtvaardig. Als de wil er aan beide kanten is, zeggen wij als college: wij willen met elkaar stappen zetten om mensen perspectief te bieden naar de toekomst. Dat is de reden waarom wij dit initiatief zijn gestart. Anders zit er nergens regie op het creëren van een doorbraak in een heel penibele situatie bij die mensen. Volgens mij is dat reuzegoed beleid.

De heer STÖTELER (PVV): Dat is een half antwoord. De gemeente is niet de enige schuldeiser in die problematische schuldenproblematiek. Als regisseur en als schuldeiser kun je niet in je eentje alles oplossen. Kan de wethouder zich voorstellen dat, als de overheid een van de grootste schuldeisers is – we pakken maar even de overheid als geheel, dus ook het CJIB en het Zorginstituut – de gemeente als regisseur in die schuldenproblematiek terughoudend moet zijn? Dat is de vraag. De gemeente moet handreikingen doen en coulant met de schuldenaren omgaat. Dat is goed. Dat hoort erbij, maar kan de wethouder zich voorstellen dat de gemeente terughoudend moet zijn met de aanpak van de schuldenproblematiek als geheel en als regisseur daarvan?

De heer MAATHUIS (wethouder): In sommige gevallen zal dat het geval zijn en in andere gevallen niet. Nog even over het punt dat er allemaal andere schuldeisers zijn. Dat is de reden waarom binnen het Schuldenlab de methodiek is ontwikkeld in Den Haag van het collectief schuld

regelen, waarbij we met veel voorkomende schuldeisers tot afspraken komen. In dit geval voert de Stadsbank dat voor ons uit. Dat is overigens ook een wettelijke taak, dus daar hebben we wel degelijk een wettelijke rol bij het helpen van mensen. In het collectief schulden regelen wil je met bepaalde partijen afspraken maken om ervoor te zorgen dat de doorlooptijd, voordat je uiteindelijk tot een minnelijke regeling komt, verkort wordt. Nu doet men daar gemiddeld meer dan een jaar over en je wilt dat eigenlijk terugbrengen naar 30 dagen. Iets in die geest was het in Den Haag. Op die manier verergert de situatie van het individu of het gezin niet. Dat zijn allemaal voorbeelden waarom het college gemotiveerd is om dat ter hand te pakken. Dat betekent niet dat we probleemeigenaar worden, als de heer Stöteler dat bedoelt.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Kan de wethouder mij uit de doeken doen of er een relatie is tussen de kosten en de baten van het bestrijden van bijstandsfraude en alle toestanden die dat oplevert en het veroorzaken van schulden en de schuldhelpverlening en alle kosten en effecten daarvan? Ik hoor regelmatig dat we meer problemen veroorzaken dan oplossen, zowel met het hele gedoe rond de bijstand als met het hele gedoe rond de schuldhelpverlening.

De heer MAATHUIS (wethouder): Solidariteit binnen ons sociaal stelsel is gebouwd op een systeem van rechten en plichten. Dat betekent dat het college de wettelijke taak heeft om elke vorm van fraude binnen de uitvoering van onze wettelijke regelingen aan te pakken. Dat is het uitgangspunt. Wij willen ervoor zorgen dat het zorggeld terechtkomt – en dan spreek ik voor mijn beurt – bij de mensen die die zorg nodig hebben. We staan ook aan de lat voor het besteden van middelen in het kader van de bijstand voor de mensen die dat echt nodig hebben. Als er sprake is – en ik noem het toch maar even – van vermogen in het buitenland, is het zo dat je dat moet melden. Je wordt daarnaar gevraagd bij een intake. Als je dat niet doet, hebben wij in die situatie iets met elkaar te beslechten.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik begrijp dat de wethouder allerlei voorbeelden aanhaalt die hem goed uitkomen, maar ik kan ook voorbeelden aankaarten waarbij mensen in de problemen komen en beticht worden van bijstandsfraude door fouten in het systeem. Ze krijgen bijvoorbeeld iets uitgekeerd door de gemeente in december en in januari krijgen ze er gedonder over. Dan moeten ze ineens een dikke boete en veel extra betalen. Ik ben veel benieuwder naar hoe de wethouder het systeem denkt te verbeteren.

De heer MAATHUIS (wethouder): Het is gebruikelijk om in deze raadzaal geen voorbeelden te wisselen. Bij mij staat altijd de deur open om misstanden te melden. Het is niet aan mij om zaken te beoordelen. Daar zijn onze medewerkers primair voor in de lead. Zij kunnen een heel goed oordeel vellen of iemand in overtreding is of niet. De deur staat bij mij altijd open. Als daar patronen in te ontdekken zijn, help ik die graag verhelpen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik ben blij dat de heer Hümmels die vraag heeft gesteld. De wethouder heeft vaker gezegd dat hij voor fraudebestrijding op alle mogelijke manieren gaat, ook qua eigendom in het buitenland. Dat moet hij vooral doen. Maar de heer Hümmels heeft een heel reële vraag. Natuurlijk moet de wethouder fraude bestrijden op alle mogelijke manieren, maar wat kost het ons? Hij is nu al een dik jaar verder als wethouder en heeft tot nu toe nooit duidelijk kunnen maken wat het heeft opgebracht. Er zijn bepaalde kosten en er zijn bepaalde boetes die worden opgelegd. De wethouder heeft zelf meerdere malen gezegd, ook op mondelinge vragen van mij, dat die gelden niet te innen zijn. Wat kost het nou allemaal, die bestrijding, en wat heeft het ons tot nu toe opgeleverd? Daarop heb ik tot nu toe nooit een antwoord gehoord.

De heer MAATHUIS (wethouder): Ik vind die vraag wat minder relevant. Het is onze taak om de handhaving te doen. Dat zit in de kern van de beroepsomschrijving die wij hebben. Wij handhaven de wet en voeren die correct uit. Als er fouten zitten aan onze kant, hoor ik die graag en dan trek ik op dat punt het boetekleed aan. Aan de andere kant, als mensen gebruik c.q. misbruik maken van het systeem, moet dat ook aangepakt worden.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Eens, maar de wethouder verdraait mijn vraag, net als bij de heer Hümmels. Ik zeg niet dat hij het niet moet bestrijden. Dat herhaalt hij steeds. Ik zeg: wat hebben die besluiten gekost en wat hebben ze opgebracht? Dat is een heel reële vraag als raadslid. Ik wil

het gewoon weten. Daarmee heb ik er nog steeds geen oordeel over. De wethouder durft de vraag niet te beantwoorden of heeft geen antwoord op de vraag, nog gevaarlijker en nog erger. Ik zeg daarmee nogmaals niet dat hij niet moet onderzoeken. Komt hij in tweede termijn met een antwoord?

De heer MAATHUIS (wethouder): Nee, ik weet zo uit mijn hoofd niet welke kosten er gemoeid zijn met onze handhaving binnen de sociale recherche, die trouwens ook voor de andere veertien Twentse gemeenten werkt. Dat kan ik op dit moment niet zeggen. Op 10 december 2019 hebben wij een politiek beraad waarin wij dit aspect bij de kop pakken en dan nemen we het kostenaspect daarin mee, voor zover dat mogelijk is.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ook in het buitenland graag. Als de wethouder dat nu toezegt, zal ik mijn tweede opmerking achterwege laten.

De heer MAATHUIS (wethouder): Zo ver is het niet. De raad heeft een overzicht gehad van de kosten en opbrengsten van alle lopende zaken die in het kader van de MAU zijn ingezet. Die zijn bekend bij de raad. De antwoorden op de schriftelijke vragen zullen we nog eens op een rijtje zetten. Dat zijn de oude zaken. We zijn nu gestart met een nieuw onderzoek en dat loopt net. De eerste resultaten zijn te melden als het gaat om de eerste tranche van 250. In de brief hebben we aangekondigd wat de systematiek is en dat het een blijvend onderzoek binnen de reguliere capaciteit is. De resultaten daarvan delen wij met de raad in een politiek beraad. In de beantwoording van de schriftelijke vragen staat er ook iets over.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik denk dat de wethouder nieuwe communicatietechnieken heeft gehad. Hij is er iets beter meester in geworden om vragen niet te beantwoorden. Hoe we het ook doen, ik geef het nu mee. Zolang ik het niet krijg, voel ik me dermate uitgedaagd dat ik mondeling en schriftelijk vragen zal stellen. Nu wil ik die antwoorden echt een keer hebben. Ik heb niks aan al dat gedraai met antwoorden.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Handhaving is datgene wat wij moeten doen. Vervolgens antwoordt de wethouder positief op de vraag van de heer Çete of de kosten in beeld kunnen worden gebracht. Feitelijk is het niet relevant om die kosten in beeld te brengen, want die handhaving is een onderdeel van de werkzaamheden van de wethouder. Handhaven kost per definitie geld.

De heer MAATHUIS (wethouder): Het college is het daarmee eens.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De wethouder laat dat in beeld brengen en daarmee gaat hij in op het verzoek van de heer Çete en dat snap ik, want hij kan heel dwingend vragen.

De heer MAATHUIS (wethouder): Zo ver als mogelijk.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Jawel, maar ook dat kost weer de nodige tijd en inspanning. Kunnen we die niet beter gebruiken voor andere doeleinden?

De heer MAATHUIS (wethouder): Dit wordt lastig. Ik ben het met mevrouw Ten Seldam eens dat je een kosten-/batenafweging moet maken. De raad heeft een kaderstellende en controlerende taak. De raad heeft het recht om conform het reglement vragen te stellen. Als die vragen bij ons worden ingediend, proberen wij die zo goed mogelijk te beantwoorden. Je kunt je afvragen of dat soms tegen de inspanning opweegt, maar daar gaat de raad zelf over.

Meerdere fracties vragen vanuit verschillende invalshoeken aandacht voor de taakstellendheid van het minimabeleid. Het minimabeleid is door de raad jaar in jaar uit taakstellend op € 4,8 miljoen gezet. Na het structureel maken van de collectieve zorgverzekering resteerde een opgave van € 1,1 miljoen. Daarvan is inmiddels € 600.000 dichtgelegd via een versobering van de langdurigheidstoelage. Er resteert dus nog € 500.000 te gaan. En hoe doe je dat dan vervolgens? De inzet van het college zal erop gericht zijn om maatregelen te nemen met zo min mogelijk maatschappelijke impact. Te denken valt aan het aanscherpen van de voucherbesteding bij Almelo Doet Mee, het verwijderen van dubbelingen tussen de bijzondere bijstand en de collectieve

zorgverzekering en het kwantificeren van opbrengsten van het Schuldenlab. Hierbij wordt immers ingezet op het verminderen van bewindvoeringskosten.

Er zijn ook vragen gesteld over de Klijsma-middelen. Op 26 juli 2018 heeft het college een besluit genomen om die Klijsma-middelen structureel zo goed mogelijk te beleggen. Sterker nog: ze waren goed belegd in oplopend perspectief. Op 27 november 2018 heeft het college een waarderingssubsidieregeling in het leven geroepen met een driejarige looptijd met daarin € 400.000 voor initiatieven in de particuliere armoedebestrijding, gericht op sport, cultuur en onderwijs. De Klijsma-middelen zijn langs die lijnen ingezet. We hebben de eigen bijdrage voor de uren zwemles en de Voedselbank als het gaat om het deel in de exploitatie van de kinderen gesubsidieerd. Overigens was er een oud-wethouder in de zaal. Als die er nog was geweest, had ik gezegd: doet u even de oren dicht. Dat was een grapje. Langs die lijnen is het geld ingezet.

Het college komt met een integraal voorstel naar de raad met daarin verweven de motie 10 van Lokaal Almelo Samen, die wij van een positief advies voorzien, en de motie 20 van de PvdA, die wij ook van een positief advies voorzien. De suggestie die de heer De Vries zojuist deed bij mijn collega Langius beantwoorden we in tweede termijn. We willen even overleggen. Beide moties betrekken wij bij een integraal voorstel over hoe om te gaan met de taakstellendheid. De raad kan denken aan de lijnen die ik net heb gezet en de wijze waarop we omgaan met de onderbesteding Klijsma-middelen.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik probeer het te volgen. Ik ben optimistisch, maar de wethouder gaat veel te snel. Kan hij ons meenemen in die zoekrichtingen? Hij noemt heel snel een aantal posten waaraan hij denkt om de taakstelling binnen te slepen. Ik zou graag willen horen in hoeverre dat geen maatschappelijk effect heeft, want dat is de opdracht die wij het college meegeven. Hij heeft een aantal zoekrichtingen genoemd en ik wil graag de garantie dat daar geen maatschappelijk effect uit voortvloeit voor degene die daar onder gaan lijden, de zwakke mensen in Almelo.

De heer MAATHUIS (wethouder): Dat begrijp ik. Daarom zeg ik dat het de inzet van het college om eerst op die maatregelen te focussen. Bij het aanscherpen van de voucherbesteding bij Almelo Doet Mee zou je je kunnen afvragen of je dat wat meer in lijn wilt brengen met deelname, participatie langs de lijnen sport, cultuur en onderwijs of dat je het huidige bestedingsverhaal in stand wilt houden. Daar kun je een zoekrichting in vinden door de regels wat aan te scherpen. Dat heeft geen effect op de doelgroep, want die kan nog altijd gebruikmaken van de vouchers. Alleen de besteding moet dan wel anders zijn.

Bij het verwijderen van dubbelingen tussen de bijzondere bijstand en de collectieve zorgverzekering kan men specifiek denken aan het Wmo-abonnementstarief. Dat wordt via onze bijzondere bijstand vergoed, maar door het structureel maken van de collectieve zorgverzekering en mensen daar actief naar te verwijzen en omdat het bereik binnen die regeling onder de minima heel groot is hier in Almelo, zou je kunnen zeggen: u gaat maar naar uw zorgverzekeraar om die vergoeding op te halen, wij doen dat niet meer in het kader van de bijzondere bijstand. Als het gaat om het kwantificeren van de opbrengsten van het Schuldenlab zeggen we: wij streven naar het verminderen van onder andere bewindvoeringskosten en wij moeten even kijken wat reëel is om daar eventueel na implementatie van onze methodieken in te besparen.

Ik heb aangegeven dat we dat in een integraal voorstel in relatie tot de Klijsma-middelen met daarbij de ingediende moties 10 en 20 meenemen.

De heer DE VRIES (PvdA): Wij hadden buikpijn van de hele bulk rondom minima en de taakstelling van 0,5 miljoen. Die verdwijnt gelukkig langzamerhand, maar nog niet helemaal. In de zijlijn hadden we een motie over de collectieve zorgverzekering. Er bestaat een regeling Uitstroombevordering Bronheffing. Het college zei dat de motie daarmee overbodig was.

De heer MAATHUIS (wethouder): Nee, de heer De Vries is te vroeg. Die komt nog.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Dat is ook een beetje de lijn van mijn vraag. Ik probeer een aantal dingen te volgen. Ik heb bij een paar dingen een krulletje neergezet. Het college geeft een positief advies. Betekent dat dat de moties worden teruggetrokken? Ik weet even niet welk beeld ik daarbij heb. Wat moet ik hier nog van verwachten?

De heer MAATHUIS (wethouder): Het college staat positief ten opzichte van die moties en het is aan de raad om daarin een eigen afweging te maken. Men kan dat advies volgen, maar kan er ook principieel tegen zijn. Dat is de taak van de raad, niet van het college.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Oké, zo had ik het ook in mijn hoofd. Ik wilde het even vragen om een helder beeld te scheppen.

De heer MAATHUIS (wethouder): De fractie van Lokaal Almelo Samen vraagt in hun schriftelijke bijdrage naar de collectieve ziektekostenverzekering, specifiek naar de betalingsregeling bij een achterstand. De PvdA-fractie heeft daar een motie over ingediend. Ik breng dat even samen. Voor mensen onder de bewindvoering is dit geregeld, omdat sinds 1 juli 2019 de ministeriële regeling zodanig is aangepast dat mensen die onder bewind staan versneld kunnen uitstromen uit de wanbetalersregeling. De hoogte van de aflossing bedraagt doorgaans € 35 euro en wordt door de bewindvoerders geregeld. Dit is een zaak specifiek tussen de bewindvoerders en de inwoners. Wij zullen in het convenant dat wij willen sluiten met bewindvoerders in het kader van het Schuldenlab er aandacht voor vragen dat dit standaard gebeurt.

Dan blijft er een groep Almeloërs over met een achterstand, die niet onder bewind staan.

De heer STÖTELER (PVV): De gemeente Enschede heeft die exacte regeling via de WUB afgesproken met Menzis voor bijstandsgerechtigden of bijstandsontvangers die minimaal twee jaar in de bijstand zitten en voor wie er geen perspectief is. Regel dat ook hier!

De heer MAATHUIS (wethouder): Dat is mijn volgende zin. Ook de heer Stöteler is te vroeg.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik ben te laat, want ik vergat al bijna wat ik wou zeggen door de opmerking van de heer Stöteler dat hij het woord "bijstandsgerechtigden" veranderde in "bijstandsontvangers". Dat vind ik geen positieve wijziging.

Ik had net begrepen dat de wethouder probeerde van de bewindvoerders af te komen en nu gaat hij iets regelen met bewindvoerders. Is dat om ze toch maar niet kwijt te raken of houdt de wethouder ook rekening met de kosten die er over het algemeen aan verbonden zijn?

De heer MAATHUIS (wethouder): Je kunt normatief iets vinden van het aantal bewindvoerders dat in Almelo actief is. Dat vind ik ook, maar het is niet zo dat we dat kunnen indammen. Ik heb tijdens het politiek beraad over het Schuldenlab de raad beloofd dat het onderzoek dat de gemeente Hengelo heeft laten uitvoeren naar bewindvoering in eigen beheer, via de griffie beschikbaar wordt gesteld op iBabs. Ik weet niet of het erop staat. Dat moeten we even checken. Ik zie een bevestigend knikje. Daarin kan men lezen welke implicaties het heeft als je bewindvoering in eigen beheer gaat doen. Die zijn niet onverdeeld positief. De gemeenten Enschede, Hengelo en Almelo koersen op een convenant met een beperkt aantal bewindvoerders om een kwaliteitsslag te maken en om de kosten wat meer in de grip te krijgen. Dat is de inzet die wij plegen op dat gebied.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): De wethouder zegt dat je een opvatting kunt hebben over het aantal bewindvoerders, maar het gaat mij niet om het aantal maar vooral om de kwaliteit. Als je er minder hebt en het zijn de beroerdesten, schiet je er nog niets mee op. Ik hoop dat de wethouder ook kijkt of het kwalitatief goede bewindvoerders zijn.

De heer MAATHUIS (wethouder): Dat is exact onderwerp van gesprek met de rechtbank die daarbij betrokken is. Die ziet daarop toe, maar heeft tegelijkertijd ook een capaciteitsprobleem. Dat baart ons zorgen.

We hadden het net over de mensen die onder bewind staan en die versneld kunnen uitstromen. Dat is per 1 juli 2019 geregeld. Dat is één groep, maar je hebt ook de groep van Almeloërs die niet onder bewind staan en alsnog een achterstand hebben. Dat betreft ongeveer 50 inwoners die bij Menzis verzekerd zijn en die wij via onze schuldspecialisten actief benaderen of al benaderd hebben. Dat proces, om via de gemeente gebruik te maken van de Regeling Uitstroom Bijstandsgerechtigden, loopt.

Dan hebben we nog één lacune en daar ziet de motie op, zo begrijp ik, namelijk als je niet onder bewind staat maar vanuit een andere verzekeraar komt. Om die reden geven wij een positief advies op die motie. Daar moeten we nog slagen in maken. Ik weet dat er inmiddels een afspraak ligt tussen Zilveren Kruis en Menzis. De klanten van Zilveren Kruis kunnen de overstap naar Menzis maken als ze daarop gewezen zijn. Wij zullen de groep in beeld moeten brengen die nu nog tussen wal en schip dreigt te vallen. Ik constateer ook dat de groep steeds kleiner wordt vanwege de getraptheid die ik zojuist heb aangegeven. Vandaar een positief advies op de motie.

De toekomst van de uitvoering van de WSW blijft een onderwerp dat de gemeederen terecht bezighoudt. Het debat over de toekomst van SOWECO vindt vandaag niet plaats en daarom zal het college er nu niet al te diep op ingaan. Wel heeft het college kennisgenomen van datgene wat over dit onderwerp is opgenomen in de verschillende schriftelijke bijdragen. De financiële bijlage met kengetallen ter aanvulling van het concept Lokaal Uitvoeringsplan is in de maak.

Afrondend als het gaat om de Participatiewet. Op 10 december 2019 staat er een politiek beraad gepland en gaan we met elkaar wat meer de diepte in met betrekking tot cijfers, oorzaken van instroom en uitstroom.

Mevrouw WIND (CDA): Kan de wethouder mij vertellen of wij dan ook dieper ingaan op de cijfers van de hoogconjunctuur, de vraag die ik eerder aan de heer Pauwels heb gesteld? Natuurlijk kunnen we zien dat er uitstroom is uit de bijstand vanuit de Participatiewet, maar ik ben benieuwd of dat mede is door de gemeente of enkel door de hoogconjunctuur.

De heer MAATHUIS (wethouder): Het is een en-en-verhaal, omdat banen niet door ons worden gecreëerd. Dat doen de ondernemers. Zij nemen de mensen aan. Het enige wat wij kunnen doen, is faciliteren. Wat wij op faciliterend vlak doen vanuit de gemeente gaan wij met elkaar bespreken. De duiding hoogconjunctuur en wanneer het effect heeft, laat ik onderwerp van het politiek debat tussen de fracties.

Mevrouw WIND (CDA): Kan dat worden onderscheiden van elkaar? Hoogconjunctuur en...

De heer MAATHUIS (wethouder): Zeker. Macro zie je dat terug. Ik ben het met mevrouw Wind eens dat in deze tijden het makkelijker is om mensen aan het werk te helpen dan op het moment dat je laagconjunctuur hebt. Ik heb ook gezegd dat er een vervangingsvraagstuk op ons afkomt, omdat heel veel mensen met pensioen gaan. Die dynamiek is er volop, ook als het gaat om de uitstroom en instroom. Dat is de reden waarom wij dat niet in dit debat uit en te na met elkaar moeten wisselen. Dat doen wij op 10 december 2019 uitdiepend met elkaar.

De heer STÖTELER (PVV): Begrijp ik nu goed dat de wethouder de cijfers en oorzaken van in- en uitstroom, waarom ik namens mijn fractie vroeg, op dit moment niet paraat heeft?

De heer MAATHUIS (wethouder): Ik heb net gezegd wat het netto-verloop is van ons bijstandsbestand. Die cijfers zijn dus terdege paraat. Een deel van de vraag zit daarin verwerkt, zoals het aantal mensen dat is uitgestroomd tussen 1 januari 2019 en 1 oktober 2019. Dat zijn er ongeveer 400 als het gaat om het aspect werk en het aspect opleiding. Dan heb je ook nog een aspect mensen die met pensioengaan. Er zijn mensen die verhuizen, mensen die inhuizen, mensen die vanuit de WW in de bijstand komen. Het is een veelkoppig probleem en een uitdaging. Dat is de reden waarom wij er op 10 december 2019 met elkaar de verdieping op zoeken.

De heer STÖTELER (PVV): 10 december is niet nu en de wethouder vraagt nu om € 0,5 miljoen, omdat hij zijn doelstellingen niet haalt. Ik krijg nu niet echt duidelijk waarom de wethouder zijn doelstellingen niet haalt. Ik hoor de netto-cijfers, maar het kan best zijn dat de instroom heel hoog is en dat hij daarom de cijfers niet heeft gehaald of dat de uitstroom hoger was. Ik krijg niet scherp wat exact de oorzaak is. Ik probeer scherp te krijgen waarom de wethouder om € 0,5 miljoen vraagt.

De heer MAATHUIS (wethouder): Het is heel lastig om één oorzaak spits te krijgen. Ik heb geprobeerd aan te geven in mijn antwoord namens het college dat het heel veelzijdig is. De heer Stöteler vraagt waarom ik € 0,5 miljoen vraag. Dat is hem simpelweg gelegen in het feit dat we reëel ramen en dat de BUIG inmiddels ook alweer drie etappes verder is in zijn cyclus. Dat betekent

dat er vanuit het Rijk flink wordt afgeroomd en dat ondanks de daling van het bijstandsbestand, dat op 75% van het target zit, we toch een tekort hebben op die BUIG. Dat is een onderwerp van de verdeelmodellen die landelijk zijn vormgegeven. De heer Trienen zei terecht dat de discussie over de verdeelmodellen opnieuw gaat lopen. Het is afwachten hoe dat voor ons uitpakt. Ik heb er geen verklaring voor dat de gemeente Hengelo miljoenen op de BUIG overhoudt en de gemeenten Enschede en Almelo altijd aan de tekortzijde zitten.

Diverse fracties, GroenLinks, CDA, D66, VVD, hebben gesproken over een nieuw zwembad. Conform toezeggingen heeft het college de raad voor de begroting een voorstel aangeboden voor een nieuw zwembad. Wij zullen over een kleine twee weken – het presidium neemt daar een beslissing over – inhoudelijk hierover spreken. Mijn collega van financiën heeft het kapitaallastenverhaal voor zijn rekening genomen. Ik ben het hartgrondig eens met de waarnemingen in de raad dat voordelen op onderhoud, energie en rente het investeringsplaatje waarschijnlijk mogelijk zullen maken, maar dat is een verwachting die het college uitspreekt. Dat is de reden waarom wij ermee doorgaan en bij de raad komen voor een krediet.

Tot slot is vanuit de Commissie Planning & Control vanochtend een opmerking gemaakt over het investeringsvoorstel fysieke infrastructuur. Er is gevraagd hoe ik omga op het moment dat de subsidies op de infrastructurele projecten niet toegekend worden. De reden waarom wij er nu rekening mee houden in de kredietstelling is omdat het voorwaardelijk is op basis van het beschikbaar stellen van die subsidies. Als dat niet gebeurt, komen we bij de Voorjaarsnota bij de raad terug om opnieuw een afweging te maken of de raad die investering alsnog wil doorzetten of niet. We gaan er nu vanuit dat het niet noodzakelijk is. Anders lossen we het op die manier op. We komen bij de raad daarop terug als de subsidie niet beschikbaar wordt gesteld.

Dan kom ik bij de moties die nog resteren. Motie 13 over betere verlichting van fiets- en voetgangersoversteekplaatsen van Lokaal Almelo Samen, Leefbaar Almelo en PVA. Wij kunnen een positief advies geven vanuit het college, met dien verstande dat we dit onderzoek plaatsen in relatie tot de nieuwe led-verlichting die we in deze stad aanbrengen. Dat betekent ook dat er een uitgelezen kans is om voetgangersoversteekplaatsen goed uit te lichten. Mocht dat geen soelaas bieden, dan kunnen de kleine lampjes eventueel een oplossing bieden.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Ik schrik daar even van. Het is prima dat de wethouder het meeneemt in dat onderzoek, maar in plaats daarvan wil hij de kleine lampjes bij de voetgangersoversteekplaatsen vervangen door ledverlichting. Ik snap dat het onderzoek nog moet plaatsvinden, maar sta er in eerste instantie niet bij te juichen dat je die weglaat. Wat daar op de grond ligt, is nu juist zo'n blikvanger.

De heer MAATHUIS (wethouder): Dat ben ik met mevrouw Van Doorn eens, maar we moeten goed kijken welke situatie problematisch is en welke niet. Dat kunnen wij hier als politici vaak niet goed beoordelen. Daar hebben we onze verkeerskundigen en de deskundigheid van de verkeerskundigen voor nodig om dat goed in kaart te brengen. Het kan ook een en-en-situatie zijn. Het kan soms een of-of-situatie zijn. Ik heb gezegd dat we in het verband van de ledverlichting deze motie gaan uitvoeren. Dat is de reactie van het college.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Prima. Komt de wethouder daarmee terug in een politiek beraad of wordt het een fait accompli dat we moeten slikken of stikken?

De heer MAATHUIS (wethouder): Ik denk dat we niet in die termen met elkaar moeten praten. Het college komt daar desgewenst op terug in een politiek beraad om de raad daarover bij te praten.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik ben even benieuwd. Die schattige lampjes heb je bij het Rembrandtplein. Dat ligt in mijn buurt. Ik merk dat die werken. Wat bedoelt de wethouder met die andere dingen, als alternatief voor de lampjes die 's avonds laat vanuit de grond mensen alert maken? Mij in elk geval wel. Wat zijn de alternatieven? Blijkbaar moet onderzocht worden wat er goed is. Ik heb geen beeld bij de alternatieven.

De heer MAATHUIS (wethouder): Ik zit een beetje te zoeken wat mevrouw Pol probeert duidelijk te maken. Als je de motie leest, gaat het om de veiligheid rondom fiets- en voetgangersoversteekplaatsen. Soms zijn die niet veilig of worden ze niet als veilig ervaren omdat

ze donker zijn en niet goed zichtbaar. Je hebt een aantal aspecten waar je naar moet kijken. Dat is de uitlichting van de lantaarnpalen die in de buurt zijn. Daar ligt een kans in relatie tot de ledverlichting, waar collega Van Mierlo namens het college druk mee is. Je moet kijken hoe goed de belijning is. Er zit allemaal fluorescerend spul op. Als je verlichting werkt en je rijdt daar overheen, licht dat op. Als flankerend beleid zou je nog kunnen kijken naar plakdingen zoals in de buurt van het Vincent van Goghplein. Het college adviseert positief op de motie, maar vraagt ook de ruimte om het in dat pakket van maatregelen te bekijken.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik snap die lampjes die in de grond zitten. Dan spreek je eigenlijk over het ophangen van lampen of het plaatsen van lampen. Mijn vraag is wat de alternatieven zijn. Ik heb een beeld bij de lampjes, maar verder niet. Is dat zo'n moeilijke vraag?

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik hoor de wethouder zeggen dat het gaat om de veiligheid van oversteekplaatsen en dat we het aan de verkeerskundigen laten om te bepalen wat de beste oplossing is, ledverlichting of knipperende lampjes enzovoort. Mevrouw Van Doorn zegt dat zij zich met de uitvoering wil bemoeien. Het is allemaal goed bedoeld, maar ik vraag me af of we dat niet aan de deskundigen moeten overlaten. En dan zegt de wethouder ook nog een politiek beraad toe om over de uitvoering een discussie aan te gaan. Dat snap ik niet.

De heer MAATHUIS (wethouder): Een terecht punt. Ook hier stelt het college zich dienstbaar op. Als wij de uitvoering van de motie ter hand nemen en we een reactie hebben, zal in een raadsbrief worden verwoord wat de reguliere wijze van afhandeling is. Ik laat het aan de raad om dat te agenderen. Daar zijn de geëigende wegen voor. Het college gaat niet over de invulling van politieke beraden, maar we zijn de raad altijd tot dienst bereid.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Fijn dat het college ons een avond bezig wil houden. Dat punt is al gemaakt door de heer Teeuw. De wethouder zegt dat de verkeersdeskundigen gaan kijken naar de locaties. Over die lampjes zijn we het snel eens. Ik zou hem willen adviseren om vooral in het kader van het wijkgericht werken met de buurtbewoners in gesprek te gaan en met verkeerscommissies. Dan heeft hij in no time door wat de gevaarlijke plekken zijn. Zo niet, dan fietsen wij samen een keer door de stad. En mevrouw Van Doorn fietst ook mee. Dat wordt gezellig.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Ik wil even een correctie aanbrengen. Het gaat mij er niet om dat ik betrokken ben bij de uitvoering. Het gaat mij erom dat ik weet wat de uitvoering gaat worden.

De heer MAATHUIS (wethouder): De uitnodiging van mevrouw Ten Seldam ga ik graag aan, maar zij heeft een punt met het wijkgericht werken. Dat gebeurt ook volop. We zijn met verkeerscommissies in gesprek, ook op dit moment al, om, indien noodzakelijk, verkeersonveilige situaties in de wijk zo veel mogelijk te verhelpen. Dit kan daar mooi op aansluiten.

Ik kom bij motie 17 inzake de premie Participatiewet. Het college geeft een positief advies om dat te onderzoeken en de consequenties te presenteren in een politiek beraad. Ik stel voor dat wij dat 10 december 2019 meenemen. De vraag was waar deze premie op toeziet. De premie ziet toe op parttime werk en het aanjagen c.q. stimuleren daarvan. Er was nog iets, maar dat moet ik de raad even schuldig blijven.

Mevrouw WIND (CDA): Bij mij kwam de vraag op of deze motie niet overbodig was. We moeten sowieso voldoen aan deze wettelijke verplichting. Klopt dat?

De heer MAATHUIS (wethouder): Nee, want de raad is altijd vrij om zelf invulling te geven binnen bepaalde bandbreedtes aan het Participatiewetbeleid. Dat betekent niet dat de motie overbodig is, want de suggestie wordt door de indieners gedaan om te onderzoeken of deze premies kunnen helpen bij de doelstelling die de raad c.q. het college hebben gesteld.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Wij kunnen ons vinden in wat de wethouder zegt. We zeggen hier wel eens dat Den Haag onze problemen moet oplossen als het om zorg gaat, maar hier

vraag ik me af of niet het omgekeerde gebeurt. De problemen die door belasting worden veroorzaakt, gaan wij met Almeloos geld oplossen. Dat vraag ik me af.

De heer MAATHUIS (wethouder): Je kunt er altijd vraagtekens bij zetten waar je mee bezig bent. Wij hebben een wettelijke taak bij de uitvoering van de Participatiewet. Dat horen wij netjes te doen. Als er suggesties worden aangedragen die kunnen bijdragen aan de doelstelling van de raad, wil het college die graag onderzoeken.

Mevrouw WIND (CDA): Dat was nu precies mijn punt. Is het dan niet juist een beetje werkverschaffing? Artikel 31 lid 2 geeft een vrij concrete beschrijving van wat er moet gebeuren.

De heer MAATHUIS (wethouder): Mevrouw Wind is juriste en vanuit die hoek wordt er natuurlijk ook naar dit soort artikelen gekeken. Ik heb beleidsinhoudelijk uitgevraagd waar het hier om gaat. Er wordt gerefereerd aan een artikel over het bepalen van vermogensbestanddelen. Ik heb laten uitzoeken waar die premie specifiek op toeziet. Dat zou een premie kunnen zijn om parttime werk aan te jagen c.q. een uitstroompremie in het leven te roepen. We hebben de laatste jaren geen actief beleid vanuit het college op uitstroompremie. Ik wil dat best onderzoeken en met de raad het gesprek daarover aangaan. Om die reden voorziet het college deze motie van een positief advies.

Ik kom bij amendement 19. Ik heb in mijn betoog gezegd dat wij met een voorstel komen. Om die reden ontraden wij het amendement in deze harde vorm.

Motie 20 is van positief advies voorzien.

Motie 25 inzake de collectieve zorgverzekering krijgt eveneens een positief advies.

Dan kom ik bij motie 27 over het Zweeds model. Hoewel daar goede elementen in zitten, moet ik die ontraden. Ik heb in mijn betoog gezegd dat we juist op dit moment heel erg inzetten op de ontwikkeling van het Schuldenlab. Dat vergt op dit moment onze aandacht. In dat licht lijkt het ons niet raadzaam om nog meer experimenten ernaast te zetten. Mocht dit in de praktijk een goede werkwijze c.q. voorbeelden opleveren waar wij in Almelo iets mee kunnen doen – er zullen zich ook andere gemeenten aanmelden – dan houd ik mij aanbevolen om die onder de aandacht van het college te brengen en daarover met elkaar het gesprek te openen. In principe is de motie sympathiek, maar ik vraag de raad om te focussen. Om die reden ontraad ik de motie.

Dan motie 28 inzake de collectieve inkoop energie voor de minima. Daar is al een debat over geweest in eerste termijn. Er zijn inderdaad voldoende alternatieven. Het gaat de indiener om de marge die in die collectieve inkoop zit. Het ligt volgens het college niet in de lijn van de taken die wij zien om dit op te pakken, ook omdat de grootste kostendrijver in de energieprijz zit in de belastingsfeer. Om die reden ontraad ik de motie.

Amendement 29, Inzet tegenprestatie alleen voor eigen ontwikkeling, krijgt een positief advies. Dat is al aan de orde geweest.

Dan kom ik bij de wat stekelige motie 32 van PVV en PVA over de bijstand. De motie is op zich sympathiek maar wij ondersteunen die niet, want anders zou je alles wat belangrijk is onder de aandacht moeten brengen. De suggestie wil ik best meenemen naar onze uitvoering binnen het Werkplein, maar om daar een pilot van te maken en dit actief vanuit de gemeente op te zetten, gaat het college wat te ver. Ik vind dat mensen vanuit hun eigen motivatie daarvoor moeten kiezen. Als zij daarin gefaciliteerd kunnen worden, is dat eventueel mogelijk.

Tot slot motie 43, Nederlands jeugdschaakkampioenschap. Die ontraden wij omdat wij van mening zijn dat, als je dit doet, andere alternatieven die niet hun wegen weten te vinden bij Almelo Promotie of bij het Sportbedrijf bij de gemeente komen om elke keer geldelijke bijdragen te vragen. Er zit geen goed criterium onder waarom je dit wel of niet zou moeten doen. Om die reden ontraadt het college deze motie.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! Ook namens mij dank voor de vele wijze woorden die u vanmorgen hebt uitgesproken. Ik wil graag reflecteren en reageren vanuit een drietal programma's. Ik kies een keer voor een andere volgorde. Ik begin nu bij duurzaamheid, dan zorg en dan de Omgevingswet. En dat inclusief moties en in twintig minuten. Ga er maar aan staan! Ik ga gauw beginnen.

Het programma Duurzaamheid. Een van de belangrijkste opgaven voor de komende tijd is verduurzaming. Allereerst speelt in 2020 de Regionale Energiestrategie een grote rol. Almelo levert daar haar bijdrage aan. Binnenkort krijgt de raad de startnota ter vaststelling voorgelegd. Dat

gebeurt niet alleen bij ons maar ook in de andere gemeenteraden in deze regio. Voor de rest moeten we in de regio bij elkaar voor het jaar 2030 ten minste 35 terawattuur op land aan hernieuwbare energie opwekken via zon en wind. Dat is 35 met negen nullen erachter kilowattuur. De PVA-fractie hoorde ik spreken over 35 kilowattuur. Dat is de energie die je ongeveer gebruikt als je zeventien appeltaarten bakt of veertien keer je vaatwasser draait. Was het maar zo'n eenvoudige opgave. Het is echt a hell of a job wat we met elkaar moeten bereiken. We moeten dat doen via zon en wind. Wij gaan aan de slag met die Regionale Energiestrategie.

Verder staat de totstandkoming van de Warmtevisie op de prioriteitenlijst voor 2020. Ook die is verplicht voor alle gemeenten. Media volgend jaar moet helder zijn welke wijk wanneer van het aardgas af gaat en welke alternatieven er zijn met de kosten daarbij. Vorige week was er een allereerste sprintsessie, waarvoor de raad was uitgenodigd. Een aantal raadsleden was aanwezig en ik hoop dat dat aantal de komende tijd groeit als we verder in het proces komen. Het gaat wel ergens over. We gaan het er ook in deze raadzaal over hebben en natuurlijk met de inwoners van onze stad. De fracties van ChristenUnie en CDA hebben al gezegd dat de Warmtevisie geen kans van slagen heeft zonder onze inwoners. Die visie is een eerste stap naar een aardgasvrije gebouwde omgeving. Als we inwoners willen betrekken, willen we wel een handelingsperspectief kunnen bieden. De wijkuitvoeringsplannen zijn daar het juiste instrument voor. Daarin wordt de Warmtevisie namelijk concreet. De wijkuitvoeringsplannen volgen op de Warmtevisie. Wij vinden het belangrijk om inwoners te betrekken bij die Warmtevisie. Ik blijf het maar benadrukken. Daarom gaat onze volgende sprintsessie over de sociale aspecten van die hele warmtetransitie.

We gaan geen dingen doen waar we later spijt van krijgen. We gaan inzetten op zogeheten no-regret-maatregelen. Het is van belang dat we flexibiliteit weten in te bouwen. De Warmtevisie wordt minimaal elke vijf jaar geactualiseerd, juist vanwege nieuwe technieken en veranderende inzichten. De eerste Warmtevisie wordt een vertrekpunt met de kennis van nu.

Verder ontwikkelen we onze huidige zonneladder door naar een energieladder, zodat we plannen van ontwikkelaars die duurzame energie willen opwekken adequaat kunnen toetsen. Zodra die kaders in de energieladder zijn opgenomen, kunnen we initiatiefnemers duidelijkheid geven over de mogelijkheden in Almelo. We hebben daar uitgebreid over gesproken in een politiek beraad eind augustus.

Het derde thema waarop ik mij in mijn algehele beschouwing richt, is klimaatadaptatie. Dat krijgt volgend jaar ook veel aandacht. De uitkomsten van de stresstesten voor wateroverlast, hitte, droogte en overstroming zullen ons nopen tot het maken van keuzes, onder andere ook in de ruimtelijke ordening. De raad ontvangt daar volgende week een brief over van het college.

Samengevat gaan we duurzame energie opwekken en energie besparen. De Warmtevisie en klimaatadaptatie zijn de grote nummers voor 2020.

De heer STÖTELER (PVV): Eind augustus hebben we inderdaad een politiek beraad gehad over de energieopwekking en de wijze waarop Almelo gaat kijken en rekenen en tot wat voor bieding Almelo kan komen bij de Regionale Energiestrategie. De richting die in augustus in dat politiek beraad werd gekozen en die als eerste moet worden uitgelegd, zijn windmolens in Almelo-Noord. Wij hebben daar op dit moment ook de firma Dekker. Bij de firma Dekker speelt een heel andere problematiek. Wij weten ook hoe groot de weerstand is tegen de uitbreiding van die varkensstal in Aadorp. We kunnen raden hoe groot de weerstand zal worden als we daar ook nog windmolens zouden plaatsen. Bovendien is de vraag of dat überhaupt samen zou kunnen. Gezien de stikstofproblematiek en ammoniakuitstoot die daar plaatsvindt, zou dat mogelijk niet eens naast elkaar kunnen. Wat is nu het idee van het college daarmee? Waar anticipeert het college op? Dekker loopt nog en het college wil die windmolens op dezelfde plaats neerzetten. Dat kan volgens mij fractie niet samen.

De heer VAN MIERLO (wethouder): De discussie rondom de situatie Dekker wil ik niet vermengen met de vraag waarop wij focussen. De energielandschappen, ook bij Almelo-Noord, gaan niet alleen over windenergie. Het gaat ook om een combinatie van zon en wind. In het hele traject om te komen tot de Regionale Energiestrategie en onze eigen duurzaamheidsambities gaat het erom dat wij onder andere via de energieladder eerst de gebieden met elkaar willen bespreken. Wat kan er waar? Willen we alles her en der verspreid over onze hele stad of gaan wij gebieden concentreren waar we voor zon en wind geclusterd onze energietransitie willen positioneren? Die vraag moet eerst beantwoord worden. Ondertussen lopen processen door, bijvoorbeeld de situatie

Dekker. Er zijn veel meer vraagstukken die overwonnen moeten worden, maar dat is geen reden om de boel nu on hold te zetten.

De heer STÖTELER (PVV): Ik begrijp dat de wethouder de firma Dekker hier niet in wil mengen, maar we kunnen haast niet anders omdat we praten over dezelfde locatie. We mogen niet bouwen en boeren door de stikstofproblematiek en ammoniakuitstoot. Het is haast niet los van elkaar te zien. De wethouder kan onmogelijk zeggen dat dat wel kan.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Het gaat mij eerst om de geclusterde gebieden. Als wij het erover eens zijn dat wij bijvoorbeeld bij Almelo-Noord voor de combinatie van zon en wind gaan, zijn we al een stap verder. Dan gaan we kijken wat dat op die locatie gaat betekenen. Ik sluit niet uit dat we, nu het bestaande zonnepark Aadijk op relatief korte termijn daadwerkelijk een start krijgt, daar wellicht ook door middel van zonne-energie kunnen uitbreiden. Het gaat eerst om de geclusterde gebieden en vervolgens kijken we welke hobbels we op de weg tegenkomen. Dat zou de situatie Dekker kunnen zijn, maar het zou ook anders kunnen zijn. Daar wil ik niet op vooruitlopen.

Ik ga in op een aantal concrete vragen en opmerkingen en op de moties over duurzaamheid. Het is mooi dat er een positief beeld wordt geschetst in de schriftelijke bijdragen over de voortvarende aanpak omtrent de verkabeling van de hoogspanningsleidingen. Dank u wel daarvoor. Als het onderzoek gereed is medio voorjaar 2020 melden wij ons bij de raad. Er is gevraagd of het bedrag van € 200.000 voor het programma voldoende is. Ja, vooralsnog is dat voldoende. We maken slim gebruik van ons budget. Daar waar mogelijk vragen we subsidies aan. Bovendien is het aanjaaggeld en heeft de raad de afgelopen tijd kredietvoorstellen voorgelegd gekregen, bijvoorbeeld voor de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed. Ook de ledverlichting komt eraan. Die € 200.000 gebruiken we vooral als aanjaaggeld. We denken daar vooralsnog voldoende aan te hebben. Andes gaan we dat met elkaar bespreken als we verder zijn.

De GroenLinks-fractie wil meer actie richting bedrijven en instellingen die over grote daken beschikken om zonne-energie toe te passen. Veel daken zijn qua constructie niet geschikt voor de zware constructies van de zonnepanelen. We stimuleren het waar dat kan, maar het kan nu nog helaas niet afgedwongen worden. Er wordt landelijk gewerkt aan aanpassing van de wetgeving op dat vlak, maar de zonnepanelenindustrie zit zelf ook niet stil. Er komen steeds meer innovatieve varianten van zonnepanelen, bijvoorbeeld foliezonnepanelen. Conform onze zonneladder, het beleidsdocument dat we hebben, gaat onze voorkeur uit naar zonne-energie op daken. Om onze doelstellingen voor duurzame energieopwekking te halen, ontkomen we er zeker niet aan dat er ook op land verder gekeken moet worden. We gaan bijvoorbeeld ook met VNO NCW bedrijven stimuleren om hun eigen panden te verduurzamen. Voor particuliere eigenaren van woningen hebben we het Energieloket en de wooncoaches. Ook vragen we de subsidie volgens de zogeheten Regeling Reductie Energiegebruik aan om particuliere woningeigenaren te stimuleren om in actie te komen. Dat alles zou de GroenLinks-fractie moeten aanspreken.

De VVD-fractie heeft gevraagd naar het verduurzamen van bedrijven op XL Businesspark. Aan de ene kant werkt XL Businesspark zelf aan een plan voor verduurzaming van het terrein. Anderzijds is het XL Businesspark ook betrokken bij het traject rondom de Warmtevisie. Er is dus zeker aandacht voor.

Er is schriftelijk gevraagd naar de aanpassing van de vliegroutes. In alle eerlijkheid moet ik zeggen dat dat in 2008 al is gepoogd en een jaar of drie geleden nogmaals vanuit de gemeente Enschede voor de gehele regio. Die discussie was niet mogelijk. Dat neemt niet weg dat er in geclusterde gebieden op Almeloos grondgebied daadwerkelijk grootschalige energieopwekking door middel van windenergie mogelijk is. Ook daar spreken we binnenkort met de raad over in het kader van de energieladder.

Het wordt tijd voor een geactualiseerde Watervisie, zo stelt D66. Tja, er staat me bij dat we er hier al eens eerder over gesproken hebben. Op 9 april 2019 heeft het college de Watervisie "Almeloos water beweegt" vastgesteld. Vanwege de waterschapsverkiezingen is de ondertekening daarvan over de zomer heen getild. We gaan dat deze maand nog doen. D66 doelt ook op het riool, het zogeheten Verlengde gemeentelijk rioleringsplan. Dat loopt tot en met 2020. We gaan kijken hoe we dat verder gaan oppakken, ook met het oog op integratie van onderdelen in het kader van de Omgevingswet. Ook al had D66 er niet naar gevraagd, dan gaan we er al mee aan de slag.

Dan kom ik bij de milieuparkjes. Ik zie dat de fractievoorzitter van Democraten.Nu, die ernaar gevraagd heeft, er niet is. Wellicht luistert hij vanaf het rookgedeelte mee. We gaan ermee aan de slag. Hij komt er vast in tweede termijn op terug.

Dan de moties. Motie 11 inzake oud papier ontraden wij. Ik heb daar een aantal argumenten voor. Het systeem met verenigingen is kwetsbaar. Onlangs heeft de grootste vereniging, de St. Jozefkerk, onverwacht aangegeven per 1 januari 2020 te zullen stoppen met de inzameling. Zij zamelden per jaar ongeveer 500 ton oud papier in. Dat is veel. De continuïteit van de oudpapierinzameling is van belang. Bovendien is de actuele oudpapierprijs van grote invloed op de opbrengsten. In 2014 waren die prijzen heel anders dan nu. Kostendekkendheid is nooit onze doelstelling geweest. Het betrekken van verenigingen bij het huis-aan-huis inzamelen zou kostenverhogend werken. Er waren destijds geen 24 organisaties, zoals in de motie is gesteld, maar ruim 60. Daar gaat dus heel veel tijd in zitten. Je wekt op voorhand een hoop verwachtingen hiermee. Het is geen liefdewerk oud papier, dus ik hoop dat de heer Kampman even op de motie wil kauwen.

Dan kom ik bij motie 30 van de PVV over biomassa. We zijn en blijven kritisch op biomassa, maar ontraden de motie. Ik zie de heer Stöteler opstaan, dus dan wacht ik even.

De heer STÖTELER (PVV): Ik mis een "omdat". Kan de wethouder een geldig argument noemen?

De heer VAN MIERLO (wethouder): In de motie verwijst de heer Stöteler naar een aantal onderzoeken. Wij hebben die zelf nog niet bestudeerd. In de motie wordt het college gevraagd om vrij stellige uitspraken te doen, waarbij de deur wordt dichtgezet, terwijl we nu aan de vooravond van een grootscheepse energietransitie staan. We moeten nog aftasten wat we allemaal nodig hebben en wat niet. Wij willen niet op voorhand de deur al dichtgooien, maar ik zei al: we zijn en blijven kritisch op biomassa. Ik neem aan dat de heer Stöteler voelt dat er enigszins een tegemoetkoming in zit.

De heer STÖTELER (PVV): Nou, een kleintje dan. Je mag ervan uitgaan dat, als het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een dergelijk onderzoek laat uitvoeren en dat onderzoek is anderhalve week geleden gepubliceerd, het college of de wethouder daar bovenop zit en het meteen gaat lezen en bestuderen en kijkt wat dat betekent voor zijn portefeuille. De wethouder hier moet zich voorbereiden op zijn onderdelen en moet zich inlezen.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Ik lees mij ongans. Ik leg altijd figuurlijk mijn iPad onder mijn kussen in de hoop dat ik alles wat erin zit letterlijk kan downloaden, maar zo werkt het niet.

De VOORZITTER: Ik kan het bevestigen. U moest eens weten hoe vaak deze wethouder ons corrigeert met alles wat hij gelezen heeft.

De heer STÖTELER (PVV): En nu heb ik hem vanavond ook nog een boekje gegeven.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Precies, dat gaat weer nachtwerk worden. Het wordt bij ons ook gewoon altijd nachtwerk. We staan voor een grote omslag. Ik heb de onderzoeken nog niet gelezen. Wij willen ons hierin verdiepen. Biomassa is een verzamelnaam. Biomassa wordt in zijn algemeenheid niet als duurzaam beschouwd. Ook dat snap ik. Het hout komt veelal uit het buitenland en daar is vaak geen sprake van een reststroom. Dat snap ik allemaal. De raad zou ervoor kunnen kiezen om zich uit te spreken om zich op dit standpunt te stellen. Vooralsnog doet het college dat, met de motivatie die ik heb gegeven, op dit moment niet.

De heer STÖTELER (PVV): Mag ik dan wel concluderen dat de wethouder zich in de uitkomsten van het onderzoek gaat inlezen en dat hij dat zwaar laat meewegen met de keuzes die hij de komende tijd maakt en de standpunten die hij inneemt?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Ik heb gezegd dat wij kritisch zijn en blijven op biomassa. Dat kan de heer Stöteler als een "ja" beschouwen.

De heer AKSE (SP): Ik kom nog even terug op de papierinzameling. Er werden wat getallen heen en weer gekaatst. Een van de dingen die mij triggerde, was dat sinds wij de inzameling via de blauwe containers doen het aantal kilo's per jaar gehalveerd is. Die vraag is nog niet beantwoord. Kan de wethouder dat nu doen?

De heer VAN MIERLO (wethouder): We gaan dan enigszins de getallen in. Dat doe ik graag voor de heer Akse. Ik heb een aantal cijfers paraat. Dat zijn cijfers over de periode 2015 tot en met 2018 door verenigingen bij het afvalbrengpunt en bij brengvoorzieningen. We zien ook de gegevens van het huis-aan-huis ingezamelde papier door middel van de minicontainers. De inzameling door verenigingen is van 1.313 ton naar 745 ton gegaan door de jaren heen. De inzameling via het afvalbrengpunt en brengvoorzieningen gaat van 400 ton naar zo'n 290 ton. Bij de huis-aan-huis inzameling via minicontainers is een verrassend beeld te zien. Die gaat van 2.459 ton naar 2.479 ton, met een kleine golfbeweging. Dat heb ik op dit moment paraat. We hebben ook contact met de grote verenigingen, waarover de heer Kampman sprak. Daar zie je dat door de jaren heen het tonnage afneemt.

De heer AKSE (SP): Het inzamelen met de blauwe containers is op dit moment dus vrij constant.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Ja, dat kun je zo concluderen.

De heer AKSE (SP): Ik heb nog een andere vraag. Ik neem aan dat de wethouder de moties nummer voor nummer behandelt. Over motie 28 over collectieve inkoop energie voor de minima heeft de heer Maathuis al iets gezegd. Onderdeel van die motie is dat er duurzame energie kan worden ingekocht, waardoor in de gemeente Almelo een hoog percentage aan duurzame energie wordt gebruikt. Ik wil geen wig tussen twee wethouders drijven, maar is daarover gesproken?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Wij spreken er ook over vanwege ons eigen gebruik. De gemeente wil zelf ook het goede voorbeeld geven in het gebruik van duurzame energie. Wij spreken dit soort dingen zeker met elkaar door. Het is onderdeel van de afweging.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Ik ben even met de tekst van de motie bezig geweest. Ik heb een nieuwe tekst, ik hoop met goedkeuring van de heer Hümmels. "Verzoekt het college om een politiek beraad te organiseren waarbij de verschillende inzamelsystemen voor oud papier, zowel met als zonder medewerking van verenigingen en maatschappelijke organisaties, in beeld zijn gebracht, inclusief voor- en nadelen en financiële effecten. Op basis daarvan kan dan bekeken worden of en zo ja op welke wijze verenigingen in de toekomst een rol kunnen spelen in de inzameling van oud papier." Wat vindt de wethouder van die tekst?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Ik vind het een heel mooie tekst. Dan bouwen we als het ware een tussenstap in. In de oorspronkelijke tekst wordt gevraagd om met een politiek beraad te komen. Dan bouwen we in dat we eerst schetsen welke vormen van inzameling er zijn, met en zonder de verenigingen, inclusief de presentatie van voor- en nadelen en het kostenaspect. Als de heer Kampman dat vraagt, gaan we dat regelen.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat er sprake is van een gewijzigde motie 11. De heer Kampman moet de tekst nog wel even op schrift bij de griffie aanleveren. Wij wachten de tekst nog even af.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik vraag me af of ik hierover moet beginnen. Met de differentiatie in cijfers verwacht de wethouder mij meer dan dat hij mij helpt. Hij spreekt over een halvering van door vereniging ingezameld papier en een halvering bij brengcontainers. Het begrip "brengcontainer" is voor mij wat onduidelijk. Er zijn ook verenigingen die een container hebben staan. Dat is ook inzameling door verenigingen. Er ontstaat voor mij een wat onduidelijk beeld.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Dat snap ik. Dat is het lastige als je dit soort cijfers even zo presenteert. Daarom deed ik de handreiking om dit voor een politiek beraad netjes uit te werken. Dan maken we het met een PowerPointpresentatie inzichtelijk. Ik noem nu even wat

getallen, maar we moeten het deugdelijk uitzoeken en uitwerken. Op basis daarvan kunnen we kijken wat dit met en voor elkaar betekent. Als de heer Kampman de motie dienovereenkomstig aanpast, zal het college die positief tegemoet treden.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik heb een korte vraag. De heer Maathuis zegt dat het college niet over politieke beraden gaat. Deze motie verzoekt het college om een politiek beraad aan te vragen. Ik heb daar wat moeite mee. Waarom kan de raad niet zelf een politiek beraad aanvragen?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Dat is zo. Het is een beetje semantisch, maar als er een politiek beraad wordt aangevraagd conform het verzoek dat hier in de motie staat, ben ik niet blij om dat uit te voeren. Dan gaan we aan de voorkant ons al heel veel werk op de hals halen. Om die reden heb ik geprobeerd een soort gulden middenweg aan te bieden aan de heer Kampman. Als we het daarover eens zijn, kunnen we dat positief tegemoet treden. Dan wil ik dat voorbereiden. Ik heb dan zelf de regie daarop. Ik moet in alle eerlijkheid zeggen dat dit tijd kost. Ik heb gezegd dat ik de prioriteit wil geven aan de aanpak van zwerfafval bij de milieuparkjes. Ook dat moet gebeuren. Het is en-en-en. Ik vind het belangrijk om dit te doen en zie dit met een positieve blik tegemoet, maar het moet allemaal wel even gebeuren. Als ik het verzoek in overleg met de heer Kampman redactioneel iets kan aanpassen, geeft mij dat de vrijheid om dit ordentelijk op te pakken.

Ik kom bij het programma Zorg. Ook voor 2020 zijn we met name gericht op het stimuleren van de zelfredzaamheid en het kunnen meedoen van mensen, zoveel mogelijk onafhankelijk van zorg, het liefst onafhankelijk van de overheid. Mensen die echt zorg nodig hebben, moeten die krijgen. Waar dat kan, bieden wij daarvoor vrij toegankelijke voorzieningen aan, die wij in 2020 in de wijken willen uitbreiden. Dat staat in de begroting genoemd.

2020 is ook het jaar van de wijkteams, misschien wel de wijkteams 2.0. We gaan het echt anders doen. De pilots met de wijkgerichte toegang in Windmolenbroek en het Nieuwstraatkwartier waren doeltreffend en effectief. Komend jaar gaan we dat stadsbreed uitvoeren. Dat wordt mooi: zo dicht mogelijk bij mensen en hopelijk meer vertrouwd in de eigen wijk. Door meer preventief en integraal te gaan werken, kunnen we inwoners eerder helpen en daardoor vooral zorg proberen te voorkomen.

Wethouder Langius begon er net ook al over. De financiën die wij vanuit Den Haag krijgen voor het sociaal domein baren niet alleen ons maar zo'n beetje elke gemeente zorgen. Gisteren heeft de raad een brief ontvangen met onze inzet op de lobby op het sociaal domein. De heer Akse verwees er ook al naar. Het gaat om activiteiten die structureel in het programma Zorg zijn ingebouwd. Dat is belangrijk en daar moeten we bovenop zitten, niet alleen gelet op de algemene verdeelmodellen in het sociaal domein maar bijvoorbeeld ook op het gebied van beschermd wonen. Ook daar gaat veel geld in om. Juist omdat er in het voorjaar van 2018 ten tijde van het opstellen van het coalitieakkoord niet in de glazen bol gekeken kon worden, is afgesproken om na twee jaar te kijken hoe wij ervoor staan. Letterlijk staat er: na twee jaar kijken of wij op koers liggen en of wij moeten inspelen op omstandigheden die niet te voorzien waren. Dat proces pakken wij op.

Ik ga in op een aantal concrete vragen. Leefbaar Almelo sprak over personen met verward gedrag en ook de PVA en het CDA heb ik daarover gehoord. Het aanstellen van een wijkverpleger voor personen met verward gedrag is niet nodig. We hebben al hulpverleners die personen met verward gedrag, bijvoorbeeld met psychische problemen, opvangen. Dat kan inderdaad verslaving zijn of meer psychosociale problematiek betreffen. In de praktijk van alledag en de avond- c.q. nachtelijke situatie werken we nauw samen met hulpverlenende diensten als een inwoner voor maatschappelijke onrust dreigt te zorgen. Het gaat dan om ambulanceverpleegkundigen, politie en sociaalpsychiatrische verpleegkundigen. Dat is de zogeheten street triage. Die beoordelen de situatie en zorgen voor inzet van de hulp die nodig is. Ik heb zelf een dienst meegedraaid en petje af voor wat daar gebeurt. Ik concludeer dat we geen wijkverpleger voor personen met verward gedrag gaan aanstellen.

Er is gevraagd naar de stand van zaken van de multi-problem aanpak ofwel de doorbraak-methode. Die gaat goed. Er is gevraagd hoe het gaat met de mensen. We meten de beleving van de inwoner met betrekking tot zijn welbevinden tussen zes en twaalf maanden na de doorbraak. Het uitgangspunt daarbij is dat het welbevinden van de inwoner in zijn eigen beleving verbeterd is of ten minste niet achteruit is gegaan. Die resultaten zijn nog niet beschikbaar, maar ik kan melden dat met betrekking tot de financiële rendementen de gemiddelde verwachte maatschappelijke

opbrengsten per casus in het eerste jaar na zo'n interventie een goed resultaat opleveren. Eind oktober is de stand van zaken dat er zo'n 50 plannen gereed zijn. We lopen op koers.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik ben wat traag, want de wethouder is al bij een ander onderwerp. Heb ik goed begrepen dat er gereorganiseerd wordt in het maatschappelijk werk en mogelijk zelfs bezuinigd? De wethouder heeft een mooi verhaal over hoeveel goeds er gebeurt, maar ik krijg signalen dat er in de bemoeizorg mogelijk een herstructurering en een bezuiniging plaatsvindt. Ik maak mij dus zorgen in plaats van dat ik blij word van het betoog van de wethouder.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Vindt de heer Hümmels het goed dat ik straks terugkom op de bemoeizorg? Anders moet ik schakelen tussen allerlei bestandjes en dan wordt het ingewikkeld voor de voortgang van het debat. Ik kom er zo op terug.

De heer DE OLDE (PVA): Ik heb een vraag over mensen met verward gedrag. Komt er dan niet te veel op het bordje van het politieapparaat? Ik hoorde dat de politie voor het minste of geringste moet uitrukken.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Dat is juist niet het geval. De politie heeft landelijk gezegd dat zij niet meer personen willen vervoeren, omdat het afbreuk doet aan hun capaciteit van de noodhulp. Juist door de street triage, waarbij de combinatie van politie, geneeskundige hulpverlening en psychosociale hulpverlening uniek is. De minister komt kijken hoe dat in Twente functioneert. Het kan een mooi voorbeeld zijn voor de rest van het land, juist door het op die manier te organiseren. Elke organisatie brengt zijn eigen capaciteit om niet in, ook de politie. We zien echt meerwaarde in dat model. Het is laatst bij de Monitor uitgebreid op tv geweest en dat heeft goede resultaten.

Dan kom ik bij de wijkaccommodaties. De beantwoording van de schriftelijke vragen is onderweg. Er is even een hiccup geweest. Ik neem er alvast een voorschotje op. Er is gekeken naar de wijze van beheer en exploitatie van de zes wijkaccommodaties die onder de overeenkomst met Accres vallen. Je kunt dat inregelen via inbesteden of aanbesteden of door middel van subsidies, maar het kan ook het voortzetten van de huidige overeenkomst zijn. De accountant – daarover heeft men wellicht via de Commissie Planning & Control signalen gehoord – heeft in de rapportage gemeld dat de gemeente opnieuw moet aanbesteden. Dat gebeurt op dit moment. Ik leg mij erop toe dat die beantwoordingsbrief snel naar u toe komt.

De heer WIERTZ (D66): Er zat nog een tweede vraag aan vast, namelijk wat de uitkomsten van het onderzoek waren.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voordat wij goed en wel dat onderzoek tot ons hadden genomen, was er al een signaal dat we moesten aanbesteden. Dan kun je gaan wikken en wegen wat je moet doen, maar als de accountant als het ware aanwijst dat je er verstandig aan doet om te gaan aanbesteden, volgen wij dat advies op.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik kom even terug op de multi-problem gezinnen. De wethouder spreekt over 50 gezinnen die nu geholpen zijn. Is dat 50 ten opzichte van de 25 die we vorig jaar rondom dit tijdstip noemden? Of zijn het er 25 in het afgelopen jaar en zitten we nu totaal op 50? De ambitie van het college is 375 in drie jaar tijd. Dan begin ik mij zorgen te maken. Ik ben benieuwd of het nu 25 plus 50 is of 25 plus 25. Ik schat in het laatste.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voor dit jaar hadden we er 75 gepland. Dat loopt op, daar zit een groeipad in. Uit de tussenevaluatie die wij dit jaar ambtelijk hebben gedaan, blijkt dat wij op 50 zitten, maar het is nog niet het eind van het jaar. Ik moet in alle eerlijkheid zeggen dat men nog even gewend moet raken aan het aanreiken van dit soort situaties voor het toepassen van de doorbraakmethode. Wij hebben het gevoel dat we op koers liggen. We hebben de 75 voor

dit jaar nog niet bereikt, maar we zijn wel positief gestemd. We zien dat het daadwerkelijk werkt en op stoom begint te komen.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Er wordt al twee jaar gezegd dat we op stoom moeten komen. Ik hoop dat het een diesel is en dat de wethouder, als een keer de vaart er eenmaal in is, zijn eigen ambitie haalt, vooral in het belang van de gezinnen maar ook in het belang van de doelstelling om met de rijksmiddelen uit te komen.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Exact. Die 50 komen bij de aantallen uit het eerste project dat in het vorige college is ingezet. We liggen op koers.

De heer AKSE (SP): De wethouder zei dat hij ze nog niet allemaal in beeld heeft.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Nee, dat heeft de heer Akse mij niet horen zeggen. Dit is een relatief nieuwe methode. Iedereen die rondom de toegang cliënten ontmoet, moet fingerspitzengefühl hebben om in te zien dat voor die situatie de doorbraakmethode heel passend zou zijn. Dat groeit en dat gevoel is er ook terdege. Mevrouw Ten Seldam spreekt over een dieselmotor. Je zou er misschien een elektrische motor van kunnen maken. Het komt nu echt op gang en we lopen op schema.

De heer AKSE (SP): Ich glaube dass wir jetzt auf Deutsch weiter gehen. Het ging er mij juist om dat het vorige college 375 gezinnen in beeld had. Dat is al bijna twee jaar geleden. Als je ze toen al in beeld had, waarom ben je er dan niet concreet verder mee?

De heer VAN MIERLO (wethouder): We praten op de een of andere manier langs elkaar heen. In de vorige periode is er een pilot gedraaid. Het ging toen om 75 gezinnen. Ik noemde net het getal van 50. Als je dat bij elkaar optelt, kom je op de ambitie die we voor dit jaar hadden. Daarom zei ik dat we op koers liggen. De groep verwijzers die de gezinnen en de situaties daadwerkelijk aanreikt, wordt steeds groter. We moeten het niet door elkaar heen gaan halen. 25 plus 50, zo loopt het.

Dan kom ik bij de opmerking over de grip op subsidiepartners en het haakje met betrekking tot de vertrekregeling van de directeur-bestuurder van Avedan. Volgende week ontvangt de raad daarover een brief met de beantwoording van de schriftelijke vragen daaromtrent. Het college betreurt dit soort regelingen, maar we hebben geen juridisch kader om daar iets mee te kunnen doen. We keuren het af, zeker omdat de organisatie grotendeels afhankelijk is van subsidie-inkomsten van gemeenten waaronder de onze. Om in de toekomst wel een juridisch kader te hebben, willen wij kijken of de Algemene Subsidieverordening op dit punt kan worden aangepast. Ik zeg bewust "kan worden aangepast", want we moeten de landelijke wet- en regelgeving in acht nemen. Wij kunnen geen inkomenspolitiek bedrijven via de ASV, bijvoorbeeld bij aftopping van salariering, waarnaar gevraagd is. Daarom is er in de huidige Algemene Subsidieverordening een formulering gekozen dat wij een verklaring van de aanvrager van een subsidie willen zien waarin staat dat in de aanvraag geen kosten met betrekking tot bezoldiging van bestuurders of functionarissen van de instelling zijn opgenomen die uitgaan boven de WNT-norm. Anders kan het niet, omdat de WNT en jurisprudentie dat niet toestaan.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Wat de wethouder schetst en betreurt, kan zich volgens mij in deze organisatie eveneens voordoen. Zou hij dat dan ook betreuren? Soms noemen we iets subsidie en soms kopen we iets in. We laten ook asfalteren, soms ook voor miljoenen, bij bedrijven waarvan we ook niet weten wat de directeur verdient en of er een afvloeiingsregeling is. Wanneer is iets subsidie en wanneer is het inkoop? Die discussie hebben we in het verleden ook wel eens gevoerd. Toen werd heel vaak de maatschappelijke vraag genoemd, dat wij inkopen. In de loop van de tijd zie je dat verschuiven naar subsidie, ook in de benaming. Het valt mij op dat er een aantal dingen door elkaar lopen.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voor subsidies is er een kader, de Algemene Subsidieverordening van de gemeente. Daarin zit een verwijzing naar landelijke wet- en regelgeving waar we aan moeten voldoen. Dat is met name de Wet normering topinkomens. Bij stichtingen of organisaties waarmee wij subsidierelaties aangaan geldt dat wij op basis van de maatschappelijke

vraag en het effect dat wij willen bereiken met elkaar een uitvoeringsovereenkomst maken. Daarin staat wat wij aan samenwerkingsafspraken hebben. Wij vinden dat het geld – en ik maak een vergelijk met de opvatting van het college over het omgaan met zorggeld op allerlei andere fronten – moet worden besteed aan het doel waarvoor we het inzetten. Vervolgens is er wel sprake van een privaatrechtelijke overeenkomst met de betreffende persoon. Daar gaat de gemeente niet over.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Nee, precies. Ik ben het ermee eens dat het geld moet worden gebruikt waar het voor is, maar dat wil niet zeggen dat het hier in dit huis niet kan gebeuren. Daar heeft de wethouder geen antwoord op gegeven.

De heer VAN MIERLO (wethouder): De vraag was in de context van subsidies. Hier in dit huis heeft de portefeuillehouder Organisatieontwikkeling met regelmaat uitspraken gedaan over hoe we op dat vlak in de wedstrijd zitten. An sich zijn wij geen voorstander van een vertrekregeling.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Ik zit even met een ideetje te spelen. De wethouder noemt van alles. Is het mogelijk dat wij geen subsidie verstrekken, maar zorgtaken inkopen, bijvoorbeeld bij een welzijnsorganisatie, en dat wij daar een bepaald bedrag voor betalen? Dat is eigenlijk hetzelfde wat er gebeurt met zorgbureaus. Is het mogelijk om op zo'n manier te werken?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Het is ingewikkeld om daar zo snel even ad rem op te reageren. Wellicht spelen btw-componenten daarbij een rol. Dat is een juridisch vraagstuk. Wij willen eens naar onze Algemene Subsidieverordening kijken om te bepalen wat er allemaal kan op dit vlak, voordat wij allerlei overhaaste ideeën tot uitwerking brengen. Ik zou het heel vervelend vinden als ik nu uitspraken doe waarvan ik de implicaties niet kan overzien en wellicht indrukken wek die ik later moet herstellen. Daar houd ik niet van.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Zoals u van mij gewend bent, raak ik wel eens de draad kwijt. Als de wethouder heel mooi schrijft dat hij 375 gezinnen wil helpen met de doorbraakmethode en het is een driejarig project dat in 2017 is begonnen, vraag ik me af hoe hij aan het eind van dat project die 375 gezinnen heeft geholpen. Volgens mij haalt hij dat van zijn leven niet.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Wat wij het afgelopen jaar hebben gedaan – en daar hebben wij meermalen de resultaten van aan de raad laten zien – had te maken met de vorige periode. Vanaf 2019 zijn we op basis van besluitvorming in het college medio september vorig jaar gestart met het daadwerkelijk invoeren van de doorbraakmethode. Het was eerst een pilot en vervolgens hebben we die body gegeven door er besluitvorming en een plan onder te leggen en door er een planning aan te koppelen. In 2019 zijn we begonnen. De aantallen gezinnen die we willen bedienen met deze methodiek nemen de komende jaren toe. Dit jaar zijn het er 75, volgend jaar meer en het jaar daarna weer meer. De heer Hümmels doelt op het verleden en dat was een project voor 25 gezinnen. We hebben vervolgens netjes in onze besluitvorming aan de start van het structureel inbedden van deze doorbraakmethode daar een plan en een planning onder gelegd. Zo komen we de komende jaren uit op 375.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik heb een korte vraag over het Sohós, het sociaal hospitaal dat als uitvoerder de multi-problem aanpak heeft. Hoe gebeurt dat aanbrengen en het connecten tussen de uitvoerder en de gemeente? Ik wil daar graag een beeld bij hebben.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Ik zit even te zoeken wat de heer De Vries precies bedoelt.

De heer DE VRIES (PvdA): We hebben dat ten uitvoer gelegd bij Sohós. Dat voert de multi-problem aanpak uit. Ik hoor dat de aantallen langzaam op stoom komen. Hoe werkt dat in de praktijk? Wie levert wat aan en wanneer gaat Sohós daarmee aan de slag?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Dan snap ik het iets beter. De verwijzers bij wie de gezinnen in beeld komen, zijn wij grotendeels zelf. Het gaat bijvoorbeeld via de wijkteams of de scholen. Dan is er een team, een MPG-team, dat zich specifiek aan de hand van die methode met hulp van de organisatie die erachter zit, concentreert op een integrale aanpak van die problematiek. De verwijzing komt veelal vanuit onze eigen mensen, vanuit de organisatie, vanuit de wijkteams. Vervolgens is het de methodiek die we tot wasdom brengen om voor het gezin tot een passende oplossing te komen voor dat probleem, de doorbraak te creëren. Het gesprek met die inwoners staat centraal. Dat is waar we vooral op willen inzetten om dat gezin echt verder te helpen.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik begrijp dat de gezinnen bekend zijn en dat is ook wel logisch. Maar waar zit dan de vertraging in het masseren van die gezinnen om richting die methodiek te gaan? Anders zou ik zeggen: je hebt de gezinnen, breng ze aan en ga ermee aan de slag.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Dat snap ik. Ik noemde het groeimodel. Ik hoop dat de heer De Vries begrijpt dat, als we gezinnen in beeld hebben – en er ligt informatie aan ten grondslag om die gezinnen in beeld te krijgen – je ze niet in één keer alle 375 in het proces kunt brengen. We hebben dat financieel doorerekend in het maatregelenplan. Wij laten dat in een groeimodel tot wasdom komen. De wijkcoaches zetten hiermee zelf de doorbraakmethode in en ze moeten eraan wennen dat die methode er is. De pilot was veel kleiner en toen waren er veel minder wijkcoaches bij betrokken. Het moet als het ware inwerken in het systeem om in het groeimodel de ambities te halen die we willen halen. Vooralsnog lopen we daarbij op schema. Ik noemde net het fingerspitzengefühl, maar zo is het wel. Je moet zorgen dat de juiste gezinnen bij die teams op de juiste plek komen.

Ik kom bij motie 7, Preventieve voorlichting kindermishandeling. Daarop geven wij een positief advies.

De bemoeizorg is het laatste onderwerp bij dit onderdeel. De huidige situatie is dat er twee loketten zijn voor toegang voor mensen met hulpvragen: maatschappelijk werk en de gemeentelijke toegang. Dat is verwarrend. In onze lijn om naar één toegangsfunctie te gaan, wordt er gewerkt aan verdere integratie en afstemming van taken. Op termijn willen we de functie van de ambulante begeleiding verder versterken. Er is op dit moment geen sprake van een bezuiniging op het maatschappelijk werk of bemoeizorg, maar van anders inrichten. Dat heeft een financieel effect.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik heb begrepen dat dat ook inhoudt dat mensen die nu op straat werken meer de intake gaan doen in plaats van dat ze mensen helpen.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Of ze op straat de intake doen?

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Dat zei ik niet. Misschien sprak ik wat te snel, excuses. Ik vraag me af of het inhoudt dat mensen die nu op straat werken straks alleen nog maar de intake gaan doen in plaats van dat ze de mensen gaan helpen die de hulp nodig hebben.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Nee, ons team Bemoeizorg blijft bestaan. Bemoeizorg is een samenwerking van verschillende organisaties. In het grote overzicht, de tabel die de raad heeft gekregen bij de rapportage over de subsidies, staat in een voetnoot dat bemoeizorg uitgevoerd wordt door een samenwerking van vijf of zes verschillende partners. Iedereen kijkt vanuit zijn eigen perspectief naar dat deeltje van de problematiek. Het is een ander team. We gaan echt integreren. Ons eigen team Bemoeizorg blijft gewoon bestaan om de problematiek in beeld te houden.

De heer STÖTELER (PVV): We hebben in een eerder debat al eens gesnuffeld aan de ontwikkeling dat per 1 januari 2020 de ambulante hulpverlening extra dwangmiddelen krijgt. Wij zijn verantwoordelijk voor de uitvoering. Wanneer komen we daarover te spreken?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Volgens mij is het de verantwoordelijkheid van het college om voor 1 januari 2020 te komen met een aanpak voor de implementatie van de Wet verplichte GGZ. Uiteraard informeren wij de raad daarover, maar het is niet zo dat de raad daarvoor een bepaald beleid moet vaststellen. Het is de uitvoeringsverantwoordelijkheid van het college om

de wet te implementeren. Als wij daar een collegebesluit over nemen, informeren wij de raad uiteraard en dan komt het op de openbare besluitenlijst te staan.

De heer LOUPATTIJ (VVD): De wethouder zegt dat het college de motie inzake Preventieve voorlichting kindermishandeling omarmt. Ik vraag me af, ook in het kader van zuinig omgaan met de middelen en het niet willen veroorzaken van dubbelingen in de subsidies, waarom de wethouder deze opdracht niet bij Veilig Thuis ziet. Het zou best kunnen zijn dat het projectteam KIM heel goed is en goed werk levert, maar is het eigenlijk niet zo dat Veilig Thuis vanuit het Advies- en meldpunt kindermishandeling ook een rol heeft bij preventie? Of ziet de wethouder dat anders?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Ik heb inderdaad gezegd dat het college er positief tegenover staan. Dat betekent ook dat wij met VTT in gesprek zullen gaan om te kijken hoe we dit op de Almelose schaal een slag verder kunnen brengen. De verbinding met VTT moet zeker worden gelegd. Het college heeft liever dat we enigszins zelf regie houden op hoe we de pilot gaan vormgeven dan dat we het een-op-een vragen aan VTT om dat te doen. Ook daar staan ze ons niet met een open deur op te wachten voor een nieuwe opdracht. Nu hebben we zelf grip op de inhoud van de pilot, maar wel in afstemming met VTT.

De heer LOUPATTIJ (VVD): Begrijp ik goed dat wij, terwijl wij een grote bijdrage leveren in de kosten van Veilig Thuis, geen invloed hebben op de opdracht? Ik verwijs naar een eerdere motie die breed aangenomen is in de raad, die hier ook over gaat. Kunnen wij voldoende sturen op de opdracht van Veilig Thuis, onder andere de GGD en dat soort organisaties, waarbij wij niet aanvullend allerlei dingen willen van anderen terwijl ze feitelijk ook in de oorspronkelijke opdracht van een ander zouden kunnen zitten? Krijg je hier niet een onnodige stapeling van subsidie mee? Je zou kunnen zeggen: heeft vanuit de oorsprong het Advies- en meldpunt kindermishandeling niet een grote rol bij preventieve voorlichting kindermishandeling? Zou het gedeelte van de subsidie dat Veilig Thuis krijgt van de Almelose gemeenschap niet ook voor een stukje preventie kunnen worden ingezet?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Ik snap de reactie van de heer Loupattij. Zonder me nu met handen en voeten te binden, weet ik in ieder geval dat de hele kwestie die hier speelt, binnen de Regiovisie voor huiselijk geweld en kindermishandeling wordt opgepakt. Misschien kom ik er in tweede termijn nog op terug. We proberen zoveel mogelijk aan te sluiten om dubbelingen te voorkomen. We nemen het vooral mee in het regionale traject om te voorkomen dat we dingen dubbel doen. We proberen wel een lokale vertaling te maken, want dat is hier door beide fracties gevraagd. We lopen dus mee in het regionale traject, maar wel met een lokale vertaling waar dat mogelijk is. Mocht ik tot de conclusie komen dat ik net even iets te veel heb gezegd, dan kom ik er in tweede termijn op terug. Gaat u maar uit van een regionale insteek met een lokale vertaling.

De VOORZITTER: Dit loopt uit de hand. De beantwoording van de wethouder heeft al een uur geduurd en er moeten nog twee collegeleden. Beperkt u zich.

De heer LOUPATTIJ (VVD): Kan de wethouder in de tweede termijn meenemen wat Almelo bijdraagt aan Veilig Thuis?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Ik ga even kijken of ik dat kan opzoeken.

Tot slot het programma Omgevingswet. 2020 wordt het jaar van de Omgevingswet. De wet treedt op 1 januari 2021 in werking.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Volgens mij vergeet de wethouder iets. Hij gaat over inclusie.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Gelet op het feit dat in de motie die daarover is opgesteld er een verzameling zaken staat, onder andere het voorstel om de raadzaal in het gemeentehuis toegankelijk te maken, hebben we in de voorbereiding en verdeling binnen het college afgesproken dat burgemeester Gerritsen daarop reageert.

De Omgevingsvisie. Digitalisering en dat soort zaken staan centraal. Zowel Leefbaar Almelo als de PvdA willen de middelen downsizen. De PvdA vindt, hoe belangrijk de Omgevingswet ook is, dat de investering als overdone moet worden beschouwd en als een feestje van ambtenaren en

adviesbureaus. Het college ziet dat anders. Het programma zelf is bij de Perspectiefnota vastgesteld en nu koppelen we daar de middelen aan. Om in de beeldspraak te blijven, moet het systeem van samenleving, overheid en partners in de stad gaan dansen. Het is dus een feest voor ons allemaal. Het draait vooral om de cultuurverandering die daar achter zit. We hebben een sober programma ontwikkeld, gebaseerd op landelijke kengetallen. Wij gaan niet mee in de motie om daarop te gaan downsizen.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Wij hadden enige tijd geleden regelmatig contact met de ambtenaar die nu afscheid heeft genomen. Er wordt of is een nieuwe ambtenaar aangesteld. In hoeverre wordt de raad dan weer meegenomen? Niet alleen moeten we meegenomen worden, maar wij gaan over de visie en vanuit de visie ook over het plan. Ik wil graag van de wethouder weten of er plannen zijn om bij elkaar te komen.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Zeker, mevrouw Van Doorn wordt op haar wenken bediend. Ik heb dat in mijn algemene inleiding staan, maar vanwege de tijd heb ik dat niet uitgesproken. Wij hebben in het kader van de participatieaanpak gepland staan dat wij op 10 december 2019 in een politiek beraad de raad verder informeren over de stand van zaken. Op 11 december 2019 gaan we met maatschappelijke partners en organisaties in gesprek conform de afspraken die we in het participatieplan hebben gemaakt. Daarvoor is een save-the-date uitgegaan.

Daar wil ik het bij laten, voorzitter.

De VOORZITTER: Ik ben even verrast. Wij hadden op dit moment een schorsing op de agenda staan. Wethouder Van Rees en ikzelf moeten nog het woord voeren. Ik geef de raad in overweging om de termijn van het college nu af te maken. Dan kan de schorsing benut worden voor het beraad over de tweede termijn en het komen tot een nadere besluitvorming. Ik geef het woord aan wethouder Van Rees.

De heer VAN REES (wethouder): Voorzitter! Ik neem aan dat de raad net zo vermoeid is als ik na al tien uur in deze zaal aanwezig te zijn geweest. Het is een zware dag. Ik zal proberen met gepaste snelheid door de onderwerpen heen te lopen. Ik neem aan dat de raad over bepaalde dingen geïnformeerd wil worden en wil worden meegenomen. Ik zal het zo snel mogelijk doen. Ik heb een hele stapel moties waar ik op in moet gaan.

Ik begin met de binnenstad. Er zijn veel vragen gesteld over de binnenstad. Ik roep de raad in herinnering dat de raad het koersdocument heeft vastgesteld, een document dat ook is vastgesteld door andere partijen in de stad. Daarin hebben we benoemd dat we een kernwinkelgebied willen hebben, dwaalgebieden, de Kop van Zuid, de Stadskade en het Gravenkwartier en dat we twee belangrijke transformatiegebieden hebben waar wij de leegstand te lijf willen gaan door die gebieden te transformeren. We hebben geconstateerd dat het koersdocument moet worden gerealiseerd samen met de partners in de stad, de vastgoedeigenaren, de CAA, de horecaondernemers en de culturele instellingen.

De CAA is op dit moment bezig met de invoering van de BIZ. Er is een kwartiermaker aangesteld, onder andere met subsidie van de gemeente vanuit het stadsarrangement. Die is nu volop bezig om de BIZ op te zetten. Het is de bedoeling dat een en ander wordt uitgewerkt en ter besluitvorming wordt voorgelegd aan de raad. Die moet het gebied benoemen waar de BIZ gaat gelden. Daarna zal er een stemming plaatsvinden. Ik hoop dat dat allemaal met gezwinde spoed verloopt, zodat wij hopelijk medio volgend jaar een beslissing kunnen verwachten van de ondernemers. Als de BIZ wordt aangenomen, zal de reclamebelasting, die nu nog geldt, worden afgeschaft.

De afronding van de haven gaat op dit moment voorspoedig. Dit najaar zullen de bomen en de verlichting worden geplaatst. Begin volgend jaar zal het kunstwerk worden neergezet. De opening is voorzien in april of mei. We zijn daarover in overleg met de partijen uit de stad.

Een aantal fracties constateert dat er nog punten zijn die aandacht nodig hebben, zoals de zwarte zijde van het havenblok. Wij zijn bezig om te kijken wat we daarmee kunnen doen: vergroenen of iets met kunstenaars. Het moet in ieder geval iets zijn waardoor dat zwarte vlak weg is. We zijn in overleg geweest met Urban Interest over de galerij. De kap die er nu op zit, is donker en niet stimulerend. Het materiaal is nogal poreus en het schijnt lastig te zijn om dat zo maar even te vervangen.

De heer PAUWELS (VVD): De wethouder spreekt over kunstenaars en dat soort oplossingen om de zwarte zijde wellicht een andere kleur te geven. Kan hij vertellen of er nog wat meer ambitieuze plannen zijn dan kunstenaars aan het werk te zetten op die zwarte gevel?

De heer VAN REES (wethouder): Het heeft te maken met de herontwikkeling van het Havenblok. We zoeken nu naar een tijdelijke oplossing om het beeld te verbeteren. Dat doen we met Urban Interest. Zij zijn eigenaar en zij zullen moeten beslissen of het de investering waard is. We zijn daarover in gesprek. Hetzelfde geldt voor de Trommel, maar daar kom ik straks op terug.

Dan is er de discussie over de openbare toiletten, die hier al veelvuldig is gevoerd, waar ook een aantal moties voor is ingediend. Wij zijn het afgelopen jaar met de horecaondernemers in gesprek geweest of zij bereid zijn om hun toiletten ter beschikking te stellen. Dat doen zij, maar zij willen niet, zoals vaak in gemeenten gebeurt, een sticker op de deur hebben dat mensen die van het toilet gebruik willen maken welkom zijn.

De heer DE OLDE (PVA): Als straks de motie over de openbare toiletten wordt aangenomen, kan de wethouder dan garanderen dat die motie wordt uitgevoerd, dat er volgend jaar minimaal één toilet komt?

De heer VAN REES (wethouder): Ik zal daar straks bij de motie op ingaan. Ik maak eerst mijn verhaal af, dan komt daar ook een antwoord op.

De heer DE OLDE (PVA): Ik heb nog een vraag. De wethouder heeft een uitnodiging gekregen. Komt hij eind november op het toiletsymposium?

De heer VAN REES (wethouder): De heer De Olde wisselt van stijl. Hij heeft eerst gezegd dat de mensen mij uitnodigden voor een gesprek en daar heb ik "ja" op gezegd. Ik ga kijken of het binnen mijn agenda past om naar het toiletsymposium te gaan.

De heer DE OLDE (PVA): De wethouder mag ook een ambtenaar sturen.

De heer VAN REES (wethouder): Ja, we kunnen ook een ambtenaar sturen. Ik maak mijn verhaal over de toiletten af. Wij hebben een inventarisatie gemaakt. Er zijn openbaar toegankelijke toiletten in de binnenstad: bij de HEMA, in onze parkeergarage Het Stadsbaken, bij het Huis van Katoen en hier in het gemeentehuis. Er zijn toiletten, maar die moeten nog op de plas-app worden gezet, zodat die voor iedereen toegankelijk zijn. We gaan zorgen dat de meldingen daarop verschijnen. In het verleden is er elke keer gezegd dat we een openbaar toilet zouden realiseren in het Havenblok. De ontwikkeling van het Havenblok vergt wat tijd omdat die samenhangt met de ontwikkeling van de Stadskade, die momenteel ook wordt uitgevoerd. Als wij gaan investeren in het Havenblok, is het jammer om te investeren in een openbaar toilet van € 10.000 tot € 20.000 als dat na een jaar weer moet worden weggehaald omdat je dan een toilet in het Havenblok krijgt. Dat is het dilemma dat hier speelt.

Ik ben afgelopen week in het Havenblok geweest. De twee toiletten die er nu zitten, zijn echt niet meer geschikt. Het riool is afgesloten, evenals het water. Ze zien er heel slecht uit en zijn niet geschikt om tijdelijk als oplossing te gebruiken. Daarnaast zijn er openbare toiletten bij de HEMA en op andere plekken. Ik blijf zoeken naar een oplossing, maar het moet wel financieel verantwoord zijn. Ik vind het jammer als we een openbaar toilet realiseren terwijl je een halfjaar later hetzelfde toilet kunt realiseren in het Havenblok.

De heer WIERTZ (D66): Dat is op zich logisch, maar een jaar geleden zei de wethouder dat er dit jaar openbare toiletten zouden zijn. Wat is er veranderd sinds een jaar geleden waarom dat niet meer kan?

De heer VAN REES (wethouder): Het is financieel niet gelukt. Er moeten financiële mogelijkheden zijn om dat te realiseren. Een openbaar toilet kost, als je het gaat huren of in een exploitatie-overeenkomst onderbrengt, al gauw € 20.000 tot € 30.000 per jaar per toilet. Als je zelf zo'n unit koopt, gaat het om forse investeringen, boven € 100.000. Daar moet wel dekking voor zijn. We proberen het op de meest redelijke manier op te lossen.

De heer DE VRIES (PvdA): De wethouder spreekt telkens over de beschikbaarheid van openbare toiletten, maar de plekken die hij noemt zijn niet openbaar. De winkeliers willen geen bewegwijzering. Ik vind het onverteerbaar dat mensen in een rolstoel zich rot moeten zoeken. Almelo is wat dat betreft niet gastvrij. Het zoekgebied is het nieuwe Havenblok. Zoekt de wethouder ook naar andere locaties in dat nieuwe, compacte centrum, die misschien ook in aanmerking komen? Dan kan het proces versneld worden.

De heer VAN REES (wethouder): Wij hebben een inventarisatie gemaakt van alle plekken waar op dit moment toiletten zijn die openbaar toegankelijk zijn. De mensen zullen gevraagd worden om die toiletten te melden op de plas-app. Dan worden ze zichtbaar. We hebben op dit moment geen middelen of mogelijkheden om op korte termijn ergens een openbaar toilet te realiseren. Dat is de realiteit.

De heer DE VRIES (PvdA): De keiharde toezegging blijft staan en wordt niet ingewilligd. Ik vind het een groot probleem.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Een toilet voor € 30.000? Is dat van goud? Er is € 280 miljoen aan inkomsten. Er is een heel duidelijke opdracht: er moet een toilet komen. Dat is de wens van de raad. Ga het regelen! Ik vind dit echt belachelijk. Ik weet dat jullie allemaal heel beleefd zijn, maar ik vind het echt lulkoek. Gewoon regelen, klaar! Het was vorig jaar beloofd.

De VOORZITTER: Ik begrijp het. U mag uw argumentatie geven, maar dat soort woorden gebruiken we hier in de zaal niet.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik weet niet of ik het met dezelfde woorden zou willen omschrijven, maar ik heb wel het idee dat heel gemakkelijk wordt gezegd dat er geen geld voor is, terwijl we aan heel veel andere dingen uitgeven. Mensen hebben zelfs toegezegd dat zij de exploitatie op zich willen nemen, zodat het eigenlijk nauwelijks geld kost. Men is nu met dat gebied bezig en volgens mij is daar iets in te passen. Ik hoor zelfs vertellen dat het toilet helemaal niet afgesloten is en dat het er alleen niet uit ziet. Het is allemaal toegezegd. Ik vraag me af in hoeverre de wethouder in gesprek is met degenen die daar wat mee willen en of daar niet wat meer van te maken is dan wat hij tot nu toe doet, zeker gezien alle toezeggingen.

De heer VAN REES (wethouder): Ik ben daar geweest, samen met onze vastgoedbeheerder. Ik ben me ter plaatse op de hoogte gaan stellen. Het zijn twee losse toiletjes. Het is geen openbaar toilet. Een openbaar toilet omvat vaak meerdere toiletten voor mannen, vrouwen en een gehandicapten toilet. Dat zit er allemaal niet in. Om daar iemand met een schoteltje bij te zetten, is bijna absurd. Wat moet je met twee toiletjes? Je moet een behoorlijke voorziening maken. Daar streef ik naar en ik wil dat zo snel mogelijk doen. Als er duidelijkheid is dat er niets in het Havenblok kan worden gerealiseerd, zal ik zo snel mogelijk iets gaan realiseren op een andere plek. Het college erkent de noodzaak van een openbaar toilet. Tot die tijd zijn er gelukkig ook andere plekken in de stad waar mensen naar het toilet kunnen.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Ik wil nog toevoegen dat een openbaar toilet toegankelijk moet zijn voor de rolstoeler, maar ook buiten de openingstijden van bijvoorbeeld een gemeentehuis, ook in de avonduren, op zon- en feestdagen. De winkeliers zijn dan niet voldoende.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Is de heer Van Rees wel eens bij de HEMA geweest. Hoe moet daar in godsnaam een invalide naar het toilet gaan? Het is al heel knap als vrouwen elkaar moeten passeren als zij bij de HEMA naar het toilet gaan. Inderdaad zijn er, zoals mijn collega zegt, ook nog zoiets als sluitingstijden. Er is dus geen gedegen voorziening. Het maakt ook niet uit of die er zijn. De raad heeft de duidelijke wens uitgesproken dat die er moet komen. Het moet gewoon uitgevoerd worden.

De heer DE OLDE (PVA): Ik heb nog één vraag. Is de wethouder ervan op de hoogte dat er bedrijven zijn die in ruil voor reclame op de toiletten die toiletten gratis willen plaatsen?

De heer VAN REES (wethouder): Ik heb zo'n bedrijf nog niet ontmoet, maar ik ben op de hoogte van het feit dat je dit soort toiletten kunt huren, leasen of kopen. Als je toiletten wilt hebben die 24 uur toegankelijk zijn en die ook geschikt zijn voor invaliden, kosten die toiletten geld. Die moeten schoon zijn en moeten gereinigd worden na elk bezoek van een toiletganger. Dat zijn forse investeringen. Als we het doen, moet het wel raak zijn. Dat ga je niet voor twee jaar of één jaar doen.

De VOORZITTER: Ik sluit de interrupties op dit punt. We hebben voldoende gesproken over de openbare toiletten. De opvattingen over en weer zijn helder. Er komen nog beoordelingen van moties. Ik verzoek de wethouder zijn betoog te vervolgen.

De heer VAN REES (wethouder): Ik ga door naar de Grotestraat Noord en Zuid. Zoals bekend, gaan we het verkeer terugbrengen in de Grotestraat Noord, omdat wij hebben bepaald dat dat een transformatiegebied is. Wij willen het winkelgebied verkleinen en dat betekent dat het promenadegebied wordt verkleind. We gaan daar het verkeer terugbrengen, conform het koersdocument dat ook is onderschreven door de CAA-ondernemers. We gaan kijken of we daar middels het terugbrengen van het verkeer de transformatie kunnen bevorderen.

In het centrum zal een camerasysteem worden opgehangen om de toegankelijkheid van het centrum door gebruikers van auto's te kunnen controleren en boetes te kunnen sturen als mensen met auto's de stad inrijden waar dat niet mag.

De heer STÖTELER (PVV): Een PVV-plan. Heeft de wethouder ook bewoners van de Grotestraat Noord gevraagd wat zij vinden van gemotoriseerd verkeer door hun straat?

De heer VAN REES (wethouder): De ondernemers en de inwoners zijn bevroegd. Het ligt verdeeld. Er zijn veel tegenstanders van het terugbrengen van het verkeer. De raad heeft een koers uitgestippeld, namelijk dat wij de stad willen transformeren. Dat betekent dat er dingen moeten veranderen. Dit is een van de consequenties daarvan. Het is een pilot en die wordt na twee jaar geëvalueerd. Dan kijken we verder.

De heer STÖTELER (PVV): Ik wil de raad en het college voorhouden dat we klachten hebben ontvangen vanuit de Hofkampstraat. Die straat is heel smal. Je hebt dan al heel gauw het gevoel dat daar hard wordt gereden. De Grotestraat Noord is zo mogelijk nog smaller. De mensen die daar hun voordeur hebben, stappen direct op de straat. Zij zullen het gevoel hebben dat er met 80km door de straat wordt gereden, hoewel dat niet het geval is. Kan de wethouder zich voorstellen dat daar straks enorm veel klachten over komen en dat hij zich door deze pilot enorm veel werk op de hals gaat halen?

De heer VAN REES (wethouder): Uitsluiten kan ik nooit iets, want het is een nieuwe ontwikkeling. De vergelijking van de Hofkampstraat met het noordelijk gedeelte van de Grotestraat Noord klopt volgens mij niet. De verkeersaantrekkende werking van de Hofkampstraat hangt samen met het gebruik van het Amaliaplein en de vele bezoekers die daar op vrijdag-, zaterdag- en zondagavond zijn. Wij zijn volop in gesprek met de inwoners van de Hofkampstraat om te kijken welke oplossingen we daar kunnen vinden. Het is onterecht om te zeggen dat de Grotestraat Noord hetzelfde zou zijn als de Hofkampstraat. We gaan er natuurlijk op letten en nemen het mee in de evaluatie.

Er is geconstateerd dat de weg in de Grotestraat Zuid wat verloedert. Het zit in de planning om daar basaal onderhoud te plegen, zodat het wat op niveau komt. Beter Wonen plant om op de plek van de hondenuitlaatplaats binnenkort te gaan bouwen. De verwachting is dat dat ergens in 2020 rond komt. Dan zal het herstel van de bestrating in de Grotestraat Zuid aangepakt zijn en wordt er weer gewoond op die plek. Dan zullen we voor de hondenuitlaatplaats trouwens weer een oplossing moeten vinden.

Dan de samenwerking met de HMO. Wij zijn samen met de HMO als gelijkwaardige partners aan het kijken hoe we de ontwikkeling van de Stadskade en het Havenblok kunnen oppakken. In de aanloop daar naartoe meende het college dat het verstandig was om de Trommel heel snel te verkopen. Dan kan de nieuwe eigenaar erin gaan investeren. Het is op dit moment echter niet slim om de Trommel te verkopen, omdat de programmering van de Trommel samenhangt met de programmering van de Stadskade en het Havenblok. Dat nemen we mee in de overleggen met de

HMO. In de tussentijd kijken we of de gemeente een kortetermijnoplossing kan realiseren om het aanzien van de Trommel te verbeteren. Wij denken dat we daar iets kunnen doen met vergroening. Het zal € 60.000 tot € 80.000 kosten om daar iets aan te doen. Dat wordt niet verantwoord door de opbrengsten die de Trommel voor ons heeft, maar we zoeken daar budget voor. Tegelijkertijd voeren we hierover gesprekken met de HMO.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): De wethouder is wat onduidelijk. Wat bedoelt hij met vergroening? Vergroening van de gevels?

De heer VAN REES (wethouder): Ja, vergroening van de gevel.

Mevrouw BUIKEMA-ALBERS (ChristenUnie): De wethouder spreekt over € 60.000 tot € 80.000 voor tijdelijke vergroening van de gevel?

De heer VAN REES (wethouder): Ik hoop dat dat niet tijdelijk is. Het is een fors bedrag. De nieuwe eigenaar moet dat meenemen.

Mevrouw BUIKEMA-ALBERS (ChristenUnie): Maar de Trommel is in ontwikkeling.

De heer VAN REES (wethouder): De Trommel is van ons. De onderkant is van een vastgoed-eigenaar en de bovenkant is van de gemeente, vanaf de eerste verdieping. Wij hadden de gedachte om de bovenkant te verkopen, want het college heeft de opdracht van de raad om zoveel mogelijk vastgoed te verkopen. De ontwikkeling van wat je met de Trommel doet, hangt qua woningbouwprogrammering samen met de ontwikkeling in de Stadskade en het Havenblok. Als we dat gaan verkopen, hebben we daar geen grip meer op. In de aanloop daar naartoe kijken we wat we kunnen doen om die lelijke Trommel aan te pakken en dan denken we aan vergroening. We hopen dat de nieuwe eigenaar dat meeneemt, want anders is het zonde.

We kijken bij de Stadskade en het Havenblok wat we daar kunnen doen. De wens van het college en een deel van de raad is het realiseren van de verbreding van het kanaal. Er wordt op dit moment volop gekeken naar de meerwaarde die we willen realiseren in de programmering van het gebied tussen Nielz, de bibliotheek en het nieuwe stadhuis. We hebben daar een reservering in de begroting voor van € 300.000. Dat was een vraag van het CDA-fractie. Die € 300.000 zijn kapitaallasten die we beschikbaar hebben. Dat staat dus ongeveer gelijk aan een investering van € 7 miljoen. Wij hebben dus ongeveer € 7 miljoen minder beschikbaar om te investeren in dat gebied.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Ik wil een opmerking maken over de Trommel. Ik hoop dat de wethouder ook eens denkt aan een likje verf. Als je de gevel schildert en de kozijnen een ander kleurtje geeft, blend het zo in de rest.

De heer VAN REES (wethouder): Dank u wel. Daar hebben we zelf ook aan gedacht.

De VVD-fractie heeft gevraagd of wij ook denken aan het textielverleden. Er zijn op dit moment geen harde plannen om het textielverleden daar op de een of andere manier te laten terugkomen. We kunnen het meenemen. Ons verleden speelt heel nadrukkelijk bij de uitvoering van de nota Erfgoed, waar wij volop mee bezig te zijn. Het is een idee om ons verleden op die manier te blijven waarderen.

Dan kom ik bij de aanpak van de leegstand. Onze acties zijn er in eerste instantie op gericht om het kernwinkelgebied zo snel mogelijk vol te krijgen. Daarna moet er natuurlijk ook aandacht worden besteed aan de dwaalgebieden. Wij hebben voor het acquireren van nieuwe winkels een commissie gevormd waarin de CAA, vastgoedeigenaren, ondernemers met netwerken en de gemeente zitten. Samen willen we de acquisitie van nieuwe winkels voor de gemeente gaan vormgeven. Het is de bedoeling dat het een warme acquisitie wordt, omdat gebruik wordt gemaakt van bestaande netwerken van ondernemers. Wij willen die vanuit de ambtelijke organisatie ondersteunen met iemand die daar een vervolgactie op kan nemen, die onderlinge afspraken kan maken en dingen kan uitzoeken en gebruik zal maken van het Ondernemersloket. De persoon die een rol gaat spelen in de acquisitie, moet ook een rol gaan spelen in de relatie met de vastgoedeigenaren. In de aanpak van de verdere leegstand – ik denk dan met name aan de transformatiegebieden – zal onze relatie met de vastgoedeigenaren een cruciale rol spelen.

Op het gebied van leegstand willen we een geheel van maatregelen nemen die met elkaar samenhangen en die ertoe moeten leiden dat in de transformatiegebieden daadwerkelijk de transformatie op gang komt. We moeten daar hulp van de vastgoedeigenaren bij krijgen. We denken aan de volgende acties. De vastgoedregisseur speelt ook een rol in de acquisitie van nieuwe winkels. Het gevefonds is opnieuw ingesteld, zoals u hebt kunnen lezen. Wij denken aan het instellen van een verplaatsingssubsidie, een subsidie om bedrijven die naar het kernwinkelgebied gaan tot verplaatsing te stimuleren. We denken aan een planontwikkelingsfonds. Dat wordt ook in andere gemeenten gedaan. Vastgoedeigenaren die zich afvragen wat zij gaan doen met hun pand, worden ondersteund in de planontwikkeling. Ze kunnen een architect inhuren en een bouwadvies vragen wat er mogelijk is met het pand. Op die manier heb je een vrij groot bereik met kleinere bedragen.

Je zou eventueel ook een transformatiesubsidie kunnen instellen. Dat is een subsidie voor als men daadwerkelijk gaat verbouwen. Dan praat je vaak over grotere bedragen. Als sluitstuk van de aanpak willen we zorgen dat de leegstandverordening wordt ingevoerd. Als je dan te maken hebt met onwelwillende vastgoedeigenaren die volharden in niets doen, kun je die op een adequate manier aanpakken. Die acties willen wij in gang zetten. De extra budgetten, oplopend van € 150.000 tot € 250.000, willen we voor deze zaken gaan inzetten. Ik hoop en heb de verwachting dat we voor deze acties kunnen aankloppen bij de provincie. Je ziet ook in andere provincies dat de provincie meebetaalt aan dit soort acties in de binnensteden. We gaan daar voor 2020 sterk op inzetten. Ik hoop dat de raad dit van harte ondersteunt.

Dan kom ik op de relatie tussen de binnenstad en de Lifestyle Boulevard. Vanaf het moment dat ik hier ben, heb ik gestimuleerd dat de ondernemers van de binnenstad en van de Lifestyle Boulevard met elkaar in gesprek gaan. Het zijn niet twee concurrenten, het zijn twee onderdelen van dezelfde stad die elkaar moeten versterken. De twee groepen hebben in een convenant met elkaar afgesproken dat er in Almelo sprake is van twee warenhuizen: het warenhuis de binnenstad en het warenhuis de woonboulevard. Dat betekent dat ze op een actieve manier met elkaar samenwerken.

Het afgelopen jaar hebben wij veelvuldig gesprekken gevoerd met de ondernemers van de woonboulevard om de transformatie vorm te geven, maar ook om de woonboulevard om te zetten naar een Lifestyle Boulevard. Zoals het er nu uit ziet, kunnen we het grotendeels doen binnen het bestaande bestemmingsplan. Dat geeft ruimte om sneller te handelen dan wanneer we het bestemmingsplan hadden moeten aanpassen. Zoals het er nu uit ziet, komt er zeer binnenkort een raadsinformatiebrief naar de raad met informatie over de stand van zaken en de verdere acties bij de Lifestyle Boulevard.

Daarmee heb ik de vragen over de binnenstad beantwoord. Hopelijk ga ik niet te snel.

Er is een vraag gesteld over de subsidie van de bibliotheek. Het is bekend dat de bibliotheek een vijftal wettelijke taken heeft. Het niveau van de invulling van die wettelijke taken is onderdeel van gesprek met de gemeente. De gemeente ziet dat er taken zijn die bij meerdere uitvoerders terechtkomen. We nemen dat mee in het algehele subsidieverhaal om dit verder scherp te slijpen.

Voor de eikenprocessierups hebben wij het afgelopen jaar een aanpak gedefinieerd. Die aanpak is gebaseerd op drie pijlers: preventief spuiten met gif, curatief wegzuigen en vergroting van de biodiversiteit. Die drie sporen lopen we tegelijkertijd. Preventief spuiten hebben wij het afgelopen jaar gedaan, omdat we wisten dat de problemen enorm groot zouden worden. Die problemen zijn in Almelo, in tegenstelling tot andere gemeenten, relatief klein gebleven. De werkwijze van het afgelopen jaar is geëvalueerd. Het rapport ligt klaar en komt binnenkort naar de gemeenteraad. Afgelopen donderdag was er een overleg met de provincie en alle andere gemeenten om te komen tot een meer gezamenlijke aanpak. Onze aanpak is heel succesvol. Het is de bedoeling dat het preventief spuiten in de loop van de jaren gaat afnemen en dat dat wordt opgevangen door de biodiversiteit die wij stimuleren. Dat doen wij op meerdere manieren. De afdeling heeft daar contact over met de provincie. In de begroting is budget opgenomen voor twee jaar, want wij willen binnen twee jaar zien dat dit effect heeft. Als dat niet het geval is, zullen we moeten heroverwegen of de aanpak moet worden voortgezet.

Dan kom ik bij de vragen over de systeeminnovatie, de € 750.000 die nog moet worden ingeboekt. In 2020 gebeurt er veel bij de dienst. We hebben dit jaar de nota Kapitaalgoederen vastgesteld. Er wordt gewerkt aan het uitwerken van de beheerplannen die in die nota zijn aangekondigd. De concepten daarvan zijn klaar. Het college zal die in december bespreken. Parallel daaraan loopt de evaluatie van de IBOR, waarbij we ook kijken naar een meer ecologische aanpak

van het beheer openbare ruimte. Daar overheen hebben we voor de dienst een ontwikkelingsplan en daarin zullen wij de € 750.000 als bezuiniging voor 2020 inboeken.

Al deze stappen die we nemen, hangen samen met het feit dat wij het beheer openbare ruimte in Almelo verder willen verbeteren. De relatie met Twente Milieu speelt daarin een rol. Twente Milieu beheert voor ons op dit moment de openbare ruimte, de wegen, de verhardingen, en wij doen de rest. Wij zijn afgelopen jaar geconfronteerd met het feit dat Twente Milieu een herberekening van de kostprijsystematiek heeft toegepast. Dat leidt ertoe dat wij een forse stijging van 25% van de kosten op het beheer van onze verhardingen krijgen. Het college vindt dat heel veel en is het er niet mee eens. Wij onderzoeken of wij de diensten van Twente Milieu weer terug kunnen halen naar de gemeente en het zelf kunnen uitvoeren.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Is de andere prijsstelling mogelijk doordat het contract is afgelopen en zijn er nieuwe onderhandelingen? Of kunnen we daar gewoon vanaf?

De heer VAN REES (wethouder): Twente Milieu heeft zelfstandig een herberekening van de kostprijs gemaakt. Als die naar onze dienstverlening wordt doorgerekend, leidt dat tot een enorme prijsstijging. Wij zijn aan het onderzoeken of en hoe wij van het contract af kunnen en hoe we de diensten hier naar binnen kunnen halen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijn vraag is of, als er zo'n contract is, de prijsstelling zomaar kan veranderen.

De heer VAN REES (wethouder): Daarop is het antwoord "ja".

Voor de disbalans in de sociale woningbouw hebben we in de begroting 2020 een budget opgenomen. Daarover komen wij volgend jaar in de raad terug.

Met betrekking tot de Gors zijn er gesprekken geweest met de ondernemers. De ondernemers hebben plannen gemaakt en die zijn op 25 september jl. gepresenteerd aan de omwonenden. Er waren 65 bezoekers. Op dit moment wordt verder gewerkt aan de plannen. Ik zal de raad regelmatig op de hoogte houden van wat daar gebeurt. Er wordt consequent aan gewerkt.

Dan kom ik bij plattelandsontwikkeling en amendement 4 van de CDA-fractie. In 2018 en 2019 zijn de acties vanuit de plattelandsontwikkeling vooral gericht op de uitvoering van het project Groene Metropool. We hebben een gebiedsmakelaar ingehuurd en werken mee aan de leaderprojecten, met een Europese subsidie voor plattelandsontwikkeling. Daar hebben wij cofinanciering voor ingezet, onder andere bij Erve Peeze en Paviljoen Naturhus. Verder hebben we meegewerkt aan initiatieven op Agrofood en natuurlijk het grote project Mijn Erf 2030.

Wij denken dat wij ondanks de bezuiniging deze activiteiten kunnen doen, zij het sommige in wat mindere mate. Daarbij worden we geholpen door de provincie, want die heeft de consultants van Mijn Erf 2030 volledig overgenomen. Zij betalen die voor 100%. Daarom denkt het college de bezuiniging te kunnen realiseren zonder dat het een negatieve invloed heeft op de huidige activiteiten die wij uitvoeren op plattelandsgebied. Wij raden het amendement dan ook af.

Volgens mij ben ik door mijn vragen heen. Ik hoop niet dat ik het afraffel, want dat is niet mijn bedoeling. Ik kom bij motie 1 van GroenLinks over het parkeerfonds. In principe raad ik die af, al was het alleen al om de termijnen die erin worden genoemd. Wij zijn ons ervan bewust dat parkeren in de binnenstad een belangrijk item is, zeker met alle ontwikkelingen die plaatsvinden rond de nieuwe vestiging van de Wok en de concurrentie op parkeergarages met het Theaterhotel. Wij gaan onderzoeken hoe het aanbod en gebruik van parkeerplaatsen zich tot elkaar verhouden en gaan zoeken naar oplossingen. Ik kan de invoering van dit systeem nu niet overzien. Ik ga het idee wel meenemen. Als ik een transformatie op gang wil brengen en ik zeg tegen een ondernemer dat hij zijn winkel moet transformeren naar wonen maar eerst € 7.000 voor een parkeerplaats moet betalen, werk ik mezelf eerder tegen dan dat het stimuleert.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Het is prima dat de wethouder dit in een breder kader meeneemt. Ik ben wel benieuwd waarom dit in een dorp als Wierden wel zou kunnen en in Almelo niet haalbaar is.

De heer VAN REES (wethouder): Wij hebben te maken met een heel grote leegstand. Wij willen pandeigenaren overhalen iets te doen met die leegstaande panden. Als je daar op voorhand een prijskaartje van € 7.000 aan hangt, terwijl geld toch al een probleem is, werkt dat niet

stimulerend.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Nee, maar geld is bij ons ook een probleem bij het parkeerbeleid. Daar zijn tekorten op. De wethouder heeft ook een verplichting om voor voldoende parkeervoorzieningen in de stad te zorgen.

De heer VAN REES (wethouder): Daarom gaan we er dit jaar naar kijken en dan neem ik dit systeem mee. Als het soelaas biedt, zal ik de laatste zijn om het te laten liggen, maar ik wil het eerst goed kunnen overzien.

Dan kom ik bij het voorstel voor een geboortebos, motie 2. Dat raad ik af. Ik roep als wethouder altijd dat we de groenste stad van Twente en van Overijssel zijn. We hebben verschrikkelijk veel bomen. Ik ben in gesprek om te kijken of wij bij het waterschap een voedselbos kunnen realiseren. Dat is een bos dat het gebruik stimuleert omdat mensen daar vruchten kunnen plukken. We zoeken uit of dat lukt en komen er op een later moment op terug. We plaatsen ook al tiny forests. We zijn bezig met de vergroening van de schoolpleinen. We doen dus heel veel op dit terrein.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik zie niet in waarom het een het ander uitsluit. Een boom is ook een appelboom of een perenboom. GroenLinks kent vast nog heel veel meer bomen. Ik heb een perenboom in mijn achterboom staan en ook nog druiven. Zo'n eetbos in combinatie met een geboortebos lijkt mij prachtig. Hoe staat de wethouder daar tegenover? Het een sluit het ander toch niet uit?

De heer VAN REES (wethouder): Inderdaad, misschien moeten we er op die manier naar kijken.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Misschien heb ik een heel ander idee bij zo'n geboortebos. Ik heb de heer Buitenweg er ook niet goed over gehoord. Volgens mij is het de bedoeling dat mensen zelf die bomen kopen en zelf gaan plaatsen. Het enige wat de gemeente Almelo moet doen, is een plek aanwijzen waar die bomen geplant kunnen worden.

De heer VAN REES (wethouder): En onderhouden ze het dan ook?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Ja ... Dat doet GroenLinks voor ons.

De heer VAN REES (wethouder): Het ligt niet voor de hand om er zomaar "ja" tegen te zeggen.

Ik ga verder met amendement 4 over de plattelandsontwikkeling. Ik heb net beargumenteerd waarom ik dat afraad.

Dan kom ik bij motie 9, Budget voor onderhoud en vervanging van speeltoestellen. Die nemen wij over in die zin dat wij voor de begroting 2020 dat niet meer voor elkaar krijgen. Wij gaan onderzoeken welke kosten wij precies moeten maken en welke investeringen we moeten doen. Bij de Perspectiefnota 2020 zullen wij met voorstellen op dit vlak komen.

De VOORZITTER: Even voor de nauwkeurigheid: het college neemt geen moties over. Wij adviseren positief of ontraden een motie. Overnemen betekent niet dat de motie van tafel is. Wij gaan er gewoon over besluiten.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Het lijkt me niet verstandig om de motie op deze manier in te brengen. Als ik de tekst verander in "verzoekt het college om een plan op te stellen om een kwaliteitsslag te maken en te betrekken bij de Perspectiefnota 2020", is de motie dan akkoord?

De heer VAN REES (wethouder): Dan zou ik de motie zeer aanbevelen.

De VOORZITTER: Dan is het aan de heer Kampman om voor die aanpassing te zorgen.

De heer VAN REES (wethouder): Dan kom ik bij de openbare toiletten. Ik ga niet toezeggen

dat er in 2020 een openbaar toilet komt. Ik wil wel de toezegging doen dat wij in het eerste kwartaal, in ieder geval begin volgend jaar, duidelijkheid krijgen over wanneer het er wel komt.

De heer WIERTZ (D66): Wellicht kan de wethouder dan ook naar de oorspronkelijke motie van de heer De Olde uit 2016 kijken. Daarin werd de suggestie gedaan om reclame aan de zijanten te plaatsen, waardoor een bedrijf het toilet gratis zou kunnen plaatsen. Ik weet niet of dat mogelijk is.

De heer VAN REES (wethouder): Ik neem de suggestie mee.

Motie 22 gaat over de huisvesting van arbeidsmigranten. Wij zien dat niet als taak van de gemeente. Wij zijn bij een aantal initiatieven betrokken geweest die niet door zijn gegaan. Anders hadden we mogelijk al een initiatief in de stad gehad. We regelen via de definitie van wonen – en daar komt binnenkort een voorstel voor in de raad – hoe wij omgaan met het medegebruik van huizen. Wij zien dat niet als primaire taak van ons. Onze taak is om het vast te leggen in de ruimtelijke ordening. Daarna is het aan de marktpartijen om het op een adequate wijze te regelen.

Dan motie 23 over een moratorium verkoop of onttrekking sociale huurwoningen. Die betrekken wij bij het onderzoek naar de sociale huurwoningen. In principe is het zo dat in de Woonvisie staat dat de behoefte of de vraag naar sociale huurwoningen in Almelo de komende jaren gaat afnemen. Dat is aangetoond op basis van de vraag. Daaraan heeft marktonderzoek ten grondslag gelegen. Er zit dus een afname in de planning. Het zou heel onlogisch zijn om, gelet op wat het college wil, nu meer sociale huurwoningen neer te zetten. In onze ogen is het beeld al heel erg scheef en dan zou je het nog schever trekken. Ik raad deze motie af.

Dan kom ik bij motie 31 over Zwarte Piet. Ik ben heel blij dat de gemeenteraad Almelo daarover spreekt, maar wij vinden dat niet een onderwerp waarover het college zich moet uitlaten. We hoeven het zeker niet te regelen in onze subsidieverordeningen. Wij adviseren negatief over deze motie.

Motie 33 gaat over een status aparte voor statushouders. In de visie van het college is er geen sprake van een knelpunt of een noodzaak om de huidige wijze van werken te wijzigen. In de praktijk blijkt dat de meeste Almeloërs gemiddeld na acht maanden een woning vinden. Als de statushouder na zes maanden nog geen woning heeft gevonden, krijgt hij in dit systeem voorrang. De landelijke afspraken vanuit de VNG verplichten ons om dat al na drie maanden te doen. Het verschil tussen Almeloërs en statushouders is heel klein. Dat moet ook nog gerelateerd worden aan een totaal van 1.000 mutaties per jaar. Het heeft dus eigenlijk geen negatieve invloed op de tijden die mensen moeten wachten. Wij raden de motie af.

Dan kom ik bij motie 39 over de herverdeling van prullenbakken in de openbare ruimte. Ik denk dat het positief is om hier eens naar te kijken. De vuilnisbakken staan inderdaad op sommige plekken heel vreemd verdeeld. Wij zullen dat meenemen in onze manier van werken. Op dit moment wordt er ook uitvoering gegeven aan een motie van 2011 om het aantal vuilnisbakken te verminderen. Wij zullen het daarin meenemen.

Motie 40 over de subsidie van de bibliotheek zullen wij meenemen in ons subsidieverhaal. Misschien mag ik die zien als onderdeel van motie 41.

Motie 42 gaat over het behoud van de gevel van Ten Cate en het textielverleden. Er is gisteren een brief ter versturing geaccordeerd naar de VVD-fractie, die hier uitgebreid vragen over gesteld heeft. Dit kruist elkaar. Dat is jammer, want het heeft veel ambtelijke inzet gevraagd. De gevel van Ten Cate is geen monument of bijzonder bouwwerk. Er is uitgebreid overleg geweest met de Rijksgebouwendienst. Men wil nieuw bouwen en neemt het inpassen van de gevel niet mee. Er schijnt een bijzondere kamer in te zitten en men kijkt of elementen van de oude directiekamer kunnen worden hergebruikt in het nieuwe pand. De motie heeft in dit verband geen zin. Wij kunnen het niet afdwingen.

(Burgemeester Gerritsen draagt hierop het voorzitterschap van de vergadering over aan mevrouw Bijenhof.)

De heer GERRITSEN (burgemeester): Voorzitter! Er ligt niet heel meer en daarom hebben we voor mijn portefeuille wat minder tijd bemeten.

Over het inclusiebeleid is een aantal opmerkingen gemaakt. Het is niet zo dat er in de gemeente Almelo geen inclusiebeleid gevoerd wordt. Er zijn weliswaar geen extra middelen voor

besteed in een eerdere begroting of nu gevraagd in deze begroting, maar wij hebben wel degelijk werkafspraken en regelmatig gesprekken met verschillende doelgroepen in de samenleving. Een daarvan is bijvoorbeeld de Wmo Adviesraad, waarin over inclusieaspecten wordt gesproken. Als de raad een intensiever inclusiebeleid wil voeren, betekent dat dat er meer middelen voor beschikbaar moeten worden gesteld.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Ik vind het raar dat je iets apart moet regelen voor het inclusiebeleid. Als je inclusief bent, doe je dat eigenlijk al. Dan zou je er niet apart iets voor moeten regelen. Je neemt dat op in je beleid. Als het een jaar moet duren om een raadzaal rolstoelvriendelijk te maken, word ik daar wel een beetje simpel van. Dat neem je gewoon mee. Er zijn misschien wel ambtenaren die een beperking hebben. Je kunt alles overal in meenemen. Daar heb je geen apart beleid voor. Inclusief is inclusief.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik zei ook dat dat al gebeurt. Het is niet zo dat in de beleidsvorming in de gemeente, als wij woonwijken aanleggen, straatwerk doen of winkelcentra inrichten of als wij het in dit huis over inrichting hebben of in de gebouwen die wij beheren of waarvoor we medeverantwoordelijk zijn, daaraan niet wordt gedacht. Het feit dat hier in de raadzaal een trapje is en geen opgang voor een rolstoel naar de publieke tribune, is inderdaad een slecht voorbeeld. Dat is echter niet exemplarisch.

Overigens is er – en ik reageer nu ook op de motie die over dat onderwerp is ingediend – gewerkt aan een losse oprijplaat als oplossing, maar die voldeed niet. Sterker nog, die was levensgevaarlijk. Het is de bedoeling dat uiterlijk in het eerste kwartaal 2020 de aannemer van deze zaal een geschikte structurele oplossing voor de opgang van de publieke tribune aanbrengt.

Er is gevraagd of de gemeente Almelo overgaat tot het totaal verbieden van de verkoop en het gebruik van lachgas. We hebben eerder in de raad naar aanleiding van vragen hierover gesproken. Een dezer weken komt het college met een ontwerp voor het wijzigen van de APV, waarin aan de hand van het voorbeeld dat in de gemeente Enschede is geformaliseerd een aantal gebruiksregels voor de verkoop van lachgas bij evenementen en het gebruik van lachgas buiten evenementen aan de raad worden voorgesteld. Dat zal geen algemeen verbod behelzen, zoals dat in Arnhem aan de hand is. Wij vinden dat tamelijk revolutionair en zijn heel benieuwd of dat gaat leiden tot jurisprudentie. Als het standhoudt, zou het misschien navolging verdienen. In de regio Twente volgen veel gemeenten het voorbeeld van de regelgeving in de gemeente Enschede en dat zal Almelo ook doen. Dat heeft een ruime reikwijdte om het gebruik en de verkoop van lachgas in onze gemeente te kunnen reguleren. Ik weet dat daar ook vanuit de Lokaal Almelo Samen-fractie naar gevraagd is.

De PVA-fractie heeft gevraagd naar de mogelijkheid om tijdelijke vergunningen te verlenen. Ik kan daar kort over zijn. Tijdelijke vergunningverleningen kunnen niet, althans niet op de gebieden waar de heer De Olde op doelt. Binnen het omgevingsrecht en de milieuregelgeving is dat niet mogelijk, vooral niet omdat het een grote rechtsonzekerheid veroorzaakt bij degenen die tijdelijke vergunningen moeten hebben. Overigens merk ik op dat, in tegenstelling tot wat de heer De Olde heeft gezegd over de gemeente die veel rechtszaken heeft veroorzaakt, dit een stelling is die het college niet volgt. Daar komen wij nog op terug.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Het veroorzaken van veel rechtszaken is een beetje moeilijk. Ik moet wel zeggen dat ik ontdaan ben over de gang van zaken van zo'n juridische procedure. Ik heb al eerder aangekaart dat mij berichten bereiken van exorbitant hoge kosten van een advocaat. Dat een advocaat geld kost, is logisch, maar hoe kritisch wordt er gekeken naar de declaraties van die advocaten? Als zo'n advocaat voor een simpele vergunning zo veel vraagt, was ofwel de vergunning niet goed of de advocaat doet zijn werk niet goed of hij declareert met een heel forse pen, of een combinatie van die drie. Zeven weken nodig hebben om een simpele afwijzing van een vergunning te verdedigen, dat wil er bij mij niet in. Ik zit een beetje in die branche. Kan daar voor de toekomst nog eens kritisch naar gekeken worden? Gedane zaken nemen geen keer, dat is verspillend geld.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Mevrouw Pol refereert aan één specifieke zaak die buitengewoon complex is. De zaak bestaat uit een aantal weigeringen tot het verstrekken van een omgevingsvergunning en een aantal onderdelen die daarvan het gevolg waren. Op al die onderdelen zijn vervolgens bezwaar, beroep en verzoeken om een voorlopige voorziening

ingediend. Dat maakt het complex. Als organisatie vraag je dat niet lichtvaardig en met grote terughoudendheid, want dat doen wij in al die gevallen, of het nu juridische inhuur is of andere vormen van inhuur. Het gemeentebestuur is zorgvuldig in de afweging of wij zaken met eigen expertise of met externe expertise kunnen doen. In de casuïstiek waar nu aan gerefereerd wordt – maar daar wil ik eigenlijk uit blijven – was er aanleiding om dat te doen omdat het zo’n complexe en met elkaar verweven zaak is. Mevrouw Pol zegt dat gedane zaken geen keer nemen en dat we daarvan leren. Met betrekking tot handhavingsbeleid en het voeren van procedures daarop heeft het college al eens in antwoord op schriftelijke vragen van de PVA-fractie geantwoord – en dat is een heel principiële uitspraak – dat wij de handhaving van de regels niet kunnen stoelen op de kosten die met handhaving gemoeid zijn. Je probeert uiteraard verstandige afwegingen ten aanzien van de kosten te maken, maar het is onze kerntaak om de regels die de gemeenteraad heeft vastgesteld of die uit wettelijke bepalingen voortvloeien te handhaven.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): De zaak is inderdaad complex en ik heb gemengde gevoelens over de handhaving, te meer omdat ik bij één procedure ben geweest, een civiele zaak over de uitzetting. De gemeente legde een dwangsom bij de verhuurder op en vervolgens zie ik brieven en e-mails dat de gemeente op vragen van de betrokken schaakvereniging zegt er niets mee te maken te hebben. Dat vind ik persoonlijk erg schrijnend. Dat zit mij dwars en dat heb ik nu geuit.

Dat de handhaving geld kost, kunnen de meeste raadsleden, ervan uitgaande dat het redelijk denkende mensen zijn, wel beseffen. Dat de gemeente moet handhaven in bepaalde zaken en daar keuzes in maakt, oké. Deze ondernemer – ik noem geen namen – is zeer bedreven in het bevechten van de gemeente en is daar zeer fel in. Dat is een keuze die hij maakt. Maar dan nog verbaas ik mij over facturen die ik omreken naar zeven weken fulltime werk. Dat zijn vreselijk veel uren, zelfs als ik een riant uurtarief aanhoud. Ik vraag mij af of deze advocaat dan zo goed is en of wij niet naar goedkopere advocaten kunnen zoeken, die coulanter met de uren omgaan. Ik vond het opvallend. Ik heb de man een beetje gevolgd op Facebook.

De VOORZITTER: Mevrouw Pol, ik wil u even onderbreken. We gaan niet op casussen in. U hebt een vraag gesteld aan de portefeuillehouder.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik erken dat het een zaak is waar veel speelt, maar dan nog verbazen de kosten mij. We hebben te maken met een gemeente die moet letten op de kosten. Is het niet eens tijd om te heroverwegen met welke advocaten je zaken doet, als er dit soort facturen volgen?

De heer GERRITSEN (burgemeester): De gemeente besteedt de externe juridische inhuur uit in raamcontracten met de stadsadvocaat. Dat zijn contracten die enige jaren duren, waarbinnen juridische bijstand wordt verleend. Dat beweegt zich altijd keurig binnen de begroting die de gemeenteraad daarvoor aan het college meegeeft.

De heer DE OLDE (PVA): Wij zijn bezig om te bezuinigen. Als ik de bedragen van deze advocaat zie, sla ik steil achterover. Het is onvoorstelbaar. Valt er niet iets anders te regelen, bijvoorbeeld dat we meer met de mensen overleggen? Kunnen we daar niet op bezuinigen? Of een andere advocaat zoeken?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Handhaving van gemeentelijke regels bestaat niet alleen maar uit procederen. Handhaven bestaat in de eerste plaats uit het aangaan van het gesprek om te kijken of de overtreding gelegaliseerd kan worden. Dat vindt in alle gevallen plaats. We kijken eerst of een overtreding gelegaliseerd kan worden. Als dat niet kan, ga je met elkaar in gesprek om te kijken of je in der minne de overtreding teniet kunt doen, kunt opheffen. Het college zou geen knip voor de neus waard zijn als het de regels die de gemeenteraad vaststelt, niet zou handhaven. Als je er met elkaar niet uitkomt, geldt dat je als overheidsorganisatie aan de gemeenschap en aan de raad verschuldigd bent dat de regels nageleefd worden. Dat doet pijn bij degene bij wie dat moet gebeuren, maar wij handhaven geen regels die de raad niet vaststelt.

Ik ga verder. Er is een opmerking geplaatst over de groeiende omvang van de gemeentelijke organisatie. Die is niet helemaal terecht. In aantallen neemt dat toe. Daar staat een staatje van in de begroting. De gemeente heeft echter de medewerkers van Stadstoezicht B.V., de boa’s en de

parkeerbeheerders overgenomen, in dienst genomen. Wij betaalden deze vacatures al via de contracten die wij hadden met Stadstoezicht B.V. Hetzelfde geldt voor de wijkteams die wij hebben overgenomen van gesubsidieerde organisaties. Dat hebben we uit een organisatiebelang gedaan, omdat wij ons politiek verantwoordelijk voelen voor het sociale domein in die laatste groep. Dat is een fors aantal, 53 of 54 fte. Ook hebben we gezegd dat we de leefbaarheidshandhaving en de aansturing van de boa's rechtstreeks willen kunnen aansturen in de eigen ambtelijke lijn. Dat betekent feitelijk dat onze payroll uitgebreid wordt, maar dat het elders – en daar stonden we ook voor aan de lat – afneemt. Daarnaast is er een aantal tijdelijke aanstellingen die verband houden met de organisatieontwikkeling waarmee we aan het werk zijn. Als je het sommetje maakt, zit je keurig in de afslankende lijn. Hetzelfde is merkbaar bij de tijdelijke inhuur in de organisatie, waar de heer Gerritsen de afgelopen jaren nogal eens de vinger bij heeft gelegd. We zijn daarmee naar het inzicht van het college op de goede weg.

Een aantal mensen heeft opmerkingen gemaakt over het programma Veiligheid. Er is gevraagd wat we daarvoor doen. Mevrouw Pol heeft zelfs gezegd: eigenlijk doen we niet meer dan publieksacties. Het is jammer dat zij dat vindt. Ergens wekt het beschrijven van het programma misschien die indruk, maar er gebeurt meer dan publieksacties. Die publieksacties zijn overigens heel belangrijke onderdelen, omdat een belangrijk onderdeel van het veiligheidsbeleid is dat wij mensen zelf invloed willen geven op hun veiligheidsbeleving. We zijn heel druk om bewoners- of buurtinitiatieven die op het vlak van veiligheid spelen te stimuleren en te ondersteunen. Een van de raadsleden heeft de verbinding vanmiddag al gemaakt met wijkgericht werken. Daarin bieden wij in de wijk ondersteuning.

We doen meer dan dat. Dat staat elders in de begroting. Denk aan de inzet die de gemeente Almelo en de andere dertien gemeenten geleverd hebben aan de Week tegen de ondermijning. Dat was een soort brandpunt in het jaar. We hebben twee van dat soort weken georganiseerd. De aanpak van ondermijning is vaststaande business in deze gemeente, in samenwerking met politie, OM en andere overheidsdiensten. Het overleg met het veiligheidsnetwerk over het tegengaan van radicalisering in de samenleving is een belangrijk speerpunt van ons team Veiligheid, evenals de handhaving van de APV en het aanbrengen van innovaties daarin, de handhaving van de Drank- en horecawet.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): De burgemeester zegt dat hij bovenop de radicalisering zit, maar hij wist blijkbaar niets over dat salafisme bij de moskee. Of ik heb de krantenberichten verkeerd gelezen. Dat is per definitie een radicalisering waar we bang voor moeten zijn.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Daar kom ik straks even op. Dat standpunt deel ik niet, maar dat licht ik straks toe.

De voorbereiding van de gemeentelijke organisatie op rampenbestrijding is ook een punt waar we ons op toeleggen. Zo zijn er een aantal te noemen.

Ik kijk nog even naar de opmerking die de CDA-fractie heeft gemaakt over het Nieuwstraatkwartier.

De VOORZITTER: Ik zie dat mevrouw Pol een dringende vraag heeft.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Een vraag of een opmerking. Ik zal er een vraagteken achter zetten. Dan zijn we weer tevreden. Sorry dat ik cynisch ben. Het punt wat mij heel erg stoort – de burgemeester erkent dat gedeeltelijk en gedeeltelijk niet – is dat er op dit moment een vergaande criminalisering in Twente gaande is. Die is schrikbarend groot. Bij ondermijning praten we over mensen op onjuiste plekken, op functies waar we ze niet willen hebben. Wat mij stoort, is dat ik alleen maar over bewonersinitiatieven las. Als raadslid, als mens en als inwoner van deze stad had ik willen zien wat er concreet gaat gebeuren aan die criminaliteitsaanpak. Dan denk ik aan meer blauw op straat en meer handhaving, niet handhaving van vergunningen, maar handhaving van de aanpak van criminaliteit. Dat mis ik in dit verhaal en dat is iets waar we ons zorgen over maken. Leuk, we leggen het probleem van de veiligheid neer bij onze bewoners. Dat stoort mij en dat is mijn kritiek. Dat hoor ik hier nog steeds niet naar genoeg terug.

De VOORZITTER: Wat is uw vraag?

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Heb ik hierin iets gemist, mijnheer Gerritsen? Hier heb je je vraagteken, alsjeblieft.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik ben blij met de interruptie van mevrouw Pol op dit punt. Dat geeft mij nogmaals de kans om het duidelijk te maken. Veiligheidsbeleid eindigt niet bij het toerusten van de inwoners op veiligheidsinitiatieven. Daar begint het mee. Het begint ermee dat wij mensen in de stad, in Bornerbroek, in Aadorp, bewust maken van wat er in hun omgeving gebeurt of kan gebeuren. Dat betekent dat we niet geheimzinnig doen over de gewone – een vreselijk woord in dit verband – criminaliteit, over inbraken, over wat men zelf kan doen aan veiligheid in en rondom huis en buurt. Ook moeten we de mensen die daar wonen en leven benutten, omdat zij de belangrijkste ogen en oren zijn voor de samenleving en dus voor de overheid om op te treden tegen onveiligheid.

We doen natuurlijk veel meer. We handhaven juridisch als het gaat om vergunningen, maar we handhaven ook met blauw en lichtblauw met onze eigen boa's. We handhaven bij milieuovertredingen, waar collega Van Mierlo voor verantwoordelijk is en met cameratoezicht en het verbaliseren van mensen die afvalovertredingen begaan. Dat is heel belangrijk. We zien het terug in het stringent toepassen van het Damoclesbeleid in onze gemeente. Dat is een heel sterk instrument om ondermijning tegen te gaan. We proberen daarmee ondermijning uit de stad kwijt te raken. Het gaat dan om het bestrijden van de productie van synthetische drugs en van hennep, omdat het verboden is. We willen onze horeca zuiver houden door exploitatievergunningen af te geven waarin wij stringente eisen stellen aan de uitbaters en eigenaren van horeca-inrichtingen.

De verkoop van lachgas is een gezondheidsvraagstuk maar ook een orde vraagstuk. Mensen die onder invloed van lachgas zijn, kunnen problemen veroorzaken voor zichzelf of voor anderen. Daar treden we tegen op. Omdat wij, zoals elk stedelijk gebied, een bepaald risicoprofiel hebben met bedrijven, wegen en de bereikbaarheid van de stad, bereiden we de gemeente voor op rampen en incidenten die we moeten kunnen bestrijden. Het is een breed scala zaken waar de gemeente bijna letterlijk elke dag bovenop zit.

Mijn oproep aan mevrouw Pol en aan anderen is dan ook: ga niet te geringschattend om met de relatie die wij aangaan met wijken en individuele inwoners. Als wij onze inwoners bewust maken van risico's, van wat ze zelf kunnen doen aan veiligheid, winnen we in de eerste plaats dat onze inwoners het gevoel hebben dat ze invloed hebben op hun veiligheidsbeleving en de veiligheid in hun wijk. In de tweede plaats zorgen we ervoor dat we mensen mobiliseren om naar elkaar toe, naar de samenleving toe, de norm uit te spreken en te handhaven en ook te signaleren waar het mis gaat. Een deel van het wijkgericht werken raakt dus heel erg aan veiligheid en aan samenlevingsbeleving, zodat de overheid in het faciliteren maar ook in het beschermen van deze mensen – want daarvoor heb je blauw nodig – haar werk goed kan doen. Een Whatsapp-groep in de buurt, projecten als Waaks, waarin wij mensen die op vaste momenten van de dag hun hond uitlaten, proberen te leren waar te nemen, op te letten en dingen te melden, zijn buitengewoon waardevolle dingen om in onze samenleving de veiligheid op gang te houden.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ja, en dan hebben wij hier een problematiek dat wij een narco-provincie worden en een narco-stad, een problematiek met loverboys et cetera. Kan de burgemeester zich vanuit mijn beleving als raadslid en inwoner voorstellen dat ik graag wat meer specifiek beleid wil horen? Dat zal nu niet meer lukken, maar wel bij de volgende begroting of de Perspectiefnota of vul maar in. Dit soort dingen volstaat niet tegen dat soort hardcore criminaliteit. Ik wil gericht meer inzicht hebben in de wijze waarop die wordt aangepakt. Ik heb geen beeld bij een kreet als "we zijn bezig met ondermijning". Ja, ik heb een beeld bij wat ondermijning is, maar niet hoe het wordt aangepakt. Ik zal het hierbij laten. Ik hoor al wat gemopper achter mij, maar dat ben ik inmiddels wel gewend. Mijn verzoek is of dit mogelijk is voor de toekomst. Daar is het vraagteken weer. Ik denk dat ik mijn ongenoegen wel geuit heb.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik wil het toch even adresseren. Dan moeten we blijkbaar nog meer de schijnwerpers zetten op het agendapunt dat we één keer per jaar aan de orde hebben, als de politie het Integraal Veiligheidsplan komt toelichten. Dat is namelijk onderdeel van het integraal veiligheidsbeleid dat de gemeenteraad zelf vaststelt. Er zijn wel degelijk besprekingsmomenten, aanrakingsmomenten en inzichtmomenten voor de gemeenteraad. Sterker nog, ik hecht daaraan. Ik heb een vast overleg met de teamchef van de politie en de brandweer.

Die wil ik minstens één keer per jaar in contact hebben met de gemeenteraad om de thema's uit het IVP onder de aandacht van de raad te brengen. Die momenten zijn er.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik hoor wat gemopper over een derde termijn achter mij. Nu ga ik er toch even op in. Ik heb geprobeerd het netjes af te sluiten. Het is mooi dat die bijeenkomsten er zijn, maar hier spreken we over de begroting en daarin is een bepaalde verantwoording van wat er waar gebeurt. Er is alleen maar ingegaan op hoe wij bewoners kunnen laten handhaven. Zo werd het ongeveer gebracht. Dat heeft mij gestoord. Mijn verzoek is dat het de volgende keer in de begroting inzichtelijk wordt gemaakt en niet alleen bij die bijeenkomsten. We hebben ook bijeenkomsten over duurzaamheid. Ik heb mijn best gedaan. Ik verwacht dat ook in een begroting. Dat lijkt mij een normaal verzoek. Hierbij zal ik het echt laten, want anders ga ik echt heel boos worden.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Dat zou raken aan de systematiek waarin we de begroting vaststellen. Ik begrijp het signaal dat mevrouw Pol afgeeft, maar ik zou het jammer vinden als we uiteengaan in de veronderstelling dat de gemeenteraad momenten ontnomen worden om over het thema veiligheid te spreken. Het is niet alleen de begroting, maar ook de rekening en ook de integrale veiligheidsplannen. Ik zal de laatste zijn die wil dat wij over veiligheid in de breedste zin in de gemeenteraad niet het gesprek voeren. Ik denk dat de meeste raadsleden mijn track record op dat vlak goed kennen. Veel te goed, zegt de heer Hümmels.

Ik ga door en ben toe aan de bespreking van het amendement en de moties. De CDA-fractie heeft amendement 3 ingediend. Ik begrijp uit de bijdrage van mevrouw Ten Seldam dat de CDA-fractie wil dat het college een regeling vaststelt waarbinnen de budgetten voor wijksturing en wijkgericht werken mogen worden besteed. Als ik het zo moet interpreteren dat de raad dat wil vaststellen, hebben we een voteringsvraagstuk over wanneer het geld kan worden besteed. Dan missen we de slagkracht in het wijkgericht werken.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): We hebben er bewust voor gekozen om het niet zo te amenderen dat het geld niet gevoteerd wordt. We voteren het onder de voorwaarde dat er eerst spelregels door het college zijn vastgesteld. Het college is verantwoordelijk voor hoe het budget wordt besteed. Volgens ons is dat in het belang van het college maar ook van de betreffende medewerkers. Het moet geen administratief circus worden, maar het moet wel helder zijn waar het voor wordt gebruikt. Het gaat om substantieel geld. We spreken over enkele tonnen. We kennen allemaal de geschiedenis van de potjes van ritselgeld of smeerolie, een barbecue hier en een kerstboom daar. Daarvoor is het volgens ons niet bedoeld. Het is bedoeld om wensen en goede ideeën van inwoners te laten slagen.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ook dan kan het voorkomen dat je een kerstboom of een barbecue moet regelen, want dat kan ook effect hebben. Ik maak graag gebruik van de opmerking van mevrouw Ten Seldam. Wij zullen op grond van dit amendement een uitvoeringsregeling voor dit deel van de begroting regelen. Wij kunnen het amendement dan ook steunen.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Budget voor een kerstboom is er allang, want er is budget voor het wijkgericht werken. Nu gaat het om grote bedragen en die moeten goed en duurzaam besteed worden.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Dan motie 8, de generatietoets. Die motie kan het college positief benaderen. Wij zullen graag uitvoering geven aan het uitvoeren van een generatietoets bij onze regelingen en ons beleid. Wij zullen proberen daarbij de ontwikkelingen in Den Haag op dat vlak te volgen om daarin synchroon te zijn. De Tweede Kamer heeft ook het gesprek gevoerd over dit thema.

Motie 21, Toegankelijke stad. Mevrouw Geerdink is net even buiten de zaal, maar er zijn ook anderen die hun handtekening daaronder hebben gezet. De motie is inmiddels aangepast. Het college geeft uiteraard prioriteit aan een toegankelijke stad voor iedereen. Dat spreekt voor zich. Ik heb al meegedeeld wat wij met de publieke tribune denken te kunnen doen. Over de openbare toiletvoorziening heeft collega Van Rees het nodige gezegd. Op die punten vinden wij de motie overbodig. Het laatste punt is dat eigenlijk ook, maar dat punt is nog niet geadresseerd in de

gesprekken. Dat betreft het aanwijzen van een ambtenaar voor gehandicaptenzaken. Dat is een andere tekst dan is aangeleverd. Die heeft mevrouw Geerdink via Whatsapp aan iedereen laten weten. Wij hebben ambtenaren voor gehandicaptenzaken. Dat maakt deel uit van de werkzaamheden die de gemeente doet. In het kader van ons zorgbeleid, van ons sociale beleid, is daar aandacht voor. Wij ontraden de motie.

Motie 37 gaat over hulp aan de Molukken, in het bijzonder de regio Ambon, die zwaar getroffen is door aardbevingen. Dat is een buitengewoon sympathieke motie, maar het college moet opmerken dat die een beetje voorbijgaat aan een praktijk die de gemeenteraad min of meer zelf in het leven heeft geroepen. Vanuit de gemeente Almelo worden bijdragen aan hulpacties gegeven als daarvoor het landelijke gironummer 555 is geopend. In eerdere gevallen geeft de gemeente dan €1 per inwoner. Dat is een redelijk objectieve maatstaf, omdat die buiten de gemeente ligt. Die maakt dat we niet zelf bij rampen of ernstige ongelukken in de wereld een eigen afweging daarin moeten maken. Het college kan niet anders dan deze motie tegen die achtergrond ontraden.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik wil hierop inhaken, omdat je haast aan zou kunnen tonen dat, als er verder geen steun is voor iets dat ergens moet gebeuren, het misschien veel noodzakelijker is om als lokale gemeenschap iets te doen. Als er toch al landelijk iets is geregeld, is de noodzaak om lokaal iets te doen veel kleiner. Ik zou het college er juist van willen overtuigen, omdat het om welke reden dan ook niet landelijk erkend wordt – de ramp zou niet grootschalig genoeg zijn, maar dat vind ik een schandalige redenatie – het nu veel noodzakelijker is om iets te doen.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Het punt dat ik probeer te maken, is dat wat het college betreft het gemeentebestuur uit de buurt zou moeten blijven van het maken van een eigen afweging. Die is arbitrair. Dat zegt niets over dit geval. Wat daar gebeurd is, is vreselijk. Maar dan wijkt de gemeenteraad af van een eerder ingenomen lijn om de drempel waarbij je een bijdrage gaat leveren bij anderen te leggen, namelijk het openen van dat landelijke gironummer. Dat brengt objectiviteit aan in de afweging. De raad kan het anders doen, maar dan zet hij voor zichzelf de deur open dat van geval tot geval een afweging moet worden gemaakt wat ernstig genoeg is om een bijdrage aan te leveren. Het college kan niet anders dan de gedragslijn die de gemeenteraad zelf in de afgelopen jaren heeft ontwikkeld in herinnering te brengen. Meer kan ik daar in alle oprechtheid niet van zeggen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): U zou, voorzitter, in alle oprechtheid kunnen zeggen dat u lak hebt aan alle opgelegde regels door wie dan ook, omdat u de noodzaak ziet van hulp. Dat zou u best kunnen zeggen. Ik zeg niet dat u dat moet zeggen, maar ik hoop dat wij met elkaar die verantwoordelijkheid durven nemen. Ik bepaal liever elke keer zelf wat we doen met middelen die we hebben dan dat we dat laten bepalen door anderen.

De heer GERRITSEN (burgemeester): De heer Hümmels kan mij niet tegenwerpen dat ik de gemeenteraad aan zijn eigen gedragslijn herinner. Het gaat er helemaal niet om wat het college hiervan vindt, maar of de gemeenteraad zelf zich die ruimte wil veroorloven. Dat is het enige wat ik onder de aandacht kan brengen. In andere gevallen heeft de gemeenteraad anders besloten.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik wil erop wijzen dat wij wel vaker iets anders besloten hebben en dan toch wat anders besluiten.

De VOORZITTER: Volgens mij is het straks aan de raad om de motie in stemming te brengen.

De heer DE OLDE (PVA): We stonden altijd klaar voor landen in dezelfde situatie waar aardbevingen kwamen. Ik vind dat we dit land moeten steunen omdat we daar een persoonlijke binding mee hebben. Dat is heel iets anders dan de landen die wij altijd hebben gesteund.

De heer TEEUW (ChristenUnie): De burgemeester verwijst naar giro 555. Die heeft momenteel een actie openstaan "Nederland helpt Sulawesi" vanwege aardbevingen. Ik zat te

zoeken hoe ver Sulawesi en de Molukken uit elkaar liggen, maar volgens mij zijn dat dezelfde aardbevingen.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ongetwijfeld, want dat is een ring die over de hele aarde loopt.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Het zou een aardbeving van twee jaar geleden zijn.

De heer GERRITSEN (burgemeester): De raad gaat over zijn eigen moties, maar de raad heeft een bestendige gedragslijn in het verleden ontwikkeld op dit vlak. Dat brengt het college in herinnering en de afweging is aan de raad. Het college zegt er alleen bij dat, als de raad die bestendige gedragslijn loslaat – en dat is aan de raad – de raad zichzelf in een positie brengt dat hij in toekomstige gevallen elke keer een afweging moet maken ten opzichte van andere gevallen. De raad heeft zelf een aantal jaren geleden besloten dat het beter en objectiever is – niet handiger, want dat is een verkeerd woord in dit verband en zo is het niet bedoeld – om die afweging niet in het midden van de gemeenteraad te leggen maar bij anderen. Met dat verleden moet ik de raad confronteren. De afweging is aan de gemeenteraad. Het gaat niet om wil of onwil maar om een bestendige gedragslijn. De raad is een overheidsorgaan en zal toetsbaar en consequent in zijn handelen moeten zijn.

(Vanaf de publieke tribune worden opmerkingen gemaakt.)

De VOORZITTER: Nee, dit is niet gebruikelijk. Ik moet u vragen of u wilt stoppen.

De voorzitter schorst hierop de vergadering

Na hervatting van de vergadering spreekt de VOORZITTER als volgt:

Dames en heren! Ik meld dat de portefeuillehouder alleen een oproep doet aan de raad over de procedure die de raad zelf heeft vastgesteld. Het is aan de raad om straks te stemmen.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Dat klopt, maar ik kom nog even terug op dit punt. Een van de betrokkenen op de tribune, mij overigens bekend, meldt terecht dat de VNG laat weten hierin neutraal te zijn en dat het aan gemeenten zelf is om daar een beslissing over te nemen. Dat staat als een paal boven water, want daar gaat de gemeente zelf over. Ik breng de raad echter opnieuw in herinnering hoe hij daarover in het verleden heeft besloten. De raad moet een eigen afweging maken. Overigens raakte een andere betrokkene op de tribune aan het verleden dat wij met de Molukken en met Ambon hebben. Ik denk dat er niemand in de zaal is die dat verleden of het respect daarvoor zal ontkennen. Dat was mijn antwoord op motie 37.

Ik ga door met motie 14, de vuurwerkvrije zones. Mijn adviseurs waren nogal verbaasd over de stelling dat er op dit moment in Almelo pilots zouden draaien met vrijwillige vuurwerkvrije zones. Die hebben van gemeentewege niet plaatsgevonden. Ze zijn ons niet bekend. Wij kennen geen verplichte vuurwerkvrije zones maar ook geen vrijwillige. Daar wordt in deze motie om gevraagd. In een eerder verband, toen het ging om verplichte vuurwerkvrije zones, heb ik gezegd dat vrijwillige vuurwerkvrije zones niet handhaafbaar zijn. Voor de overheid is er een minimale of geen rol weggelegd om daarin te kunnen optreden. Je wekt er de verwachting mee bij de buurten waar je dit op gang wilt brengen dat er een bepaalde vorm van handhaving aan de achterkant beschikbaar is. Ik zou als portefeuillehouder voor handhaving en als verantwoordelijke voor de politie die mensen een rad voor ogen draaien als ik zou zeggen dat we dat wel even gaan regelen. We horen nu al knallen in de stad en er is al vuurwerk in omloop. Dat neemt toe, dat weten we ook. Er wordt stevig geïnvesteerd om illegale vuurwerkhandel tegen te gaan, maar als je achter illegaal vuurwerkgebruik gaat aanjagen, is de vogel gevlogen. Ik moet deze motie vanwege de gebrekkige mogelijkheid tot uitvoering en handhaving ontraden.

In motie 34 is de vraag aan het college voorgelegd om gesprekken met het COA te initiëren om het asielzoekerscentrum in Almelo te sluiten. Het gemeentebestuur van Almelo zet zich al bijna 30 jaar in voor de relatie met het COA en het azc aan de Vriezeveenseweg. Dat heeft tot veel positieve spin-off geleid in samenwerkingen tussen kerken, welzijnsinstellingen, particuliere inwoners, het bedrijfsleven en het azc. Dat bevalt ons eerlijk gezegd. Het gemeentebestuur is blij

met die spin-off, omdat die bijdraagt aan het begrip dat je voor elkaar hebt en aan de integratie van mensen die aan het eind van een asielprocedure toegelaten worden tot Nederland. Bovendien onderkent het gemeentebestuur van Almelo dat lagere overheden zoals de gemeenten de verantwoordelijkheid hebben om bij te dragen aan het beschikbaar krijgen van asielopvanglocaties. Het college zal deze motie ontraden. Wij zullen de raad niet vragen om ons te dwingen of te verzoeken om gesprekken met het COA aan te gaan.

De heer STÖTELER (PVV): Het is vandaag de gemeente Goes wel gelukt, zo bleek op het nieuws. Die sluit het asielzoekerscentrum aldaar wel. De burgemeester spreekt over goede gesprekken en goede resultaten, maar dat is niet wat wij te horen krijgen. De buurt is zwaar ontevreden. Er zijn veel toestanden. Gisteren bleek naar aanleiding van WOB-verzoeken dat landelijk gezien allerlei criminaliteit wordt weggemoffeld. Als wij spreken met ondernemers in de binnenstad, zeggen zij dat ze die asielzoekers er niet in willen hebben. Dat zijn horecaondernemers en zij zeggen: die mensen komen er bij ons niet in, want het levert alleen maar trammelant op. Overall, ook in de samenleving, worden heel veel problemen signaleerd. Daar horen wij de burgemeester niet over.

De heer GERRITSEN (burgemeester): De heer Stöteler ken ik als betrouwbaar in zijn stellingen, maar de stellingen die hij nu poneert, kloppen niet. Er wordt geen criminaliteit weggemoffeld die terug te leiden zou zijn op het asielzoekerscentrum. Ik heb in eerdere gesprekken wel eens gezegd dat we een azc hebben maar ook een opvang voor alleenreizende minderjarige vluchtelingen, amv'ers. Die vertonen inderdaad, ook vanwege het feit dat ze vaak uit landen komen waar ze naar teruggestuurd worden als ze eenmaal 18 zijn omdat ze geen recht op verblijf hebben, desperadogedrag, nog los van het feit dat het ook pubers zijn. Het zijn blagen van 14, 15, 16 of 17 jaar, die net als onze Nederlandse blagen van 14, 15, 16 of 17 jaar wel eens idioot doen, rare dingen doen. Dat gekoppeld aan het feit dat ze alleen in de wereld reizen en dat ze een bepaalde nood voelen en ervaren, maakt dat ze gedrag vertonen dat niet wenselijk is. Ik praat dat niet goed, want het is regelrecht crimineel gedrag. Via instanties, niet alleen via het OM maar ook via hen begeleidende instanties, wordt daar tegen opgetreden. Voor het college is de mate van overlast die amv'ers zouden veroorzaken geen reden om de deur dicht te doen voor amv'ers, maar wel reden om met het COA in gesprek te zijn over het al dan niet verlengen van de opvanglocatie voor amv'ers in onze gemeente. Wij willen simpelweg geen verstoringen van de openbare orde of andere criminaliteit in onze gemeente.

Met het azc, waar gezinnen uit landen waarvan de afkomst in de regel kwalificeert om toegelaten te worden als vluchteling tot Nederland worden opgevangen, hebben we dat probleem niet. We respecteren en waarderen de relatie die wij al bijna 30 jaar daarmee onderhouden.

De heer STÖTELER (PVV): Begrijpt de burgemeester dat onze burgers het onderscheid tussen amv'ers en de andere asielzoekers niet maken? Zie ik hier een opening om de motie aan te passen en om te beginnen met de amv-locatie?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Nee, dan zou ik de motie evenzeer ontraden, want daarmee zou de raad het college te zeer al binden op de uitkomst van gesprekken, overwegingen en afwegingen die de komende anderhalf jaar gemaakt moeten worden. Zo lang loopt de bestuurs-overeenkomst met het COA nog. Tegen die achtergrond zie ik de motie, ook in aangepaste vorm, niet zitten.

De heer STÖTELER (PVV): Dank voor de beantwoording. We brengen de motie gewoon in stemming en zullen dat in de toekomst nog wel vaker doen.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ongetwijfeld, en dan zetten we het gesprek voort. In motie 35 wordt gevraagd om de-islamisering tot doelstelling van beleid te maken. Daarmee vragen de fracties van PVV en PVA om in strijd te handelen met de Grondwet, waar in artikel 6 de vrijheid van geloof in Nederland grondwettelijk wordt gewaarborgd. Het college is niet bevoegd noch van zins om de-islamisering tot doelstelling van beleid te maken.

De heer STÖTELER (PVV): Dit raakt niet aan de Grondwet. Dit gaat puur over de invloed die overduidelijk aanwezig is vanuit de islam op onze samenleving en onze normen en waarden. Als

voorbeeld noem ik Lidl, die deze week in het nieuws was omdat men de kerstperiode de feestperiode gaat noemen. Dat zijn typisch van die voorbeelden. Daar moeten wij niet aan willen. Dat is islamisering. Ik wijs ook op het salafisme dat het college niet herkend had. Mijn fractie had niet het idee dat we met onze bijdrage van vandaag het college op andere ideeën konden brengen, maar we hopen wel dat het boek dat wij hebben overhandigd, daaraan gaat bijdragen en dat we elkaar op korte termijn daarover komen te spreken. Ook deze motie zullen wij gewoon in stemming brengen.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Het college onderkent, net als heel veel andere mensen en instellingen, dat extremisme nooit goed is voor de samenleving, in welke vorm dan ook. Er is een op de islam geïnspireerd extremisme, zoals er zich ook op andere politieke gronden geïnspireerd extremisme in de wereld voordoet. Dat bestrijden we waar mogelijk met elkaar als samenleving. Het inruilen van Kerstmis voor een winterfeest vinden wij een maatschappelijke discussie, die de samenleving zelf moet voeren. Als iemand vindt dat je bij de Lidl een kerststol moet kunnen kopen en geen winterstol, zou ik zeggen: ga dan naar een andere winkel.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Wij zijn hier toch voor de inwoners van Almelo? Het gaat me niet per se om het voorstel van de PVV, maar ik denk ook aan de discussie over Zwarte Piet. De raad is aangesteld om de gevoelens en wensen van de Almeloërs te bewaken. Forum voor Rechts heeft de indruk dat de overgrote meerderheid in Almelo zeer boos zal zijn als bijvoorbeeld Zwarte Piet hier niet zou mogen. Dat soort dingen worden door de burgemeester afgeschoven met de uitspraak "dat zoeken ze onderling maar uit". Heeft hij dan geen beleving van de bevolking? Zitten we hier niet voor de bevolking van Almelo? Zijn we daar niet door gekozen? Is het niet onze taak om daaraan gehoor te geven? Nu hebt u vier vragen, ga maar los!

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik bundel ze even. Ik heb een zeer scherpe beleving van mijn rol en verantwoordelijkheid als ambtsdrager in het bestel dat wij met elkaar vormen. Ongetwijfeld hebben mevrouw Pol en haar collega's en de wethouders dat ook. Zij zijn volksvertegenwoordigers maar daarmee niet de spreekbuis voor alles wat de samenleving dwarszit. Sterker nog – maar dat zal de liberaal in mijn hart zijn – de samenleving moet problemen en vraagstukken ook zelf oplossen en evalueren. Als gemeenteraad gaan wij niet over Zwarte Piet of over de-islamisering. Dat is niet ons taakveld. Dat is niet waarvoor de gemeenteraad in het leven is geroepen. Met wat wij daar particulier van vinden, zijn wij in de samenleving actief en dan kunnen wij onze rol daarin spelen.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Oké. Dan heb ik nu een casus.

De VOORZITTER: Mag ik u even onderbreken. Volgens mij is het punt de vraag waar de gemeenteraad over gaat.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Nee, ik wil hier wel even ...

De VOORZITTER: Heel kort dan.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Nee, niet heel kort. Ik heb ook recht op mijn tijd. Nu word ik wel even geprikkeld. Jullie hebben ook jullie tijd gehad. Dit is voor mij belangrijk en ik heb net zo veel recht op mijn vragen. Ik zit hier ook al vanaf 09.00 uur. Ik vind dit heel ongepast. Ik begon heel vriendelijk.

De VOORZITTER: Ik geef u het woord. U mag een reactie op de heer Gerritsen geven.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): We zijn al drie, vier, vijf zinnen verder zonder dat ik überhaupt mijn vraag heb kunnen stellen. Stel nou dat er een motie wordt aangenomen "Zwarte Piet moet in Almelo Zwarte Piet blijven", gaat het college dan werkweigering doen? Dat is een heel concrete vraag.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Dat is ons werk niet, dus dat gaan we niet doen. Wijst u mij de regel aan waar de gemeente gaat over Zwarte Piet of over hoe krom de bananen zijn of

hoe groen of roze een mango moet zijn. Daar gaan wij niet over. U kunt moties indienen wat u wilt. Dat mag. De raad mag opvattingen uitspreken. Maar als bestuursorgaan zal noch de raad noch het college daar uitvoering aan kunnen geven. Het is zo lang als het breed is.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Worden evenementen niet door de gemeente Almelo georganiseerd? Is Zwarte Piet niet een evenement waarin de gemeente Almelo bij uitstek een rol kan spelen?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik heb al eens vaker uitgelegd in een discussie naar aanleiding van vragen van de ChristenUnie-fractie over het Halloween-feest in het centrum vorig jaar, dat je bij een evenementenvergunning afwegingen maakt op grond van de openbare orde en niet ten aanzien van de inhoud van het evenement. Daar zijn we niet toe bevoegd.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik ga mij hierop beraden, want dit klinkt mij uiterst merkwaardig in de oren.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik heb nog één motie, motie 36 van de PVV, waarin gevraagd wordt om de moskeeën in de gemeente Almelo te sluiten. Ook daartoe is het college niet bereid noch bevoegd, omdat wij opnieuw op grond van artikel 6 van de Grondwet de mogelijkheid hebben om kerken, moskeeën of andere ruimtes voor geloofsbeleving te stichten en in te richten.

De heer ZIELMAN (CDA): Voorzitter! Een punt van orde. Ik denk dat wij, gezien het tijdstip en het feit dat wij nog behoorlijk wat moeten bespreken in de fracties, minimaal een halfuur schorsing nodig hebben. Dat geeft ons de gelegenheid om op een fatsoenlijke manier de moties en amendementen te bespreken. Dan ben je daarna klaar en kun je in één keer door naar de besluitvorming, zonder nog eens te hoeven schorsen.

De VOORZITTER schorst hierop de vergadering.

(Bij hervatting van de vergadering heeft mevrouw Bijenhof het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan burgemeester Gerritsen.)

Na heropening van de vergadering spreekt de VOORZITTER als volgt:

Dames en heren! Ik heb zo-even de schorsing verlengd om overleg te voeren met de fractievoorzitters uit de gemeenteraad naar aanleiding van de korte verstoring van de vergadering rondom motie 37, hulp voor en steun aan de Molukken. Uit dat beraad heb ik de conclusie getrokken dat ik een ordevoorstel wil doen over de besluitvorming over deze motie vanavond. Ik doe de raad het voorstel om daar niet over te besluiten. Dat is mijn conclusie uit het overleg met de fractievoorzitters. Als u vanavond niet over de motie wilt besluiten, stemt u dus voor het ordevoorstel. Als u er wel over wilt besluiten – en dat gebeurt dan aan het eind van de agenda, zoals alle andere moties – stemt u tegen mijn ordevoorstel. Ik doe dat op grond van overleg dat ik met alle fractievoorzitters heb gehad. Ik heb met hen afgesproken dat we dit ordevoorstel zonder veel debat aan de orde hebben. Ik vind aanleiding om de raad voor te stellen om er vanavond niet over te besluiten. Als u voor mijn voorstel stemt, wordt de motie niet in stemming gebracht.

Mevrouw WIND (CDA): Is de stemming anoniem?

De VOORZITTER: Nee, onze stemmingen zijn niet anoniem.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter, u geeft aan dat er geen uitvoerig debat mag plaatsvinden. Dat is voor mij voldoende reden om de conclusie te trekken dat het niet verstandig is om hier te blijven. Ik heb duidelijk laten weten dat ik er anders over denk en ik kan op deze manier mijn functie als raadslid niet uitoefenen.

De VOORZITTER: U hebt de gelegenheid om uw stem uit te brengen over het ordevoorstel. Als u die gelegenheid niet wilt nemen, is dat aan u.

(De heer Hummels verlaat hierop, te 21.49 uur, de vergadering.)

Hierna wordt digitaal gestemd over het ordevoorstel, waarna de voorzitter constateert dat het voorstel is aangenomen met 22 tegen 11 stemmen.

Voor het ordevoorstel hebben gestemd de fracties van Lokaal Almelo Samen, met uitzondering van de heer Hubers, VVD, ChristenUnie, PvdA, D66, PVV, Democraten.Nu en Lijst Çete, alsmede mevrouw Ten Seldam en de heer Trienen.

Tegen het ordevoorstel hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, met uitzondering van mevrouw Ten Seldam en de heer Trienen, SP, GroenLinks, Forum voor Rechts en PVA, alsmede de heer Hubers.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat motie 37 vanavond niet tot besluitvorming wordt gebracht.

4. Raadsdebat

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik ga de lijst van sprekers af om te zien of er behoefte is aan een tweede termijn.

Ik begrijp dat wethouder Langius een mededeling wil doen die een tweede termijn voorkomt. Dat zou veel spreektijd schelen.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Staat u mij toe om een deel van de kou uit de lucht te halen. Ik heb begrepen dat een aantal leden dan de tweede termijn laten vervallen. Het betreft Talenta. De discussie daarover is bekend. Het gaat om € 53.000. De PvdA-fractie heeft gevraagd of dat kan worden gedekt uit de beschikbare middelen van de Klijsma-gelden. Het college kan instemmen met dat voorstel. Het college is bevoegd om gebruik te maken van een groot budget van € 400.000 voor de waarderingssubsidies, afgezonderd uit de Klijsma-middelen. Dat budget staat er en daar kunnen wij over beschikken. Wij zijn bereid om tot maximaal € 53.000 daarvan ter beschikking te stellen ten behoeve van het laten afronden van het schooljaar 2019-2020. Daarna doen wij geen enkele toezegging. Het college zal dat besluit nemen en zal de raad daarvan op de hoogte stellen. Ik mag hopen dat het amendement door de initiatiefnemers van tafel wordt gehaald, omdat het gaat over de begroting 2020.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Ik heb bij de beantwoording van elke wethouder een aantal punten om op terug te komen, maar ik ga er heel selectief doorheen.

De heer Maathuis wijst het voorstel over het schaakkampioenschap af. Dat is juist een mooie opsteker voor de stad. Er komen honderden mensen op af, want die kinderen komen met hun ouders en overnachten hier. Dat is booming voor Almelo. Het is jammer dat het voorstel aan de kant wordt geschoven. Het verbaast mij dat ik bij de collegestukken van afgelopen dinsdag een raadsbrief vindt over de Special Olympics, waarin wordt voorgesteld om bij de Voorjaarsnota € 57.000 beschikbaar te stellen voor de Special Olympics die naar Twente komen. Nu weet ik wel dat dat een veel groter gebeuren is met iets meer impact, maar daar is blijkbaar wel budget voor. Ik wil graag een reactie van de wethouder.

Het geboortebos werd ook een beetje makkelijk afgedaan door wethouder Van Rees. Hij zei dat we groen genoeg hebben en plannen om groen uit te breiden, hier en daar een boom of een tiny forest. Het woord "tiny" zegt het al: een klein bos. Dit is een idee om uitgewerkt te worden. Ik heb er geen blauwdruk voor. Er zijn meerdere voorbeelden in het land van. Ouders kopen zo'n boom voor € 50 of € 75, dus het hoeft ons niet heel veel te kosten. Je kunt het inderdaad laten aansluiten bij een voedselbos of plukbos. Dan stel je een fruitboom ter beschikking. Volgens mij is dit heel goed uitvoerbaar. Ik breng de motie dan ook in stemming.

De rest is niet zo dringend dat ik het nu kwijt moet. Daar zoek ik andere momenten voor.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Ik bedank voor het genoegen, gegeven het late tijdstip en de weinige aandacht die we nog met elkaar op kunnen brengen. Het is een marathon. Wij stemmen straks.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! Idem dito.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Idem dito.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Lokaal Almelo Samen heeft geen tweede termijn nodig.

De heer DE VRIES (PvdA): Voorzitter! Ik heb maar één vraag. Wij zijn blij met de beantwoording van de wethouder over de taakstelling van ~~€ 0,5~~ € 500.000,- op de minima. Wij kijken uit naar het voorstel van de wethouder. Wij vinden het goed dat dat er komt en wij hopen dat de wethouder dat uiterlijk in het eerste kwartaal 2020 kan leveren. Dan kunnen we erover spreken.

De VOORZITTER: Ik constateer dat de heren De Olde en Wiertz geen behoefte hebben aan een tweede termijn.

De heer AKSE (SP): Voorzitter! De moties 27 en 28 trekken wij in. Ik heb nog een vraag aan wethouder Maathuis. Tijdens zijn betoog zei hij bijna letterlijk: wij wachten af wat het nieuwe verdeelmodel voor de gemeenten zal zijn. Ik hoop dat hij dat niet letterlijk bedoelt en dat hij actie onderneemt met behulp van de VNG of op een andere wijze, zodat we eindelijk eens een gunstiger verdeelmodel kunnen krijgen. Ik verwacht een uitspraak hoe hij daarmee omgaat.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Zeker op zo'n dag als vandaag groeit je respect voor de ambtenaren die er ook al zo lang zitten. We zagen hen hier vanmorgen rijen dik bij het koffiezetapparaat staan, naar verluidt omdat ze boven geen fatsoenlijke koffie hebben. Ik wil hier graag een oproep doen om fatsoenlijke koffie te regelen voor de ambtenaren. Dat scheelt hier een rij en een hoop frustratie voor mensen die hier ook hele dagen zitten.

De VOORZITTER: U hebt goed opgelet.

De VOORZITTER: Ik constateer dat de heren Gerritsen en Pauwels geen behoefte hebben aan een tweede termijn. Mevrouw Pol is niet in de zaal aanwezig.

5. Reactie van het college.

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! In reactie op de vragen vanuit GroenLinks over de Special Olympics kan ik melden dat dit is verankerd in de Twentse Visie Sport en Bewegen, die in de vorige bestuursperiode is geaccordeerd door de colleges. Daar zit een expliciete grondslag in. Dat is niet het geval bij het voorstel dat GroenLinks in de motie heeft verwoord.

Richting de heer De Vries kan ik zeggen dat de raad inderdaad in het eerste kwartaal 2020 een voorstel van ons kan verwachten.

De SP-fractie heeft gelijk. Je moet je lobbymethodieken bewandelen. Dat doet het college. De raad is daarover recentelijk via een raadsbrief geïnformeerd. Ik hecht er wel aan te zeggen dat de verdeelmodellen van het Rijk dusdanig ingewikkeld zijn dat slechts een aantal mensen in dit land ze snappen. Dat is zorgelijk. Ik hoop dat het verdeelmodel versimpeld wordt, zodat het voor raadsleden c.q. wethouders beter te begrijpen is.

De VOORZITTER: Daarmee ronden wij de beraadslagingen af.

6. Besluitvorming: amendementen, raadsvoorstel Programmabegroting 2020-2023, raadsvoorstel Leges- en belastingverordeningen 2020, raadsvoorstel Investeringsimpuls fysieke infrastructuur tranche 1 en moties.

De VOORZITTER: De heer De Vries laat weten dat hij, mede namens de overige indieners, amendement 19 van de PvdA, Verzachting bezuiniging minimabeleid, intrekt. Motie 22, Huisvesting arbeidsmigranten, en motie 23, Moratorium verkoop of onttrekking sociale huurwoningen, worden ook ingetrokken.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! De PVV trekt motie 30, Biomassa is niet duurzaam, in.

(De heer Hümmels komt, te 22.02 uur, ter vergadering.)

De heer WIERTZ (D66): Voorzitter! Na de toezegging van wethouder Langius wil ik amendement 15 over de subsidie voor Talenta intrekken. In motie 18 over de groene schoolpleinen, wordt dictumpunt 2 geschrapt.

De VOORZITTER: Dames en heren! Daarmee hebben we de werklust voor de besluitvorming bepaald. Ik geef de gelegenheid om stemverklaringen af te leggen. Dat doen wij allereerst over alle amendementen. Dan gaan we over tot besluitvorming over de amendementen. Daarna weten we hoe de begroting en aanverwante stukken eruit zien. Ik geef dan opnieuw de gelegenheid om daarop een stemverklaring af te leggen. Als we die besluitvorming hebben afgerond, geef ik de gelegenheid om in één keer stemverklaringen af te leggen over de moties.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik wil een punt van orde maken van persoonlijke aard. Ik hoop dat u mij dat gunt.

De VOORZITTER: Zeker.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik wil mijn excuses aanbieden voor het feit dat ik ben weggelopen. Het is nooit handig om weg te lopen, maar ik liep weg omdat ik het idee had dat ik mijn werk niet kon doen. Ik was buiten en dacht: als ik wegloop, kan ik mijn werk helemaal niet doen. Ik heb mijzelf dus vermand om te proberen om terug te komen en mijn werk te doen. Ik heb wel gemerkt dat het wat jammer is dat ik zo lang ben weggebleven, omdat ik een tweede termijn had willen hebben. Maar dan had ik maar niet weg moeten lopen.

De VOORZITTER: Nee, dat krijg je ervan. Zeer gewaardeerd dat u terugkeert te midden van uw collega's om uw werk als raadslid uit te voeren. Dat is uiteindelijk het nemen van beslissingen, hoe onwenselijk of hoe ongemakkelijk ze ook zijn.

Opnieuw de vraag wie van de leden een stemverklaring wil afleggen over de amendementen.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Wij stemmen tegen amendement 29 vanwege de persoonlijke ontwikkeling die nagestreefd wordt. Wij kunnen ons ook andere motivaties voorstellen om dit te doen en vinden dit te beperkend.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Uit solidariteit en meer uit het oogpunt van mijn linkse broeders dan uit het oogpunt van mijn rechtse broeders zal ik amendement 29 het voordeel van de twijfel geven en voor het amendement stemmen. Mijn twijfels blijven bestaan.

De VOORZITTER: Dames en heren! Wij gaan stemmen over de amendementen. Er zijn 34 leden aanwezig.

Aan de orde is de stemming over amendement 3 (Extra geld voor wijkgericht werken).

Over amendement 3 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het amendement is aangenomen met 29 tegen 5 stemmen.

Voor het amendement hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, Democraten.Nu, Leefbaar Almelo en Lijst Çete.

Tegen het amendement hebben gestemd de leden van de fracties van PVV, GroenLinks en PVA.

Aan de orde is de stemming over amendement 4 (Plattelandsontwikkeling vrijvallen € 35.000).

Over amendement 4 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het amendement is verworpen met 10 tegen 24 stemmen.

Voor het amendement hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, SP, Democraten.Nu en Leefbaar Almelo

Tegen het amendement hebben gestemd de leden van de fracties van VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, PvdA, D66, PVV, GroenLinks, Forum voor Rechts, Lijst Çete en PVA.

Aan de orde is de stemming over amendement 29 (Inzetten tegenprestatie alleen voor eigen ontwikkeling).

Over amendement 29 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het amendement is aangenomen met 31 tegen 3 stemmen.

Voor het amendement hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, GroenLinks, Democraten.Nu, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA.

Tegen het amendement hebben gestemd de leden van de fracties van PVV en Forum voor Rechts.

Aan de orde is de stemming over amendement 38 (Schrappen uitgaven uit begroting 2020).

Over amendement 38 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het amendement is verworpen met 5 tegen 29 stemmen.

Voor het amendement hebben gestemd de leden van de fracties van GroenLinks, Leefbaar Almelo en PVA, alsmede de heer Trienen.

Tegen het amendement hebben gestemd de leden van de fracties van VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, PVV, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Lijst Çete en CDA, met uitzondering van de heer Trienen.

Aan de orde is de stemming over amendement 26 (Wijziging leges gehandicaptenparkeerkaart zonder medische keuring en duplicaat gehandicaptenparkeerkaart).

Over amendement 26 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het amendement met algemene (34) stemmen is aangenomen.

De VOORZITTER: Dames en heren! Met de twee aangenomen amendementen zijn de voorstellen van het college gewijzigd. Ik geef nu gelegenheid om stemverklaringen af te leggen over het gewijzigde voorstel tot vaststelling van de programmabegroting 2020, het gewijzigde voorstel van de Leges- en belastingverordeningen 2020 en het raadsvoorstel Investeringsimpuls fysieke infrastructuur tranche 1.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde voorstel Programmabegroting 2020-2023.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik heb tegen de Voorjaarsnota gestemd. Dat was meer een statement. Ik zal voor de begroting stemmen omdat ik het principiële heel moeilijk vind om tegen een begroting te stemmen. Wel blijf ik grote twijfels houden over de bezuiniging op de subsidies. De gemeenteraad heeft echter altijd tijd en macht om het college waar nodig tot verantwoording te roepen. Met de kanttkening dat ik het niet eens ben met de bezuiniging op de subsidies zal ik voor de begroting stemmen.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Wij hebben destijds ook tegen de Voorjaarsnota gestemd, omdat dat stuk de visie en het beleid weergeeft voor de opmaak voor de begroting. Je kunt zeggen dat dit een technische uitwerking van de Voorjaarsnota is en weer tegen stemmen. Ook wij hebben moeite om tegen een begroting te stemmen. Dat wil niet zeggen dat wij het boekwerk van harte van kaft tot kaft omarmen. Er zitten dingen in waar we het niet mee eens zijn, met name de blanco cheque bij de subsidies. Het gaat ons echter te ver om de hele begroting af te wijzen.

De heer WIERTZ (D66): Voorzitter! Ik heb een beetje hetzelfde sentiment. Wij hebben ook onze twijfels over de subsidies. We hopen dat we daar volgend jaar uitgebreider over komen te spreken. Wij stemmen nu voor de begroting.

De heer AKSE (SP): Voorzitter! Wij zullen tegen de begroting stemmen. Wij hebben ook tegen de Voorjaarsnota gestemd en wij vinden het een exacte uitwerking van wat wij in het voorjaar hebben besproken.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Misschien een vreemde stemverklaring van de Lokaal Almelo Samen-fractie, maar dit is het enige moment waarop het kan. Wij willen nogmaals het college, de ambtenaren en de griffie bedanken voor de inzet op deze dag.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Wij sluiten aan bij de stemverklaring van de SP-fractie. Wij zijn ook consequent en voelen geen schroom om de begroting weg te stemmen. Het college weet heel goed waarom. Dat is al zo sinds de Voorjaarsnota.

De heer DE OLDE (PVA): Voorzitter! Ik heb lang zitten twijfelen, maar vanwege het jarenlange gezeur over de openbare toiletten stemmen wij tegen.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Ik zal ook tegen stemmen. Ik heb vanmiddag al uitgelegd waarom.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Wij zijn kritisch geweest en hebben onze zorgen geuit. Die zijn niet volledig weggenomen door het college, maar wij wensen u allen een goede uitwerking toe. Laten we hopen en bidden dat er geen tegenvallers komen, zodat wij de reserve weer in de zwarte cijfers krijgen. Wij stemmen voor.

Hierna wordt digitaal gestemd over het geamendeerde voorstel Programmabegroting 2020-2023, waarna de voorzitter constateert dat het voorstel is aangenomen met 27 tegen 7 stemmen.

Voor het voorstel hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, PvdA, D66, GroenLinks, Democraten.Nu en Lijst Çete.

Tegen het voorstel hebben gestemd de leden van de fracties van SP, PVV, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo en PVA.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde voorstel Leges- en belastingverordeningen 2020.

Over het geamendeerde voorstel Leges- en belastingverordeningen 2020 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het voorstel is aangenomen met 33 stemmen tegen 1 stem.

Voor het voorstel hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, PVV, GroenLinks, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Lijst Çete en PVA.

Tegen het voorstel heeft gestemd het lid van de fractie van Leefbaar Almelo.

Aan de orde is de stemming over het voorstel Investeringsimpuls fysieke infrastructuur tranche 1.

Over het voorstel Investeringsimpuls fysieke infrastructuur tranche 1 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het voorstel is aangenomen met 33 stemmen tegen 1 stem.

Voor het voorstel hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, PVV, GroenLinks, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Lijst Çete en PVA.

Tegen het voorstel heeft gestemd het lid van de fractie van Leefbaar Almelo.

De VOORZITTER: Dames en heren! Daarmee zijn de besluiten genomen die vandaag moesten worden genomen en zijn we toe aan de besluitvorming over de moties.

Heeft iemand behoefte aan een stemverklaring over de moties?

De heer MAKKINGA (VVD): Voorzitter! Blijft motie 36 formeel op de agenda staan?

De VOORZITTER: Die is niet ingetrokken.

De heer MAKKINGA (VVD): Dan heb ik daar een stemverklaring over. In artikel 6 van de Grondwet staat dat ieder het recht heeft zijn godsdienst of levensovertuiging individueel of in gemeenschap met anderen vrij te belijden behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet. Ik zal tegen deze motie stemmen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Een stemverklaring over motie 41. Op zich is het sympathiek om een aantal zaken te inventariseren en daar iets mee te doen, maar om dat te hanteren voor een bezuinigingsopdracht vind ik verkeerd. Ik stem tegen.

Aan de orde is de stemming over motie 1 (Parkeerbonds).

Over motie 1 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is verworpen met 8 tegen 26 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van ChristenUnie, PvdA, GroenLinks, Leefbaar Almelo en Lijst Çete.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, SP, D66, PVV, Democraten.Nu, Forum voor Rechts en PVA.

Aan de orde is de stemming over motie 2 (Geboortebos).

Over motie 2 wordt digitaal gestemd,, waarna de voorzitter constateert dat de motie is aangenomen met 19 tegen 15 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van ChristenUnie, SP, PvdA, D66, GroenLinks, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PVA en Lokaal Almelo Samen, met uitzondering van de heer Hubers.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD en PVV, alsmede de heer Hubers.

Aan de orde is de stemming over motie 5 (Project verwijzing door gecertificeerde instellingen voor jeugdzorg).

Over motie 5 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is verworpen met 16 tegen 18 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, Democraten.Nu, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PVA en Lokaal Almelo Samen, met uitzondering van de heer Hubers.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van VVD, SP, PvdA, D66, PVV, GroenLinks en Forum voor Rechts, alsmede de heer Hubers.

Aan de orde is de stemming over motie 6 (Differentiatie woonlasten en kwijtscheldingsbeleid).

Over motie 6 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is aangenomen met 33 stemmen tegen 1 stem.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, PVV, GroenLinks, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo en Lijst Çete.

Tegen de motie heeft gestemd het lid van de fractie van PVA.

Aan de orde is de stemming over motie 7 (Preventieve voorlichting kindermishandeling).

Over motie 7 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is aangenomen met 26 tegen 8 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, PvdA, D66, PVV, GroenLinks, Democraten.Nu, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van VVD en SP.

Aan de orde is de stemming over motie 8 (Generatietoets).

Over motie 8 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is aangenomen met 30 tegen 4 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, PVV, GroenLinks, Democraten.Nu, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA, alsmede mevrouw Van Doorn en de heer Hubers.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van Forum voor Rechts en Lokaal Almelo Samen, met uitzondering van mevrouw Van Doorn en de heer Hubers.

Aan de orde is de stemming over motie 9A (Budget voor onderhoud en vervanging speeltoestellen).

Over motie 9A wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is aangenomen met 26 tegen 8 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, PvdA, D66, PVV, GroenLinks, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA en SP.

Aan de orde is de stemming over motie 10 (Volledige besteding Klijsma-gelden voor kinderen die opgroeien in armoede).

Over motie 10 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is aangenomen met 30 tegen 4 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, PvdA, D66, PVV, GroenLinks, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van ChristenUnie en SP.

Aan de orde is de stemming over motie 11A (Maatschappelijke organisaties betrekken bij inzameling oud papier).

Over motie 11A wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat 17 leden voor de motie hebben gestemd en 17 leden ertegen, zodat de stemmen staken.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, Democraten.Nu, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, SP, PvdA, D66, PVV, GroenLinks en Forum voor Rechts.

De VOORZITTER: Dames en heren! De stemmen staken. Dit betekent dat de motie in de volgende raadsvergadering opnieuw in stemming zal worden gebracht.

Aan de orde is de stemming over motie 12 (Onderzoek lagere ozb voor verenigingen).

Over motie 12 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is aangenomen met 29 tegen 5 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, PvdA, D66, GroenLinks, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PVA, en CDA, met uitzondering van de heer Zielman.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van SP en PVV, alsmede de heer Zielman.

Aan de orde is de stemming over motie 13 (Betere verlichting fiets- en voetgangersoversteekplaatsen).

Over motie 13 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is aangenomen met 32 tegen 2 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, PvdA, D66, PVV, GroenLinks, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fractie van SP.

Aan de orde is de stemming over motie 14 (Vuurwerkvrije zones).

Over motie 14 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is verworpen met 6 tegen 28 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van D66, GroenLinks, Leefbaar Almelo en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, PVV, Democraten.Nu, Forum voor Rechts en Lijst Çete.

Aan de orde is de stemming over motie 16 (Openbare toiletten).

Over motie 16 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is aangenomen met 20 tegen 14 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van Lokaal Almelo Samen, SP, PvdA, D66, PVV, GroenLinks, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD en ChristenUnie.

Aan de orde is de stemming over motie 17 (Premie Participatiewet).

Over motie 17 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is aangenomen met 26 tegen 8 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, GroenLinks, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA en PVV.

Aan de orde is de stemming over motie 18A (Meer groene schoolpleinen in Almelo).

Over motie 18A wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is aangenomen met 32 tegen 2 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, GroenLinks, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fractie van PVV.

Aan de orde is de stemming over motie 20 (Kind-pakket tot 18 en meedoen-pakket 18 t/m 20 jaar).

Over motie 20 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie met algemene (34) stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 21A (Prioriteit geven aan een toegankelijke stad voor iedereen).

Over motie 21A wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is verworpen met 16 tegen 18 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van ChristenUnie, SP, PvdA, D66, PVV, GroenLinks, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen en Democraten.Nu.

Aan de orde is de stemming over motie 24 (Balans in de zorg).

Over motie 24 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is aangenomen met 25 tegen 9 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, GroenLinks, Democraten.Nu, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, PVV en Forum voor Rechts.

Aan de orde is de stemming over motie 25 (Collectieve zorgverzekering als je voldoet aan inkomenstoets).

Over motie 25 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is aangenomen met 33 stemmen tegen 1 stem.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, PVV, GroenLinks, Democraten.Nu, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA.

Tegen de motie heeft gestemd het lid van de fractie van Forum voor Rechts.

Aan de orde is de stemming over motie 31 (Zwarte Piet).

Over motie 31 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is verworpen met 8 tegen 26 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van PVV, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, PVA en Lokaal Almelo Samen, met uitzondering van mevrouw Van Doorn en de heer Stork.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, GroenLinks, Democraten.Nu en Lijst Çete, alsmede mevrouw Van Doorn en de heer Stork.

Aan de orde is de stemming over motie 32 (Bij(en)stand).

Over motie 32 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is verworpen met 8 tegen 26 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van PvdA, PVV, GroenLinks, Leefbaar Almelo en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, D66, Democraten.Nu, Forum voor Rechts en Lijst Çete.

Aan de orde is de stemming over motie 33 (Geen status aparte op de Almeloze sociale woningmarkt).

Over motie 33 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is verworpen met 8 tegen 26 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van PVV, Forum voor Rechts, PVA en Lokaal Almelo Samen, met uitzondering van de heer Hubers .

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, GroenLinks, Democraten.Nu, Leefbaar Almelo en Lijst Çete, alsmede de heer Hubers.

Aan de orde is de stemming over motie 34 (Azc sluiten).

Over motie 34 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is verworpen met 4 tegen 30 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van PVV, Forum voor Rechts en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, GroenLinks, Democraten.Nu, Leefbaar Almelo en Lijst Çete.

Aan de orde is de stemming over motie 35 (De-islamiseren).

Over motie 35 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is verworpen met 4 tegen 30 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van PVV, Forum voor Rechts en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, GroenLinks, Democraten.Nu, Leefbaar Almelo en Lijst Çete.

Aan de orde is de stemming over motie 36 (Moskeeën sluiten).

Over motie 36 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is verworpen met 3 tegen 31 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van PVV en Forum voor Rechts.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, GroenLinks, Democraten.Nu, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA.

Aan de orde is de stemming over motie 39 (Herverdeling prullenbakken in de openbare ruimte).

Over motie 39 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is aangenomen met 31 tegen 3 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, GroenLinks, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, Lijst Çete,, PVA en VVD, met uitzondering van de heer Makkinga.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fractie van PVV, alsmede de heer Makkinga.

Aan de orde is de stemming over motie 40 (Subsidie bibliotheek voor kerntaken niet voor bijzaken).

Over motie 40 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is aangenomen met 23 tegen 11 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, PVV, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, PVA en CDA, met uitzondering van de heer Van Marle.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van SP, PvdA, D66, GroenLinks, Leefbaar Almelo en Lijst Çete, alsmede de heer Van Marle.

Aan de orde is de stemming over motie 41 (Voorkom stapeling en verwevenheid van subsidies).

Over motie 41 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is aangenomen met 21 tegen 13 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, Democraten.Nu en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van SP, PvdA, D66, PVV, GroenLinks, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo en Lijst Çete.

Aan de orde is de stemming over motie 42 (Behoud gevel Ten Cate en textielverleden).

Over motie 42 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is aangenomen met 21 tegen 13 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van VVD, ChristenUnie, PvdA, D66, PVV, GroenLinks, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, Lokaal Almelo Samen en SP.

Aan de orde is de stemming over motie 43 (Nederlands jeugdschaakkampioenschap).

Over motie 43 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is verworpen met 13 tegen 21 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van SP, PvdA, D66, GroenLinks, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, Lijst Cete en PVA, alsmede de heer Hammink.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, ChristenUnie, PVV, Democraten.Nu en Lokaal Almelo Samen, met uitzondering van de heer Hammink.

De VOORZITTER: Dames en heren! Daarmee hebt u alle gevraagde besluiten genomen. De raadsleden, de leden van het college en de raadsvolger van elke fractie worden verwacht op de in de uitnodiging genoemde locatie. Ik zie u graag straks voor de informele nazit.

De VOORZITTER sluit hierna, te 22.32 uur, de vergadering.

Gewijzigd vastgesteld door
de gemeenteraad van Almelo
in zijn vergadering van 14 januari 2020,

De griffier,

drs. C.M. Steenbergen

De voorzitter,

A.J. Gerritsen

